

bokselskap.no, Oslo 2015

Vilhelm Krag: *Major v. Knarren*

Teksten i bokselskap.no følger versjonen i Vilhelm Krag: *Skrifter*, 1930 (Aschehoug, Oslo). Digitaliseringen er basert på fil fra Nasjonalbiblioteket (nb.no)

ISBN: 978-82-8319-234-6 (digital, bokselskap.no), 978-82-8319-235-3 (epub), 978-82-8319-236-0 (mobi)

Teksten er lastet ned fra bokselskap.no

Vilhelm Krag

Major v. Knarren

bokselskap.no

Oslo 2015

I. Majorens muntre Bedrifter

[Da Majoren førte Krig](#)

[Slaget ved Kjeldvig](#)

[Major v. Knarren og Spøgeriet](#)

[Major v. Knarrens curieuse Affaire](#)

[De 11 000 Jomfruers Dag](#)

[Capitaine Stålhane](#)

[Den store hollandske Reise](#)

II. Majorens Venner i Paradis

[Paradis](#)

[Sjørøveren paa Skar](#)

[Regimentschirurgens Byreise](#)

[Magisteren](#)

[Jægerne paa Vibleskau](#)

[Bassen Brauses Historie](#)

[Auktionen](#)

I. MAJORENS MUNTRE BEDRIFTER

Da Majoren førte Krig

Hr. premier Major Ulrich Friederich Schousboe von Knarren havde som Capitaine været Commandant paa en Skjærgaardsfæstning, som i sin Tid var anlagt af en eller anden Christian for at forsvare Kysten mod alskens røgende Gesindel og Sjørøvere.

Nu for Tiden var der ingen Sjørøvere mere; Garnisonens Hovedstyrke laa i Byen et Par Mil øster, men Skjærgaardsfæstningen var endnu ikke nedlagt. – Og man maatte kjende daværende Capitaine v. Knarren ilde, om man troede, han med nogen Mine forraadte, at Christiansøs Fortificationer maaske kunde være en liden Smule forældede.

Nei, nei! Man maatte ikke saameget som trække paa Smilebaandene hverken af de lave, morkne Volde eller de smaa løierlige Kanoner, som laa og kiggede ud mellem de græsgrodde Muraabninger. Tværtom! Den brave Capitaine svor ofte nok paa, at Mage til Befæstning fandtes der ikke paa hele Kysten, og han bedyrede, at han intet høiere Ønske havde end en passelig stor og vel armeret fiendtlig Flaade ude i Sundet, som han kunde muntre sig med at skyde sønder og sammen. –

Dog dette skulde ikke ske; Aarene gled stille hen, uden at den forfærdelige Fæstning fik vise, hvad den duede til. – Kun en eneste Gang havde Capitainen Anledning til at bruge de farlige Kanoner til krigersk Gjerning; og det var dengang han erklærede Strandstedet Græshavn Krig og bombarderede Ingemar Tørresen uden Naade og Barmhjertighed.

Græshavn laa paa Fastlandet indenfor Christiansø. I Tidernes Løb var der voxet op et Snes Huse derinde, og det temmelig anseelige Huse. De fleste af dem var saare gamle – helt fra den Tid, da Sjøen var fuld af Røvere og det derfor var tryggest at være under Beskyttelse af Fæstningens Kanoner.

Der var Toldbod med Varehuser og Brygger. Der var Gjæstgiveri med Dansesal og Skjænkestue. Der var flere Kjøbmandshuser, hvoraf især Ingemar Tørresens udmærkede sig ved staselige Bygninger.

Capitaine v. Knarren handlede med Ingemar Tørresen. Han havde Kontrabog med ham, og denne Kontrabog greiede hans Husholderske Jomfru Pepperlee med megen Præcision; thi Jomfru Pepperlee var et meget nøiagtigt og ordentligt Fruentimmer.

Det eneste, Capitaine v. Knarren ikke vilde have opført i denne Bog, var den Vin og det Brændevin, ^[9]han fortærede, samt den Tobak han brugte. «Det skal vi ordne unter uns, Tørresen,» pleiede han at sige; og Tørresen var taalmodig som et Lam; han krævede aldrig Capitainen uden ved hvert Nytaar; men da sendte altid v. Knarren Regningen tilbage i Følge med en Invitation til Capitainens Nytaarsselskab, da der kom Rangspersoner fra Byen, som pleiede at være der flere Dage itræk.

Naar denne Invitation var afsendt, slog Capitainen sig tilro; nu mente han, at Tørresen havde faaet rigeligt Vederlag for sine mangfoldige Flasker.

Og Tørresen var – som før sagt – en godlidende Mand, der lod det gaa Aar efter Aar, uden at han mukkede.

Grunden til den store Strid mellem Tørresen og v. Knarren var et stort Fad Madeira, som Tørresen havde faaet hjem fra England. Han havde saamænd selv været derover og hentet det, og havde faaet det til en ganske latterlig billig Pris, hvilket naturligvis gjorde det dobbelt dyrebart.

To Gange om Aaret pleiede Tørresen at reise til Engelland i en stor Slup og hente Varer. Naar han kom hjem fra disse Ture, pleiede han gjerne at invitere «Rangspersonerne» i det lille Strandsted ombord, forat de skulde smage paa Varerne. Rangspersonerne bestod af Tolderen og Oldermannen samt en udtjent Skipper, som var Tørresens Svoger. Desforuden (selvfølgelig!) Capitainen samt de Løitnanter, der tilfældigvis tjenestgjorde.

^[10]Der blev trakteret godt hos Tørresen, og det var ikke bare hjemførte Varer, han diskede op med; nei! han serverede saamænd baade god norsk Fisk og salt Kjød og hjemmebagte Kager i en eneste Forvirring.

Og alt skulde «svømme».

Denne ulyksalige Gang var det Madeiraen, alt skulde «svømme» i. Og det kunde alle de rare Ting godt gjøre; thi Madeiraen var god – ja, den var ligefrem fortrinlig, og det mærkelige var, at jo mere Capitaine v. Knarren drak af den, desto mere behagede den ham.

Men da Maaltidet var slut, elskede han den saa forfærdeligt, at han slog tungt i Bordet: «Deuwel hole – om andre end hans Fars Søn skulde røre den elskelige Vin med sine Læber. Tørresen, Du skikker mig strax Fadet ud – hele Fadet forstaas.»

Tørresen svarede bare ha og ja og slikkede sig om sin Mund og smilte i sine tynde Skjæggestubber og troede, at den brave Capitaine primede og vilde glemme det hele til imorgen tidlig.

Men Tørresen kjendte ikke vor vældige Capitaine! Som om kan skulde prime, fordi han havde svælgget nogle Flasker Vin! Han, hvis prægtige Vom kunde rumme et halvt Anker, uden at hans Hjerne lod sig anfægte deraf!

Nei – Capitainen sad tværtimod den skjønne sensommerkveld og saa paa Stjernerne og drømte om, hvilken Glæde det vilde blive, naar han nu snart kunde holde et stort Selskab for Consul ^[11]Seehuusen og nogle andre Venner inde fra Byen – tænk for en Glæde det da vilde være at traktere dem kraftigen med et helt Fad af denne guddommelige Madeira! Og for en nyttig Mand egentlig Tørresen var! Der gaar det Fæ hen og plumper op i et sligt Fad, hvis Mage man skulde lede længe efter.

Ja, han var en brav Mand Tørresen! Han skulde inviteres; bitterdød skulde han inviteres til det store Selskab; og besynderlig fuld skulde han skjænkes, – thi lidt Glæde maatte han dog ogsaa have, naar han havde været saa flink. Og desuden blev han saa pudserlig, naar han var fuld, sang Viser og græd og faldt regelmæssig under Bordet, hvilket var et stort Held for de øvrige Gjæster, da de holdt sig saa meget længere fastende, naar de altid havde Tørresen foran sig.

– Capitaine Ulrich Friederich Schousboe von Knarren blev gaaende paa Fæstningsvolden længe den Nat. Stjernerne blinkede saa skjønt ned i den stille Sjø, hvor nu og da en liden Fisk sprat op og lavede en fin Ring udover den blanke Flade.

*

Tidlig næste Morgen løb Fæstningens største Baad roet af fire sterke Soldater ind til Tørresens Brygge. Lille Tørresen stod i Skjulet og huggede Ved, da en af Soldaterne traadte ind til ham, hilste og sagde, at de kom fra Capitainen for at hente det, han nok vidste.

^[12]Men Tørresen vidste ingenting. Han rystede forfærdet paa sit runde Hoved og satte Øxen fra sig ved Siden af Huggestabben.

«Forlade mig om jeg ved nogenting,» svarede han og gjorde sig uskyldig som en Kylling og dertilmed ynkelig i Maalet. «Jeg husker saamænd aldrig Dusten af, hvad som Capitainen sagde udpaa Kvelden, thi sandt at sige havde jeg en liden Pidsk paa.»

Dette var nu Løgn i den gode Tørresens Hals; thi for det første havde han været unaturlig forsigtig med Madeiraen, eftersom han var Vært – og Tørresen var altid belevn, naar han var Vært. Og for det andet var Tørresen saaledes beskaffen, at han end ikke i den mest fantastiske Beruselse glemte noget, der lignede Forretning.

Men Tørresen var listig, og han vilde vinde Tid for at udspekulere, hvordan han skulde lure Capitainen og redde Madeiraen.

Jaja – saa fik Soldaterne ro tilbage igjen for at spørge om, hvad det var for noget, Tørresen skulde huske.

Men da de vel havde lagt fra Bryggen, smat han ind i sin Krambod og fandt frem den Skuffe, hvori han opbevarede v. Knarrens Regninger. De laa smukt bundtede sammen, Aargang for Aargang. I en Fart havde han regnet ud, at Capitainen tilsammen havde brugt for 275 Rigsdaler og 6½ Skilling i de tre Aar han havde havt Mellemsgning med ham. Kom saa Fadet til, blev det noget som 350 Rigsdaler; og han maatte da være ^[13]gal, om han gik hen og forærede den tykke Brumlebase alle de deilige Penge. – Jo længere han overveiede Capitainens Frækhed, desto sintere blev han; og skjønt Tørresen i Hverdagslaget ikke pleiede at bande, er jeg dog ræd for, der den Dag kom en ganske liden Ed over hans Læber: før skulde han lade sig flaa, før han gav den deilige Madeira fra sig.

Da v. Knarren fik Budet med Soldaterne, gryntede han først lidt, men tænkte derefter som saa – at – ja! Tørresen blev jo altid fuld, det Bæst! og sagde derefter til Soldaterne, at de bare skulde sige Madeiraen! saa huskede nok Tørresen, hvad det var.

Derefter gik han op paa Fæstningsvolden og tog sig sin sædvanlige Morgenrunde og var i lige saa godt Humør, som han havde været om Aftenen.

De fire Soldater tumlene ind i Tørresens Krambod saa hastig, at Klokkeren paa

Døren stod og singlede længe efter.

Madeiraen! sagde alle fire paa engang.

«Aa ja vist!» sagde den træske Tørresen og smilte som en Orm. Men om de ikke først vilde levere Capitainen det Brevet.

Nei, Soldaterne var komne for at hente Madeiraen. De kunde ikke vende tilbage nok engang med uforrettet Sag.

«Aldrig bryd Jer, Godtfolk,» svarede Tørresen og lo indvendig og saa ud, som om han havde Løier fore. «Det er bare noget Capitainen og jeg har mellem os.»

^[14]Jaja. Soldaterne syntes ikke de andet turde; naar det var noget sligt, som de to havde imellem sig, saa –

De afsted igjen.

Capitainen stod paa Bryggen og ventede. Han slikkede sig om Munden af Spænding; thi han var ovenikjøbet tørst.

Men da han saa, at der ikke var noget Fad i Baaden, men da derimod en af Soldaterne overrakte ham et Brev; da brast der frem fra hans brede Mund en Hoben af Ord, som var forfærdelige.

Han rev Konvolutten op og saa til sit Raseri Regninger: Bunker med Regninger – tre tykke Bunker med lange Regninger falde ned i sin Haand. Dertilmed et lidet Brev skrevet paa blaat Papir med Tørresens gruelige Skriftegn.

S. T. Hans Høy Velbaarenhed

Hr. Capitæin von Knaren.

Anbelangende Madæra. Saa hafer I End Nu Intet Der paa betalt og er. –

Jeg en fatig man! Og mæd Stor famælj! Saa maate Jeg ydmygtist

anmode Æders Høy Velbaarenhed. Betale mig vedlaxt Telgaade

Havende! Hvilket til Samen Lagt blifer 350 rdl. og 3¹/₂ sk.

Ærbødigstg tæner

Ingemar Tørresen.

Guder! Man skulde have seet ham! Ja, man skulde have seet ham! Thi længe sagde han intet. Men han saa ud! Guder!

^[15]Endelig gik han fra Bryggen opover Stien til sin Bolig, og han snakkede

høilydt paa et Sprog Soldaterne ikke forstod, men det forstod de dog tilfulde, at nu var Capitainen i sit værste Hjørne, saa det var bedst at sidde, hvor de sad, indtil de fik anden Ordre.

Og det gjorde de ret i, for en Stund efter kom han tilbage, og da saa han ikke blidere ud, end da han gik. Han gav Korporalen, som styrede Baaden, et lidet Brev og befalede ham barskt at fli det til den Karnøffel af en Kræmmer. Marsch!

Da den snedige Tørresen havde snudd og vendt Brevet nogle Gange og pillet ved v. Knarrens stolte Segl med den gamle Skude i Skjoldet og den væbnede Arm paa Hjælmen, – vovede han endelig at aabne det, og han læste til sin Bestyrtelse følgende:

Hvis ey Madæiraen er hær paa Fæstningen inden Middags Tider
denne Dag, saa skyder jeg dit usle Huus Sønder og Sammen mæd mine
Kanoner.

U. F. S. v. Knarren.

Tørresen tænkte sig om længe og vel. Og efterhaanden blev han lidt roligere tilsinds. Thi dette kunde dog aldrig være Mandens Alvor. Gud Herren bevares! Skyde en ærlig Mands Hus ned, ikkun derfor, at han ikke vilde udlevere et Fad fin Madeira! Skulde man hørt Mage! Nei, det var bare for at skræmme ham! Pyt, v. Knarren ^[16] troede, at han kunde lure en simpel Mand paa den Maade; men saa skulde han se, at han havde troet feil. – Hihi, smilte Tørresen indfuldt, nei saamænd om det gik for sig paa den Maade!

Derpaa gik Tørreseen atter ud i Vedskjulet og tog fat paa Bjerkeveden. Men det var saa rart med det; han fik ikke rigtig Fred paa sig alligevel, og ret som det var, faldt han i dybe Tanker.

Jøssu Navn – en kunde aldrig vide, hvad sligt et balstyrigt Menneske kunde finde paa! Skjønt slig Galenskab – –!

Tørresen havde havt en Moster, som var en klog Kone, der havde det med Ordsprog. Og et af hendes Ordsprog lød paa hendes eget klangfulde Sprog saalunde: Det er forsent at snyda seg, naar Nasa er af.

Og ja saa forlade mig var ikke det sandt! Naar Nasa er af, saa er det bitterdød forsent at snyda seg. Og skjød den gale Capitaine hele Kramboden sønder og sammen, var det forsent at klage. Desuden kom en saa sjelden nogen Vei med

slige Storfolk; de fik altid snudd og vendt det slig, at de fik Ret, selv om de havde den skinbarligste Uret.

Ja. Tørresen tyggede paa dette, og han satte Øxen bort og klørede sig i sit Hode og spyttede fortrædelig bort i Flisehaugen. Han tog sig et Rend ud paa Bryggen – bare saan ganske tilfældig – for at se, hvordan de havde det ude paa Fæstningen.

Nu skinnede rigtignok Morgensolen ret imod ^[17]ham, og Sjøen glimtede i Morgenbrisen; det var et Glitter og en Blinking, saa det var Uraad at skjelne nogenting. Men saa sandelig var der ikke noget usædvanligt, som gik for sig derude! Ja – Bitterdød var der ikke nogle, som gik og fingrede med Kanonerne.

Tørresen blev hed om Ørene og rystede paa Hodet.

Bevares! sagde han. Manden skulde paa Dollhuset.

Men for Sikkerheds Skyld – ja for Sikkerheds Skyld gik han ind i Kramboden og fik sin Dreng med ned i Kjælderen og trillede det kjære, dyrebare Vinfad op paa Bryggen og lagde en Presenning over, forat ingen skulde kunne se, hvad det var, om der skulde komme nogen.

For Sikkerheds Skyld! – Det var jo snart at trille det ned igjen, naar det værste var over.

Saa gik han hen til sin Ven, den gamle Tolder Sandreb. Børre Sandreb var den ængsteligste Mand i Verden, og han klagede altid. Han havde en overtroisk Skræk for Overordnede – for Folk, der havde Guld paa Luen og som var «fine».

«Jøss, Tørresen,» sagde Tolder Sandreb, «giv Dig med det samme. Skik bare Madeiraen derud. Hvad kan der ikke komme ud af det? Aa, hvad kan der ikke komme ud af det?»

Men det sagde Sandreb altid – hvad kan der ikke komme ud af det, var hans Livs evindelige Omkvæd.

Jamæn, Tørresen holdt paa sin Ret. Var det ^[18]hans Madeira eller var det Capitainens Madeira? Naa. Og at han vilde have sine Penge, var der noget ufornuftigt i det? Havde kanske ikke han, Tørresen, været taalmodig – ja som et Lam taalmodig – i tre samfulde Aar? Og skulde en fattig Mand finde sig i alle Tingene! – Høh! – Nei, før skulde han se Huset brænde ned til Grunden, før saa gik han til Kongen sjel, og Kongen var en grei Mand mod Smaafolk, det vidste en

da.

Men Tolder Sandreb holdt paa med sit. «Aldrig æns det, Tørresen. Der kan aldrig komme andet end vondt ud af det. Aldrig i Evigheden.»

Tolder Sandreb var i Regelen en gammel Vævebøtte, men pludselig sagde han en Ting, som der var Mening i:

«Gaa Du bare ind til Consul Seehuusen,» sagde han. «Det er en fin Mand og en god Mand og en rig Mand. Ja Du kjender ham sagtens bedre end som jeg. Men bare gaa Du ind til ham og sig, at saa og saa er det, for han er Knarrens bedste Ven, og han greier det nok altsammen, skal Du bare se.»

Ja, det var saamænd noget at tænke paa, og da Tørresen henimod Middagstider kom hjem, sagde han til Krambodgutten, at han ligesaa godt kunde trille Fadet ned i Storbaaden og holde sig rede til at ro afsted; Tjenestejenten kunde være med og hjælpe.

*

Capitaine Ulrich Friederich Schousboe von Knarren stod paa Fæstningsvolden med Kikkerten i ^[19]den ene Haand og Uret i den anden. De fire smaa Kanoner stak sine blankpudsede Hoveder op over Voldenes Grønsvær; de var omhyggelig ladet og indstillet og indsigtet; Capitainen havde selv indsigtet dem, og da traf de nok, hvad de pegte paa.

Den ene af dem pegte paa Fjeldet tilhøire for Kramboden, den anden paa et lidet Hus paa en Knat, bag hvis hjerteprydede Dør Tørresen tilbragte sit Livs gladeste Timer. Den tredie pegte paa Tørresens Sjøbod og den fjerde paa hans høie og tykke Skorstenspipe.

«Naar vi er komne saa langt,» sagde Capitainen, «og Bæstet endnu ikke har kapituleret, da begynder den egentlige Kanonade.»

Kl. 12 slet tordnede den første Kanon, saa det klirrede i Vinduerne rundt hele Havnen. Selv om ikke Christiansøs Kanoner var videre farlige, saa smaldt de som en Ulykke.

Klask! sagde det i Fjeldvæggen, saa Smaastenene sprøitede.

«Benjamin,» skreg Tørresen, han stod paa Vagt i Vedskjulet, «Benjamin og Tea – skynd Jer i Baaden og ro alt, hvad I kan.»

Selv løb han ud paa Bryggen og viftede med et stort hvidt Lagen alt, hvad han

orkede.

Bum! smaldt det igjen og Kratch! sagde det oppe i Tørresens lille Refugium.

Tørresen holdt paa at gaa fra Sands og Samling af Forskrækkelse. Han skreg og viftede, viftede og skreg «Hei –er Dere galne! Hei naa kommer ^[20] Madeiraen! Benjamin og Tea – Gud hjælpe os alle – Fort nu! Fort nu!»

Capitaine v. Knarren saa godt Tørresens Forfærdelse; han kunde saa udmærket følge alt, hvad der foregik inde paa Land, thi han havde en udmærket Kikkert, som Consul Seehuusen havde foræret ham, engang han kom fra England. Capitainen saa ogsaa særdeles vel, at Madeiraen var ombord i Storbaaden; men Bæsterne kunde have godt af en liden Forskrækkelse, og desuden var der to Skud igjen i Kanonerne, og det var ikke noget at spare paa de Par Kugler.

I en Fart fik han dreiet Kanonerne om – og Bum! vandede en Kugle langs Land, tæt forbi Toldbodens Brygge, saa den arme Sandreb, der skulde beobachte Affæren fra sin Gadetrap, faldt overende med et høit Skrig. Strax efter kom det fjerde Skud, som tog Retning ud Havnen paa den anden Kant og hensatte Beboerne paa denne Side i den høieste Rædsel.

«Saa!» sagde Capitainen. «Nu har vi sat os i Respekt.» Han slog Kikkerten sammen med et Smeld og gik nedover for at modtage sin Tribut.

*

Da Tørresen nogle Dage derefter kom hjem fra Byen, var han over al Maade tilfreds, og der var fra den Tid af ikke Nei i hans Mund, hvad saa Capitaine v. Knarren kunde finde paa at bestille. Nei, langtifra var det ligt sig? Og Capitainen tilgav ^[21] ham snart, da han saa, at Manden virkelig angrede sin usømmelige Opførsel.

Ja, der blev slig en Stads med Tørresen og v. Knarren, at det var svært. Efterat Tørresen havde fjernet de sidste Spor af deres Kontrovers og endog pyntet sit Refugium med et lidet Vindue med Gardin foran, var der ingen af dem, som nævnte noget mere om den Affære.

Men hver Gang Consul Seehuusen besøgte v. Knarren og traf lille Tørresen, da smilte de to til hinanden paa en underfundig Maade, som om de havde en liden munter Hemmelighed sig imellem.

Slaget i Kjeldvig

^[22]Naar premier Major Ulrich Friederich Schousboe von Knarren var paa Fisketur, skulde man man tage sig ivare for at forstyrre ham. Thi gjorde nogen det, da blev Majoren meget vred og tordnede, saa det ljomedede mellem Fjeldene. Selv ikke hans bedste Ven Consul Seehuusen vovede at tale til ham, naar han stod med sin Bambus Fiskestang og stirrede paa Vandet med sine frygtelige Knebelsbarter strittende til alle Kanter. Og dette uagtet Majoren altid fiskede i Consulens Fiskevande; saa havde han gjort alle Dage, og der er al Grund til at tro, at Majoren tilsidst ansaa Fiskevandene for sin personlige Eiendom, som ikke vedkom hverken Consulen eller nogen anden.

Der var urolige Tider om Dagene; Folk i Byen talte ene og alene om Krigen. Rædselen fra 1801 sad endnu Hvermand i Blodet her, hvor alles Ve og Vel afhang af Handel og Skibsfart. Mange af Byens bedste Skibe var snappede op af Fienden og beslaglagte med sin Ladning. Og Majoren for sit Vedkommende var virkelig bedrøvet over, at ^[23]Consul Jan Seehuusen var den, der havde lidt det største Tab.

Hver Dag aflagde Krigeren sin sædvanlige Visit hos Jan og fik rigtignok ogsaa hver Dag sit lille Glas; men det var dog ikke som i gamle rolige Tider, da alskens Skjæmt og Munterhed krydrede Samtalen. For Majoren havde Consul Jan altid staaet som den mægtige Handelsherre, hvis Rigdom var bundløs, og han havde fundet det ganske i sin Orden, at Consulen havde stillet en Skaal fuld af blanke Dalere midt paa sit Bord, forat Majoren skulde kunne forsyne sig heraf, naar han ønskede, uden at have videre Vrøvl.

Men nu var alt forandret. Jan sad alt i et og klynkede, og han kunde aldeles ikke tale om andet end sine uhyre Tab.

«Bliver det saaledes ved,» sagde han, «saa er det alt forbi, inden Aaret er omme.»

«Naa,» svarede saa Majoren, «Lykken kehrer sig ofte om. Og store Hændelser kan arrivere inden Nyaaret.»

«Store Ting; ja – men det bliver dog immer store Ulykker,» sukkede den arme Consul.

Engang havde han i sin Fortvilelse talt om, at det vistnok var bedst at indskrænke sig i Tide og sælge baade det herlige Landsæde Mon Plaisir og

Byhuset.

Men da fór Majoren op! «Sælge Mon Plaisir! Maatte da hellere Drolen æde Mon Plaisir! Sælge denne Perle til Rakkeren og hans Moster og selv æde Mask ligervis som den forlorede Søn mellem ^[24]Svinene! Heller vil jeg se dig hængt, min Godeste!» – Men Consulen hang med Hovedet, og en Dag saa Majoren til sin særdeles Rædsel, at der i Byens lille Avislap stod et Avertissement, hvori Consul Jan Seehuusen erklærede det for sin Agt at realisere alle sine Eiendomme i By og paa Land. Disse Eiendomme blev regnede op i Avisen; det tog en hel liden Spalte. Først af alt nævnedes Landgaarden Bjørnedalen, kaldet Mon Paisir, med Tilliggelser og Herligheder, Skove og Vande, Saugbrug og Kværnbrug, Agerland og Eng, Have og smukt beplantet Park. –

Se da blev Major Ulrich von Knarren rasende. Saa rasende blev han, at han ikke engang kunde gaa ned til Consulen for at skamme ham ud.

«Jeg kommer til at slaa ham platterdings fordærvet,» mumlede han ved sig selv.

For at faa Blodets Kog til at stilne udrustede han sig til en Fisketur. Thi af Erfarenhed vidste han, at intet bringer den bitre Galde til at formildes saa vel som Bevægelse i Herrens smukke Natur.

Men da Majoren havde gaaet en Mils Vei, da han havde passeret Mon Plaisir og beundret dets sjeldne Skjønhed, erindret alle de gode og glade Stunder, han havde tilbragt der isammen med Jan, og tænkt paa. hvor saart det vilde være, om det skulde gaa over i Rakkets taabelige Hænder, – ja da forvandlede hans Vrede sig til en inderlig Sørgmodighed og en hjertelig Medlidenhed med den stakkels Ven.

*

^[25]Som før sagt: naar Majoren var paa Fisketur, taalte han ingen Forstyrrelse. – I hine Tider var det ikke ofte, at dannede Mennesker gik om med Fiskestang paa Nakken. Naar derfor Bønderne traf Majoren i Skauen, troede de først, at han var en Fant; thi som han havde rigget sig ud, skulde ingen have seet. – Men gav Bonden sig til at gysse paa Fanten, og bad ham pakke sig, da skulde De have hørt Komedie! Ak, hvormange Injurieprocesser den arme Major vilde have faaet paa Halsen, om han havde levet i vor humane Tid; – og da han havde skræmt Vettet af etpar skikkelige Gaardmænd, blev han snart en Sagnfigur, en Vætte, som

spøgte i svarte Skauen, og som alle maatte bede Gud bevare sig fra at møde.

Paa denne Maade fik Majoren det, som han vilde; ganske alene gik han om i sine kjære Skauer, og de fleste Mennesker, han mødte, veg forskrækkede tilside for ham.

Idag var han naturligvis i daarligere Humør end sædvanlig. – Han tænkte paa sin Ven Jan, og han tænkte paa sit ulykkelige Fædreland, der visselig gik store Storme imøde. Fordybet i disse Tanker vandrede han fra Tjern til Tjern, og uden at han vidste af det, var han kommen lige ned imod Sjøkanten. Men netop som han saa sig forundret om for at orientere sig, hørte han et forskrækkeligt Spektakel oppe i Skautykningen.

Det braskede og knagede over Kvist og Stein, saa Majoren ikke vilde være bleven forundret, om ^[26]der var kommen en hel Bjørn galopperende ud af Vidnisset.

Men nei, der kom ingen Bjørn; men der kom et stort ungt, sterkt Kvindfolk farende, saa Mosen sprutede.

«Heisan,» raabte Majoren for at stanse hende, thi hun fór afgaarde uden at se eller sanse nogenting.

Ved at høre Majorens Stemme kvak hun til, stansede og stirrede paa ham med store, vetskræmte Øine. Majoren kjendte hende; det var jo Lodsoldermand Kjeldvigs unge Kone Todne. Det var rigtig et Stadsfruentimmer, især slig hun stod der, rød og forpustet, Barmen i Storm, Haaret vildt og gyldent om det sterke Ansigt, og Næseborene dirrende og opspilede som paa en ung skræmt Fole.

Som sædvanlig øvede Kvindeskjønhed et dybt Indtryk paa Majoren; han tog sin Kasket dybt af, bukkede sirlig og sagde: «Min smukke Madame! Hvortil denne Ilfærdighed? – –» Men før han fik sagt sin smukke Kompliment til Ende, stod Kvindfolket ved hans Side, greb ham i Armen med begge Hænder og skreg: «Engelskmændene! Engelskmændene!»

Majoren tog alting med Ro, og han forhastede sig heller ikke nu. Han satte Fiskekrogen fast og lænede Stangen op mod et Træ, før han vendte sig mod Todne Kjeldvig. Men da han først vendte sig, var han ogsaa frygtelig at se. Han satte Hænderne i Siden, fnyste med Øine, Bryn ^[27]og Barter og buldrede: «Engelskmændene! Har det Rak gjort Landgang?»

Todne havde endnu ikke rigtig faaet Veiret igjen. «Ja,» gispede hun stødvis, «de er dernede – i Kjeldvigen.»

«Kreuz!» sagde Majoren og dreiede sig høire om paa sin Støvlehæl. – «Kom, Madame, vi maa ned i Bygden og skaffe Folkehjælp. Og jeg vil være en Kanalje, om ikke det Rak skal komme lidt geläufigere heraus, end de kom herein!»

Medens de nu gik opover gjennem Skauen, kom den smukke Madame Todne saavidt til sig selv, at hun fik fortalt, hvordan det hele var gaaet for sig. Lodsoldermanden var i Byen sammen med Tolderen, saa der var ingen Mandfolk tilstede. Som nu Madamen stod i Kjøkkenet og kogte Grød, hørte hun Tolderens Kone skrigende udenfor Døren. Da hun gik ud for at se, hvad der var paa færde, fik hun Øie paa Konen, som med sine to Smaabørn løb opad Landeveien, saa fort hun kunde. I næste Øieblik hørte hun Leven nede fra Havnen; hun vendte sig og saa en Jolle fuld af engelske Matroser komme roende indimod Bryggen. I en Fart var hun inde i Stuen for ialfald at faa Sølvskerne med sig, og hun fik ogsaa fat i dem og svøbte dem ind i et Silketørklæde, som Lodsoldermanden havde faaet efter sine Forældre og derfor satte megen Pris paa. – Men da hun vilde smutte bort med dette sit Bytte, var allerede Orlogsgasterne komne iland. En af dem fik Øie paa hende og gav sig til at ælte hende. ^[28] Han fik ogsaa tilslut Tag i hende og greb hende om Livet; men da blev hun saa ræd, at det sortnede for Øinene, og hun ikke sansede stort. Men ét huskede hun siden, og det var, at hun havde smeldt alle de store Sølvskerne i Tindingen paa Krabaten, saa han slap Taget. Da hun mærkede dette, lod hun bare Sølvskerne og Silketørklædet og altsammen drysse i Veien og lagde tilfjelds.

«Røverpak!» bandede Majoren. Fik han nu bare fat i et halv Snes Mandfolk nede i Bygden og dertil etpar Muskedonnere og nogle Pistoler, saa skulde der nok blive holdt Justits.

Men omkring den lille Annexkirke traf de bare Kvindfolk, som jamrede. Ja, der var rigtignok nogle gamle Kaller med Stav og Toplue; men de jamrede værre end de værste Fruentimmer. Majoren gjorde sig rent bøs og vilde vide, hvor de unge Karer var; om de kanske havde gjemt sig rent væk, fordi de var ræd for Trøien.

Men da baldyrede Konerne sig, den ene høitideligere end den anden: nei, saamænd om her fandtes et Karfolk i hele Sognet! De var taget til Kongens

Tjeneste paa Land eller Sjø, og de tre-fire, som de havde sparet, laa saamænd paa Hugst inde i Skauen.

Majoren sled sig i Barterne og fik et uovervindeligt Udtryk i Øinene.

«Men Buxer findes der vel i Sognet?» spurgte han.

[29] «Hæ –?» De skjøjte ikke, hvor han vilde hen. «Buxer.»

«Javel! Buxer, Mandfolkebuxer.»

Begribeligvis fandtes der baade Mandfolkebuxer og Mandfolkekufter; men hvad kunde det nytte, naar der ingen Mandfolk var til at putte ind i Habitten?

Nu satte Majoren sig i Positur. «Enhver Kvinde, der har sin Krops fulde Førlighed, har uden Nølen og Vægning at begive sig hjem, iføre sig Mandfolkeklæder og saaledes udklædt vende hid tilbage medbringende, hvad de besidde af Vaaben, det være sig Bøsser, Pistoler, Sabler, Øxer, Høgafler eller Møggreb.» –

Men da opløftede Kvinderne et stort Skrig. De truede med Næverne mod ham, de skreg, de skjældte, ja en gammel, tandløs Lægdekjærring spyttede efter Majoren, saa det drev nedover hendes Hage.

Om han stod her og gjorde Nar af dem – hvad? Klæde sig i Buxer – anstændige Fruentimmer klæde sig i Buxer – haahaa! Ja, han troede vel, *det* skulde kunne gaa. Aa nei, aanei san; saa dumme var de nok ikke, om de var enfoldige Bønder.

Alene Lodsoldermandens Todne tog det rolig; hun gik hen til Majoren og spurgte, om han ikke troede, det kunde gaa an, at de gik løs paa Fienden klædte i sin Fruentimmerdragt.

«Engelskmændene render ikke for Skjørter, om [30] der saa end kommer en hel Hærskare,» svarede Majoren. «Men kommer der et Snes bevæbnede Buxer stormende imod dem, da render de som ynkværdige Harer. Men hvo kan vel explicere dette for disse uvidende Bønder, isærdeleshed naar de tilmed ikkun er Fruentimmer? Jeg vil Eders Frelse! I staar den jo selv imod. Snart vil Fienden have plyndret den hele Bygd. Efterretning om lignende Evenements er arriveret fra mangfoldige Steder vester. Men som sagt: naar I selv staar Eders Frelse imod, kan jeg ikkun fluxens begive mig tilbage til min Fiskestang.»

Men Todne holdt ham tilbage; «tøv et Bêl,» sagde hun, «saa skal jeg nok tale

dem til rette, og selv skal jeg være den første, der gaar dem fore med et godt Exempel.»

Det gik dog ikke saa hurtig, som hun havde troet; thi fik hun dem end snart overbevist om, at dette med Buxerne var en Nødvendighed, saa blev det dog vanskeligere at overvinde deres Frygtagtighed. Bevare sig; – skulde nu ogsaa stakkars Fruentimmer ud og slaaes mod Engelskmanden! Ak ja, det var onde Tider, det var onde Tider!

Men da den utrættelige Todne med græsselige Farver udmalede, hvordan Fienden muligens vilde komme hidop, brænde deres Gaarde, bortføre deres Kvæg, æde deres Lefser og gjøre det som værre var med de Fruentimmer, de mødte, da blev de ganske ynkelige og ganske overbeviste. De gik hjem allesammen, fort og stille; nogle græd og tørrede Øinene; men der var intet andet fore.

[31] Ingen Major i Verden har vel nogensinde kommanderet et saa mærkværdigt Korps, som det Major Ulrich von Knarren hin Eftermiddag førte i Kamp mod Engelskmændene. – Ingen Maskerade kan nogensinde have havt løierligere Figurer end disse bredvoxne, hoftebrede Bondekvinder, iførte trikotstramme Knæbenklæder, og Overklædninger af de vidunderligste Façoner. Nogle havde Vadmelскоfter med Læderbælte om Livet, andre sidskjødede Frakker, hvis Snipper daskede dem helt nede om de sterke Lægge. Atter andre havde fundet afdankede Militærkjoler fra Fædrenes Tid og havde prægtige Chakoer paa Hovedet. Bevæbningen var endnu vidunderligere. De fleste havde valgt Høgafler og Møggreb; nogle havde Øxer og Ljaaer; en kom med en afdanket Morgenstjerne, som i sin Tid havde tilhørt Vægteren i Byen. – Men Skydevaaben turde de ikke føre. Det var nu dette med Smeldet! Og saa kunde de saa kleint lade! Jaja; Majoren fik tage Skydningen paa sig; han ladede fire Pistoler, som man havde bragt ham. To af disse stak han selv i Lommen, de to andre betroede han til sin Vaabendrager Todne, der havde lovet at holde sig i Hælene paa ham hele Tiden. Om Livet spændte han et rigtigt Sværd, som var hvast og blankt, eftersom det til Hverdags brugtes til at hugge Ved med, og netop var slebet Dagen i Forveien.

Og saa fremad Marsch!

Troppen bestod af femten «Mand», iberegnet Todne og Majoren. Ordren var

let og grei: de ^[32]skulde fordele sig i Skovbrynet rundt om Kjeldsvigen og ikke røre sig, førend de saa Majoren gaa frem og skyde sin Pistol af mod Engelskmændene. Men da skulde de ogsaa hyle og brøle som lutter Djævla og styrte frem med «fældede Bajonetter».

Som én Mand lovede de, at de skulde gjøre sin Pligt; og dermed krøb de sin Vei til Siderne ind i Kratskauen. Majoren og Todne gik lige frem; snart hørte de Larmen nede fra Havnen og smøg sig behændigt fra Tue til Tue. Skauen aabnede sig; Furutræerne blev mere og mere knortede og krumme, og det blev slet ikke saa let at skjule sig bag dem, ialfald naar man var saa tung og tyk som Major v. Knarren. Dog var en overdreven Forsigtighed ganske unødvendig; thi Engelskmændene agtede ikke paa noget; de halede ud af Hus og Stabbur alt det, der fandtes, men gjorde det med stor Ro og Gemytlighed, lo og morede sig, naar de fandt noget mærkværdigt. Til sin Beroligelse saa Majoren, at de fleste var ubevæbnede; det syntes som om hele denne Landgang var gjort ene og alene for Moro.

«Ja, det skal Drolen æde mig blive Morskab!» brummede Majoren og heldte Krudt paa Panden. Han fulgte med Øiet Skaukanten og opdagede, at de fleste Mandskaber allerede var paa Post. «Hold nu Pistolerne i Orden,» hviskede han til Todne, «nu fanger vi an.»

Et Øieblik etter stod han fremme foran Skauen: «Richtet Euch!» brølede han, saa Ekkoet rullede ^[33]om hele den lille Havn. Engelskmændene dernede kvak til – Knald! der smaldt Majorens Pistol, og Kuglen peb over Hovederne paa Sjøfolkene. Og i næste Øieblik myldrede der frem fra alle Buske og Trær en Skare hylende, hvinende Djævla, der hoppede nedover Bakkerne svingende alskens morderiske Vaaben over sine Hoveder. En panisk Skræk greb Matroserne; de slap, hvad de havde i Hænderne; de sprang i Sjøen og svømmede hen til Jollen, og det, der var bragt ombord i denne, blev skyndsomt kastet i Sjøen for ikke at være iveien.

Det var bare en eneste én, som beholdt Fatningen. Det var en liden Baadsmand; en bitteliden, sint Helt, som skjældte og smældte og ladede sin Pistol og brændte den af imod den forreste Fiende.

Kuglen fløi ret over Hovedet paa Majoren, og der gik et Chok gjennem hans tapre Hær. Men da Majoren hørte Lyden af Kuglen og lugtede Røgen af Krudtet,

da flammede et Raseri op i ham, som gjorde ham ganske og aldeles vild. Han brølede som en Bjørn og satte afsted imod den lille Helt, der nu ganske rolig stod og ladede sin Pistol paany, medens hans Folk allerede havde lagt Jollen fra Land.

Den lille Helt var næsten færdig med sit Skud, da Majoren kom brusende over ham; – ja som naar en rasende Ørn slaar ned over en liden hvæsende Lemæn, slig saa det ud, da Majoren slog Klo i Baadsmanden, én Næve i Nakken og en Næve i Bagen og bar ham udover Stenbryggen ^[34] og hev ham som en Stok høit op i Luften – en Gang rundt – og saa nydeligt paa Hovedet bardus i Sjøen. Rap som en Sælhund dukkede den lille Fyr op lidt efter og svømmede hen til Jollen, hvor han vaad og skamfuld kravlede ombord.

Saa sattes alle Aarer i Vandet og i et Nu var Jollen forsvundet.

Det hele var gaaet saa hurtigt, at Majorens Hær ikke var kommet længere end halvveis ned af Bakken; derfra havde de været Vidne til Majorens raske Daad; og nu, da Engelskmanden var ude af Syne, kom de seiersberusede ned til Bryggen og lo og græd om hinanden.

Og selv de, som forhen aldrig havde kunnet fordrage Majoren, de omfavnede ham nu og kyssede ham og kaldte ham «Far», som om han havde været en hel Prest.

Men da de siden betragtede hinanden og opdagede, hvor latterlige de saa ud allesammen, da blev der en Lystighed, som gik over alle Grænser. De gav sig til at excercere paa Løier, de præsenterede sine Møggreb og skjød af sine Øxer og lo dertil, saa de faldt overende af bare Latter.

Majoren tog sin Seir med Ro. Det kogte endnu lidt i ham; men det værste var dog gaaet over, da han havde kastet Engelskmanden i Sjøen. – Nu var Aftenen nær; han paakaldte sine Troppers Opmærksomhed, takkede dem i høitidelige Ord for den udmærkede Orden og Konduite, de havde udvist under Slaget, og bemærkede, at han vilde sige som den store Napoleon: Med saadanne ^[35] Tropper skulde jeg erobre den ganske Verden; noget, de brave Jomfruer og Madamer atter faldt i Henrykkelse over.

– Længe efterat Majoren var gaaet tilbage til sit Fiskevand, blev Kvinderne siddende tilbage hos Todne Kjeldvig. De sang og glædede sig og fortalte; og efterhvert som de fortalte, opdagede hver enkelt, at hun havde oplevet de mærkværdigste Farer og Eventyr under Slaget, og da de skiltes, var de alle enige

om, at de var nogle store Helte, som nok skulde lære Røveren en anden Gang, hvis han vovede at stige iland.

Men Todne selv, der var sterk i Pennen, satte det hele i Stil og berettede derom i Byens lille Avislap, hvor man endnu den Dag idag kan læse om, hvordan det gik til, da Kvindfolkene jagede Engelskmanden tilsjøs.

Major v. Knarren og Spøgeriet

^[36] En Dag i Oktober, da Hr. premier Major Ulrich Friederich Schousboe von Knarren som sædvanlig kom ind til sin Ven Consul Jan Seehuusen, var der til Majorens Forundring en Bondemand paa «Comptoiret». I Regelen pleiede Jan at holde sit private Kontor helligt, som han kaldte det; – dér kom kun hans Fuldmægtig og hans allernærmeste Venner, og af disse igjen var det bare Majoren, som var en daglig Gjæst.

Baade Consulen og Bondemanden saa meget betænkte ud, og Consulens Haar, der som sædvanligt havde været smukt tilrettelagt om Morgenens, var nu ganske uordentligt paa Grund af, at han altfor ivrigt havde revet sig i Hovedet med sine lange, nervøse Fingre.

«Was s'los?» spurgte Majoren, idet han satte sin Sabel og Gehænget fra sig i en Krog.

Men Consulen svarede ham ikke; og Bondemanden, som Majoren saa var en af Folkene paa Seehuusens Landsæde Mon Plaisir, sukkede flere Gange dybt nede i det Uldtørklæde, han havde surret flere Gange om Halsen.

^[37] «Jeg kommer ud til Dig senere,» sagde endelig Consulen til Bondemanden. «Kanske jeg tager derud paa Lørdag, hvis Veiret er saapasse.»

Dermed gik Bondemanden, og Majoren slap sin tunge Krop ned i sin brede Stol, og medens han knappede op de sædvanlige to Knapper i sin Uniformsvest, brummede han morskt i sine uhyre Barter: «Kreuz! Hvad er her passeret! Du ser mig jo ud som en Bedemand.»

Consulen havde lukket Skabet op og fundet frem Vinen, og medens han endnu stod med Flasken og Glas i Haanden, sagde han med en underlig generet Stemme, som om han ikke rigtig vidste, om han skulde tage det hele alvorligt eller slaa det hen i Spøg:

«Naa – det er Tjenerne paa Mon Plaisir. De paastaar, at det spøger derude nu igjen.»

Men da skulde man have seet Majoren! Han reiste Bust, saa begge de lange Barter strittede. Der buldrede noget dybt nede i Maven paa ham, men han fandt slet ikke Ord, – han bare brast ud i en forfærdelig Latter, som varede saa længe og var saa enorm, at han fandt det raadeligst at knappe op endnu etpar Knapper i Uniformsvesten.

Consulen lo generet med og fyldte skyndsomt Glassene, men først da Majoren havde slugt etpar af disse, faldt der saa megen Ro over ham, at han kunde puste ud en lang hollandsk Ed og baldyre sig paa, at det var noget Rak, alt som boede derude paa Mon Plaisir.

[38] «Men det er alligevel ganske besynderligt,» indvendte Consulen efter et lidet Opnold. «Sige hvad man vil: Det denne Mand fortalte mig, er dog ganske underligt.»

«Var det ikke Tønnes?» spurgte Majoren glubskt.

«Jovist var det Tønnes – Din gamle Ven Tønnes,» ærtede Consul Jan.

«Tønnes!» sagde Majoren; han udtalte Navnet med en uendelig dyb Foragt. «Det Fæ! Værre Vankundighedens Kreatur findes der dog ikke i det hele Stift. Det var jo ham, som nægtede at følge mig paa Jagt, fordi det tilfældigvis var Torsdag, og der var rabet en Sten ned foran ham, da han gik paa Veien. Det betyder Død, sagde han. Ih, Du godeste Himmel! Og til saadant Snak kan Du, en velbildet Mand, laane Dit Øre!»

Consulen sad endnu med sit underfundige Smil, og der var ingen, som kunde tirre Majoren op til en saa rasende Nysgjerrighed som hans Ven Jan, naar han sad slig – taus og smilende og med nedslagne Øine, som om han vidste Alverdens interessante Hemmeligheder.

«Du ser saa drollig ud, kjære Broder! Lad os da engang høre! Naa – heraus med alle disse geheime Affairer, saa vi kan komme til en Ende med det hele!»

Consulen nippede til sit Glas; havde aldrig Majoren hørt nævne Damen med Pibekraven?

«Damen?» sagde Majoren og spærrede Øinene vidt op. «Er det til og med et Fruentimmer, som skræmmer dem Livet af derude!»

^[39]Consulen nikkede. «Et Fruentimmer – et ungt Fruentimmer, Major, som kommer hver Nat Klokken tolv slet og spadserer gennem alle Værelser. Undertiden gaar hun ogsaa langs Jasminhækken udenfor Huset. Hvad siger Du? Neivist; – det ved jeg nok; – Du er ikke bange for Fruentimmer, hverken om Dagen eller om Natten – især naar de er unge. Men ser Du, min bedste! De arme Folk er ganske om en Hals og saa frygtagtige, at de holder til ude i Drengestuen og Laaven; ingen tør mere sove i selve Huset, efterat denne Dame med Pibekraven er begyndt at husere.»

«Kreuz!» sagde Major v. Knarren, «lad dog de Stympere sove, hvor de vil. Det har de vel fortjent for sin Behjertethed.»

«Men det underligste,» fortsatte Consulen uforstyrrelig – «det underligste ved denne Historie er dog den Ting, at min salig Fader engang har nævnt for mig den selvsamme Dame med Pibekraven. En Tid lang havde hun huseret paa samme Vis derude, dengang da han var ung. Jeg skulde egentlig have Lyst til at undersøge Sagen nærmere, men i Øieblikket har jeg saa meget at udrette herinde i Byen, at det falder mig vanskeligt at echappere, var det saa kun en enkelt Time.»

«Hvad det angaar,» svarede Majoren og trak med begge Hænder sine Barter stoltelig ud til Siderne – «hvad det angaar, kan Du være rolig. Det kan sagtens ordnes, uden at Du behøver at uleilige Dig et eneste Minut.»

«Og hvordan skulde vel dette kunne ske –? ^[46]Til hvem skulde jeg vel kunne overlade en saa delikat Affære?» sagde Consulen og gjorde sig ganske taabelig.

«Selvfølgelig til Ulrich Friederich Schousboe von Knarren,» svarede Majoren og tømte sit Bæger.

*

Det var bitterlig surt den Eftermiddag, da Majoren red afsted udover til Mon Plaisir. En isnende Sydost stod indover fra Sjøen og bragte med sig Regn og Skodde og Uhygge. Havet var blygraat og øde; – naar Vinden rev Skoddesløret tilside, saa man Skum og Sprøit langt ude; men herinde gik Sjøen og klasked dvaskt mod Fjeld og Brygge.

Major v. Knarren likte sig aldeles ikke i sligt et utrivsligt Veir. Det derangerede hans martialske Udseende aldeles, og naar Regnen havde pisket

ham længe i Ansigtet, og Barterne hang dyvaade og dryppende nedover paa begge Sider af Munden, skulde man ikke kunne kjende Majoren igjen, saa bedrøvelig saa han ud.

Da han naaede Mon Plaisir var han derfor ikke til at spøge med; – det var i Skumringen; og den store Gaardsplads laa ganske øde og trøstesløs i det graa, vaade Veir. Først da Majoren havde brølt paa Tønnes nogle Gange, saa Ekkoet skraldede mellem de forskjellige Bygninger, kom der et levende Væsen tilsyne borte fra Drengestuen, og et stort Ildslus faldt ud over al den blanke Væde, i det samme Døren aabnedes.

[41] Og nu kan det hælde, at han fik Fart i Folkene! Hans gjaldende Røst kaldte dem frem fra Stald og Kammers; de ligefrem myldrede over Gaarden! Om det saa var den gamle Lægdekjærring, saa krabbed hun sig hen til Døren og stod der og rystede paa Hoved og Hænder og gloede med vidtaaben Mund.

Og der blev lyst i Hovedbygningens Stuer og Kjøkken; – der brasedes i Pander, der duftede af stegt Kjød, der klirrede af Flasker og smeldtes med Døre, som om der ikke fandtes det paa Jorderig, der kunde kaldes Spøgelses.

Snart havde ogsaa Majoren indrettet sig koseligt inde i Husets inderste og mindste Værelse; det var den fine Fru Seehuusens Kabinet, og det var egentlig ganske ulovligt at sidde der, men netop derfor morede det Majoren saa meget.

Han strakte sig i en spinkel Armstol og placerede sine Fødder paa Kakkellovnspladen for at faa sig varm og tør saa fort som muligt. Og for endmere at faa Kulden ud af Kroppen fik han en gloende hed Toddy, og da den var tømt i et Drag (thi ellers duede den ikke!), da befandt Majoren sig meget bedre og tændte sin lange hollandske Kridtpibe. Da han saa havde ædt et vældigt Fad Oxekjød og drukket en Flaske Rhinskvin dertil, beordrede han den ene efter den anden af Tjenestefolkene ind, forat han kunde tage dem i Forhør.

Nei – naar de stod ligeoverfor Majoren, som nu havde faaet sit martialske Udseende igjen, da havde de saavist ikke seet noget videre. Det havde [42] de ikke. Ja, hørt tale om et og andet saan, jo, se det kunde ikke benægtes, det kunde det ikke; men Folk siger saameget, – især Fruentimmer; – der er jo ingen Ende paa alt det, de ser og hører.

Men da saa Turen kom til Pigerne, gik det ikke stort bedre; en og anden stak i at stortude, naar Majoren brølte op, og tilslut blev han saa forbitret, at han

jagede dem paa Porten allesammen og satte sig magelig tilrette i Stolen med en hel Tobaksbox og en ny Flaske Rhinskvin foran sig.

Han kastede nogle svære Kubber md paa Varmen, indtil det blev saa hedt i Stuen, at han maatte kaste baade Frakke og Vest; men Majoren likte at have det godt og varmt om sig og saa lidet Klæder paa som muligt.

Pludselig bankede det sagte paa Døren.

Majoren kvap op, tog Piben ud af Munden og lyttede. Vinden suste og Regnen slog mod Ruderne og Ovnens buldrede; nei! det havde naturligvis ikke været noget.

Saa bankede det sagte igjen.

Himmelkreutz! brummede Majoren, reiste sig op af stolen og skrævede hen til Døren, som han rev op med en saadan Heflighed, at den arme Tønnes, der stod udenfor, vilde have kantet baglængs, hvis ikke Majoren havde grebet ham i Kraven og halt ham ind.

«Naa, saa er det dig, din Hallunk,» sagde Majoren og slap Tønnes, øiensynlig skuffet over det magre Bytte. «Hvad er det han vil –? Kan han tale?»

[43] Jo, det var bare det, at Tønnes gjerne vilde spørge, om det var noget, Majoren vilde, for hvis det ikke dét var, saa vilde de gjerne spørge, om de kunde gaa over i Drengestuen og lægge sig. «Ja, for det er jo sent paa Kvælden,» lagde han til, da han opdagede Majorens haanlige Udtryk.

Haahaa jovist! Jo, de kunde bare gaa; ellers kunde kanske dette Fruentimmer komme og ta' dem, hva? Hun kunde gjerne komme og ta' dem alle syv voxne, sterke Mandfolk –! Om de ikke heller vilde løbe lige hjem og gjemme sig bag Mors Skjorter! Jo, det var Karer det! Modige og tapre Karer.

Men da Tønnes skulde til at aabne Døren for at gaa, sagde han pludselig følgende: «Dere skulde nødig friste Gud Vorherre!»

Majoren løftede Hovedet, som om han havde hørt feil. Hvad behager, sagde Tønnes noget?

«Dere skulde ikke friste Gud Vorherre,» gjentog Tønnes monotont.

«Marche!» kommanderede Major v. Knarren og pegte ud. Tønnes gled stille bort og lukkede Døren forsigtig, som for ikke at forstyrre nogen.

Da Tønnes var gaaet, tog Majoren frem to Pistoler, og lagde dem paa Bordet

ved Siden af sig. For hvis der var nogen, som vilde drive Gjæk med Mon Plaisir og hans Ven Jan, da havde de fortjent en af Majorens gode Kugler. Han saa efter, at Ladningen var i Orden, og da alt befandtes at være som det skulde være, fyldte han sit Glas, trak Vedkurven frem og lagde sine Ben hen paa ^[44]den, medens han anbragte sin øvrige Krop saa mageligt som muligt i Fru Seehuusens fine Stol.

Majoren tænkte paa mange hverdagslige Ting; han havde sine Pengesorger og sine tjenstlige Ærgrelser, han havde sine Jagtfelter og sine Fiskesteder, han havde opdaget en smuk Dame, som var ny i Byen, – kort sagt Majoren havde nok at tænke paa. Og før han selv vidste Ordet af det, begyndte Fru Seehuusens spinke Uhrværk at slaa og slaa, og da det havde slaaet tolv Slag, begyndte det at spille en munter Melodi; – en Balletdanserinde kom frem i Feltet over Skiven og dansede en liden Dans, og da den havde danset tilende, gjorde hun et Knix og trak sig tilbage.

Men da blev alt saa pludselig stille. Det hverken regnede eller blæste mere; Majoren gik hen og traf Gardinet tilside; Maanen var kommet frem derude og skinnede over den sorte, vædeblinkende Jord.

Saa, tænkte Majoren, nu skal det altsaa gaa løs. Han satte sig atter henne ved Ovnens og uvilkaarlig lyttede han efter hver Lyd, som sprang frem i Stilheden; – Uhrets fine regelmæssige Dikken; den ulmende Lyd af Ilden, som holdt paa at dø ud i Ovnens, Tagdryppet udenfra, nu og da et Knæk i Væggen eller en Larm inde fra et af Værelserne, saadan som man altid hører i gamle Træhuse.

Men der kom Mare! intet Spøgelse.

Majoren blev tilsidst søvnig af al denne Venten, og da Klokken var halv et, havde han gabet saalænge, at han besluttede at gaa tilsengs.

^[45]Det Værelse han skulde sove i, laa i den anden Fløi af Huset. Da han nu havde slukket alle Lys uden det, han havde i Lygten, og rodet Gløderne sammen i en Haug bagerst i Ovnens, tænkte han et Øieblik paa at gaa ud af en liden Dør yderst i Fløien, spadsere tværsover Gaarden og smutte ind af en lignende Dør i den Fløi af Huset, hvor han skulde ligge. Det vilde have været det bekvemmeste, men saa faldt det Majoren ind, at det dog kunde være artig at gjøre en Runde i alle Værelserne og se efter, om alt var i sin Orden.

Han iførte sig atter sin Vest og Frakke, stak Pistolerne til sig og tog sin lille Lygte.

Det sterke høstlige Maaneskin trængte ind imellem Gardinernes Aabninger og drog lange Strimer gjennem det mørke Værelse. Da Majoren aabnede Døren ind til den store Dansesal, blev han ganske blændet; thi her væltede Maaneskinnet ind af sex høie Vinduer, saa Salen laa som i en eneste lysende Røg.

Men pludselig stansede Majoren; der fór et Ryk igjennem ham; thi i den anden Ende af Værelset lige ved den Dør, han skulde ud af, midt i Maaneskinnet stod en høi Dame med det blege Ansigt indrammet i en hvid Pibekrave.

Hun stirrede paa ham et Øieblik, saa gik Døren lydløst op, og hun gled bort.

Det kan ikke nægtes, at Majorens Hjerte bankede heftig, og han glemte ganske Pistolerne. Hvad ialverden var dette for noget? Han havde jo seet hende ganske tydeligt, – det blege alvorlige ^[46]Ansigt, den høie Pande med det tæt tilbagestrøgne Haar. Og Døren var gaaet op – lydløst – den forbistrede Salsdør, som altid pleiede at skringe langt og længe, naar man aabnede den.

Visvas! brummede Majoren og bed Tænderne rasende sammen. Jeg skal min Salighed lære Kvinden – og han stampede afsted henover det bonede Gulv, saa det drøned. Han rev Døren op (holloi! nu skreg den minsandt!), men blev staaende med Haanden knyttet om Dørgrebet; thi i samme Nu saa han den høie Kvindeskikkelse glide gjennem Døren ind til Spisestuen.

Men nu blev Majoren vred for Alvor og i tre Spring var han over den smale Havestue og inde i Spisestuen – der stod Skikkelsen henne ved Gangdøren – Majoren efter – udaf Døren, ud i den mørke Gang, hvor kun en enkelt Maanestraale sneg sig ind af Ruden ovenover den første Trappeafsats.

Det stod hun i Maanestraalen.

«Hvem er du, dit Belials Kreatur?» brølede Majoren og stormede op ad Trappen – det kriblede lidt Rædsel nedad Ryggen paa ham, men det bevirkede kun, at han brølede saa meget høiere. «Stig frem om du tør, du Helvedes Udsending. Hvad har du her at gjøre ved Nattetider? Hvorfor har du ikke Fred, der du er, men maa gaa her omkring og irre som et gement Gespent! Svar mig, hvis du har Talens Evne, men kom ikke mere for mine Øine – ellers,» og nu huskede han først paa sine Pistoler; han rev ^[47]frem en af dem og knaldede den af i Blinde ud i Mørket.

Dette Knald bragte den vrede Major nogenlunde til Besindelse igjen, og da han havde gaaet sig en Runde helt op paa øverste Loft, blev han enig med sig selv

om, at det hele ikke havde været noget andet end en af Husets Tjenestefolk, der vilde skræmme ham; thi hvem har nogensinde hørt om et Knald, der kan bevirke, at et Spøgelse forsvinder?

Nonsens! Men imorgen skulde han forhøre Tjenestefolkene igjen, og da skulde ingen kunne narre ham.

Dermed gik han ind paa sit Værelse, klædte sig af og gik iseng. Men for Sikkerheds Skyld lod han Lyset brænde.

Ud paa Morgensiden fór Majoren pludselig op af sin dybeste Slummer, ved at der gik en sterk Trækvind gennem Værelset, og i Halvsøvne saa han Lyset ved sin Seng flakke i Vinden og slukke.

Da blev han lysende vaagen og rev Sengeomhængene tilside; – der stod Damen med Pibekraven lige ved Siden af ham. Hun gjorde et Tegn med Haanden, gled henimod Døren, aabnede den og gjorde paany det samme Tegn: hun bad ham følge med.

Uden at betænke sig stod Majoren op af sin Seng og fulgte. Da han kom ud af Sovekammerdøren, saa han hende staa ved Trappen, og da han var kommet ned af Trapperne, saa han hende staa ved Havestuedøren. Han saa Døren aabnes, [48] og han saa hende glide ud gennem Døraabningen, men da han selv kom derhen, var Døren aflaast. Han dreiede Nøglen om, og da han kom ud, stod hun nedenfor Trappen og vinkede.

Han fulgte.

Hun stansede ved Husets østre Hjørne. Hun løftede sin Haand, pegte paa Jorden og saa paa ham med de store mørke Øine. Saa var det ligesom hendes Skikkelse blev utydeligere, Omridsene viskedes ud i Mørket – længst saa han det blege Ansigt med den høie Pande og de mørke Øine. Saa viskedes ogsaa det bort.

Majoren gik hen til det Sted, hvor Skikkelsen havde staaet. Han lagde sig paa alle fire for at undersøge, hvad det kunde være, hun havde pegt paa. Men der var slet intet usædvanligt at se. Der stod nogle forpjuskede Rosenbusker og frøs i den fugtige Natteluft.

Majoren kneb sig i Armen, men han var ganske vaagen, og da han idetsamme nøs tre Gange, var der ikke Tvivl længere. Han lagde ogsaa først nu Mærke til, at han stod i bare Skjorten, og at det var forskrækkelig koldt; – Maanen stod rød og

i Aftagende henne over Aaskanten, og det dryppede ensformigt fra Tagrenden.

Der var intet andet at gjøre end at gaa op paa sit Værelse og lægge sig i sin gode Seng igjen. Men nu fik han ikke sove mere; han laa og grublede sig halvt fordærvet paa, hvad dette kunde have været, – og jo mere han spekulerede, des vredere blev han; thi dette at et Fruentimmer – ^[49]det være sig levende eller dødt – ved Nattetid skulde kunne lokke Premiermajor Ulrich Friederich Schousboe von Knarren med sig ud paa Marken og det i bare Skjorten – det var dog ganske upassende og høist uforskammet.

*

Hvordan det nu var eller ikke: et er sikkert, at siden den Aften saaes aldrig Damen med Pibekraven paa Mon Plaisir.

Der fortælles rigtignok, at Majoren og Consulen senhøstes Dag gav sig til at grave egenhændigt i Jorden ret udenfor Mon Plaisirs østre Hjørne. Og det bliver ogsaa sagt, at de to Herrer tilsidst fandt et lidet Barneskelet, som de i al Stilhed fik Presten til at give en kristelig Begravelse paa Kirkegaarden.

Men hvordan dette forholder sig, er ikke godt at blive klog paa; thi Consulen og Majoren blev altid tause, naar nogen nævnte Spøgelset paa Mon Plaisir.

Major v. Knarrens curieuse Affaire

^[50]Hr. premier Major Ulrich Friederich Schousboe von Knarrens Bedrifter var mangfoldige, og skjønt jeg har fortalt endel af dem, staar der dog mindst ligesaa mange tilbage. – Han var lige uforlignelig i Balsalen som foran sine Soldater, og hans Skikkelse, som nu for Tiden vilde have forekommet Folk mægtig overdreven, var for hundrede Aar siden typisk for en tapper Kriger.

Major v. Knarren havde i sin Ungdom, da han «laa udenvælts», havt en Mængde Dueller, som det dengang sømmede sig en forvoven ung Officer. Som oftest var naturligvis Aarsagen en *affaire d'amour*, men det hændte ogsaa, at Grunden kunde være en anden – som for Exempel dengang, da han paa en Dag sloges med tre forskellige holstenske Officerer, om hvorvidt Hamborg eller Kjøbenhavn var Verdens skjønneste Stad. Det siger sig selv, at Ulrich Friederich Schousboe von Knarren forsvarede Kjøbenhavn saa mandigen, at der paa den ene Dag flød gode tre Potter holstensk Adelsblod.

[51] Men siden han var kommet hjem til sine Fædres By, havde der været mindre Anledning til saadanne fornøielige Adspredelser. Selv om det ofte kriblede i hans Fingre efter at give de danske Junkere paa Pelsen, naar de udtalte sig haanligt om hans høitelskede Barndomsegn, saa blev der aldrig nogen Anledning dertil; thi de tog sig smukt i Vare for at tirre den glubske Major. De vidste jo, at der ikke i hele den danske Armé fandtes hans Mage til at fægte, og de vidste ogsaa, at han ikke for intet havde ladet sit Valgsprog: Immer bereit! indgravere omkring sine Fædres Familiesegl.

Saavidt jeg ved havde Majoren kun en eneste Affære, efterat han var kommen hjem, men denne Affære glædede Majoren saameget mere, som den var leveret, efterat han var blevet tyk og tung og henved de femti Aar.

*

Naar Consul Jan Seehuusens Frue, født Comtesse von Baaren, havde Fødselsdag, blev der altid holdt et meget stort Selskab, og det siger sig selv, at Majoren, som var Consul Jans allerbedste Ven, var stadig Gjæst i disse Selskaber, og stadig holdt den samme schwungvolle Tale for Comtessen, skjønt han i sit Hjerte altid kaldte hende det forbandede høinæsedede Fruentimmer.

Disse Selskaber begyndte tidligt og endte sent, som Tidens Skik var, og de pleiede at være særdeles [52] fornøielige. Consul Jan var den muntreste Vært, og selv den syrlige Værtinde pleiede den Dag at være nogenlunde manerlig.

En Værts Rolle i de Dage var ikke let, og det var intet usædvanligt, at han var den første, som gav sig over og faldt under Bordet. Men Consul Jan pleiede at være en sober Mand, som paa den elskværdigste Maade tog sig af «Ligene» og bragte dem i Seng; men et Aar hændte det mærkværdige, at Consul Jan med engang «gav sig over», medens han sad ved Kortbordet og spillede Kort, drak og røgte Tobak af sin lange hollandske Kridtpibe.

Major v. Knarren bandede noget rent aparte; men da det ikke hjalp, da Consul Jan tværtimod al Skik og Brug lagde sig fremover Spillebordet og snorkede, og det uagtet han sad med de brillianteste Trumfer paa Haanden, da skjønte Majoren, at det var Alvor. Og som ærekjær Mand vilde han ikke, at denne Tort skulde vederfares hans Ven, men tog ham i sine sterke Arme og bar ham ud af en Sidedør, opad Trappen og ind paa hans Værelse. Han forsøgte ogsaa at faa Støvlerne af Consulen, men det maatte han opgive og nøiede sig med at brede

Dynerne godt over ham, forat han ikke skulde fryse. Derefter satte han et Krus koldt Vand paa Stolen ved Sengen, forat hans Ven kunde have noget at døde sin Tørst med, naar han vaagnede. Da han var færdig hermed, slukkede han Lyset og begav sig ned i Stuerne igjen. ^[53]

Men paa Trappen mødte han Comtessen. Hvad disse to Personer talte om, hører ikke hid, men jeg kan forsikre, at Samtalen ikke var venlig fra nogen af Siderne. Saa uvenlig var den, at Majoren tilsidst slog Sporerne sammen, tog sin Hat og sin Sabel og raslede ud af Huset, brusende af Harme.

I hine urolige Tider, da Verden var fuld af Kamp og Havet fuldt af Krigsskibe, var det naturligt, at alle Nationers Fartøier tyede ind til den bekvemme norske Havn, hvor de ofte blev liggende i Maaneder, indtil de atter turde begive sig paa Vei. Den lille By vrimlede derfor af Sjøfolk, og de brede Gader var saa lystige og brogede, som de aldrig havde været hverken før eller siden. Og disse Sjøfolk skulde have noget at fordrive Tiden med, derfor groede der op Kaffehuse, Skjænkestuer og Dansesale snartsagt i hver Gade. I Dansesalene gik det lystigt til; især var der en, som var bekjendt; – den havde et visst fornemt Præg, eftersom der væsentlig kom Skippere og andre mere velstaaende Personer. Det hændte ikke sjelden, at Byens Folk kiggede indom denne Sal – Laurasalen som den kaldtes. Man vilde se paa Morskaben, hed det, og Værten, en gammel fordrukken Tysker, stilledes det altid godt for Byens fine unge Herrer, placerede dem paa en Forhøining i den ene Ende af Salen, skjænkede dem en extra god Kanarievin og bragte dem Kortspil og Kridtpiber.

Major v. Knarren havde en enkelt Gang før været paa Laurasalen, det var engang han havde ^[54] været i daarligt Humør paa Grund af en smuk Dames Knibskhed. Iaften var han atter i et forskrækkeligt Hjørne, han formelig fræsede, og da han traadte ind i Salen, saa han skrækkindjagende ud. Den rød næsede Tysker bukkede sig halvt til Jorden og var Ivrigheden selv; – ja, han skaffede endog Majoren en bred skindbetrukken Lænestol op paa Forhøiningen og kom selv springende med en støvet, tykmavet Flaske.

«Ach,» sagde han og smattede med Tungen, saa det formelig plaskede, «dat er en dailich Vin. Dat er som Blut af en Tigerlöfe.»

Og Blut af en Tigerlöfe var netop, hvad Majoren trængte.

Foruden Majoren sad der to unge Herrer af Byen; – men han var ikke i

Humør til at mænge sig med nogen iaften; han tømte etpar Bægre i en Fart, nøs saa det drønedede, og stoppede Piben med sort og sterk Tobak. Da en Stund var gaaet, saa det ud, som om han befandt sig endel bedre; thi han spændte Gehængen op, hængte det over en stolryg og knappede etpar Knapper op i den snevre Uniformsvest. Saa blæste han en mægtig Røgsky ud i Luften, gav sine Barter en pragtfuld Sving opad og begyndte at se paa Folket.

Hele Lokalet var fuldt af Mennesker, og Larmen var saa sterk, at det kun var med Møie, den skrøbelige Musik fra etpar Strygeinstrumenter kunde trænge frem til de Dansende. Rigtignok understøttedes Strygeinstrumenterne stundom af et Valdhorn, der hvinede paa den frækkeste og falskeste ^[55]Maade, men dette Valdhorn skulde tillige tage imod Betaling af de Dansende, saa det i hvert Øieblik maatte afbryde sit Traktement.

Lige under de konditioneredes Forhøining sad der et helt Selskab fremmede Sjøfolk omkring en spinkel og latterlig Fyr, der i længere Tid havde opholdt sig i Byen og forarget Indvaanerne ved sine gale Streger og sin mageløse Ødselhed. Han kaldte sig hollandsk Baron og fortalte, at han var flygtet hidop paa Grund af politiske Forfølgelser; men dette troede Majoren for sin Part ikke et Muk af. «Den Nellikbaron,» havde han ofte sagt til sin Ven Consul Jan, «han ser mig ud til at have tilbragt sin Barndom med at sælge Krydderier bag en Disk og saa i et ubevogtet Øieblik at have rendt afsted med Høkerens Pengeskuffe.»

Majoren sad netop og gloede ret paa Nellikbaronen, da en ganske ung lyshaaret Pige kom forbi det lystige Selskab. En to tre havde Hollænderen grebet hende om Livet, væltet hende op i sit Skjød og kysset hende ganske overmaade, tiltrods for at Pigen baade klorede og skreg.

Nu var Majoren ikke den Mand, som i Almindelighed blev moralsk bevæget, om Pigerne paa Laurasalen fik et Kys mere eller mindre, men iaften skulde der intet til for at vække hans Vrede; og desuden havde han længe havt et Horn i Siden paa Nellikbaronen.

«Max,» raabte han saa det knaldede gjennem Salen, og Værten kom springende og bukkede saa hans Pidsk stod ret op i Luften. «Tag mig den Tøs herhen.» ^[56]

Den unge Pige, som endelig var kommen løs fra Hollænderen og stod og rettede lidt paa sine Falbelader, blev endmere forskrækket, end hun i Forveien

var, ved at stedes for Majorens mørke Ansigt. Hun neiede sig halvt til Jorden, og Taarerne stod hende i Øinene.

«Hvad heder Du, min Tøs»

«Henriette,» svarede hun bævende og pillede sig ved sit Livbaand.

«Og hvem er Din Fader? Er han her fra Staden?»

Pigen rødmede dybt og det bævrede om Munden.

«Ja,» svarede hun grædende. «Det er Hans, de kalder Hans Flink eller Hans paa Hjørnet.»

«Hans Flink!» raabte Majoren og reiste sig op i Stolen. «Det er da vel Mare ikke Musketeren?»

Men nu græd Henriette, saa det ikke var Svar at faa.

«Skam Dig, Tøs,» sagde Majoren og tog hende i Armen; det var en ung myg Arm, som det var en Fornøielse at tage i. «Hvad tror Du Din ærlige Fader vilde sige, om han hørte, at Du render paa Laurasalen og lod Dig bekysse af de Fandens forløbne Hollændere. Er der ikke Lydighed igjen i Fruentimmerne? Gak Du hjem, Dit Skarn, og fordrist Dig ikke en anden Gang til at gaa herhen, ellers skal minsandt Krabasken danse en anden Dans paa Din Ende.»

Nu slap han hendes Arm, og hun gik tudende afsted, men i samme Øieblik, hun skulde passere ^[57]Hollænderen, greb han fat i hende paany og vilde kysse hende.

«Läss de Mädél,» tordnede det i det samme fra Majoren.

Hollænderen fór op, og Henriette smuttede væk.

«Was sagten Sie, Mynheer!» sagde den unge Fyr og stillede sig i Positur.

«Läss de Mädél – Mannike!» svarede Majoren med en Stemme, som var langsom af Foragt.

«Men Hr. Major,» hviskede de unge Herrer ved Sidebordet. «Dette bliver Skandale! Hr. Major!»

Den brave Max, som veirede Slagsmaal, havde i et Nu kaldt fire bomstærke Drabanter frem, Musikken taug stille, og de fire Kjæmper puffede Publikum lempelig ud.

Hollænderen traadte op paa Forhøiningen – tæt foran Majoren – de stirrede hinanden ind i Øinene, men Majoren sad fremdeles magelig i Stolen og røgte sin

Pibe. Hollænderens Selskab havde ligeledes reist sig og var gaaet hen under Forhøiningen for at være behjælpelig, om det skulde trænges.

«Ich bin Baron van Reeth!» sagde Hollænderen og satte Haanden i Siden.

«Sie sind ein verdammter Vindbeutel,» svarede Majoren rolig og pustede en vældig Røgsky op i Ansigtet paa Hollænderen.

Nu kunde ikke denne holde sig længere; han strøg med sin flade Haand alt hvad der stod paa Majorens Bord ned paa Gulvet: Lyset og Stagen, den dyrebare Flaske, Glasset og Tobaksdaasen. Samtidig begyndte Hollænderens Selskab at haanle ^[58] og udstøde de frygteligste Trudsler mod Majoren, medens Herrerne fra Byen stod bag Majorens Stol og prikkede ham paa Skulderen: «Hr. Major! Hold op! Det bliver Skandale! Hr. Major.»

Men se! nu reiste Major v. Knarren sig i sin Vælde, og han var blaa i Ansigtet, da han lagde Kridtpiben paa Bordet og greb Baronen under begge Arme.

Han løftede den spinkle Tingest op, saa de tynde Ben sprællede i Luften, og pludselig susede disse Ben nedimellem Selskabet; ja, han meiede dem tilside med deres egen Vært, han gik Skridt for Skridt nedigjennem Salen og svingede det arme Kadaver frem og tilbage, indtil Salen var ganske tom. Ude paa Gangen tog de fire Drabanter sig videre af Hollænderne og kastede dem en for en ned ad Trapperne; og da den sidste var expederet, stablede Majoren den fortumlede Baron paa Benene og sendte ham med et hjerteligt Spark efter de andre.

Saa pustede han lettet ud, strøg sig tilfreds om Barterne og sagde rolig: «Saa, Max! Lad mig nu faa en frisk Flaske og en ny Daase Tobak.» Dermed trinede han atter op paa den conditionerede Forhøining, inviterede de to bekymrede unge Herrer fra Byen til at tage et Glas med sig, tændte sin Pibe over Lyset og nedlod sig med et velbehageligt Snøft i den store hæderfulde Lænestol.

Der blev nu drukket og røgt i flere Timer, og de unge Herrer berømmede Majorens Daad i høie Toner, og Majoren blev mere og mere vel tilfreds og gav sig til at fortælle drabelige Historier fra sin Ungdom. Tilsidst gav han Max Ordre til at dække et Frokostbord med alskens gode salte Retter, og Max, der fremfor alt vilde staa sig vel med «fine Folk» i Byen, havde snart sat frem alt, hvad Huset formaaede af Spise, og det var ikke saa ganske lidet.

Som de nu skulde til at hugge løs paa al den gode Mad, blev der banket haardt paa Døren, og Max, som atter troede, at det var ude med ham, blev ganske og

aldeles befippet, hoppede rundt og rev sig i sit tynde Haar. «Herrjeh! Ich armer Mensch! Herrjeh!»

Men da der stadig blev banket, maatte han tilsidst vove sig ned i Gangen, hvor han gav sig til at spørge, om hvem det var, som forstyrrede Nattefreden.

Majoren og hans Selskab var altfor optaget af den gode Mad til at lægge Mærke til den kleinmodige Tysker, som kom tuselende hen til Majorens Stol, prikkede ham paa Skulderen og hviskede: «Deres Høivelbaarenhed! Der er jemand, som vil træffe deres Høivelbaarenhed!»

Majoren, som sad med et Skinkeben mellem sine svære Kjæver, lod sig ikke forstyrre. «Herein med de Karle!» gumlede han mellem Tænderne, men gavede urokkelig videre.

To høie og korrekt antrukne Herrer kom marscherende ind af Døren paa en egen høitidelig Maade. Deres Ansigter var meget alvorlige og deres Kompliment paafaldende reserveret.

^[60]«Det er Hr. premier Major v. Knarren, vi har den Ære at se?» spurgte den ene paa Tysk.

«Ham selv skinbarlig!» svarede Majoren og tørrede sig om Munden med en Snip af Dugen.

«Vi kommer fra vor Ven Baron v. Reeth. Deres Høivelbaarenhed kan antagelig forstaa i hvilken Anledning.»

«Jeg kan Djævelen!» svarede Majoren. «Ser jeg en anden Gang den unge Snøffel behandle en af Byens unge Piger paa en lignende Maade som iaften, kan jeg forsikre mine Herrer, at den lille Baron skal faa med mig at bestille, saa han sent skal glemme det.»

«Deres Høivelbevaarenhed kan altsaa ikke bevæges til at gjøre Hr. Baron v. Reeth en passende Undskyldning?»

Majoren svarede noget meget uartig.

«Deres Høivelbaarenhed vil da maaske være af den Godhed at give Hr. Baron v. Reeth Opreisning paa en anden Maade?»

Majoren svarede ikke strax; han gloede helt dumt paa de fremmede; – men med et gik det op for ham, hvad det var, og han lo, ja han lo, saa Taarerne trillede, og en Knap sprang i hans Uniformsvest. «Himmelkreutz!» skreg han.

«Den lille Pibestilk vil slaas! Ah! Det er for meget for en ussel Synder.»

De to Udlændinger stod som to Støtter og forandrede ikke en Mine under Majorens Latteranfald; men da han var nogenlunde kommen til Ro igjen, begyndte de igjen: «Deres Høivelbaarenhed ^[61]er altsaa villig til at give Hr. Baron v. Reeth den Opreisning, som en Mand af hans Rang maa forlange for at rensse sin Ære?»

«Mine Herrer!» svarede Majoren, og nu reiste han sig op i sin fulde Høide. «Det er letsindigt af Jer at overbringe dette Budskab. Den Dreng har faaet en Paamindelse i fremmed Land af en Officer; dermed burde I lade det forblive. Nuvel! Jeg skal gjøre ham den Ære at krydse Klinger med ham, og han kan da smigre sig med at have havt en Affære med den bedste Fægter i Hans Majestæt den danske Konges Armé. Første Omgang slaar jeg ham hans Sabel ud af Haanden, anden Gang slaar jeg ham atter hans Sabel ud af Haanden, og har han Lyst til at prøve en tredje Omgang – da mine Herrer!» og nu saa Majoren forfærdelig ud, «dann schlage ich ihm den Schädel ein!» – –

Jeg er beredt naarsomhelst, men først vil jeg æde mig mæt. Max! et Krus Øl og et godt Glas Brændevin til at skylle den lille Hollænderdreng ned med.»

*

En Times Tid senere sad Majoren og de to Herrer fra Byen i en Vogn og rullede afsted til den Plads, som var udseet til Scene for Duellen. Majoren var i et prægtigt Humør; ja, han sang endog med sin fæle Stemme, – det var en gammel Jægervise med Halli! og Hallo! i Omkvædet.

Morgenen var ogsaa meget smuk og blank; der var ^[62]Dugg paa nysprunget Løv og Fuglesang trillende i Luften. Intet Spor af Træthed efter den anstrængende Nat var at spore i den brave Krigers brede Fjæs; tværtimod! han tindrede af Morgenfryd og Glæde over det fortræffelige Liv.

Da de var naaet frem til Valpladsen, saa de, at de andre allerede var kommet, og de andre var lige urokkeligt høitidelige som de selv var muntre og glade.

Der udvexledes Hilsener mellem Sekundanterne; derefter trykkede Duellanterne hinandens Hænder; men det morede Majoren at klemme saa haardt til, at den arme lille Baron hoppede høit af Smerte.

Sablerne blev nu tagne frem, maalt og diskuteret, og hver af Duellanterne

blev tilslut overrakt den, som var bestemt for ham. Majoren lod Fingeren glide prøvende henover Eggen og gjorde derpaa nogle truende Hug i Luften; saa raabte han til den ene af sine Sekundanter: «Skjænk mig først et høit Glas Brændevin!» Og da dette var tømt, stønnede han dybt og erklærede sig «bereit»!

Den lille Baron sloges saa godt, han kunde. Til en Begyndelse var han meget hidsig og paagaende, men Majoren parerede magelig og urokkelig. Det saa ganske haabløst ud; denne spinkle Fyr, som kjæmpede i sit Ansigts Sved, uden at det lod til at genere Majoren det ringeste. Hvad vil der ske, naar denne Kjæmpe tog i for Alvor?

Med et saaes Hollænderens Sabel blinkende høit oppe i Luften; det kom saa overraskende for alle – ^[63]særlig for Baronen selv, der blev ganske taabelig i Ansigtet. Men Majoren stak sin Sabel ganske rolig ned i Grønsværet, saa den blev staaende.

«Første Gang!» sagde han. «Hei der, et høit Glas Brændevin til – saa gaar vi strax videre, hvis Herren saa ønsker.»

Men da Kampen fortsattes, saa det spøgeligt ud for den lille Hollænder; thi Majoren tog nu lidt haardere i end sidst, og hans Modstander havde mere end nok at gjøre med at holde ham fra Livet. Og saa kom det Øieblik, som alle ventede paa, da Majoren med et fast utroligt Udfald slyngede sin Modstanders Sabel ud af hans Haand; – ingen kunde begribe, hvad for et djævelsk Kneb Majoren havde benyttet, men det stod nu klart for alle, hvilken Fægter han var, og at hans Modstanders Liv ganske og aldeles var i hans Hænder.

«Anden Gang!» meldte Major v. Knarren. «Hvis den unge Herre ønsker at fortsætte, er jeg strax til Tjeneste – men jeg ønsker kun at sige, at nu er min Taalmodighed tilende, nu er det Alvor, mine Herrer, og – drittelste Mal schlage ich ihm den Schädel ein.»

Og medens hans Sekundant atter bragte ham et høibenet Glas Brændevin, trak de høitidelige udenlandske Herrer sig tilside for at raadslaa, og en Stund efter kom de dybt bukkende tilbage og fortalte, at deres Ven var let saaret og ikke kunde fortsætte Kampen. Majoren kneb det ene Øie til og smilte, idet han sagde: «Vil De gratulere Deres ^[64]Ven og ønske ham tillykke med Livet.» Derefter hilste man atter paa hinanden, og Majoren og de to Herrer fra Byen gik til sin Vogn.

Det var langt ud paa Formiddagen, da Majoren kom til Byen; – han sagde Farvel og Tak til sine Sekundanter og begav sig strax op til sin Ven Consul Jan Seehuusen.

Jan Seehuusen sad syg paa sit Comptoir. Han saa paa Majoren med et Blik fuldt af Jammer.

«Nu?» sagde Majoren, «Du ser mig krank ud, min bedste?»

Consulen rystede paa Hovedet. «Vor Herre bevares for en Opvaagnen!» mumlede han. «Legemet og Sjælen i lige ussel Forfatning! Og Comtessen! Oh Himmel!»

«Comtessen?» spurgte Majoren og huskede pludselig, at alle denne Nats Oplevelser egentlig skrev sig fra hans Sammenstød med Værtinden.

«Hun er reist til Mon Plaisir! Furieuse!»

«Min gode Broder,» sagde Majoren, «lader os gaa over i Byhuset og gjøre os tilgode i Dit Spisekammer. Der maa sikkert være adskillige lækre Sager igjen efter Gaarsdagen. Og jeg har en glubsk Appetit; thi jeg har ikke været af Klæderne paa tredive Timer.»

Consul Jan satte et forskrækket Ansigt op.

«Din Spidsbub,» hviskede han og truede med Fingrene til Majoren, «hvor har Du saa været henne inat?»

^[65] «Blandt andet paa Laurasalen,» svarede han og strøg sine Barter, medens han glad saa sin Vens Forfærdelse.

«Ih, Vorherre bevares,» raabte Consulen og skottede sig om, som han var bange for, at nogen skulde have hørt det. «Paa Laurasalen – og i fuld Uniform?»

«I fuld Uniform!» nikkede Majoren. «Tilslut bankede jeg op et hollandsk Skibsmandskab og ryddede Salen med egen Haand.»

Consulen stønnede. «Du bliver hængt før Aaret er omme, Dit Bæst.»

«Item har jeg havt mig en curios Affære paa Morgenkvisten. Jeg blev udfordret – –»

«Men Gud, du vil dog vel aldrig duellere?»

«Har allerede gjort det!»

«Har Du ogsaa duelleret –! Nei hør, min bedste! Dette er formeget af det gode! Lad os strax gaa over i Spisekammeret, saa maa Du nøiagtigen beskrive,

hvordan Du Din Spidsbub og Slagsbroder har tilbragt Natten, medens jeg stakkels Mand har hvilet i Morphei og Bacchi Arme»

Saa spadserede de to Venner over Gaden; Fuglene sang i de dybe Haver om, hvor lykkeligt det var at leve i de Dage – – –!

De 11000 Jomfruers Dag

Hr. premier Major Ulrich Friederich Schousboe von Knarren havde Fødselsdag den 21 Oktober. I Almanaken kaldtes denne Dag for de 11 000 Jomfruers Dag, og dette fandt den vældige Major ganske i sin Orden. Thi det viste efter hans Mening kun, at han af Skjæbnen selv var udseet til at være den, der skulde gjøre en ganske overordentlig Lykke hos Fruentimmerne.

– Det er vel overflødigt at bemærke, at de 11 000 Jomfruers Dag blev festligholdt paa en værdig Maade. – Og for rigtig at lade Festen begynde paa Begyndelsen pleiede Consul Jan at holde et lidet Kalas Aftenen i Forveien.

Naar saa Consulens deilige engelske Ur slog tolv sølvklare Slag, reiste han sig og udbragte Geburtsdagsbarnets Skaal i de artigste Vendinger.

Geburtsdagsbarnet blev hvert Aar lige forbauset over, at man virkelig erindrede Høitideligheden; – han spillede Øinene overrasket op –, nei, men min kjære Broder! – hvorpaa han rørt indtil Taarer faldt til Consul Jans Bryst.

[67] Paa alle Aarets øvrige Aftener pleiede Majoren at sidde, saalænge det skulde være. Han var ligefrem en Natteravn og kneisede ved Spillebordet, lige til de andre duvede af Træthed. – Men denne Aften var han urokkelig – om det havde gjældt Livet, maatte han ligge i sin Seng Kl. 1.

Det kunde aldeles ikke nytte at bede ham blive længere; – da spærrede han Gabet op og snøftede: «Aber Kreutz! Hvad tænker du paa? Morgen repræsenteren, ergo heute dormiren.»

Dette lille Fyndsprog havde Majoren lavet selv; ialfald bandte han stygt paa, at saa var Tilfælde, thi han syntes det var ypperligt, navnlig fordi det rimede. Og sikkert har den hæderlige Major ikke begaaet flere Rim i hele sit Liv.

Til Majorens Embede hørte en gammel Kommandantbolig af Bindingsværk, der sagdes at være et al Byens ældste Huse. Det saa ogsaa særdelees ærværdigt ud med sit høie spidse Tag, belagt med blaaglasserede hollandske Tagsten og

midt paa Façaden en umaadelig Gadetrappe, der ganske rolig lod sine Trappetrin løbe midt ud i Gaden til stor Uleilighed for Færdselen.

Der var Plads nok i Majorens Hus; der var Stuer og Saler baade oppe og nede, men hvad ialverden skulde v. Knarren med alle disse Stuer? Han boede i det ene Hjørne af Huset; der kunde han rode og rumstere som han vilde, og han havde det reverenter talt som en Gris; thi han hadede det, som «Fruentimmeret» kaldte Orden.

«Fruentimmeret» var Majorens Faktotum Jomfru ^[68]Pepperlee. Hun var hans Husholderske, og hun var vistnok ogsaa den eneste, der kunde holde ud at være det i saamange Aar; thi Hr. Major v. Knarren var en grov Hustyran, der ved den mindste Anledning buldrede og bed, saa det var ondt at høre.

Men nu var det saa heldigt, at Jomfru Pepperlee i Aarenes Løb blev døvere og døvere; jo mere Majoren buldrede, desto døvere blev Fruentimmeret, saa at han paa denne Maade kunde lade sin Harme faa frit Løb, uden at det generede Jomfru Pepperlee det aller ringeste.

Den eneste Dag i Aaret, Jomfru Pepperlee virkelig frygtede, var netop de 11 000 Jomfruers Dag. Ja, hun frygtede den, gjorde hun, saa hun ligefrem regnede i Maaneder og Uger, hvorlænge det var igjen, før den oprandt.

Længe før Fanden havde faaet Sko paa, kom Majoren dundrende i sine svære Støvler.

«Pepperlee! Jochum! Gabriel! Hei, I dumme Asener – –»

Og saa bar det løs med Drøn paa Dørene ind til den arme Pepperlee og hendes to Medhjælpere, Musketererne Jochum og Gabriel.

Da de kom ind i den store Spisestue, stod allerede Majoren og balancerede paa en Stige, der var stillet op mod et Skab, og paa Toppen af Skabet stod der to Kandelabre, fulde af brændende Talglys.

Det saa livsfarligt ud! Især da Majoren begyndte at skjænke og bande og stampe, saa den spinkle Stige skreg og krummede sig.

^[69]Den store Spisestue blev ikke benyttet til hverdags. Den stod paa Stadsen hele det øvrige Aar; og dens faa Møbler var skjult med store hvide uhyggelige Ligklæder, der ligeledes svøbte sig om de to Prismekroner i Loftet og foran Billederne af Majorens Forfædre samt deres Hustruer. – Der var Majorens Fader

i Kapteinsuniform, der var hans Bedstefader, der aldrig drev det videre end til at blive Lieutenant, men efter Billedet at dømme saa helt livsalig ud alligevel. Og der var endelig Oldefaderen, den sterke Oberstlieutenant, der skulde have taget Ryggetag med en Bjørn og som var afbildet i Panser og Plader. Disse tre militære Herrer hang øverst, deres Fruer nedenunder, hvad Majoren fandt sømmeligst.

Der fandtes slet ikke noget Billede af ham selv, og naar man spurgte ham om Grunden hertil, svarede han, at der var ingen Grund til at skildre sig, før man havde naaet Livets Middagshøide, og hvis man spurgte ham, om han ikke havde tænkt paa at fortsætte saa mange ærefulde Traditioner, svarede han, at det havde han Mare! ikke havt Tid til at tænke paa. Desuden var han ikke i den Alder endnu (skjønt han var vel de femti Aar); og hvem Fanden skulde man saa ogsaa udfinde, der var værdig til en saadan Ære!

Til hverdags hang som sagt Majorens Familieskilderier med hvidt Klæde foran; men paa de 11 000 Jomfruers Dag maatte de afsløres, thi da skulde der spises i denne Stue. –

«Himmelkreutz! Saa I kunde engang komme ^[70]op af Dynerne? Jochum, Gabriel – har man seet to slige brølende Løver! Haha! I ser ud som Djævelen, gjør I! Var I kanske paa Kommers igaar? Haha! Har man seet to slige brølende – slige brølende Abekatter!»

Majoren var meget uretfærdig; thi de to graa Musketerer lignede hverken det ene eller det andet. Det var to Gamlinger, var det, som ikke godt kunde bruges til noget militært, da de var kleine i Synet og krumme af Gigt. Saa det var ikke rigtigt af Majoren at ligne dem med brølende Løver.

Nuvel – det var jo de 11 000 Jomfruers Dag, og da tog ingen af dem det saa nøie. – Og da Majoren havde brølt fra sig, entrede han ned ad Stigen, befalede Jochum at klatre op istedet og Gabriel at holde i ham bag, saa han ikke skulde falde ned; hvilket var meget upraktisk, eftersom Jochum var meget kilden og ikke kunde taale, at nogen rørte ved ham, saa hvergang Gabriel skulde støtte, satte Jochum i et Hvin, hvad der atter bragte Majoren i en heftig Affekt.

Paa denne Maade gik Tiden helt til den lyse Morgen.

Klokken otte præcis sad Majoren ved Bordet i den lille Stue, han om Hverdagen brugte baade til at spise i og til at arbeide i. Han sad med Klokken i Haanden og stirrede paa den med megen Høitidelighed. Ved den anden

Bordende stod Musketererne i stramt Givagt med hvert sit Drammeglas i Haanden.

^[71]Og aldrig før var Ottedagsuret begyndt at skrangle i Vei med sine hæse Timeslag, saa dundrede der et Kanonskud nede fra Seehuusens Værft. Ved det fjerde Kanonskud forsvandt den første Dram som Lynglimt ned i de tre Mandfolks Svælg; ved det ottende og sidste blev den anden Dram sendt samme Vei som den første. Og ved hver Anledning raabte Musketererne: «Tillykke, Deres Høivelbaarenhed!»

Denne Fødselsdags-Salut var Majoren meget strix med; og kom den ikke præcis, som den skulde – et Skud i Minuttet – var Majoren fornærmet paa Consul Jan den ganske Dag. Men blev den leveret flinkt og præcist, pleiede Majoren strax at gaa ned paa Seehuusens Værft og forære de flinke Folk en Daler hver. –

Derefter gik Veien op til Consulen, som ventede sin Ven ved et enkelt, men kraftigt Maaltid en deux. Thi Comtessen laa naturligvis endnu; – hun fordrog ikke denne Alarm saa tidlig paa Morgenen; – men Herrerne savnede hende heller ikke; – de aad og drak af Hjertens Lyst, skaalede og snakkede og tidde indimellem lange Stunder, – disse velsignede Stunder, som kun prøvede Venner kan tie sammen.

*

Klokken tolv slet begyndte Receptionen. –

Først og fremst var det Amtmanden Hr. Kammerherre Palmfeldt de Friederichsen, som efter sikkert Forlydende var faldet efter en af Oldenborgerne, ^[72]hvad ogsaa hans hovmodige Faarefjæs i høi Grad bevidnede. Han kom i sin Ekvipage med Vaabenskjold paa Vogndørene og forspændt med de to fede isabellafarvede Hopper. Det var saavidt, at den bredhjulede Karosse kunde faa Plads foran den hoffærdige Gadetrappe; men den danske Kusk vidste altid at styre Hopperne saa snildt, at Hjulene paa den ene Side af Vognen gled lige forbi det nederste Trin, saa den høiadelige Amtmand akkurat kunde anbringe sin ene Pibestilk paa dette Trin, hvor der til og med var lagt et rødt Klæde.

Med Værdighed snød han sin umaadelige Oldenborgernæse, idet han langsomt skued opad Trinene uden at se den gemene Mob, der allerede havde forsamlet sig, og som blottede sine ærbødige Hoveder for Rangspersonen.

Man kan forstaa, at Hr. premier Major Ulrich Friederich Schousboe von Knarren ikke kunde have særdeles mange Berøringspunkter med den overmaade fine Kammerherre. Uagtet han naturligvis foragtede dette «Mandtimmer» af sit dybe sterke Hjerte, kunde det dog ikke nægtes, at han følte sig en ganske liden Smule generet for ham; alene det Sprog, som Kammerherren førte, var saa zirlig dansk, saa snørklet og korrekt – hyppig isprængt med franske Vendinger og Citater, at Majoren var lidt forlegen over sit eget Dialekt, der var Egnens eget overgroet med plattyske Kraftudtryk. – Ja, sandelig klang det ikke ofte helt baueragtigt, naar han plumpede ud med et af sine mandige Sentenser, saa det gav et Sæt i Rangspersonen, ^[73]og han maatte trøste sig med en Pris af den gyldne Snustobaksdaase med allerhøiseligst Kong Friederichs Kontrafei paa Laaget.

Kammerherren bukkede sine tre artige Buk, saa Kaarden stod ret ud under den prægtige Kjole, og for hver Gang sagde han en Artighed. Den vælige Major bukkede igjen, der han stod; men han fandt aldrig paa noget andet Svar end dette: «Tillader mig ærbødigst at salutere Deres Høivelbaarenhed.» Og idet han klinkede, prøvede han et lidet *Tres humble Serviteur*, for ogsaa at være med paa det Franske.

Til al Lykke begyndte Gratulanterne i samme Øieblik at strømme ind; thi i hin Tid var man præcise med sine officielle Visitter. Der var alle Officerer i Garnisonen – fra den lange strunke Oberst, der saa ud, som om han havde slugt en Lineal uden at kunne faa svælget den, til den mindste Jypling af en Lieutenant, en liden Baron Egekrantz, der var forvist hidop «paa Grund af ustyrligt Humeur», som det hed i Tidens eufemistiske Stil, og som nu til Majorens usigelige Raseri forsøgte at efterligne ham – Majoren! – i Talemaader, Væsen, ja endog i Udseende!

«Den Vindbeutel,» sagde Majoren ofte i Enrum til sin Ven Consul Jan. «Han burde bede sin Mama tørre sig bag sine Ører, før han forsøgte at løfte sit Næb som en voxen og kraftig Karl.»

Foruden Garnisonens faste Officerer var der ogsaa mødt frem nogle af de militære Besynderligheder, ^[74]som man dengang kunde fremvise saa mange af: gamle afdankede Lieutenanter, som var kasserede enten paa Grund af Alder eller Uduelighed, og som nu sad paa en eller anden liden Gaard i Nærheden af Byen, hvor de levede sit besynderlige Liv – halvt som Bonde, halvt som Konditioneret.

Ved en saadan Anledning som denne, da de vidste, der vankede tilstrækkeligt baade af vaadt og tørt, halede de alle i sine gamle slidte Mundurer, spændte Sporer paa sine nypudsede Støvler og sadlede hver sin Mær i den tidlige Morgenstund for atter at føle sig høit hævet over Bondepakket.

Naar man saa erindrer, at der foruden de militære ogsaa var fremmødt alle civile Embedsmænd lige ned til den stakkels fordrukne Hører Ommund Sild paa Latinskolen, saa vil man forstaa, at baade Majorens Spisestue og to tilstødende Stuer var fulde af Mennesker.

Der blev serveret Vin og Brændevin og Øl. I Spisestuen var der desuden dækket et koldt Bord med alskens salte Retter. Hver ny Gratulant skulde hen til Geburtsdagsbarnet og drikke med ham. En kom med et Vinglas, en anden med et Brændevinsglas, og man vilde kjende Major v. Knarren daarlig, om man troede, han undlod at svare paa en Høflighed. Nei, kom en til ham med et Glas af hans tunge sorte Portvin, da tømte Majoren et lignende Glas Vin helt tilbunds og slog sine Støvler klirrende sammen. Og kom en til ham med et ^[75] høit Glas Brændevin, svarede Majoren med et, der mindst var ligesaa høit.

Og hvergang han havde saluteret, gjentog han den samme Opfordring: «Nu maa I rigtig spise flittigt af Saltmaden, saa I kan blive gode og tørste!»

Og det lod til, at mange fulgte Opfordringen mere end gjerne; – især de afdankede Lieutenanter – de gassede sig rigtig og begyndte temmelig snart at dampe af længe indestængt Løvemod.

De gik jo igrunder alle og følte sig forskudte og forurettede, men til hverdags bar de sin Skjæbne med Taalmodighed eller lod sit Raseri gaa ud over sine Naboer Bønderne.

Men ved en Leilighed som denne, da de alle var sammen med Standsfæller, ha! da rulled Blodet lumskt gjennem Aarerne, da vilde de gjerne sige fra, hvad Fanden de var for nogle allerhelvedes Karle.

Majoren fik dem gjerne placeret i et Værelse for sig selv og lukket Døren til den øvrige Leilighed; thi de blev snart høirøstede og brugte ikke sjelden uhøviske Ord, som ikke burde komme for alles Øren.

De høieste Rangspersoner gik først, ledsaget til Døren af Majoren, som opfordrede dem til at komme igjen Klokken sex. Og lidt efter lidt tømtes den ene Stue efter den anden, indtil kun de landsens Lieutenanter var tilbage inde i sit

Rum.

Major v. Knarren kunde egentlig godt like de Knægte, ialfald saalænge de tordnede med store Ord og slog dem fast i Egetræsbordet med Knytnæveslag.

[76] Det var netop Folk af hans eget Kaliber! – Ja, han kunde ofte finde paa at tirre dem, kunde han, den Skjælm! – At tirre dem op i blodrødt Sinne; for da vankede der gjerne et Ryggetag, som ikke var almindeligt, thi disse Lieutenanter var hærdede Kroppe med Arme som Egerødder.

Men præcis Klokken fire reiste Majoren sig og gik. Han maatte ruste sig til det, der forestod. Og det var ikke mindre besværligt end det, der allerede var overstaaet. Uden at bry sig om sine Gjæster, som paa dette Tidspunkt saa smaat begyndte at blive trætte og sentimentale, lagde Major v. Knarren sig ganske rolig fuldt paaklædt i sin Seng, og i to Timer snorkede han saa dybt, at ingen Kanontorden havde kunnet vække ham.

Derfor var han ogsaa i fuld Vigør, da Jochum kom og vækkede ham. Han snøftede lidt og gryntede endel; men var strax inde i Situationen og styrtede hen til Værelset, hvor de landlige Lieutenanter sad; de burde jo helst være lidt afsides, naar den egentlige Fest begyndte. Men de landlige Lieutenanter pleiede paa dette Tidspunkt at være bragt til Taushed, og Jochum og Gabriel havde sørget for dem, som de bedst kunde, saa de ikke skulde komme noget til eller gjøre Munduren Skam. I yderste Fald blev de internerede i Gæsteværelserne paa øverste Loft, hvor de kunde svire, saa længe det skulde være. –

– Klokken sex kom Selskabet strømmende opad den brede Trappe, og nu var det Ungdommen, [77] i der var i Flertal. De fleste Rangspersoner havde faaet nok af Formiddagens Anstrengelser, men sendte nu sine unge Paarørende til Gilde, forat de kunde faa en Svingom og lidt Kommers forøvrigt.

Trakteringen for Mandfolkenes Vedkommende var den samme som om Formiddagen; men til Damerne havde Jomfru Pepperlee lavet en egen Sort Biskop, der var sød og velsmagende og dog saa velsignet ufarlig. –

I den store Hjørnesal sad der etpar «Tudere» fra Regimentsmusiken og etpar indfødte Civilister, der trakterede Strygeinstrumenter, saa det var slet ikke saa vanskeligt at komme i Takten. Her skulde Ungdommen danse, medens de gamle skulde sidde ovenpaa og spille Kort, drikke varme og kolde Drikke og røge svag Tobak af lange Kridtpiber.

Men Majoren skulde være allesteds, og han havde det ogsaa saa travlt hele Kvælden, at han paastod, han mistede flere Pund i Vægt bare paa disse faa Timer.

Dette Majorens Bal forløb nogenlunde ens fra Aar til andet. Det vil sige: Damebestanden skiftede jo jevnlig; for Majoren vilde bare have de yngste og smukkeste i sin Fest. Og naar han havde danset første Dans med den Dame, der stod høiest i Rangforordningen, syntes han, at han dermed havde gjort sin Pligt. Siden dansede han kun med dem eller den, han fandt ønskværdigst, og det var saa sikkert, som at de 11 000 Jomfruers Dag oprandt: paa dette aarlig gjenvendende Bal blev ^[78]Major v. Knarren paany forelsket. Han opdagede pludselig en Skjønhed, som hans Øine lige til nu havde overseet, men som var den eneste paa hele Ballet, den eneste, han overhovedet gav Agt paa. Saa fik det være det samme, hvad Folk sagde: han aabnede hver Dans med hende, han tilhviskede hende de mest glødende Komplimenter, ja, han var Fyr og Flamme.

Og naar han siden sad ved Kortbordet, var der ikke Ende paa, hvor han berømmede hende; Himmelkreutz! Der var Ynde, der var Elskelighed, der var alt, hvad en Mand som han maatte stunde mod. Men alle de andre! Aah, sacrement, for en Andegaard!

Det nyttede ikke, at man mindede ham om den, han sidst havde glødet for – da knurrede han bare og lo haanlig og mumlede nogle fæle Ord mellem sine Barter, Ord, som ikke altid var saa lavmælte, som de burde have været.

Men ingen Glæde skal være fuldkommen her i Verden; og Majoren feirede heller ingen Geburtsdag, uden at der blandede sig nogle Draaber Malurt i hans Fornøielses Bæger. Især efter at denne hersens Lieutenant Egekrantz var kommet til Byen. Thi foruden at han, som før nævnt, efterlignede Majoren i Manerer, Talemaader og Optræden, syntes han ogsaa at have præcis den samme Smag. Især naar det gjaldt Damer, da var det sikkert som en Laas, at Baronens skulde komme og forstyrre, naar Majoren var i fuld Gang med Beleiringen.

^[79]Der værste var, at Majoren lidt efter lidt fik Mistanke om, at den unge Lømmel drev sit Spil for at have ham, – ham selv! – til Bedste. Han tilbragte mange Stunder med at grunde herpaa; kunde det være muligt, at noget Menneske samtidig kunde have Dristighed og Frækhed hertil? Hvergang Majoren havde grundet længe og vel herpaa, kom han til det samme Resultat: Nei, det var

umuligt! Intet Menneske kunde vove noget saa vanvittigt og livsfarligt.

Nei, den lille Egekrantz var en ung Idiot, der var opdraget blandt lignende Idioter nede i Kjøbenhavn. Han havde ikke før seet, hvordan en djærv Officer saa ud, og hørt, hvordan han talte. Derfor gjorde det et saa sterkt Indtryk paa hans skrøbelige Hjerne, og som det ofte gaar, naar svage Pibestilker træffer Mænd med Mod og Marv, gav hans Beundring sig Udtryk i en Efterligning af ydre Brøl og Gebærder.

Javisst maatte det være saa; og til syvende og sidst gik det udover den lille Spirrevip, der kroede sig saa overmaade. Saa sterk og løierlig var endog hans Beundring, at han mangen Gang gik efter Majoren paa Gaden efterlignende hans mandige Gang og trækkende i sine Dun i Mangel af Majorens uforlignelige Barter.

Ved en saadan Anledning, da Folk fik Leilighed til at sammenligne Originalen med den ynkelige Kopi, gjorde Baronens sig ligefrem latterlig, og Majoren saa godt, at Folk saa efter ham, staf Hovederne sammen og fniste.

^[80]Se, dette kunde altsammen være bra nok; men at den Dreng stadig gjorde Kur til den selvsamme Dame, som Majoren havde udkaaret, det var dog vel meget af det gode; og her syntes han, at Lieutenantens Beundring manglede den Ærbødighed, en Efterligner absolut skylder sin Original. Og ved saadanne Leiligheder var det, Sinnet kogte op i Majoren, og den umulige Tanke skjød frem i hans Sjæl: «Gud ved, om alligevel ikke den Vindbeutel driver Gjøn med dig.»

Men én Gang kogte Majoren over, og det var paa hans to og femtiende Fødselsdag. Den Dag havde han kaaret sig en Hjertedame, som mod Sædvane var over de tyve, ja, hun var visst nærmere de fem og tyve og derfor ude over den Alder, som Majoren i Almindelighed ansaa passabel for et Fruentimmer. Men denne Dame var nylig dukket op i Byen; hun var Datter af en hollandsk Officer, der var flygtet for en eller anden politisk Forseelse i sit Hjemland og nu havde skjult sig i den afsidesliggende norske Kystby.

Joungfrau Vibecke var en fyldig Brunette med en prægtig høi Hals og hvide, sterke Skuldre. Hun havde ogsaa de fyrigste mørke Øine, lange Øienhaar og en rød Mund, der kunde smile saa skjønt og forjættelsesfuldt. – Ja, hun var saare deilig!

Allerede tidlig paa Aftenen havde Majoren opbrugt alle de norske og

hollandske Kraftord, som han kjendte, og det var ikke saa ganske faa. Klokken ti betroede han sin Ven Jan, at nu! nu ^[81] eller aldrig! Nu var hun funden, den ædle Kvinde, som var værdig til at fortsætte Slægten. – Ja, med hævet Glas i den ene Hand og den anden Haand i Consul Jans svor han foran sin Faders Skilderi, at sacrement! sacrement! var ikke nu endelig hans høisalige Fader blevet lyksaliggjort med en Svigerdatter, som han kunde være bekjendt af i sin Himmel.

Ingen kan vide, hvordan det vilde være gaaet den Aften, hvis det ikke havde været den lille forbandede Vindbeutel af en Egekrantz.

Ingen kan vide det; thi saa heftig havde Majoren aldrig før glødet, end ikke paa de 11 000 Jomfruers Dag, og selv Consul Jan, som kjendte sin Ven nøie, blev betænkelig over hans Tilstand.

Men som han en Stund efter kom nedover Trappen for at træffe sin Udkaarede, hørte han til sin ubeskrivelige Forfærdelse Latter og Samtale fra det nærmeste Værelse og over dem alle Baronens brægende Stemme: «Kr-eutz! So eine schöne Dame wie Sie, meine Gnädige! ist nie vorher in unseren kalten Ländern gewesen! Himmelkreutz! Joungfrau van Severn! Sie sind ganz von meinem Geschmach, ich möchte Sie am liebsten lebendig auffressen!»

– Jupiter tonans kan umulig have været mere forfærdelig ved nogen Anledning end Hr. premier Major Ulrich Friederich Schousboe von Knarren, da han stansede foran den lamslaaede Lieutenant og sendte ham et Blik, der syntes at vilde dræbe ham paa Stedet.

^[82] «Ein Moment, Hr. Lieutenant.»

Der herskede Dødstilhed i Stuen, da de to Herrer marscherede ind i et Sideværelse; i Øieblikket troede virkelig ingen at skulle se den lille Baron vende levende tilbage.

Tilbage kom han efter hele fem Minutters Forløb, men da var han ganske askegraa i sit Ansigt og saa ud, som han havde gennemgaaet ti Dødsangster.

– Majoren var gaaet ud en anden Vei og dansede afsted med Joungfrau Vibecke, som om intet var passeret, uagtet han godt følte Joungfrau skjælte i sine Arme. Lidt efter kom hendes Fader, den hollandske Officer, og bad Godnat, og da Majoren fulgte dem tildørs, saa han til sin Forbitrelse, at ingen anden end den lille Egekrantz stod nedenfor Trappen og ventede dem.

Da svor Majoren en af sine længste plattyske Eder og ønskede Fordærvelse

over de verfluchte Frauenzimmer, baade de nulevende, og de som havde været, og de som skulde komme.

Derefter gik han op til Spillebordet og viste sig ikke mere i Dansesalen den Aften. Han spillede som en Gal, men vandt hele Tiden, hvilket bragte den Skjælm Jan til at bemærke, at Lykke i Spil betyder Ulykke i Kjærlighed.

«Deuwel hole,» brummede Majoren og sopede sine Penge ind. «Lykke i Kjærlighed er dog den største Ulykke, et Mandfolk kan vederfares.»

*

[83] Men Klokken to om Natten gik Majoren om i Stuerne for at slukke. Han havde ganske glemmt sin Hjertesorg og sang med sin forfærdelige Stemme en Vise om Ridder Baltazar, som vog Dragen. Jochum, Gabriel og Jomfru Pepperlee saa skrækslagne paa hinanden; for omendskjønt de havde kjendt Majoren længe, havde de aldrig hørt ham synge før.

Han vilde endog slukke Lysekronen og maatte i den Anledning have ind en Vindustrappe. Paa denne klavrede han op og pustede, saa Lysene slukkede i Striber som under et Stormveir. Men paa hver sin Side af ham stod Jochum og Gabriel og holdt i hans Buxeben, saa Sveden siledede af deres Pander, og bag ham stod Jomfru Pepperlee og støttede ham i Ryggen med en Støvekost.

Capitaine Stålhane

[84] Hr. premier Major Ulrich Friederich Schousboe von Knarren tog Afsked som Officer i atten hundrede og fjorten; det var Foreningen med Sverige, som gjorde ham rent desperat.

Det nyttede ingenting, at Consul Seehuusen forsøgte at snakke ham tilrette; «min kjære Broder, hvad ialverden vil Du saa finde paa at tage Dig fore? Du, som er født i Munduren, hvordan skal det gaa Dig, hvis Du ikke ogsaa kommer til at dø i den? Ei, ei min Ven, Du vil sygne hen som en Blomst, hvis Du skal gaa omkring i civile Klæder og ende Dine Dage som mig og andre usle Kræmmere».

Majoren mærkede ikke, at Consulen havde en Skjælm bag Øret, da han snakkede om de usle Kræmmere. Naar Majoren i de mangfoldige forgangne Aar havde været uenig med Consulen, havde han altid havt de besynderligste

Skjældsord paa rede Haand. Men det værste af dem alle var dog det, han pleiede at slutte med: «Hr. Seehuusen! Du er mig ikkun en forløben Hanseat og en ussel Kræmmer.»

Nei, Majoren græmmede sig saa dybt, at han ikke mærkede Haanligheden i Consul Jans Ord; «Himmelkreutz», svarede han mørkt. «Hvem tror Du jeg er? En Ed er en Ed og en Mand er en Mand. Og ikke er jeg den Mands Søn, som den ene Dag sværger Troskab til min Konge for den næste Dag at sværge Troskab til Fienden. Overløber? Nei.»

Udover Vinteren sygnede Majoren virkelig hen; han maatte lægge sine Buxer ind baade for og bag, og han maatte flere Gange flytte Knapperne i sin Vest. Desuden lod han sit Ydre forfalde; han lod sit Skjæg voxte paa Hagen og glemte at svinge sine berømte Barter mod Sky. Han forsømte ogsaa sine Formiddagsbesøg paa Consulens Comptoir; saa den gamle Madeira blev staaende urørt i det hemmelige Rum; og det var meget betænkeligt. Consul Jan maatte ret som det var gaa og besøge ham i hans Hus; der sad han mutters alene i sin store Stue, halvpaaklædt og uryddig, og spillede Femkort med sig selv.

Tilslut blev Consulen alvorlig bekymret for sin Ven; det var saa uvant dette at se den vældige Major aldeles nedbrudt af Sorg. Selv om han saa noksaa løierlig ud, der han sad, saa kunde Consul Jan ikke smile mere; han forstod, at skulde dette vare, vilde Majoren græmme sig en Gulsot paa Halsen og gaa ganske tilgrunde.

Consul Jan var listig, som han pleiede, naar han havde noget fore med Majoren; han vidste, at han ikke opnaaede noget, hvis han gik frem paa anden Maade.

^[86] Foruden Majoren var der nogle andre norske Officerer, som havde taget sin Afsked fra Arméen efter fjerde November. De var reist udenvælts, hvad om han foreslog Majoren det samme? Rigtignok tænkte han ikke et eneste Øieblik, at Majoren kunde bruges til nogettinging i nogen Armé i Verden; dertil var han for gammel og saa altfor tyk. Tiltrods for at Buxerne var lagt etpar Tommer ind, saa var der dog endnu saa overflødig meget igjen, at han knapt kunde tænkes brugbar til nogen krigersk Gjerning.

Men Consulen begyndte alligevel forsigtig at slaa paa dette med at reise udenvælts og vinde Berømmelse og Ære i Krigen; havde han ikke i sin Ungdom

været baade i Holland og Ditmarsken? Hvorfor da ikke følge sine yngre Kameraters Exempel og søge ud, – foreløbig til Kjøbenhavn; der havde han endnu Venner fra Ungdommen, som sikkert vilde skaffe ham Opreisning og hænge Munduren paa ham igjen.

«Og nu, kjære Broder, træffer det sig saa heldigt, at Skipper Spink netop skal en Tur til Danmark i næste Uge ...»

Det viste sig, at Consul Jan, den Skjælm, havde rammet paa rette Sted. Majoren spidsede Ører, han lagde Kortene tilside; næste Morgen barberede han sig og svingede atter Barten mod Sky, og sandelig sad han ikke ved Middagstider i Comptoiret og nød Madeiraen og røgte sin lange Pibe akkurat som før.

Og næste Uge sad han ogsaa ganske rigtig i ^[87] Skipper Spinks Skude udrustet med en stor Pose gode danske Dalere, som Consulen havde udstyret ham med til en Begyndelse.

Ikke for det, Majoren var ikke i Humør. Det var ikke slig han havde tænkt sig altsammen; det var herhjemme, han havde villet slaas, og han havde villet lægge sine Ben tilhvile i sine Fædres Jord. De danske Kamerater kunde være brave nok; men han havde seet saa meget af, hvordan de gebærdede sig, naar de kom herop i Overmod og Arrogance, at der sad en god Portion Bitterhed igjen i ham ogsaa mod dem.

Nei, det var herhjemme, han skulde have endt sine Dage; og det var ikke med let Sind, han tog Afsked med Consul Jan og sine Venner fra Paradis.

Skipper Spinks Skude var ingen Skarpseiler; og da den efter mange Dages Omvanken i Skagerak endelig drev ind paa Kysten af Nordjylland, søgte Spink strax Havn og beredte sig til at blive liggende der, indtil Vinden blev føielig; og det kunde række og vare paa denne Aarsens Tid. Men hvad gjorde det? I de Dage hastede det ikke.

Saasnart Skuden var kommet vel tilankers, blev Majoren roet iland, og han begav sig selvfølgelig øieblikkelig hen til nærmeste Kro. Den hed Lottenborg, et Navn som tiltalte Majoren ved sin Blidhed og kvindelige Ynde.

Det var en sur, blaasendes Martskveld, da Majoren kom frem til Kroen; inde i Gjæstestuen var der tændt et mægtigt Baal paa Skorstenen; det ^[88] kastede et fantastisk flakkende Flammeskjær henover Væggen i det store Rum.

Midt paa Gulvet stod der et mægtigt Egetræs Bord, og rundt dette Bord sad

der en Skare Kjæmper; ja, rigtig Kjæmper var det som sad der, og det flakkende Flammeskjær fra Skorstenen gjorde dem endnu vældigere end de var i Forveien.

Og disse Kjæmper brølte i Munden paa hinanden, og de brølte paa jydsk, et Sprog som Majoren havde meget vanskeligt for at opfatte.

Da han kom ind i Krostuen, stansede Brølet et Øieblik; alle saa hen paa ham, den Fremmede; det var saa sjelden, der kom Fremmede til Stedet paa denne Aarsens Tid.

Da var der pludselig en af Kjæmperne som reiste sig fra Bordet: «Det er dow 'ig Dig, Sørensen? Sørensen fra Aalborg.» Og dermed faldt han uden videre Majoren om Halsen og trykkede ham til sit Bryst.

Majoren gav ham en Dult under Hjertekulen, saa han tumlede mod Væggen; ei, ei, han var ingen Sørensen fra Aalborg! Han var Major von Knarren fra Norge, og om der var nogen, som vilde vide nærmere Besked, saa kunde de bare komme!

Onei, onei, Kjæmperne var slet ikke oplagte til Uvenskab, tvertimod var de oplagte til Kommers og Gemytlighed. Og før Majoren vidste Ordet af det, var han placeret ved Bordenden ved Siden af den kjæmpemæssigste af alle Kjæmperne; han ^[89]hed Baron Adelaer og havde sin gode Gaard lige herved; de andre var Proprietærer fra Omegnen, som havde været inde i Landsbyen idag til Marked.

Det var brave Karle som sad om dette Egetræsbord; det sandede Majoren meget snart, og han blev snart Ven og Dusbroder med dem alle tilhobe. Men den bedste af dem alle var dog Baron Kai; han var netop en Knægt efter Majorens Sind, og da denne Knægt inviterede Majoren med sig hjem til sin Gaard, var der saavisst ikke nei i hans Mund; snart agede de stoltelig afsted i en Vogn forspændt to umaadelige Marskheste; saa da Spink senere paa Kvelden forsigtig kikkede ind i Krostuen og spurgte efter Majoren, fik han den Besked, at alle hans Sager næste Dag skulde bringes op til Baronens Gaard; der agtede Majoren at slaa sig ned for en Stund.

Baron Adelaers Gaard var en af de gode gamle med falmede røde Munkestensmure omgivet af grønskede Vandgrave; det var rigtig et Sted for Majoren, og Baron Kai var akkurat en Mand som passede paa sin Gaard. Han var Enkemand og børnløs, saa han kunde stille sig som han selv vilde. Og det gjorde han ogsaa; hver Dag kom de bredbugede Kjæmper, som havde siddet i Krostuen

første Aften, paa Besøg allerede tidlig om Formiddagen; og saa blev det Lystighed Dagen lang, med god Mad og Drikke og saftige Historier. Majoren lærte sig efterhaanden til at forstaa deres Kaudervælsk og de hans drønnende norsk; [90] han syntes han aldrig nogensinde havde havt det saa fornøieligt og glemte foreløbig fjerde November. Da han havde været paa Gaarden en Uge, maatte Buxerne atter lægges ud og Knapperne i Vesten syes i paa den gamle Plads, og da Skipper Spink en Dag indfandt sig og sagde at nu var Vinden føielig og Veiret behageligt, saa imorgen skulde de stikke tilsjøs og seile videre, hei! da blaaste Majoren ham en morgenfrisk Revelje og bad ham seile til Hekkenfjeld og først komme tilbage til næste Pinstid.

Den ene Uge gik efter den anden i en evindelig Morskab; da pludselig! hændte det en Morgen noget skjæbnsvangert.

For selvsamme Morgen stod der en Mand foran Baronens Seng og ruskede ham vaagen. Det var en sjelden Mand at se til; mager, høi, luvslidt i Klærne, hærjet i sit rynkede, brune Høgefjæs; men han bar sine Filler med en fræk Elegance; en fattig Fant var han, men en fornem Fant.

Baronen maatte gnide sine Øine længe, før han kunde komme til Sans og Samling: Himlen bevare os! Det var jo Capitaine Stålhane, som stod der, Svensken over alle Svensker, Stratenrøveren, som i en Menneskealder havde streifet Europa rundt og været med i alverdens Kriger og Tumulter; snart grand seigneur, som dryssede sit Guld om sig (i charmant Vildskab), snart fattig som en Rotte, naar han havde tabt sine sidste Dalere ved Spillebordet om Natten; og naar han kom hid til Gaarden, pleiere det gjerne være, [91] fordi han var saa blank og bar, at han ikke havde Tag over Hodet.

Men en Charmeur var han; ingen var saa velkommen som Capitaine Stålhane, men aldrig kunde han være kommen mere ubeleiligt end netop nu, da Major v. Knarren var i Huset; Himmel, hvordan skulde dette ende?

Majoren havde jo ikke lagt Skjul paa sine Følelser for Svenskerne; daglig havde han forsikret sine Venner om, hvor han hadede det Pak. Og nu stod han der, lyslevende, Capitaine Stålhane, Svensken over alle Svensker.

Baronen meddelte saa skaansomt som muligt Majoren, hvad det var for en Gjæst, som var kommet til Gaarden; øieblikkelig for Majoren op af Dynen og vrængte Klærne paa sig; han vilde afsted paa flyvende Flækken. Den arme

godmodige Baron Kai stod som med Glør i Maven; han vilde ingeni lunde være af med den herlige Major, som var blevet ham saa rent umistelig. Men det hjalp ikke alt hvad han tryglede og bad; Majoren gik i Underbuxerne og fnyste; ikke et Øieblik vilde han bo under samme Tag som denne svenske Stratenrøver.

Nei, nei, svarede Baron Kai; kan fik pludselig et rigtig snedigt Indfald. «Kanske det alligevel er det bedste at Du reiser. For Capitaine Stålhane er en Pokkers Fyr; han er hidsig og ærekjær; han lader sig intet byde; han har havt utallige blodige Affærer i sin Tid. Saa Du kunde ^[92] kanske resikere et og andet, hvis Du blev her og ikke lagde Baand paa Din Tunge.»

Men da skulde man have seet Majoren! Han sad paa Sengekanten og havde netop faaet det ene Ben ind i Ydderbuxen; men han blev siddende og glo olmt paa Baron Kai og glemte rent at faa Buxen paa det andet Ben.

«Resikere?» brølte han. «Tror Du kanske jeg er ræd for at resikere noget?» Og nu bandede han overflødig, og jo mere han bandede, desto sintere blev han; tilsidst drog han Buxen af igjen og kylede den i Hodet paa Baron Kai, som hurtigt smat ud af Døren. Han var saamæn vel fornøiet med sig selv; nu vidste han ialfald, at Majoren ikke vilde forlade Gaarden paa det første. Saa fik det heller gaa, som det kunde, og en Ordning maatte der vel kunne findes.

Da Baron Kai var borte, blev Majoren længe siddende paa Sengekanten og tænke, og hans Appetit paa Svensken voxte, jo mere han tænkte. At det før eller siden kom til at blive en Batalje, derom var han ikke i Tvivl; og han glædede sig oprigtig til at give Stålhane et Hugg, saa Fjærene fæg. Ikke et Øieblik var han i Tvivl om Resultatet. I sin Ungdom havde han været en berømt Fægter; selv paastod han, at der ikke fandtes hans Mage i hele Hans Majestæts Armé. Hans Affærer havde ogsaa været utallige, og selv om han havde faaet nogle Skrammer hist og her, var han dog gaaet som Seirherre ud af de allerfleste.

^[93] Naa, det var jo længe siden; det var den Tid han var udenvælts, og i de senere Aar havde han ikke havt en eneste ordentlig Batalje; han regnede ikke det lille spøgefulde Sammenstød han havde havt med den lille hollandske Nellikbaron for endel Aar siden.

Men hver eneste Morgen havde han øvet sit Øie og sin Haand og fægтет en Times Tid mindst; det var bare siden han kom her til Gaarden at han havde forsømt disse Øvelser; men det kunde dog ikke have fordærvet ham saa ganske

og aldeles?

Han fik probere; han greb den tunge Egetræs Stok, som stod ved Hovedgjærdet og som var en Gave fra Baron Kai; han greb den i Haandtaget som den skulde været et Slagsværd, og nu hoppede han omkring i Underbuxene og gjorde de sælsomste Udfald og Parader med Stokken; det var mærkværdigt at se hvor smidig han var tiltrods for sin Tykkelse; han sprat omkring som en Viskelærball; der var saamæn ingenting iveien med ham.

Mens han hoppede omkring i Værelset, kom Tjenestepigen ind med en Mugge varmt Barbervand som hun pleiede at gjøre hver Morgen. Men da hun saa den tykke Major hoppe omkring i Værelset i bare Underbuxene, svingende en Stok og brummende høilydt, blev den stakkels Pige, som rimeligt kan være, aldeles vettskræmt, slap Muggen i Gulvet og lagde paa Sprang med Forklædet for Ansigtet. Da hun kom ned i Kjøkkenet, ^[94]skreg hun, at den tykke Nordmand var blevet gal; aldrig fik nogen Magt hende til at gaa til ham med Barbervand om Morgen mere.

Da Majoren kom ned til Frokost, var han tilsyneladende meget rolig; han havde lovet sig selv høit og helligt ikke at gjøre Dumheder. «Besindig, Ulrich,» sagde han til sig selv hele Tiden. «Besindig, Ulrich,» sagde han til sig selv, da han blev præsenteret for Capitaine Stålhane, skjønt han havde en ubændig Lyst til at rende paa ham ligesaa godt med det samme.

Senere paa Dagen havde de to undgaaet hinanden med Flid, og det var heller ikke saa vanskeligt; for allerede fra den tidlige Formiddag var Huset fuldt af Gjæster. Baronnen havde i Huj og Hast sendt Ilbud rundt om til alle Vennerne; de maatte komme øieblikkelig og blive over etpar Dages Tid.

Middagen og Aftenen gik upaaklagelig; der var nu slet ikke noget at mærke paa Capitaine Stålhane, skjønt Baronnen havde fortalt ham, hvad Majoren var for en farlig Person. Nei, Capitainen var som ellers, som Fisken i Vand; munter og bedaarende, fuld af Historier fra sit omvankende Liv.

Majoren holdt sig ogsaa i Skindet; hele Tiden gik han og mumlede til sig selv det evindelige «Besindig, Ulrich»; men han var taus, truende taus, og det var saa langt fra hans Vane. Og hans svære Ansigt var barskt; – han saa ud som en Granat, der kan springe i Luften hvad Stund det skal være.

Efter Aften skulde der spilles Kort; nogle af Jyderne, som var uvante med

Baronens Beværtning, var allerede blevet mødige og havde trukket sig tilbage, saa der var slet ikke saa mange Kortborde i Salen, som ønskeligt kunde være.

Så vilde Uheldet at Capitaine Stålhane og Majoren var blevet siddende ikke saa svært langt fra hverandre; ved hver sit Bord, bevares, men det var ikke til at undgaa, at man ved det ene Bord godt kunde høre, hvad der blev sagt ved det andet.

Udover Kvelden blev Capitainen mere og mere oplagt; han fortalte den ene Historie staseligere end den anden, og i alle Historier var selvfølgelig han selv Helten; han pralede noget rent forskrækkeligt af sit Mod, og Jyderne sad og maabte af Beundring.

Den eneste, som hele Tiden var muggen, var Majoren; havde det bare været en anden, som havde siddet der og pralet! Aa, Majoren vilde have været den ivrigste Tilhører. Han vilde have trukket Øienbrynene høit op af Spænding, og han vilde dundret i Bordet, naar Historien var slut. Og strax vilde han være kommet med en Geschichte tifold værre end den, som netop var fortalt.

Men nu sad han og var bare muggen og ækkel; nu og da skottede han hen til Svensken med et Smil, som var rent forgiftigt af Galde; den Vindbeutel, som sad der og bandt disse troskyldige Bønder allehaande Løgne paa Ærmet! Og naar de andre lo saa de laa halvkantede henover Bordet, ^[96] sad han og gryntede uheldsvangert og flyttede sig utaalmodigt i Stolen.

Tilslut kom Capitainen med en ren Krønike – o! den var værre end alle de andre, han havde fortalt. Krøniken handlede om en Løve; en Løve udi Spanien. Denne Løve eiedes af en Dyretrækker, som gik fra By til By med den og viste den frem for Penge. En Nat havde Løven brudt sig ud af sit Bur; og ursinnig som den var af at være fri igjen, havde den dræbt forfode, Mænd, Kvinder og Børn; Dyretrækkeren havde gjemt sig inde i et Hønsehus, den feige Hund.

Men saa kom Capitainen! Havde ikke han tilfældigvis opholdt sig i Landsbyen, da maa Vorherre vide, hvormange Mennesker Løven havde dræbt.

Men saa kom altsaa Capitaine Stålhane. Ganske alene og kun bevæbnet med en Hirschfænger gik han løs paa Løven; og saa blev der et Basketag! Men det stod ikke længe paa; for Capitainen rendte Hirschfængerens midt i Løvens Hjerter; der laa den stille og rolig som en død Kalv.

Efterpaa kom Dyretrækkeren frem fra Hønsehuset og havde den Frækhed at

forlange Skadeserstatning for Løven; aa, den feige Hund! Men ikke vilde Capitainen have noget Snak med den Pjalt ikke; han slængte en Børs med hundrede Dukater i Ansigtet paa Pjalten og lod ham rende sin Vei. «Men det var ta' mig Fan et dyrebart Lejon!» afsluttede han *sin* Krønike og slog storagtig ud med Haanden.

^[97] Dette blev altfor meget for Majoren; nu var det slut med hans Sindighed. Han tog en dyb Slurk af sit Bæger og et kraftigt Drag af sin Kridtpibe; han rømmede sig omhyggeligt, og saa begyndte han sin Krønike. Roligt og værdigt.

«Det minder mig skinbarligt om noget, som arriverede mig engang i min Ungdom, da jeg var i Tjeneste udi Holland. Vi var fem Lieutenanter tilsammen en Aften og vi havde gaaet fra Værtshus til Værtshus den udslagne Dag, saa nu fandt vi, at Tiden var inde til at udfinde en mere amusant Plaisir end tilforn. Naa, saa gik vi fra Landsby til Landsby den ganske Nat, drak op hvad der fandtes paa Værtshusene, og slog ihjel etpar Hundrede af de Indfødte, som gik iveien for os. Husker jeg ikke feil, sved vi ogsaa af en Del Slotte og Klostre; men hvad jeg tydelig husker er, at da jeg næste Morgen laa i min Seng, kom en Erkebiskop ind til mig med en Regning, hvorpaa der stod skrevet: An et Kirketaarn – 5000 Dukater. Jeg tog min Børs og kastede til ham; der var 10000 Dukater i den. Men da han vilde give mig Penge igjen, raabte jeg til ham: Lapperi, Deres Høiærværdighed! Behold dog de Slanter for Deres Uleilighed! Saa gav han mig sin Velsignelse og gik syngende derfra. Men det var ta mig Fan et dyrebart Kirketaarn!»

Der blev et Brøl af Latter; Kjæmperne skreg over sig af Lystighed; men det værste var, at Latteren vendte sig mot Capitaine Stålhane; de lo ham aabenlyst lige op i hans barske Høgefjæs.

^[98] Nu først skjønte de, hvor han havde løiet dem fuld hele Kvælden; og deres Beundring for hans Tapperhed skylledes væk af denne bragende Latter.

Capitaine Stålhane skjønte godt dette; men han beherskede sig. Han var bare blevet lidt blegere end før; og han saa med et lidet ondt Smil bort paa Majoren, som nu sad veltilfreds og strøg sine Barter og drak med alle dem, som løftede sine Bægre med ham for at drikke hans Skaal.

Da der endelig var blevet Ørenslyd, sagde Capitame Stålhane med en Stemme, som skar blankt og kallt: «Inte visste jag, at norske Officerar bar sig ad

som *Bondpoikar!*»

Majorens Stol væltede med et Brag; der stod han over Capitaine Stålhane med løftet Næve; han vilde knuse ham paa Flækken. Der maatte sex–syv bastante Jyder til for at stagge Næven og føre hele Majoren ind i Sideværelset.

Selvfølgelig var dette en Affære, som øieblikkelig maatte ordnes; Sekundanter blev opnævnt, Sabler valgt, Lysene tændt i Vaabensalen, og Borde og Stole ryddet tilside, saa de to Slaaskjæmper kunde have rigeligt med Albuerum, naar det skulde gaa løs. Og paa de hvidkalkede Væggene hang Portræterne af Baronens Forfædre i Rad og Række; som Spøgelse stod de der, i Panser og Plade eller i brogede Uniformer. Alle disse Kjærter, som brændte uroligt i sine Stager, gjorde de gamle Ansigter saa besynderlig levende; det var som det begyndte at glimte i Øinene og som om Mundvigerne krummede sig til et Smil; aha! endelig ^[99] engang skulde der hænde noget i Ensformigheden heroppe, noget de huskede fra sin egen Tid og som de glædede sig over at være Vidner til ...

Da de stod ligeoverfor hinanden med Sværd i Haand, kunde enhver se, at dette saavisst ikke kom til at blive nogen Barneleg. De bavde gjort sig istand til Kampen, hver i sit Værelse; de havde taget af sig Frakke og Vest for at være saa meget ledigere. Herunder havde Majoren buldret overmaade; o, han skulde partere Capitainen, saa der ikke skulde findes Kam ei heller Sporer igjen af Stålhane, naar han havde maltrakteret ham en Stund.

Capitaine Stålhane havde derimod ikke sagt et eneste Ord; det var ubetinget mere uhyggeligt end Majorens Brøl. Men han havde havt et lidet ondt Smil om sine smale Læber; og dette lille Smil varslede ikke godt.

Det blev ogsaa en svare Kamp; selvfølgelig gik Majoren strax paa; den Bagatel skulde han ordne i en Fart! Og han stormede løs, saa det drønnede i det solide Tømmergulv; Sablerne klaskede mod hverandre i rappe Hugg, saa det gnistrede i Staalet; med ét gjorde han sit berømte Udfald, det som han selv havde opfundet og som saa ofte havde slaaet Sablen af Haanden paa hans Modstander.

Mærkværdig nok, denne Gang mislykkedes dette Udfald; Capitainen afværgede det med en snedig Parade; og dette gjorde Majoren saa forundret, at han et lidet Sekund forglemte sig, og i samme Nu snittede Capitainens Sabelspids en Flænge i ^[100] hans høire Armmuskel, saa Blodet skvættede i Ansigtet paa den nærmeste Sekundant. Sabelen faldt ud af Majorens Haand; han blæste som en

Elefant. Han gik ud i Sideværelset og fik Saaret vasket; det viste sig at det bare var en ufarlig Flænge gennem den Overflødighed af Flæsk, som han nu engang havde lagt sig til, og en Landsens Chirurgus, som heldigvis var blandt Gjæsterne, fik snart stanset Blødningen og forbundet Saaret.

Majoren var mest af alt forundret over, hvordan ialverden det var gaaet til, at dette Mesterhug denne Gang slet ikke havde afvæbnet Modstanderen, men tvertimod havde skaffet ham selv en Blessure, ovenikjøbet i høire Arm, saa den foreløbig var ubrugelig.

Men man maatte kjende ham daarligt, hvis man troede, han dermed opgav Kampen og erklærede sig overvunden; nu var hans Kampmod vildere end nogensinde. Han tog sit Sværd i venstre Haand og vendte tilbage til Vaabensalen. Capitaine Stålhane kom strax imod ham med fremrakt Haand; han mente som alle de andre at nu var Sagen op og afgjort.

«En garde!» raabte Majoren. Alle protesterede; dette var ikke retfærdigt Spil; Majoren var jo kampudygtig; hvad skulde disse Narrestreger være til!

«En garde!» tordnede Majoren igjen og svang sit Sværd i sin venstre Haand. «En garde, eller jeg prygler ham med min flade Klinge!»

Capitainen hentede sin Sabel og stillede sig op; han tog ligesom Majoren Sabelen i venstre Haand.

^[101]Men det vilde Majoren paa ingen Maade finde sig i. «Vær han kun glad over, at han har sin høire i Behold; for nu skal han først for Alvor erfare, hvad det vil sige at krydse Klinge med en norsk Bondpoike.»

Her var imidlertid Capitainen urokkelig; der var ingen Udvei; skulde han slaas videre, maatte det være under lige Vilkaar; hvis ikke, ansaa han Kampen for afsluttet med første Omgang.

Der var intet at gjøre ved det; Kampen begyndte. Nu prøvede ikke Majoren at lure sin Modstander med Kneb; den Karl kunde sine Ting bedre end nogen anden han havde krydset Klinge med; det maatte han sande.

Nu gik det for Alvor løs; det lod til, at de var jævnbyrdige og at de begge kjæmpede ligesaa godt med venstre som med høire; men Capitainen var saa meget roligere end Majoren; for *han* gryntede og brummede som en vild Bjørn, men var saa lynrap og smidig i sine Bevægelser, at Kameraterne knapt vilde tro sine egne Øine.

Slig gik det i flere Minutter; det var forfærdeligt at se paa, for visselig maatte der komme til at flyde meget Blod, før Kampen sluttede.

Da rettede Majoren en drabelig Kvart mod Capitainen, den kom med slig en Magt at den syntes at maatte splitte ham tværsøver. Og tiltrods for den lynsnare Parade, rendte Majorens Sabel ind i Capitainens Skulder, saa han vaklede og maatte hjælpes hen til en Stol.

Majoren stødte sin Sabel i Gulvet; « Prosit, ^[102]Hr. Capitaine!» sagde han, hvorpaa han værdigt og roligt gik nedenunder, satte sig i sin Stol og tog fat paa sine Kort, som om ingenting var hændt. Han var blevet forstyrret i Spillet og han havde havt gode Trumfer paa Haanden; Kortene laa endnu paa Bordet som før Spektaklet var begyndt. «Kom saa, mine Herrer! Nu kan vi da faa spillet tilende uden at resikere nogen Forstyrrelse».

Capitainen maatte tilsengs, hvad Majoren ikke paa nogen Maade vilde høre Tale om; han var kommet her for at spille Kort og saa vilde han spille Kort. Og da Chirugusen snakkede om hans svære Blodtab, svarede han: «Lapperei! Den Smule Aareladning er mig ikkun behagelig. Aldrig har jeg følt mig mere let og angennem.»

Men kort efter sovnedede han af, der han sad. Han snorkede over al Maade og mærkede ikke engang at Chirugusen tog Bandagen af og lagde en ny paa.

... Der maatte naturligvis gaa en Tid, før de to Slaaskjæmper var helt restitueret efter Bataljen; men allerede næste Dag var de begge oppe en Stund og kunde gi hverandre Haandslag og vexe nogle faa, høflige Ord.

Disse faa Ord første Dag gik den næste over til at blive en længere Samtale; aa, de roste hverandre overmaade! Mage til Modstander havde ingen af dem havt! Og den tredie Dags Aften drak de Brorskål og svor hinanden Venskab til Døden; Capitainen fik endog Lov til for Kortheds ^[103]Skyld at kalde Majoren Bror Knurr; og længere kunde han ikke godt drive Venskabeligheden.

Fra den Aften blev de rent uadskillelige; de berettede for hinanden alle sine Bedrifter; men de betroede hinanden ogsaa sine hemmelige Sorger og sine Bekymringer for Fremtiden.

Capitainen vilde helst af alt hjem til gamle Sverige nu; der var en liden forfalden Herregaard oppe i Värmland etsteds, som han eiede og som han heldigvis ikke havde kunnet omsætte i Penge til det forbandede Kortenspil, som

beherskede ham aldeles; o, nu vilde han hjem til Värmland; helst vilde han gaa ind i Armeen igjen efter sit lange Fravær udenvælts, hvis det bare ikke havde været den nye Konge, de havde faaet, han som havde kjæmpet mod sin egen Keiser, den store Napoleon, som Capitainen havde tjent i mange Aar.

«Saa Du ynder heller ikke den Herre?» spurgte Majoren forbauset. «Det var som sjuttio tusan».

Han var nemlig begyndt at laane visse Kraftudtryk af sin nye Ven; der var en Marg og en Magt i disse svenske Kraftudtryk, som tiltalte Majoren overmaade; de stod langt over de tyske og hollandske, som han hidtil havde tyet til, naar hans Blod kom ikog og fandt sit eget Sprog fattigt.

Ja, det var som sjuttio tusan, deri var Capitaine Stålhane fuldstændig enig.

Nu var det Majorens Tur til at betro Stålhane sin Kummer; han fortalte hvorfor han havde taget Afsked fra Armeen og at han nu var paa Vei til ^[104]et eller andet Land, hvor de havde Brug for en tapper Officer. Men længtede Capitaine Stålhane hjem til Värmland, saa vilde Majoren komme til at længe ligesaa meget tilbage til den Egn, hvor han var født og hvor han havde levet et langt Liv.

Oja, oja! det var virkelig saa bedrøveligt altsammen.

De blev siddende længe, tause og triste, og gruble over sin Skjæbne. Pludselig sagde Stålhane: «Hør her, Bror Knurr! Du er arg paa os Svensker; er det ikke saa?»

Jo, i Helsike! Det havde da Capitainen forstaaet.

«Men Du tykker bra om mig?»

«Du er den tapreste Soldat, jeg nogensinde har mødt,» bedyrede Majoren.

«Og jeg har hadet Nordbaggen, indtil jeg traf Dig, Bror Knurr. Men nu ser jeg anderledes paa Sagen end før. Ser Du, Bror Knurr, vi tapre Nordens Folk skulde blande Blod med hverandre akkurat som Du og jeg. Da først lærer vi hverandre at kjende og faar Respekt og Kjærlighed til hverandre. Akkurat som Du og jeg, Bror Knurr.»

Heri var Majoren ganske enig; og atter henfaldt de begge i dybe Funderinger.

Pludselig siger Capitainen: «Lover Du mig at vende hjem og gaa ind i Dit gamle Regiment, saa lover jeg Dig at reise til Värmland og gaa ind i mit. Det smager ikke saa bra; men det er ialfald Lykken baade for Dig og for mig.»

Majoren løftede sit tunge Hode og stirrede længe ^[105]paa Stålhane. Saa sagde han langsomt: «Kan Du, saa kan vel ogsaa jeg». Nu maatte der Vin paa Bordet, gylden Rhinskvin; der stod de to med høit løftede Pokaler og stirrede hverandre ind i Øinene.

«For gamle Sverige!» sagde Capitainen.

«For gamle Norge!» svarede Majoren, og begge tømte de Pokalerne tilbunds.

«Og skulde der hænde noget, Bror Knurr, skulde vore Folk komme til at bære Vaaben mod hverandre, da mødes først vi to paa Grænsen, og da skal vi to krydse Klinger endnu engang, vi gamle Kamerater!»

«Det skal vi!» mumlede Majoren og knyttede uvilkaarlig sin Næve.

«Og da skal det blive en Kamp paa Liv og Død, ta mig sjutton tusan!»

«Sjuttio tusan!» raabte Majoren og trykkede Stålhane til sit brede Bryst.

Den store hollandske Reise

^[106]Hr. premier Major Ulrich Friederich Schousboe von Knarren var den sidste af sin Slægt; den vilde uddø med ham. Saa det var hans simple Pligt at gjøre Alvor af det og gifte sig, det mindede Consul Seehuusen ham om saa mangen god Gang.

Lapperei, brummede Majoren; den Tid, den Sorg. Han var jo ikke stort over de halvhundrede, saa der var ingen Grund til at forhaste sig. Dertil havde han seet nok af, hvordan Fruentimmer kan forbitre en brav Karls Liv, og nu stirrede han saa underfundigt paa Consulen, saa det ikke var vanskeligt at skjønne, at han tænkte paa Consulens egen Kone; og da var det nok bedst for den stakkels Jan at tie bom stille.

Majoren havde rigtignok Slægtninge i Holland; de nedstammede fra en Bror af Majorens Bedstefar; en Person, som Majoren aldrig omtalte og hvis Billede han aldeles ikke vilde have hængende paa sin Væg sammen med sine militære Forfædre. Personen havde nemlig begaaet en utilgivelig Uregelmæssighed. Han havde været Kjøbmand, ^[107]ret og slet Kjøbmand. Som ganske ungt Menneske var han udvandret til Sumatra, og selv om han havde gjort det rigtig godt derude, og selv om han var blevet en meget rig Kjøbmand og endt som Oberkoopmand, hvilket var noget meget fint paa Sumatra i de Dage, – nei, det hjalp ingenting

altsammen.

Den gode Hr. Petrus havde nu engang for alle været Kjøbmand, og at være i direkte Familie med en Kræmmer, det kreperede Majoren meget, og som sagt vilde han ikke have Billedet af Kræmmeren paa sin Væg.

Den gode Hr. Petrus havde endt sine Dage i Holland; hans Efterkommere havde stadig forøget Formuen; nu hørte de til blandt de fornemste Slægter i Rotterdam.

Da Majoren i sin Ungdom havde været udenvælts i Krigstjeneste, var han ogsaa kommet til Holland, hvor han havde truffet flere af sine Slægtninge; de havde modtaget ham med Henrykkelse; han var ogsaa en prægtig Repræsentant for det fjerne Land, hvor deres *store* Stamfar var kommet fra; – ja, for de kaldte allesammen den gode Hr. Petrus for sin store Stamfar, og allesammen havde de hans malede Portræt paa sin største Væg; aa, han var udstafferet med rød Frak og guldbrokades Opslag, saa han formelig kroede sig; Kaarde havde han ogsaa lagt sig til, den Diskenspringer.

En af disse Slægtninge hed Adriaan; han var paa Majorens Alder og Ungkar som han; de to ^[108]kom særlig godt ud af det sammen. Der var ingen Tvivl om, at de var af det samme Blod; tilsidst tilgav Majoren Adriaan, at hans Stamfar, den gode Hr. Petrus, havde skeiet saa usømmeligt ud. Det havde endt med at han havde kaldt Adriaan for sin Fætter, sin kjære Fætter! noget Adriaan var meget stolt over, især da han fik Lov til at kalde Majoren for det samme.

Og Adriaan var en rørende Fætter; skjønt der nu var gaaet mange Herrens Aar siden den Gang, havde han skrevet lange Breve til Majoren hvert Aar; det var slet ikke saa sikkert, at Majoren besvarede disse Breve; men han vilde alligevel have taget det meget unaadigt op, hvis de ikke var kommet prompte til hver Jul ...

... Naar Majoren havde havt Ubehageligheder i Tjenesten og derfor var i Ulag, kom han altid til at tænke paa sin trofaste Fætter Adriaan; hvorofte havde han ikke siddet paa Consulens Comptoir og ligefrem digtet sammen en herlig Reise bort fra alle Fortrædeligheder, de to sammen. Consulen og Majoren og ingen anden. Skipper Spink skulde ruste sin Skude ud ret anstændigen, og saa skulde de forlade sine Sorger og Ærgrelser og seile sporenstregs til Fætter Adriaan i Rotterdam; «jeg forsikrer Dig, min bedste Jan; Du skal komme til at amuser

Dig, saa Du bliver ti Aar yngre, naar Du vender tilbage.»

Hvergang Majoren begyndte at udbrede sig om denne skønne Reise, lod Consulen som han var stokdøv; der var slet ikke noget Udkomme med ^[109]ham, og Majoren havde allerede opgivet sin store hollandske Reise, da det en Dag hændte, at Consulen var uforsigtig; aa! havde han bare havt Anelse om, hvor uforsigtig han var!

Det begyndte ganske uskyldigt med at han rent i Forbigaaende kom til at nævne, at hans Kone, Comtessen, om nogle Maaneder skulde feire sin Fødselsdag, og saa urimelig var hun, at hun som Fødselsdagsgave ene og alene vilde have tvende Vaser fra Fabriken udi Delft; fik hun ikke dem, vilde hun ingenting andet modtage!

Det urimelige Menneske! Hun vidste helt vel, at der i hele Landet ikke fandtes slige Vaser, men skaffede han dem ikke, vilde han faa et hedt lidet Helvede flere Maaneder fremover.

Majoren svarede ikke paa dette; han faldt i dybe Funderinger; han dampede sterkt paa sin Kridtpibe og lagde den pludselig fra sig; foldede Hænderne over sin Mave og tænkte, saa Øinene blev ganske runde.

Endelig rømmede han sig længe, nippede til sit Glas og begyndte at tale, for en Gangs Skyld snakkede han sindigt og belærende.

«Du ved, min gode Jan, at jeg ikke kan fordrage Din formaledidede Kone. Men denne Gang maa jeg tilstaa at hun nar Ret og Du Uret. I et Hus som Dit maa slige Vaser ingeniunde mangle,» og nu udbredte han sig vidt og bredt om de skønne Vaser, han havde seet i sin Ungdom hos sin kjære Fætter Adriaan udi Rotterdam; Postelinsvaser kaldte han dem ganske uanfægtet. Det ^[110]nyttede ikke Consul Jan det ringeste at forklare ham, at de delftske Vaser slet ikke var almindelige Postelinsvaser; det nyttede ham slet ikke at snakke det hele bort; ak, Consulen forstod nok sin mageløse Uforsigtighed; han forstod nok hvor dette vilde bære hen! Ak, hvordan kunde han nu ogsaa være saa tankeløs som at snakke til Majoren om nogetsomhelst, der havde med Holland at gjøre.

Det gik ogsaa nøiagtigt, som Consulen havde frygtet for at det skulde gaa. Dag efter Dag sad Majoren paa Comptoiret, og Postelinsvaser var det fra han kom til han gik; ikke den mest opsigtsvækkende Byskandale kunde faa ham bort fra Postelinsvaserne; der sad den ulykkelige Jan; hvad ialverden skulde han gjøre?

Hver Dag ventede han, at Majoren skulde komme med sit gamle Forslag; og den fjerde Dag kom det. Selvfølgelig! Nu var Tiden inde, da de to skulde foretage sin Lystreise til Fætter Adriaan i Rotterdam; ingen kunde som han hjælpe dem til at skaffe Comtessen Geburtsdagspresenten.

Consulen var vel forberedt og svarede mut, at Tiden isandhed ikke var inde til Lystreiser, han havde lidt store Tab i det sidste; han fik nok blive hvor han var, han havde andet at tænke paa end Kommers og Potelinsvaser; og han var nok saa sint i Stemmen; men det afficerede ikke Majoren allerringeste.

«Ei, ei, min gode Jan! Har Du ikke Stunder, saa ved Du det: Jeg gjør Dig jo gjerne en liden ^[111]Tjeneste for gammelt Venskabs Skyld. Vistnok bliver det et stort Skaar i Glæden at skulle reise uden Dig, men naar Du saa udtrykkelig paastaar, at Du ikke har Stunder, saa faar jeg da heller reise Dig foruden.»

Consulen gjorde sig endda sintere end før; han vilde mare! ikke have de djævleblændte Vaser i sit Hus, saa kunde Majoren reise til Hekkenfjeld eller hvor han vilde; til Rotterdam med Spink kom han ialfald ikke.

«Vel,» svarede Majoren med unaturlig Ro. «Vel. Saa har jeg kun én Ting at gjøre: Jeg gaar til Comtessen! Jeg ved, at hun gjerne sender mig afgaarde. Og de Postelinsvaser *skal* hun nu engang bekomme.»

Consulen overgav sig strax; dette havde han ikke ventet. Skipper Spink fik sine Befalinger, Majoren blev udstyret med nogle hundrede Rigsdaler til Vasernes Indkjøb og en anstændig Sum for at han kunde optræde standsmæssigt, naar han traf sin kjære Fætter Adriaan.

Slig gik det til, at Major Ulrich Friederich Schousboe von Knarren kom ud paa sin store hollandske Reise.

... Var end Major v. Knarren en stor Helt paa Landjorden, saa var han til Gjengjæld en Kryster, naar han kom tilsjøs. Selv om Skuden bare slingrede saa ganske gelinde, maatte han overende og give Hals, og han skreg dertil, saa det var den rene Jammer at høre.

Det kreperligste var, at mens han, Majoren selv, ^[112]laa der kadaversyg, saa gik Skipper Spink aldeles uanfægtet omkring og stilledede om Majoren som om han havde været et Pattebarn. Det var til at blive forrykt over; og det værste var, at Majoren mistænkte Spink for, at han ligefrem glædede sig over hans Elendighed og derfor ofte lagde Kursen slig, at den elendige Farkost rigtig boltrede sig i

Bølgerne.

Og saa gik han alligevel der med evindelig surt og bekymret Ansigt, men frisk som en Fisk, det træske Bæst!

I al Stilhed havde Majoren gruet sig noksaa meget til denne lange Sjøtur; men heldigvis var Veiret noksaa manerligt denne Gang. Han kunde sidde paa Dækket flere Dage itræk, og han kunde endog røge Pibe!

Efter fjorten Dages Forløb kom de opunder den hollandske Kyst og fik Lods ombord; selvfølgelig gav Majoren sig strax i Snaf med Lodsens; nu skulde han vise Spink og de andre Hjemfødinge, hvad for en Kar han var i fremmede Tungemaal.

Men denne Lods var en mut og tvær Fyr; han gad næsten ikke høre paa Majoren, eller han sagde i Høiden, at han ikke kunde forstaa det Sprog, han talte; noget som naturligtvis fornærmede Majoren overmaade, saa han slog over i norsk, og forsikrede Lodsens, at han maatte være i Slægt med de umælende Bavianer udi Mesopotamien.

... Saa kom endelig den store Kveld, da de ankrede paa Reden i Rotterdam og Fætter Adriaan kom lyslevende roende ud til Skuden.

^[13]Han var naturligvis blevet gammel og tung siden sidst, men hvad gjorde det? De to Fættre omfavnede hverandre gjentagne Gange, og hver Gang kyssede Adriaan Majoren paa begge Kinder, noget som Skipper Spink morede sig over paa en ganske usømmelig Maade.

Til sidst græd Fætter Adriaan sine salte Taarer af Glæde over Gjensynet, og Majoren var ogsaa meget rørt; han klappede Adriaan paa Kindet med sin haarde Næve og svor paa, at fra denne Dag af skulde ingen kunne skille dem ad.

... Fætter Adriaan boede i sine Fædres rummelige Hus; det laa saa vakkert i en Have ved en af Kanalerne. Majorens Værelse vendte ud imod Haven; og det var et Værelse, han kunde være bekjendt af; en hel Sal var det, og Møblerne var ogsaa, som de var bestilte for Majoren, saa solide var de. Her kunde han da anbringe sin mægtige Person rolig og ubekymret; han behøvede saavisst ikke at være ræd for at de skulde springe iknas under den svære Vægt.

Men det bedste ved Værelset var alligevel Sengen; aldrig havde Majoren seet Mage til Seng. For det første stod den paa en Slags Trone; man maatte gaa to

Trin op for at komme i den. Desuden var den helt indebygget med Himmel over og Døre paa Siderne, og disse Døre kunde laases af indvendig. saa man slap at forstyrres, naar man engang var gangen tilhvil.

Sengen var ligesaa bred som den var lang, og der var saamange Dyner, at Majoren bogstavelig ^[114]talt sank under, naar han lagde sig. Og til syvende og sidst havde den omtænksomme Hollænder fundet paa en Indretning, som vandt Majorens uskrømte Bifald. Paa hver Side af Hovedgjærdet stod der et lidet Skab; i det ene Skab stod der Tobak og Kridtpibe, i det andet en Flaske Mavebitter med et høistillet Glas ved Siden. Fætter Adriaan forklarede, at Grunden til at alle Hollændere bliver saa gamle er at de hver Dag paa fastende Hjerterøger en Pibe for at berolige Sindet og derefter tager sig en Bitterdram for at rense Tarmene for allehaande sure og usunde Ingredienser, som kan have samlet sig i dem i Nattens Løb.

Se det var da noget, som Majoren kunde forstaa, og han fulgte Landets Skik omhyggeligt og lovede sig selv at fortsætte hermed, naar han kom hjem; paa denne Maade skulde han mare! blive ligesaa gammel som nogen Hollænder. For Sikkerheds Skyld smøgede han sin Pibe og nød han sin Bitter ikke bare om Morgenen, naar han vaagnede, men ogsaa om Aftenen, før han slukkede Lyset og laaste Sengedøren.

... Allerede første Morgen fortalte han sin Fætter, hvad det var for et Ærinde han egentlig havde her i Holland; kunde ikke Adriaan hjælpe ham, saa han fik ordentlige og ægte Vaser med sig hjem?

Jo, tænk, jo tænk, Adriaan skulde sagtens hjælpe. Han skjønnte sig endel paa de Ting; se her, skal Du se! og saa trak han Majoren med sig ind i et Værelse som væsentlig bestod af Glasskabe, og ^[115]i disse Glasskabe stod der lutter Stentøi; Spisestel og Kaffestel og Punscheboller og Potpourrikrukker, Pragtexemplarer allesammen, og desuden en Vrimmel af bittesmaa Saltkar og Hovedvandsæg; det var en fin Samling og det allermeste var af det gamle Delft, som Majoren var udsendt for at indkjøbe.

Han var dog ikke det allermindste imponeret over Adriaans Rigdomme; «jeg forstaar ikke hvad Du vil med alle disse Potteskaar,» sagde han respektløst. «Om Du nu flidde mig etpar Vaser, som jeg kunde bringe Comtessen, naar jeg kommer hjem, saa kunde jeg i denne Dag gaa til en Jøde og vexe mine gode

Rigsdalere, som jeg egentlig har faaet til at kjøbe det Skidt. Og for disse Rigsdalere kunde vi amuser os dobbelt saa meget og dobbelt saa længe. Hvad mener Du til det, Adriaan?»

Adriaan svarede ikke stort paa dette Forslag; nei, det var saa tidlig paa Dagen, at han ikke var oplagt til slige sindrige Arrangementer. Men Majoren ansaa nok Sagen for afgjort; ialfald gik han direkte til Jøden og vexlede sine gode Rigsdalere i hollandsk Mynt; og saa bekymrede han sig ikke mere om de delftske Vaser.

Og herefterdags hengav han sig til et rigtig Herremandsliv; hver Morgen, naar han vaagnede, nød han sin Bitter og sin Pibe, hvorpaa han iførte sig Strømper og Underbuxer og kvad!

Ja, han sang saa det rungede gjennem Huset, og ^[116]saa falsk sang han, at Fuglene i Haven blev ganske stille.

Naar han saa havde pøset koldt Vand over sin Krop, begyndte han sin Inspektionsrunde i Huset; han skulde inspicere baade Stuerne og Kjøkkener og Spiskammer; det kunde jo hænde, at han kunde faa Lyst paa en eller anden salt Lækkerbidsken i en af Krukkerne; og han gik ubekymret ind og ud i Hosesokker og Underbuxer; og hylede de hollandske Tjenestepiger op, naar han ramlede ind i Kjøkkenet i denne Habit, saa generede ikke dette ham, neida. Disse Skabedonier, kaldte han dem; det var en Glose, han havde opfundet for Anledningen og som han neppe har kunnet oversætte; men det skulde sikkert betyde noget overmaade ufordelagtigt.

Naar han langt om længe var færdig med at klæ' sig og de to Fætterere havde spist en langvarig Frokost, saa var det at gaa til Dagens Gjærning: det bestod i at bese Omegnen. Adriaan havde sin egen Ekvipage og sine egne Heste og sin egen Kusk; Ekvipagen saa ud til at være en nær Slægting af Majorens Seng, saa rummelig var den og saa rigeligt udstyret med listige smaa Læddiker i Krogene, hvori alskens god Niste kunde puttes hen, saa at Udflugterne kunde blive rigtig behagelige.

I denne Ekvipage kjørte Fættererne fra By til By, og i dette velsignede Land var Afstandene saa korte; paa en Dag kunde man komme til saa anseelige ^[117]Stæder som Haag og Haarlem; en Gang kom de helt op til Amsterdam; den By var det ikke saa let at komme ifra, for her havde Majoren været et skjønt Aar i sin

Ungdom og han skulde derfor vise Adriaan Byen; det var aldeles unødvendigt, for Adriaan havde boet her fast i mangfoldige Aar og været paa Besøg her hver Maaned. Men hvad hjalp det? Majoren skulde vise Adriaan Amsterdam, skulde han, og berette ham alle de staselige og muntre Minder, som knyttede sig til hvert Sted, de besøgte.

Det hændte, at Adriaan nægtede at være med paa disse Kjøreture; de blev kanske i Længden noksaa anstrængende. Han skyldte paa Forretninger, uopsættelige Forretninger; da lo Majoren himmelhøit; hvilke Forretninger var det vel Fætter Adriaan havde? Og til og med uopsættelige; hoho!

Men hvad gjorde det; Majoren klarede sig gladelig paa egen Haand; hoho! som om ikke han havde Forretninger! Uopsættelige Forretninger! Skulde han kanske ikke indkjøbe de forbandede Vaser til Comtessen?

Bevæbnet med en tung Pung av Consul Jans Dalere begav han sig alene ud i den store By; rigtignok glemte ham altid Vaserne; for altid var der saa meget at betragte. Som nu bare Kanalerne; Majoren kunde blive staaende lange Stunder og betragte Livet paa disse Kanaler. De bredbaugede Fartøier som langsomt gled henover den blanke Vandflade, de svære Marskheste som trak ^[118] dem; Familielivet ombord paa Skuderne; det var meget lærerigt at beskue; og han behøvede ikke at være ængstelig for at være alene, for han gjorde stadig nye Bekjendtskaber blandt Byens godmodige Borgere; og naar han ved en af Kanalerne havde truffet en ny Ven, var han meget gjæstfri; han inviterede Vennen med paa en Kro, som ufravigelig laa lige i Nærheden, og paa Kroen var han meget rundhaandet, som det sømmede sig en Mand af hans Stand, og som han vidste Consul Jan ønskede det. Det endte jævnlige med at han inviterede alle som sad i Kroen til Gjæstebud; det blev svare til Traktement! Selv sad han for Bordenden og pralede af sig selv og sit Land; snart var han kjendt og elsket over den halve By.

Fra disse ensomme Udflugter kom han altid tilbage i straalende Humør, men altid med tom Pung og altid uden Vaser. Tilslut oprandt den Dag, da begge hans Pengeposer var tomme, baade den han havde faaet til at leve standsmæssigt for og den han havde faaet til Indkjøb af de forbandede Vaser; de var tomme begge to. Saa nu maatte han for Fremtiden finde sig i at taale Consulens utallige Sottiser, naar han senerehen vilde fortælle om sin store hollandske Reise; det var

græmmeligt, for egentlig havde han saa meget kuriøst at berette ...

... Nuvel, selv om han kom tomhændet tilbage, hvad gjorde saa det? Hvad skulde egentlig det høinæsedede Fruentimmer med mere Postelin end det hun havde iforveien? Hun skulde bare ^[119]vove at aabne sit Næb, saa skulde hun faa Besked, saasandt han hed Ulrich! ...

... Saa svandt de fjorten hollandske Dage i idelig Fest og Morskab; den Bidste Aften vilde de holde sig hjemme, bare de to Venner i sorgfuld Ensomhed. Adriaan havde ladet dække et mageløst Bord; bugnende af Sølv og Blomster og Postelin, rundt Væggene brændte Voxkjerter; det hele var meget høitideligt og overmaade smukt, bare ikke Anledningen havde været saa bedrøvelig.

De sad tilbords ved dette Taffel i flere Timer, og naar de ikke aad, holdt de Taler for hinanden, og disse Taler blev efterhaanden mere og mere traurige; Majoren roste Adriaan, saa han selv blev dybt bevæget og Adriaan græd sine bitre Taarer og viftede ud med Haanden; «hold op! Du *maa* ikke mere! Det er saa sørgeligt, og Du taler jo saa skjønt som den skinbarligste Gudsengel!» – hvilket naturligvis bare opflammede Majoren, saa hans Taler blev endnu mere hjertesønderrivende end før, saa Adriaan tilslut hulkede som han var pisket.

«Aa, jeg ser Dig aldrig mere, lille Ulrich,» klagede han. «Aa, Du gaar hen og dør for mig, Dit lille Bæst!»

Men midt i denne Afskedens Vemod kom pludselig Majoren til endnu en Gang at huske paa Comtessens Vaser; Himmelkreutz! han var jo sendt herved for at købe dem, og saa havde det Hele saa ganske gaaet ham af Minde.

«Jeg vil ikke høre et Ord mere om de dumme ^[120]Vaser, hører Du?» hulkede Adriaan. «Har jeg ikke engang for alle sagt Dig, at mit Hus er Dit? Se her, lille Ulrich,» og nu sprang han hen til Stentøisskabet og aabnede det. «Jeg gir Dig baade Vaser og Terriner! Jeg gir Dig hele mit delftske Spisestel, om Du bare vil tage imod det, kjære lille Ulrich.»

«Naa, naa,» beroligede Majoren; han ligte ikke rigtig Fætterens store Blødhjertethed, og han kunde aldeles ikke fordrage, at han hele Tiden kaldte ham lille Ulrich, «fat Dig, min Bedste, og tag dog ikke slig paavei.»

«Nei, jeg vil aldeles ikke fatte mig,» skreg Adriaan. «Ingen anden end Du skal have mit Spisestel,» og nu trev han i Farten alt hvad han kunde overkomme i Skabet og bar det hen til Bordet, hvor han slængte det ifra sig, saa det singlede

faretruende i det dyrebare Postelin.

Majoren maatte stille sig i Veien for ham, saa han ikke skulde gjøre altfor mange Ulykker.

«Jeg tager disse to Potter og dermed basta, Adriaan,» kommanderede han og satte to pragtfulde Vaser hen til sin Plads, hvorpaa han bar Resten tilbage i Skabet, laaste det og førte Adriaan tilbage til hans Plads.

... Endelig var Middagen forbi og de satte sig ind i Sideværelset, hvor de døsede af over hver sin Pibe. Senere fik de en Flaske Vin paa Bordet af den bedste som fandtes i Husets Kjælder; men selv ikke den kunde friske paa Adriaans ^[121]Melankoli; han vilde ikke saa meget som smage paa den gyldne Drue; han vilde bare sidde taus i sin Stol og sukke.

Majoren forsøgte at trøste ham, saa godt han kunde; Du milde Himmel, der var da ingen Grund til at tage slig paavei. Om kort Tid skulde de jo sees igjen; Adriaan skulde komme og besøge ham til Høsten allerede; det var en Skam, at han aldrig før havde besøgt sine Fædres herlige Land, saa nu var det isandhed paatide.

Men Adriaan var urokkelig og utrøstelig; nei han vilde ikke til sine Fædres Land; han vilde idetheletaget ikke nogetsteds hen mere. Han vilde at denne Aften skulde være den sidste, de saaes i dette Liv.

Naaja; naar Adriaan slet ikke *vilde* lade sig trøste, saa fik det blive hans Sag; Majoren gad ikke mere og satte sig rolig tilbage i sin bekvemme Stol, hvor han øieblikkelig faldt i dyb Søvn. Og da Adriaan ikke mere fandt noget at sukke over, fulgte han sin Fætters Exempel; længe sad de nu og snorkede i sine Stoler, medens Lysene langsomt brændte ned i Stagerne.

Langt om længe fór Majoren op; han havde drømt noget, som havde optaget ham saa sterkt at han slet ikke kunde henlægge det, selv nu efterat han var lysvaagen, og han følte Trang til at drøfte Sagen med sin Fætter.

«Adriaan,» sagde han, men Adriaan hørte ingenting, skjønt Majoren raabte paa ham flere Gange og sterkere for hver Gang; tilslut maatte han uleilige sig op af sin Stol og gaa hen og ruske Adriaan vaagen.

«Hvad er paafærde?» spurgte Adriaan forfærdet, da han saa Majorens strenge Mine.

«Adriaan! Synes Du ikke egentlig det var en Skandale, dette med Korstogene?»

«Korstogene?» spurgte Adriaan søvndrukken og aldeles desorienteret. «Hvad mener Du? Korstogene?»

«Ja. Synes Du ikke det var en Skandale, at ikke Korsfarerne beholdt Jerusalem? At de ganske rolig lod Hedninger og Morianer blive siddende der og husere lige til denne Dag? Kan Du da ikke fatte, at det er en Skandale?»

Adriaan gned sine Øine og saa uhyre fjollet ud. «Jo,» pjattede han tankeløst. «Joda. Det var visst galt. Naar man nu først engang havde gjort sig alt det Besvær –;» føiede han til, men det var tydeligt at mærke, at Spørgsmaalet ikke interesserede ham.

Derimod interesserede det Majoren uhyre, og jo mere han snakkede om det, desto mere opbragt blev han.

«Det er altfor galt, er det! Ja, det er den største Skandale i hele Verdenshistorien! Her reiser de afsted Konger og Fyrster og Riddere og Drabanter, her reiser de afsted i Panser og Plade for at beseire det lille beskidte Land! Men kommer de nogen Vei? Prygl faar de, den ene efter den anden! Kongerne og Fyrsterne, siger jeg Dig! Og der bliver de vilde Hedninger og Morianer ^[123]siddende og triumfere, ha, for en Skam, Adriaan! At det ikke har faldt mig ind før nu; det vilde netop have været noget for mig i mine yngre Dage! Ha! jeg skulde nok have likt at jage det ugudelige Pak ud af Jerusalem.»

Denne Tanke begeistrede ham saa meget, at han blev gaaende frem og tilbage paa Gulvet og udvikle nærmere, hvordan han vilde have ordnet den Affære; han lagde slet ikke Mærke til at Adriaan var uopmærksom og blundede af, og gav en god Dag i Korstogene og Jerusalem.

Men en Stund efter blev Adriaan igjen rusket vaagen paa en haardhændt Maade; han fór op og var ganske forvildet, da han saa Majoren staa over ham med flammende Øine.

«Sover Du, Dit Bæst? Hører Du ikke, at jeg snakker til Dig!»

«Jovisst hører jeg; det var jo dette med Jerusalem ...»

«Vi er færdige med Jerusalem for længe siden. Det jeg nu snakkede om er at jeg mare! vil *balsameres!*»

«Vil Du balsameres?» og nu blev Adriaan saa forskrækket, at han blev lysvaagen. «Hvorfor ialverden vil Du balsameres, lille Ulrich?»

«Jeg holder idetheletaget ikke af, at man saadan uden videre skal gaa hen og dø. – Men skal man absolut dø, da skal man minsæl ogsaa balsameres. For hvad er det for en Maner, at en Mand som jeg skal gaa hen og ædes op af Makk? En Kræmmerdreg og en Bondelømmel kan man ^[124]jo altid putte i Jorden og overlade til Rotterne; men en Karl som jeg vil, at man skal behandle mit Kadaver standsmæssigt. Ja, Himmelkreutz! de skal saamæn balsamere mig, saa intet Utøi vover at gribe mig an!»

«Bare Du ikke er for tyk, lille Ulrich!» indvendte Adriaan og saa bekymret paa Majorens Dimensioner. «Ja, jeg tror bestemt Du er altfor tyk til nogensinde at blive balsameret.»

De blev siddende og diskutere dette delikate Emne; men Adriaan var stædig; han havde ikke den bitterste Tro paa, at man kunde balsameres, naar man havde altfor meget Flesk udenpaa Skelettet. Og da Adriaan ikke vilde vige en Tomme fra sin Mening, blev Majoren saa krænket, at han uden at sige Godnat tog en Vase i hver Arm, stampede ind paa sit Værelse, hvor han væltede sig overende i sin overdaadige Seng, og mens han sank ned i Dynerne, svor han paa at Adriaan alligevel maatte være en ægte Ætling efter den gode Hr. Petrus, derfor kunde Adriaan ogsaa ædes op af Makk som den Kringlebager han var; men Majoren skulde balsameres, skulde han; balsameres skulde han, og det baade for og bag. Og dermed sovned han dybt; han glemte at lukke Døren foran Sengen, og foran ham paa Bordet stod Lyset og brændte langsomt ned i Stagen.

I Graalysningen næste Morgen stod Skipper Spink foran ham og prikkede ham forsigtigt paa Skuldrene; «Hr. Major! Hr. Major! Vi maa ^[125]skynde os! Vi maa komme afsted med det samme, før Tidevandet skifter!»

Majoren huskede ikke senere, hvordan han var kommet sig i Klærne; men han mindedes svagt at han havde været inde hos Adriaan for at sige Farvel. Men selv ikke Majoren kunde faa rusket Liv i ham; Adriaan sov som en Stok; og der stod Skipper Spink hele Tiden og prikkede ham paa Skulderen og klynkede, at han for Guds Skyld maatte skynde sig. Saa det blev ikke noget af med den rørende Afsked; Majoren tog en Vase i hver Arm og satte sig ved Spinks Side i Vognen, som holdt udenfor; han snorkede selvfølgelig strax, men slap ikke derfor

det dyrebare Postelin.

Da de kom til Toldboden, prikkede Spink ham vaagen igjen, og mens Spink gik ind paa Kontoret for at hente sine Papirer, gik Majoren sporenstregs hen til et Værtshus, som laa lige ved; han maatte faa sig sin vanlige Morgenbitter for at drive Søvnene ud af Øinene.

Nu maa sikkert Majoren have seet løierlig ud den Morgen, da han kom ind i Værtshuset, saa kratzig som nogensinde; men han havde ikke haft Stunder til at give sine Barter den stolte Krøll mod Sky, saa de hang mismodige ned paa hver Side af Munden; og det klædte ham ikke. Desuden gik han jo stadig med en Vase i hver Arm; saa det kan ikke nægtes, at han saa betydelig snodig ud. Og der sad en kortbenet Hollænder ved et Bord, og netop som Majoren stod henne ved disken og tømte sin Bitter, satte den ^[126]frække Knægt i en uforskammet Latter, og der kunde ikke være Tvivl om, hvem det var Fyren lo af; for der fandtes ikke andre end de to i Lokalet.

Majoren satte Vaserne forsigtigt fra sig paa Disken og gik sindigt hen til Knægten, tog ham i hans røde og uformelige Næse og vridde den rolig helt rundt; Fyren skreg i vilden Sky; han blødde noget ganske forskrækkeligt og gaulede som en Gal paa Vægteren.

Idetsamme kom Spink fra Toldboden og saa til sin Forfærdelse den blødende og skrigende Hollænder; han skjøjnte strax, at nu havde Majoren været paafærde igjen. For en Gangs Skyld tog den forskrækkede lille Skipper Ledelsen; i Huj og Hast fik han Majoren og Vaserne ned i en Baad som han havde liggende ved Kaien og rodde ilfærdigt over til sin Skude, saa da Vægteren omsider kom tilstede, sad Majoren trygt i sin Kahyt og Spinks Skude var allerede forlængst ude af Havnen ...

... Adriaans herlige Vaser vakte med Rette den største Beundring; selv Comtessen var huldsalig og roste Majoren for hans Smag og store Dygtighed.

Han modtog alle Lovord med værdig Ro, men vogtede sig vel for at nævne noget om, hvordan han havde bekommet Postelinet.

Consulen var fuld af Spørgsmaal om, hvordan Majoren havde faaet de herlige Vaser til saa billig Pris; de var værdt det mangedobbelte, og han ^[127]vilde betale Majoren hundrede Rigsdaler extra; men dette vilde han aldeles ikke gaa med paa; han tog paa sig en hovmodig Mine og sagde:

«Hvem holder Du mig for? Eller tror Du om mig at jeg vil tage imod Betaling for at gjøre en gammel Ven en ringe Tjeneste? Behold Du Dine Skillinger og kom ikke en anden Gang med sligt Kræmmersnak til Ulrick Friedrich Schousboe von Knarren,» – og han feiede Rigsdalerne bortover Bordet med sin svære Næve.

II. MAJORENS VENNER I PARADIS

Paradis

^[131] Storsjøen satte en bred og ramsalt Arm ret ind til Byen, bøiede saa af og stak den i en fredelig Brakvandsfjord ind mellem nogle lave furuklædte Heier, indtil den mødte en langstrakt Sandmæle. Denne skinnende hvide Mæle dannede Skillemærket mellem det blaa Saltvand og det graalige Vand i Elven, som kom fra Dalen ovenfor og brød sig vei til Sjøen tversigjennem Sandet.

Men midt paa denne Brakvandsfjord rendte der en smal blikstille Kjil dybt ind igjennem et bakket og saare frugtbart Land. Store Trær hvælvede sig paa begge Sider af Kjilen; enkelte Steder foldede Kronerne sig helt sammen, saa man kunde ro lange Stykker under de mørke Løvhælv. Hvor Løvskoven hørte op, videde Engen sig ud i store lyse Sletter, og paa disse Sletter laa der gjerne smaa, venlige Huse. Fra disse Huse havde man Udsigt nedover de frugtbare Marker til det høie Strandsiv og den stille Indsjø, som dog var salt, og rummede Havets Fisk og Planter, – et tæmmet Stump Hav midt inde i tryk smilende Natur.

^[132] For hundrede Aar siden, da Menneskenes Natursans var anderledes end vor er, fandt de fleste, at *den* Natur var den skjønneste, som stemte Menneskesindet blidest.

Og man kunde ikke tænke sig elskværdigere Landskab end dette! Der var en mild Kvindelighed over disse unge Løvkroner og svajede Strandlinjer – en evig blid Ynde, som ikke kjendte til vilde Luner eller pludseligt Raseri, men selv i Høstens og Vinterens mørke Tid bevarede et eget resigneret Smil, der baade var trøsterigt og forjættende.

Det var derfor ikke saa underligt, om Datidens Mennesker kaldte dette Land

Paradis, og at de fandt Paradis bedaarende. Især dannede Folk, som havde læst Poesi og kunde sværme, frydede sig ved at ro sagtelig innover den blikstille Kjl, naar Vaarnatten var lun og fin og det duftede fra det spirende Løv, og Fuglene nynnede saa sagtelig, fjernt i Skove. Da at ro i en svanevid Baad indover Sjøspeilet, – kanske med sin Hjertenskjær i Baaden, kanske med en smægtende Sang paa Læben, – ak, kan man fortænke dem i, at de fik Lyst til at lege Hyrde og Hyrdinde paa de paradigrønne Bakker og mellem de tunge, mystisk tause Trær?

Siden i Livet, naar de poetiske Nykker var vel overstaaede, forglemte sagtens de fleste sin Ungdoms Paradis. Men der var dog nogle trofaste Sjæle, som naar Blodet begyndte at ebbe i Aarerne, satte sig til at tænke tilbage og Hjertet rørtes af ^[133]Vemod. Og ligesom det er sagt, at man tilsidst vender tilbage til den, man første Gang elskede, saaledes kunde der om mange af disse Mennesker siges, at de tilsidst vendte tilbage til den Egn, de havde elsket i sin Ungdom, og hvor mange af dem havde elsket en Kvinde første Gang.

Det var saaledes let forklarligt, at den ene efter den anden Embedsmand, Staten ikke mere havde Brug for, trak sig tilbage til Paradis og byggede sit Hus i en Lund, hvorfra han kunde se Sivet svaie ved Stranden og Sjøen blinke mellem Løv og Græs.

Al den Kjærlighed, som endnu ulmede i hans Blod, ødslede han paa denne Plet Jord. Han plantede smukke Haver; og Buxbomen grodde villig i den dybe Jord. Efeuen voxte tæt og kraftig helt op om Tagmønen, og sjeldne Frugtsorter modnedes i Espalier paa Solvæggen. Lunden ryddedes om Huset, og i Eierens Fantasi blev det den herligste Park. Terrasser og Træbalustrader og Pavilloner reistes – rørende i sin Landsens Klodsethed, men den frodige Natur dækkede Manglerne og gav Linjerne Baggrund, og ingen Slotsherre har været stoltere af sine Herligheder end disse gamle Knarker var af sine «sindrige og skjønne Skabelser».

Og rundt om Paradiskjilen laa det brede, bakkede Land, – fuldt af Vande og Smaasjøer, som blev ledet ind i grønnskede Kanaler. Og i Kanalerne svømmede fede Gjæs, ja kanske der endog ^[134]seilede en Svane! – Og om Høsten løb Haren paa letten fod over Lyngen, og Vildænderne snadrede mellem Sivet i Voilevatne, og Storfuglen bruste i Storskauen, som rammede det smilende Paradisland ind i sit mørke Alvor.

Nu er der intet Paradis mere. De sirlige Huse er jævne samvittighedsfuldt med Jorden; Bønderne har strævet saa ivrig med at faa de solide Stene revet ned, at de ofte har sprængt sig paa dette vigtige Arbeide. Mere end en er det, som naar han havde faaet disse Minder om Storfolket ned, ikke har havt Raad til at spigre sammen sin egen Fattigmandsstue. Men borte er det ialfald, altsammen. Der er virkelig ikke Sten tilbage paa Sten. Ryddet er Lundene og Parkerne og de naragtige Bygværker – Terrasserne, Templerne, Kanalerne. Fældet er de gamle Trær, som skyggede tværsover Kjilen; snaut og grimt nar de faaet det, og slig trives de bedst. Selv Navnet paa Egnen maatte bort; thi ogsaa dette mindede formeget om disse Storkarer, som de hadede, fordi de misundte dem af sine ivrige Almuesjæle. Tænk Paradis! Det var desuden uchristeligt at kalde et jordisk Sted for Paradis.

Nu kalder de det for Paddehaala, foreløbig. De finder sikkert noget som er endda værre. –

Og som alle ydre Mærker om hin Tid er udryddede, saaledes er alle Minder om de Mennesker, som da levede, forlængst glemte. Ja, hin Tid, da Egnen her var Paradis, hin Tid er virkelig ganske død.

^[135] Men her Saar Gjenfærd herude. Der græder en hvid Jomfru ved Voilevatne, der rider en graakappet Mand langs Veien til Bjønnedal, naar Høstkvælden sænker sig ...

Jeg har hørt dem, disse blege Nyn af glemte Melodier, og seet de Skygger af Sagn, som endnu spøger om Skorstenen, naar det stormer om Kvælden. Jeg har skimtet Linjerne i barske Profiler, af stolte Høgenæser og kraftige Hager; eller af hoffærdige Kvindenakker og krusede Læber. Eller af unge Øine, der brast, og høie Pige-pander, der hvævede sig hvide og trætte over et Livs Kval.

Jeg har fundet lønlige Ord i gulnede Breve, og læst halvkvædede Viser i diskrete Folianter. Og medens jeg har gaaet alene om i Skauen, naar Natten kom, og langs Vandene, naar Mørket sænkede sig, har de halvtudviskede Profiler traadt frem med glimtende Øine i Dunkelheden, og de hoffærdige Kvindenakker har kneiset af Liv, og de krusede Læber har smilet. Og de lønlige Ord i de gulnede Breve har pludselig lukket sig op og aabenbaret, hvad før var skjult, og de diskrete Folianters halvkvædede Viser har sunget sig tilende, medens Guldmaanen hævede sig over Paradisets Land, og det hviskede stilt gjennom

Sivene.

Men gaar du til Paddehaala og spørger dig for, vil det mindste Barn kunne sige dig, at det ikke er et sandt Ord i det hele.

Sjørøveren paa Skar

^[136]Som Solen gik ned i det stormsvarte Hav, gliste den med et vildt rødt Skjær henover Skjær og Sjø. Det var rigtig en Uveirskvæld, som den kan være i Oktober, med Himmel fuld af flakkende Brand, og med stummende Mørke i de jagende Skyer.

De sidste Solblink fangedes af de mange smaa Vinduesruder paa det gamle Gjæstgiveri, der laa langt og skrumlet paa Nordsiden af Sundet. Og alle Vinduesruder luede, som skulde der være tændt en stor Ildebrand i alle Stuer.

«Bevares for Uveir her kommer til Natten,» sagde Gjæstgiveren Søren, han stod paa Bryggen og holdt Haanden for Øinene.

Halte-Guri, Lægdekongen, som stod ved Siden af ham, saa paa Sluppen, der netop havde ankret i Sundet, klynkede saa smaat og mente, at hun maatte nok drage sig afsted nu, skulde hun saavist komme over Heien til Paradis ikvæld, før det blev altfor mørkt.

Søren Gjæstgiver svarede intet hertil. Han var ^[137]altfor optaget af at se, om der skulde være nogen Passager ombord i Sluppen.

Thi saavidt han kunde skimte med sine sjøpiskede, rødkantede Øine, var Sluppen ingen anden end «Lillemand», som seilte paa Danmark. Og det hændte som allertiest, at «Lillemand» havde flere Folk med ombord. Og de tog ind hos ham og skaffede ham mangan god Dalers Fortjeneste.

Det varede og det rak, før Tolderen gik fraborde. Bedst at gaa ind strax og gjøre en af Gjæstestuerne istand. «For bevares vel sligt Veir det vist blir til Natten!» mumlede han igjen; han vendte sig og fik hele Himmelbranden ind i Øinene. Det uhyggeligste var, at Luften endnu var ganske stille; en lumsk, lunken Stilhed uden saameget som et Vindblaf.

Men derude durede Sjøen allerede med fjernt høitidsfuldt Orgelbrus. Halte-Guri havde saa smaat ventet paa en Indbydelse til at blive Natten over; for neisaamænd om hun havde Lyst til at traske over Heien til Paradis ikvæld; særlig

etter at hun og Pigerne havde siddet i hele Eftermiddag og fortalt hverandre skræmmelige Historier.

Nei, bedst at vente til det blev ganske mørkt; saa kunde de umuligt lade hende gamle Kræk traske afsted, særlig nu, da det trak op til Storm. Javisst blev der nok Plads til hende paa Bænken ved Skorstenen. Der havde hun sovet mangan god Nat før i sit Liv, havde hun, Stakkaren!

Da hun kom ind i Køkkenet igjen, var der tomt. Hun hørte Pigerne rumstere ovenpaa i Blaastuen. ^[138]Haahaa, ja! Ventelig kom der Gjæster med Sluppen, og da kunde hun kanske hjælpe til med et og andet.

En Stund efter larmede det i Forstuen; Guri kiggede nysgjerrig ud gennem den runde Glasglugge paa Kjøkkendøren. Der ude stod der en høi Fremmedkar i sid Vams og en ualmindelig rar, bredbremmet Hat dybt ned i Øinene.

Søren Gjæstgiver og Pigerne var endnu ovenpaa for at gjøre istand, og Fremmedkaren bankede paa først til Storstuen tilhøire, saa til Skjænkestuen tilvenstre, uden at nogen svarede kom ind. Nu saa han sig raadvild om, men gik derefter lige hen til Kjøkkendøren, bag hvilken Guri stod, og saa fort kom han ind ad Døren, at det bare var saavidt Guri klarede at holde sig unna.

Han hilste Godaften og gik midt ind i Køkkenet, og tiltrods for at Halte-Guri slog ud med Haanden og snøvlede noget om, at han maatte da gaa ind i Storstuen, saa havde han uden videre taget Vamsen af sig og lagt den paa en Stol og stillet Hatten ovenpaa og sat sig selv paa en Stol foran Skorstenen, som var han gammelkjendt i Huset.

Og da nu Søren kom og bukkede, saa hans lange Kjoleskjøder stod ende ud i Luften, og bad Herren saa hjertelig om Undskyldning, fordi han ikke havde været tilstede, og tiggede ham om at være saa naadig at gaa ind i en af Stuerne: – saa afbrød han Søren og sagde, at her havde han det godt, og her vilde han være, for her kunde han ^[139]faa sig en Passiar med Folkene. Han var en fremmed Mand, som gjerne vilde vide Besked om, hvordan det stod til paa disse Kanter.

Dette at give en fremmed Mand Besked, var netop noget for Halte-Guri, som altid gik rundt propfuld af Viden om alt og alle i hele Egnen. Hun vandrede fra Hus til Hus Aaret rundt og hørte eller fortalte Nyt, og hendes Hukommelse var enestaaende.

Saa dette var rigtig en Mand for hende, og det varede heller ikke længe, før de sad sammen borte ved Kjøkkenbænken og snakkede; – det vil da sige: *han* spurgte og hun fortalte, saa hun holdt paa at miste Pusten.

Det var isærdeleshed alle Folkene i Paradis, han vilde have Greie paa. Om Lieutenanten paa Vibleskau og den gamle Chirurg paa Berge. Om Magisteren paa Liselyst og rector scolæ paa Ve; – allesammen kjendte han, Fremmedkaren, med Navns Nævnelser, saa han kunde nok ikke være saa svært fremmed endda.

Og Lægdekjærringen fortalte: om Lieutenanten paa Vibleskau, som Vorherre havde faret ilde med, og som nu mest drev det med Jagt og Fiskeri og alt sligt, som der ikke var noget ved. Om Chirurgen paa Berge og hans Pyntedukke af en Kone, om Magisteren, som sang saa deiligt som en Guds Engel og elskede sin Kone værre og værre, jo tykkere og fælere hun kom til at se ud, om rector scolæ, som malede Postelin, og deres Ven fra Byen Major v. Knarren, som bandede og drak; ^[140] – om alt og alle fortalte Lægdekjærringen, og hun mærkede slet ikke, at det blev mørkt udenfor, og at Stormen kom. Nu havde hun ganske glemt, at hun skulde over den stygge Skrubbeheien ikvæld.

Da spurgte den Fremmede: «Og Døble paa Skar?»

Han sagde ikke mere end de Ord, og han vendte Hovedet bort, medens han sagde dem, som var det vanskeligt for ham at faa bare saa meget sagt.

Halte-Guri stansede braatt op, saa paa ham forundret.

«Døble paa Skar?» sagde hun misbilligende. «Høh! Det er nok ikke godt at sige noget om Døble paa Skar, efterat han har ligget saa længe i sin Grav.»

«Ja, men, Jomfru Karen –?» kom det langsomt igjen. I samme Nu gik Ramsen paany uden nogen Stans, fordi den fremmede nu ikke mere afbrød.

«Pyt – Jomfru Døble! Der er sagtens ikke stort at sige om Jomfru Døble! Hun viser sig saamæn ikke! Kommer ikke blandt Folk. Efter gamle Veimesteren blev kjørt til Jorden, er det ligesom hun ogsaa er død og borte. Hun sørger. – Ja, hun sørger,» gjentog hun, da den fremmede ikke spurgte, *hvorfor* hun sørgede. «Og hvis han vil vide, hvad hun sørger for, saa er det ikke bare for sin Far; men for Broren, skal jeg sige. For hun havde en Bror, ved han vel. Et Ukjure, ^[141] saavisst. Han rømte tilsjøs, da han var ung Gut, og blev borte med det samme. Skrev ikke engang. Bare rømte sin Kos. Og det var eneste Sønnen, saa en kan vide, hvad det var for en Ulykke for gamle Veimesteren. Han gik i Graven af Sorg over Sønnen

sin, Bertram, som han hed. Gik i Graven, saavisst. Sad i sin Stol, gjorde gamle Veimesteren og sørged i femten Aar og fik graat Haar og hvidt Haar, og saa kunde han ikke mere. Ja, Gud bevare en for sligt. – Og der sidder nu Jomfru Døble og sørger akkurat som Faren. Først sad hun femten Aar med den gamle, nu har hun siddet femten Aar alene og sørget over Broren, som det gik saa ilde med. Folk siger han blev Sjørøver tilslut, og nu skal han være hængt af Spanjorerne for længe siden. Ja, Gud hjælpe os alle, naar den Vonde er ude og gaar.»

Stormen kom nu i vældige Kast og trev fat i den gamle Rønne, saa det rystede i Bjælkerne. Det hylte i Skorstenen, og det dundrede nedigjennem Piben, og Talglyset stod i Messingstagen og skalv af Skræk.

Men Lægdekjærringen sad og rokkede paa sig af Forargelse over den onde Bertram. Hun havde foldet Hænderne over Brystet, og hun talte mere og mere skjælvende og høitrvende, som hun havde hørt Presten i Kirken tale, naar det gjaldt denne Verdens Synd og Elende.

Kort efter sagde Fremmedkaren Godnat og gik saa hurtig op paa sit Værelse, at Halte-Guri ikke ^[142]engang fik Tid til at spørge om, hvem han var, siden han kjendte saa godt alle Folkene i Paradis ...

Efterat han var gaaet sin Vei, skulde hun til at undre sig og tænke sig om og grublisere, men før hun var kommet nogen Vei, ramlede det i Bislaget og ind smat en Skikkelse saa fæl, at baade hun og Pigerne satte i et Vraal.

Det var en pukkelrygget Mandsling med ragget Haar og Skjæg, der egentlig maatte have været lyst, men som Røg og Skiddenfærdighed gjennem langsommelige Tider havde gjort mosebrunt. Han havde to smaa rædde Øine, som altid veg unna, og en ubegribelig bred Mund stod paa Gløt inde bag Skjæggetjavserne.

Uden at sige et Ord lagde han sig helt inde under Kjøkkenbænken som en Hund. Og der blev han liggende uden at kny.

Kvindfolkene sad og saa paa hverandre; de to Tjenestepiger holdt hinanden i Hænderne og var parate til at lægge paa Sprang, om han skulde komme nærmere. Men han rørte sig slet ikke; pustede nu og da som et træt Dyr. Væden fra hans Klær drev langsomt i en mørk Dabbe fremover Gulvet.

Da han var saa skikkelig, blev Kvindfolkene efterhaanden roligere. Skjønt –

det var rart nok i dette fæle Veiret; og saa faldt det sig saa rent uheldigt, at Søren netop var inde i Stuen og aldrig kom tilbage.

^[143] Tilsidst vovede de sig til at snakke; og naturligvis var det Halte-Guri, som nu umulig kunde tie længer.

«Saa det er Dig, Lars, der er ude og gaar i sligt fælt Veir?»

Det bare klynkede svagt indunder Bænken.

Denne usselige Klynken gjorde Guri modig. Hun blinkede hen til de to Piger, lænede sig fremover og spurgte: «Har Du været ude med Skrubben nylig, Lars?»

–

Tomsingen under Bænken ynkede sig først gudsjammerligt; saa begyndte han at græde og snufse: «Lars har været Skrub i hele Eftermiddag. Aajaja! Fløiet rundt med de andre og gaalet. – Aajaja! – Helt fra Pladsen og herved i Eftermiddag; vi var sju isammen. Sju Skrub isammen.»

Nu begyndte Kvindfolket næsten at more sig over ham; det vil sige: grueligt var det jo, helst med dette Akkompagnement af Stormen. Men det var kanske dette gruelige, som var saa spændende og som fik dem til at holde paa med sine Spørgsmaal, skjønt der krøb Rædsel nedad Ryggen, hvergang den rare, gryntende Stemme svarede derinde fra Mørket.

«Men hvor har Du Hammen Din henne nu, Lars?» spurgte en af Pigerne. Der kom ikke noget Svar paa dette; bare et sagte Snufs, og lidt efter en jammerlig liden Klage.

«Hvor har Du gjemt Skrubbehammen Din henne, nu Du er her inde?» gjentog Halte-Guri indtrængende og prikkede i Gulvet med Stokken.

^[144] «Bag den store Steinen nord for den utænkelig høie Furuen,» græd han igjen, og nu snudde han sig om paa den anden Side for at være ifred. – Men Lægdekjærringen lod ham ikke ifred: «Er det sandt, at Du gir Skrubben to hvide Aarslam hver Julekveld?»

«Ja, det er sandt – det er Gudsens sandt. Aa, Skrubben har det saa vondt. Det ved nok jeg, det. Der er ikke saa Synd i noget Skauens Dyr paa Jorderig som Skrubben. Han har det saa vondt, saa vondt.» –

I det samme kom Søren ind, og da turde ikke Kvindfolkene snakke mere med den gale. Thi Søren var en alvorlig Mand og en god Mand. Han lagde et

Filletæppe ind til Lars og satte en hankeløs Kop med Melk hen til ham. Og saa sagde han, at nu skulde her være Ro.

Begge Pigerne reiste sig og gik ind i sit Kammers, og Halte-Guri fulgte med; thi nu turde hun ikke sidde i Kjøkkenet mere.

Søren satte Krog paa Bislaget, saa efter Varme og Lys, som det sømmer sig en god Husbond. Han skulde netop gaa ind til sit, da han hørte Trin i Trappen ovenfra Blaastuen.

Søren blev rent forundret og gik hen i Kjøkkendøren. Der stod Fremmedkaren fuldt reiseklædt, med Vamsen tæt knappet og Stormhatten trykket dybt ind i Øinene.

Om Herren skulde ud saa sent – og i sligt forskrækkeligt Veir?

«Ja,» svarede den anden. «Klokken er jo ikke ^[145]ni endnu. Og her er Opholdsveir blit, og saa er Maanen kommen.»

«Men slig Storm –! Og ikke er her Hus at faa paa lang Vei.» –

«Aa, Stormen bryr jeg mig ikke om. Og jeg kjender Veien fra gammel Tid. Lad mit Tøi staa til imorgen,» sagde han, og dryppede i det samme en stor Sølvmynt ned paa Messingstagens Palle, saa det singlede.

Da spurgte Søren slet ikke mere; bare bukkede og bukkede og slog op Kjøkkendør og Bislagdør, saa Vinden kom sprængende ind i et Stormkast, der slukkede Sørens Lys og aabnede Pigekammerdøren paa vid Væg, saa de skreg i vilden Sky derinde.

Snart var alle Døre stængte og alle Lys slukte i det gamle Gjæstgiveri.

Men der er noget som lever op, netop naar Natten er dyb som Døden; det kan ingen Dør stænge ude. Hvem er det som gaar og tasser ude paa Mørkeloftet? Hørte Du? Pigerne kunde aldeles ikke faa Blund paa Øinene; de laa og lyttede. Snart var det nogen som gik og tassede ude paa Loftet; snart var det Plystregaugen, som spillede op henne i Sprækken under Vinduet. De havde hørt ham før, mange Gange; og de havde dyttet Sprækken til med Mos og Filler, og det i denne Dag; men alligevel sad han og spillede op lige forhærda nu, da alle Lys var slukket. Han havde tidd stille lige til nu; aa, Gud, i Jøssu Navn!

^[146]Og Pigerne holdt hverandre i Hænderne og bad Fadervor høit og itakt begge to. Men det hjalp ikke; Plystregaugen sad i Sprækken og spillede.

Tilslut holdt de paa at sovne af alligevel, trætte som de var efter Dagens Dont; men saa kom der et Hyl som fra den Skinbarlige selv; det kom nede fra Kjøkkenet; det kunde de tydelig høre. Og nu blev de saa naudeskræmte, at de bare puttede sig ned under Dynen, trak den over Hodet saa langt at Fødderne laa bare, og stak Fingrene i Ørene; for nu orkede de ikke mere af al denne Nattens Forskrækkelighed.

Men selv ikke det hjalp; Hylene hørte de lel; nu hørte de ogsaa Sørens rasende Stemme dernede. Det hjalp; de blev roligere og vaagede sig til at gløtte saa smaat op fra Dynekanten. Bislagdøren skranglede saa det singlede i de rustne Hængsler, og den smeldte igjen med et Knald og Slaaen blev sat paa; Gudskelov! Det var Søren! Han skjændte værre end værst; men nu syntes de bare, det var greit at høre Søren skjænde. Saa gik han ind i sit Rum, og saa var alt som før; bare Plystregaugen, som sad i Sprækken og spillede; men nu syntes de ikke det var saa farligt med ham.

Klokken tog til at dône nede i Skjænkestuen; det var et Fjortendagsur, og hvergang det slog, dônede det gennem hele Huset, især om Natten, naar Stuerne var tomme.

Tolv slog den; de tællede Slagene nøiagtig og de kom til tolv; Midnattens Time da de Døde levner op og gaar igen.

^[147]Ikke turde de ligge deroppe paa Kammerset mere; ikke for alt det, som til var. De krabbede sig ud af Sengen i bare Særken, og barbente famlede de sig ud af Kammerset, henover Mørkeloftet og ned af Trappen; da de kom ind i Kjøkkenet, var der Varme paa Skorstenen. Halte-Guri sad der og havde hængt Kaffekjedlen over. Aa, Gud være lovet!

Hylet; om hun havde hørt det! Det var netop hende som havde hørt Hylene! Og hun kunde fortælle, at det var Skrubbe-Lars, som havde faaet en Ri' igjen; aa, han havde hoppet paa alle fire rundt paa Gulvet og trodd, han var en Ulv. Men saa var Søren kommet og taget Lars i Nakken og kastet ham ud af Bislagdøren; Halte-Guri havde seet ham hoppe som en Hare opover Heien og indover Lyngmarken.

Klokken dônede baade en og to og tre Gange; de blev siddende, hvor de sad, Pigerne og Halte-Guri. Ingen af dem havde Mod til at lægge sig inat. De drak mangfoldige Kaffekander, og først da det begyndte at lysne af Dag, vaagede

Pigerne sig tilbage til Kammerset, og faldt i en blytung Søvn. Halte-Guri sovned i Skorstenskrogen, der hun sad; hun havde vænnet sig til det i Aarenes Løb.

*

Da Fremmedkaren forlod Gjæstgiveriet, var det Kveld alt; men det var ikke rigtig mørkt alligevel. Det var sligt rart Maanelys; Himlen var i en ^[1.48] eneste Uryddighed, Skyerne seilede grasat i Stormveiret; snart stod Maanen fuld og blank i en Himmelgløtt; snart forsvandt den bag Skyerne; da blev det skræmmeligt mørkt indover Lyngmoen.

Fremmedkaren skridtede djervt afsted henover Stien; han havde Stormen i Ryggen; den støttede. Ja, nu og da tog den sligt Tag i ham at han maatte løbe nogle Skridt; først da han kom ind i Kratskauen bagom Heien, blev der mere lift; men Natten blev ikke mindre skræmmelig for det; for nu stod Trærne og fræste om ham i Stormen; det var, som det snakkede og skjændte baade høit og lavt; men ikke var det Mandsmaal; det var Natten som snakkede rundt om ham. Som han var tilsinds i denne Kveld, taalte han ikke at høre alle disse rare Stemmerne; han maatte høre et Menneske snakke; derfor begyndte han at snakke høit med sig selv:

«Bertram Døble! Feig har Du været fra første Stund til i denne Kveld. Feig var Du den Dag, da Du listede Dig ombord i den engelske Brig for at rømme fra Din Fars haarde Hugg. Feig var Du, dengang Du fik Din Søsters velsignede Brev, der hun bad Dig for Guds Skyld vende tilbage og bede om Tilgivelse, saa skulde alt endnu blive godt. Feig fordi Du ikke turde tage Straffen, som *maatte* komme. Feig var Du, da det bar nedover med Dig, da Du bare ønskede at maatte dø, da Du ogsaa prøvede paa at dø for at fri Dig fra det Liv Du ikke turde leve. Feig var Du, saa Du ^[1.49] heller sulted og sled ondt end at vende hjem til dem, Du vidste ventede. Slig reiste Du Verden om, prøvede al Verdens Elendighed, kavede med Alverdens Arbeide, – indtil den Dag kom, da Du ikke behøvede at sulte, da Du fik Gods og Guld. Feig var Du, Bertram Døble, at Du ikke da reiste hjem og ofrede hele Dit Liv for at sone, hvad ondt Du havde forbrudt. Du løi for Dig selv; indbildte Dig selv, at de havde glemt Dig, at Du bare vilde bryde op gamle Saar ved at komme hjem, Du den forlorne Søn, som bare kunde bringe Skam over alle Dine. Du vidste jo godt paa Bunden af Dit Hjerte, at netop den forlorne Søn kan aldrig glemmes. Men Du var feig, turde ikke tage paa Dig Ydmygelsen, turde ikke

sige de Ord: tilgiv mig! Kjære, tilgiv mig! – Og da Du endelig havde taget Mod til Dig – da Du var paa Veien hjem, – nu ialten: – feig var Du! Da Du hørte den gamle Kone tale om Dig og sige, at Du i alles Øine var en nedrig Kjæltring, som var død og borte og havde lidt Alverdens Forsmædelse, – aa, Bertram Døble! da Du stod paa Dit Værelse og stirrede ind i Lyset, da kom Feigheden over Dig igjen! Da vilde Du flygte langt bort igjen! Gjemme Dig væk og flygte, saa ingen skulde vide, at Du havde været her, allermindst hun, Din gode velsignede Søster, som har baaret Sorgen over Dig stilt og alene i mange lange Aar. Ja, havde Du ventet til imorgen, var Du aldrig kommet til at gaa nær, hvor Du nu gaar. Aldrig var Du vendt hjem til hende, som ^[150] nu ved Gud har siddet alene længe nok. Og selv nu, her hvor Du nu gaar og siger Dig selv alt dette høit og tydeligt, forat Du skal høre det med haarde Ord; – selv nu er Du feig, Bertram Døble! Selv nu er der tusen andre Stemmer inde i Dig, som hvisker og lyver og overtaler. Selv naar Du staar paa Tærskelen til Dit Barndomshjem, et Skridt borte fra hende, selv da vil Du være feig, Bertram Døble, – selv da vil der skrike inde i Dig fra alle Kanter: Vend om, vend om, mens der endnu er Tid! Der er jo ingen, som venter Dig! Du er jo død for længe siden –! Feig er Du, Bertram Døble, som ikke tør vove at give alle de usle Dage, Du har igjen at leve, for at gjenoprette alt det onde, Du har gjort – – Feig, feig.» – –

*

Der havde været Rullesjau hos Jomfru Døble paa Skar den Dag. Hun havde selv staaet ved Rullen helt siden Middagstider, og først nu – sent paa Aftenen – var altsammen bragt ind i Stuen i store Kurve. Og nu skulde alt ordnes og eftertælles og sorteres, før det Stykke for Stykke blev lagt ind i det brede Linnedskab, som duftede af Lavendler og tørrede Rosenblade.

Jomfru Døble var en sterkbygget og høi Kvinde. Aarene havde gjort hende knoklet, og Sorgen havde langsomt lukket Ansigtets Træk bag en utilnærmelig Strengthed. Hænderne, som tog varsomt den ^[151] ene Ting efter den anden op af Kurven, var store og kolde. De syntes at være ganske ligegyldige og ligesaa langt borte fra alt som hendes fjerne Ansigt.

Stormen tog nu og da fat i Huset, saa Tjenestepigen uvilkaarlig trak Tørklædet tættere om Skuldrene og i et væk snakkede om, hvor gruelig dette blev til Natten.

Jomfru Døble mælte ikke et Ord; rolig lagde hun tilrette i Linnedskabet, og hver Gang satte hun et Kors paa Vaskeseddelen.

Selv da Gaardshunden begyndte at stormgjø ude paa Tunet og Tjenestepigen græssede og bevarede sig for, hvad dette kunde være, om der kunde være Folk ude saa sent og i sligt Veir, – selv da fortsatte Jomfru Døble uforstyrret sit Arbeide.

«Se, hvad det er,» sagde hun kort, og Pigen gik.

En Stund efter kom hun tilbage, forblæst og forpustet: Der stod en Herre, en fin Herre, udenfor paa Gaardspladsen og bad saa inderligt om at faa tale med Jomfruen. Og han bad endelig sige, at det var bare til det gode.

Da hun sagde disse sidste Ord, studsede Jomfru Døble: til det gode?

Hun saa et Øieblik hen paa Pigen. Derpaa fortsatte hun som før.

«Lad ham komme,» sagde hun og lukkede Skabdoøren.

I det samme han traadte ind i stuen, kunde hun ikke se hans Ansigt; der stod noget iveien foran ^[152]Lysset, som kastede en Skygge over hele hans Skikkelse. Og han blev staaende, sagde ikke noget, kom ikke nærmere.

Hun blev forundret, gik et Skridt imod ham. –

«Hvad staar til Tjeneste?»

Men der kom intet Svar. Manden stod med bøiet Hoved, som om han ikke kunde finde paa noget at sige og helst vilde gaa, før noget blev sagt.

«Hvem er I?» spurte hun strengt og utaalmodigt.

Da kom et eneste Ord, presset frem i Vaande over hans Læber.

«Søster.»

Jomfru Døble fór til; – hun blev stiv i Ansigtet; Munden fortrak sig til en underlig Grimace. Det saa ud som et Smil; men det var ikke Smil; det var Skræk; hun famled med Haanden op til Hjertet.

«Det er Bertram!» Hendes stemme var høi og ukjendelig.

Med et faldt han ende ned paa sine Knæ.

«Tilgiv mig,» hviskede han.

Hun gik hen til ham, tog ham om Hovedet med begge Hænder og bøiede det op. «Bertram!» næsten skreg hun og drog ham ind til sig.

Saa lagde hun begge sine lange, knoklede Arme om hans Hals, og hendes store, røde Hænder slog ham mange Gange paa Ryggen. – De var saa uvante til Kjærtegn; de vidste slet ikke, hvad de skulde gjøre. Og hun lagde sit strenge utilnærmelige Ansigt ^[153]ind mod hans Skuldre og hostede flere Gange, for hun kunde jo slet ikke græde nu mere.

*

Næste Søndag sad der Folk i Døblestolen i Kirken, som havde staaet ledig saa længe. Der sad Jomfru Karen strunk og høi ved Siden af sin Bror, den berygtede Sjørøver. Den Søndag var der visst ingen, som hørte paa, hvad Presten sagde; og Klokkeren fik Ordene galt i Halsen, da han skulde læse Udgangsbønnen ...

Men da de to Søskende gik ud af Kirken, hilste alle Folk dem dybt, og man lagde Mærke til, at Jomfru Døble trak Munden tilside saa løierlig. Det skulde visst atter engang betyde et Smil; men Jomfru Døble havde aldrig smilet før, det nogen kunde huske, og derfor var det ikke saa let at begynde i hendes Alder.

Halte-Guri stod paa Kirkebakken og fortalte. Thi selvfølgelig havde hun været den første i Sognet, som havde truffet Bertram Døble, og hun havde strax kjendt ham igjen, da hun hørte ham tale. Fortalte Halte-Guri.

Han havde en Tønde Guld med sig, og han var ingen Sjørøver, men en god Mand, som havde givet baade hende og Pigerne paa Gjæstgiveriet to Sølvdalere hver, den Morgen han kom for at hente Tønden med Guld og alt det andet mærkværdige, han havde med sig hjem fra det fremmede ...

Regimentschirurgens Byreise

^[154]Hvad ialverden gik der af Arnoldsens, den asthmatiske Regimentschirurg paa Berge? Han havde sendt Majoren et gaadefuldt lidet Brev tidlig om Morgenen. – Melkegutten havde bragt det, førend Majoren endnu var staaet op. Gamle Pepperlee havde taget imod det, og det døve Hespetræ havde naturligvis ingen yderligere Besked at give. Selvfølgelig –; thi selv om Melkegutten kunde have sagt hende noget, der kunde have været meget orienterende for Majoren, saa havde Pepperlee begribeligvis intet hørt.

Og nu gjentog hun uafbrudt, at der var ingen anden Besked end det, som stod i Brevet, – om hun skulde dø af det, saa var der ingen anden Besked.

I dette fatale Brev stod ene og alene, at Chirurgen trængte til at samtale med «en Ven og en Mand» i denne Formiddag, om Majoren havde Tid til at uleilige sig ud til ham.

Det var det deiligte Decembersolskin, og hvad Forretninger angik, saa gad jeg nok have seet den ^[155]Forretning, som ikke havde maattet hvile, naar nogen anraabte Majoren baade som Ven og som Mand.

Da Majoren red udover til Paradis i den prægtige Morgen, sad han ikke som vanlig og glædede sig over den skønne Natur. Han snufsede ikke ind den rene Morgenluft, som han pleiede. Og det var saa meget mærkeligere, som Majoren særlig sværmede for en rigtig klar, kjølig og frisk December-Morgenluft; han paastod den smagte som en rigtig delikat Rhinskvin.

Nei, idag sad han paa sin svære jydske Hingst og grundede. Hvad ialverden gik der af Chirurgusen?

Han maatte tænke sig systematisk frem: hvad var det i Almindelighed, som plagede os Mennesker, naar vi tidlig en Morgenstund sendte Melkegutten afsted efter en Ven og Mand?

Penge? Ja, det kunde være Grunden for alle andre. For Majoren selv, til Exempel. Han havde saamænd mangan smertefuld Morgen tiltrængt en Ven, som tillige var en Mand. Og da havde han jo den velsignede og uudtømmelige Consul Jan.

Men Arnoldsen?

Nei, Penge kunde det ikke være. Dertil havde Chirurgusen altfor mange af dem!

Altsaa Fruentimmer?

Sandsynligvis. For hvad andet skulde det være? Men Arnoldsen var dog ikke i den Alder, da man gjør Galenskaber med Fruentimmerne. Han var henved de treds, og dertilmed havde han slige ^[156]asthmatiske Anfald, at han ret som det var holdt paa at miste Pusten. Desuden var han jo i allerhøieste Grad gift med den hvide gyldenhaarede Birgitte Amalie Steen. Ak, hvor havde hun ikke været deilig for tredve Aar siden! En Hud som Hvedemel, og over Hvedemelet et Haar som en moden Rugager, naar Solen skinner gjennem den. Det gnistrede ligefrem i det Haar.

Og dermed huskede Majoren ikke mere paa Arnoldsen og hans gaadefulde Brev, men ene og alene paa Birgitte Amalie Steen, som havde været saa deilig for tredve Aar siden.

*

Da Majoren traadte ind i Regimentschirurgens Arbeidsværelse paa Berge, tænkte han ved sig selv: Himmelkreutz! hvor styg Du er! Du ser grangivelig ud som et paaklædt Næsehorn!

Ikke fordi at Majoren nogensinde havde seet et Næsehorn, eller havde nogen klar Forestilling om, hvordan et paaklædt Næsehorn vilde se ud. Men da han saa Regimentschirurgen sidde i sin uldne rødbrune Slobrok, der stod høit op i Nakken med en afreven Hempe strittende tilveirs øverst oppe, medens Hovedet var bøiet dybt frem over Bordet og den lange røde Næse ligefrem skrabede med sin Spids henover Papiret, ja, da var det, han syntes, at netop saadan maatte et paaklædt Næsehorn se ud.

Og han sukkede ved Tanken paa Birgitte Amalie Steen, som skulde have sligt at drasse med. ^[157]

Da Chirurgusen hørte Majoren komme, sprang han strax op af sin Stol og vimsede bortover Gulvet for at byde ham velkommen.

Ja, han netop vimsede. Han kunde ikke gaa fire Skridt uden paa Veien at foretage sig utallige Sidespring, snart hid og snart did, saa Slobroken flaksede rundt ham. Og naar han vel var fremme, kom Asthmaen og tog ham, saa han bare maatte vælte sig overende i den første den bedste Stol.

Endelig havde de faaet sat sig begge to, og det var ingenlunde saa let; thi først maatte den Stol, Majoren skulde have, tømmes for de utallige Rariteter, der laa i den; fra beskrevne Ark, opslagne Bøger og gamle Strømper til Insektpræparater og Dødningskaller.

Majoren var ingen Ordensmand i sit Værelse, snarere det stik modsatte; men den fabelagtige og livsfarlige Uorden, som herskede hos Chirurgusen, var ham dog imod. Dette at denne Medicinmand havde alskens Orme og ækle Dyr staaende paa Gulve og Stole, at han havde en Række Dødningshoveder hængende og dingle paa Væggene, og endelig at han havde et helt Skelet liggende paa Sofaen, tiltalte ingenlunde Majoren. Særlig var Skelettet ham en Forargelse; thi

det laa grangivelig og stirrede paa ham med en impertinent og lystig Mine, og desuden havde det lagt det ene Ben op paa Sofaryggen, hvilket gjorde dets Stilling endnu mere forvorpen. Majoren kunde heller ikke dy sig:

[158] «Læg den Karl om paa den anden Side,» sagde han.

«Hvad behager,» spurgte Chirurgen. «Generer Alfred?» (det var Skelettets Navn).

«Nei,» svarede Majoren, «men han fixerer mig. Og det er noget i hans Minespil, som ikke tiltaler mig.»

Da nu Arnoldsen havde vendt Alfred om paa den anden Side og anbragte hans Hænder og Fødder i en Stilling, som Majoren fandt sømmelig, kom han svindsende tilbage paa sine røde, broderede Tøfler.

«Ja, kjæreste,» sagde han, «jeg har tilladt mig at bede Dig om en Samtale og uleiligt Dig herud, fordi jeg trængte en Vens Raad, og fordi jeg ved, at man kan have la plus grande confiance en toi –»

«Je suis à votre disposition,» svarede Majoren for dog at være med paa dette ufordragelige Sprog, han kunde saa lidet med.

«Merci,» sagde Chirurgen og trak lidt paa det, før han fandt, hvordan han skulde begynde. «Ser Du. Det gjælder – mellem os – min Kone.»

«Du har en deilig Kone, Deodatus,» udbrød Majoren med sterk Overbevisning.

«Vær af den Godhed, min bedste, ikke at tiltale mig ved det Navn.» Arnoldsen kløede sig som en rasende paa sin røde Næsetip, hvilket var Tegn paa, at han var overmaade irriteret.

«Det er dog Dit Døbenavn,» vedblev Majoren for at gjøre Næsehornet endnu mere irriteret. Thi [159] han vilde mare! ikke sidde her og skumle om den deilige Birgitte Amalie Steen, som han netop havde tænkt paa med megen Vemod.

«Vær af den Godhed at benævne mig Arnoldsen, det er ogsaa mit Døbenavn, og det tiltaler mig selv meget mere end det andet.»

«Gudbevares,» svarede Majoren kjøligt og stirrede udeltagende ud i Luften. Men Arnoldsen lod sig ikke forbløffe, og nu gik han lige paa Sagen.

«Min Kone ærgrer mig nemlig mere, end jeg kan taale. Jeg kunde fortælle Dig tusinde Ting. Jeg som egentlig er af et overmaade fredsommeligt Gemyt – –»

«Hvad gjør hun da?» afbrød Majoren og saa utaalmodig paa sit Ur. –

«Hvad hun gjør? Tusinde ærgerlige Ting. Som nu for Exempel det, at hun *rydder*.»

«Naa-aa!» indvendte Majoren og saa sig om i Værelset.

«Som jeg siger Dig: hun *rydder*! Hver Morgen, jeg kommer herind i mit eget Værelse, det eneste jeg *forlanger* at have for mig selv, – saa er her *ryddet*.» Han lo bittert og pirkedesig igjen paa Næsespidsen. «*Ryddet*, forsikrer jeg Dig. Det vil sige, alting er lagt sammen i *Dynger*, det som *bør* være sammen og det som ikke bør være sammen. Men i *Dynger*! I regel mæssige *Dynger*! Og saa maa jeg gaa en hel Time med min Asthma og rydde tilbage igjen. Aa, det er til at blive forrykt over! Hun vil ikke forstaa, at det, hun kalder Orden, er det ^[160]vildeste Kaos for mig, men at jeg *maa* have det saadan, som jeg har det, fordi jeg nu nøie ved, hvor alting ligger. Hun *vil* ikke forstaa det, forsikrer jeg Dig. Hvad siger Du til det?» afsluttede han og trommede triumferende paa Bordet.

«Aa –» Men det var slet ingen Harmen at spore i Majorens Svar.

«Naa! Saa spørger jeg Dig da, hvad *Du* vilde sige! Tænk Dig en Morgen, Du kommer ind paa Dit Arbeidsværelse. Og saa har den gamle Pepperlee *ryddet* hos Dig. Hvad behager! Hun har lagt Dine Karter paa Gulvet og hængt Dine Gulvtæpper op paa Væggene. Hun har lagt Dine Pistoler ind i Ovn og stablet Vedtrær paa Dit Arbeidsbord! Hvad behager! jeg spørger Dig *alvorligt* – alvorligt – hvis Du en Morgen kom ind i Dit eget Værelse og saa, at Jomfru Pepperlee havde gjort denne Ravage – *hvad vilde Du da gjøre hende?*»

Majoren trak i sine Barter og smilede stille.

«Jeg tror neppe, Jomfru Pepperlee vilde gjøre dette i mit Rum,» svarede han stolt.

«Det tror jeg heller ikke! Netop, min bedste! Det er ikkun en *Kone*, som tør tillade sig slig en Debauche. Men det er kun et Exempel – et Exempel blandt tusinde –»

Majoren viftede træt med Haanden.

«Du skal dog høre nok et Exempel. Som Du ved, holder jeg meget af Hunde, – det vil sige store Hunde, brugbare Hunde, hæderlige Hunde, ^[161]Jagthunde!» skreg han, saa han fik et sterkt Hosteanfald.

«Forivre Dig ikke,» sagde Majoren og gik hen til Tobaksbordet, hvor han fandt sig en lang hollandsk Kridtpibe, knækkede Spidsen af den, stoppede den, gik hen i Kakkelovnen og tændte, og da han var færdig med alt dette, var ogsaa Chirurgusen færdig med sit Hosteanfald, saa han kunde fortætte.

«Men tror Du, jeg maatte beholde mine Hunde? Herud med dem, siger hun, og jeg maa sende dem til Lieutenanten paa Vibleskau, forat hun ikke en vakker Dag skal blande Dyvelsdræk i deres Mad, *hvilket kunde ligne hende*. – Men ved Du saa, hvad hun finder paa? Hun begynder at sværme for smaa Hunde, Skjødehunde, Loppeposer, Vandekrukker, *Gryn!* (Hosteanfald). Hun har kjøbt sig to – to af de *Rade!* Og de er nu hos hende baade Dag og Nat! Hører Du, min Far! Dag og Nat! Om Natten skal de min sæl ligge hos hende i vor *Seng!* Den ene sort og saa stor som en Katunge og med Uld som en Sau, den anden hvid og saa stor som en Rotte og krøllet og ækkel – æh! Føi! Og den hvide kalder hun Bellis og den sorte *Cloë – Cloë!*»

Her fik Chirurgusen et Latteranfald, som truede med at gjøre Ende paa hans Liv. Majoren stirrede misbilligende paa ham og røgte, taus og alvorlig.

«Hvad vilde Du sige, om Jomfru Pepperlee kjøbte to slige Dyr, som sølede paa Dine Gulve og Dine Trapper, og som hun om Natten lagde ^[162] op i Din Seng. Hvad? Svar mig nu? Hvad vilde Du gjøre, om Jomfru Pepperlee skaffede Dig to slige Maddiker paa Halsen?»

«Kvæle dem,» svarede Majoren. «Og Jomfru Pepperlee bagefter.»

«Godt,» svarede Arnoldsen og gned tilfreds sine Hænder. Saa trak han sin Stol nærmere til Majoren. «Men nu kommer vi først til Hovedsagen.»

«Er der endnu mer!» sukkede Majoren med unaturlig Taalmodighed.

«Der er *meget* mere. Det er et question d'honneur, forsikrer jeg Dig.» Han tog sig en dygtig Pris Snus og fortsatte. «Sagen er den, at vi anstundende Søndag har hele to Invitationer. Den ene til Prokurator Bitterkorn.»

Majoren gryntede. Han kunde ikke fordrage Prokurator Bitterkorn.

«Den anden er til Consul Seehuusen. Er Du maaske i Tvivl om, hvilken af disse Invitationer bør accepteres?»

«Selvfølgelig ikke,» svarede Majoren. Han tog Pibespidsen fra sine Læber og stirrede med store runde Øine paa Chirurgusen; thi naar det var noget, som

angik hans Ven Consul Jan, var han altid overmaade interesseret.

«Men nu vil min Kone blessere Consul Seehuusen ved at negligere hans Invitation, hvorimod hun vil gaa til Prokuratoren.»

Majoren slængte Kridtpiben fra sig, saa den sprak i mange Stykker. «Er Fruentimmeret fra sine fulde fem,» bruste det ud af ham, medens han med ^[163]Hænderne paa Ryggen marscherede med lange Skridt op og ned i Værelset. «Vil hun gaa til den skabbede Holstener –! Haha! Himmelkreutz! Hvad bilder Madammen sig ind!» Han stansede og slog bagud med Hovedet, medens hans Øine rullede. «Tror hun, det gaar slig for sig, at hun kan kro sig som hun vil, og vende Rumpen til saa godt Folk som min gode Ven Consul Jan?»

Chirurgusen var saa glad, at han vendte Parykken bagfrem paa Hovedet og raabte utaalmodig: «Der ser Du, Din Skjælm! Der ser Du, Din Skjælm!»

«Ja, maa jeg atter engang spørge Fruentimmeret, hvad hun bilder sig ind? Er Du ikke hendes Herre? Skal hun ikke være Dig underdanig? Har hun ikke læst sin Bibel? Sacrement! Det skulde have været min Kone.» Nu stampede han i Gulvet og hvædede, saa det var en Fryd for Chirurgusen. Men for at holde Ilden flammende, fortsatte han, saa fort som Asthmaen tillod:

«Og hvorfor er hun bleven saa entusiasmeret for denne Hr. Prokurator Bitterkorn uden for at sætte mig graa Haar i mit Hoved? Fordi hun ved, jeg elsker Consul Seehuusen og har den dybeste Despekt for Bitterkorn – ak, det er jo akkurat kun af selvsamme Grund, hun rydder mig ud af mit Hus og gjør mig fra Forstanden med sine smaa Hunde. Og det bedste er, at kun paastaar, Bitterkorn og hun er *beslægtede Aander* – Haha! Thi de holder saa meget af de smaa ^[164]stakkels Hunde – og han har da ogsaa saadant deiligt Dyr.»

«Pan!» skreg Majoren. «Er hans Kjøter Pan et deiligt Dyr, Himmelkreutz! Men saa ved jeg, at hun er et Fandens Fruentimmer! Hun trænger kun et, min bedste Ven: Pisk, Hr. Regimentschirurg!»

Nu var Major v. Knarrens Blod i Storm, og da var det som Verdenshavet: det var vanskeligt at faa til at stilne af igjen. Han havde ganske glemt, hvor skjøn Birgitte Amalie Steen havde været for tredve Aar siden, han huskede hverken hendes hvide Hud eller hendes gyldne Haar længer. Han huskede kun paa, at hun havde forsmaaet hans egen elskede Ven Consul Jans Invitation og fundet den forløbne Tyskers Kjøter deilig. Chirurgusen kunde noksaa længe snakke for ham

og sige, at nu maatte de i Ro overlægge, hvad der skulde gøres, – Majoren svarede hele Tiden det samme: «Pisk, Hr. Regimentschirurg! Pisk, Hr. Regimentschirurg!»

Men selv det vildeste Veir lægger sig tilsidst, og Majoren kom da omsider tilsæde i sin Stol. Og nu begyndte Overlægningerne. Majoren holdt naturligvis paa, at hun Marsch! værsgod skulde finde sig i, hvad hendes Herre og Husbond befalede hende, men Chirurgusen paastod, at han kjendte hende altfor nøie til, at han troede det vilde hjælpe. Nei, man maatte finde paa en List. –

Nu var sikkert nok List det, Majoren foragtede mest, navnlig naar det gjaldt Fruentimmer, men ^[165]i Betragtning af Fruens Temperament og Gemalens heftige Asthma, saa –

Tilsidst blev de enige om, at Arnoldsens skulde lade, som om han føiede hende og vilde gaa til Bitterkorn; men i Stilhed skulde han give sin Kusk Ordre til at kjøre til Seehusen.

Og der skulde Majoren i egen høie Person oppebie deres Komme; og hvad der saa skulde ske, ja, det blev v. Knarrens Hemmelighed.

«'s wird meine Affaire,» sagde han truende.

... Da Majoren den Dag red hjem, havde hans Anskuelse om Birgitte Amalie Steen forandret sig ganske. Han huskede hende, som sagt, slet ikke længere, som hun havde været for tredve Aar siden. Han huskede hende bare, som hun saa ud nu. Hun var jo tyk som en Tønde; hun glinsede ligefrem i Fedt, og hendes Øine stod langt frem i Hodet. Desuden havde hun tre Tvehager, den ene under den anden.

Og sligt et Skaberak, som hun var! Hvad bildte Madammen sig ind!

Pisk, Hr. Regimentschirurg!

Det gik ud over den arme tykke jydsk Hingst! den fik saameget Pisk, at den hoppede afgaarde som en jaget Elefant; og det var den aldeles ikke vant til.

*

Birgitte Amalie sad færdigpyntet foran sit Speil og betragtede sig. Toilettet havde varet længe; mangt et Smædeord havde der vanket, naar Ternen ^[166]Berthe ikke havde faret saa lempelig frem med den blaa Silke, som hun burde, og det var ikke frit for, at der havde knaldet en og anden Ørefig, især da det kom til

Haaret, og Ternens Fingre ikke var behændige nok til at bygge det Babels Taarn paa Fruens Hoved, som nu engang Moden fordrede.

Men nu var hun færdig, og naar hun nu betragtede sig i sit herlige Napoleons-Speil, var hun for engangs Skyld rigtig tilfreds med sit Udseende. Fra Korsettets stramme emaljebtaa Silke voxte hendes fyldige glatte Buste op i sin blændende Hvidhed, skraaned i en svaj Linje langs Skuldrene op mod den perleomvundne Hals, og Hovedet sad som en yppig fuldt udsprungen Rose ovenpaa al denne skinnende Skjønhed. Ansigtet saa bedaarende ungdommeligt ud, – hver Antydning til Rynke var med megen Kunst og Flid fjernet med Sminke og Pudder. Øienbrynene, som i Virkeligheden var uregelmæssige og farveløse, var tegnede i en skarp sort Bue over hendes Øine, hvis Krystalblankhed skyldtes en kostelig Vædske, hun havde dryppet ind i dem, og som havde voldt hende megen Svie.

Ja, sandelig! Dette var ikke langt fra at ligne Birgitte Amalie Steen for tredve Aar siden, da der var skrevet bunkevis af Digte til hendes Pris, hvori hun afvexlende lignedes med Sol, Maane, Stjerner og adskillige af Markens Dyr eller Blommer.

Hendes Yndlinge, den artige Bellis og den capriciøse Cloë, sad og saa beundrende paa hende, ^[167] og hun talte mange ømme og fortrolige Ord til dem.

Nu kom Ternen Berthe og meldte, at Regimentschirurgen ikke kunde bie længer. Han kavde siddet og ventet henved en halv Time; og det verste, Hr. Arnoldsen vidste, var at vente. Dette kjendte hun godt til, men det kunde naturligvis ikke falde Fru Birgitte ind at tage Hensyn til det; thi hun var en fuldblods Kvinde. Uden den mindste Iver lod hun Ternen iføre sig Ydertøi baade oventil og nedentil; det blev taget af og paa gjentagende Gange, før det passede den vanskelige Dame. Og da hun endelig var færdig, skulde hun se efter, om hun ikke havde glemt noget, hvilket tog Tid. Derefter skulde hun kaste mange sidste Blikke i Speilet, derefter sige mange Farveller til sine Yndlinge, som allerede sad og grafsede i sig de Koteletter, de skulde have til Trøst for, at deres Herskerinde gik ifra dem. Endelig skred Fru Birgitte brusende ned af Trappen; men da hun kom helt ned i Gadedøren, og Hr. Arnoldsen sad og hostede af Asthma og Utaalmodighed, saa havde hun alligevel glemt noget, som hun maatte tilbage og hente ovenpaa.

O, de Kvinder!

Kjøreturen ind til Byen forløb i dump og uheldsvanger Stilhed. De kørte i sin indelukkede Vogn med store Glasruder i; thi det var saa kjøligt, at det ikke gik an at kjøre i aaben Vogn, og tiltrods for Pelsværk og anden Indpakning maatte ogsaa den indelukkede Karosse opvarmes med ^[168]etpar Messingbækkener, der meget snildt var anbragt under Sædet.

Som sagt forløb Kjøreturen i dump og uheldsvanger Stilhed. Til at begynde med havde Fruen snakket løs, som om ingenting var paafærde, og som om hun aldeles ikke havde ladet Arnoldsen vente en god halv Time i Vognen. Ganske uskyldigt snakkede hun om, hvor deilig hun skulde more sig hos den søde Bitterkorn og lignende, men da nu Arnoldsen lod lidt af sin i en halv Time sammensparede Galde slippe løs, blev hun øieblikkelig fornærmet paa ham, dødelig krænket, taus.

Thi Fru Birgitte ordnede det altid med stor Kløgtighed saa, at hver Gang hun havde gjort noget galt, blev *hun* fornærmet paa sin Mage. Hun var en ren Mester i denne Kunst, og Arnoldsen gik immer lige rasende og uforvarende i de Fælder, hun stillede op for ham for at faa Anledning til at blive den krænkede.

Naar hun en Stund havde siddet lidende og taus og nu og da udstødt dybe Martyrsukke, da forsvandt i Almindelighed Arnoldsens Mod, og han kom regelmæssig og bad om godt Veir, hvorefter hun med et bittert Smil skjænkede ham Tilgivelse.

Hun havde ogsaa ventet, at det skulde gaa slig idag. Snart stirrede hun stramt og surt ret frem for sig, snart vendte hun ham demonstrativt Ryggen. Hun brugte baade iskold Taushed og skjærende Sukke; men i dag bed intet paa ham. Gud ^[169]ved, hvad der gik af ham. Hun havde den største Lyst til at prøve med lidt Graad; men da vilde Taarerne ødelægge hendes Kunst totalt. Saa det fik heller være det samme. Han fik heller sidde der, haard og ufølsom. Udeltagende! Aa, hvor hun ikke kunde fordrage ham! Hun kunde have skreget og trampet med Fødderne, slig ligefrem hadede hun ham iaften. Men hun beherskede sig; bare sukkede høit og forurettet.

Chirurgusen sad hele Tiden og grundede paa, hvordan ialverden dette vilde løbe af. Kusken havde faaet sin Rigsdaler for at kjøre til Consul Seehuusen og ikke bry sig om nogen Ting. Hvad der saa blev skreget og befaleet: til Consul

Seehuusen skulde de og intet andet Sted. Havde han forstaaet? *Intet andet Sted!*

Ja, Kusken stolede han paa, og at de kom frem til Seehuusen betvivlede han ikke; men du milde Himmel! Hvad vilde der ske, naar hun skjøjnte, at hun var overlistet! Naar hun allerede nu var saapas fortørnet, som hun var, hvordan ialverden vilde hun té sig, naar de holdt udenfor Consulens, og Majorens store Skikkelse kom for at ønske dem velkommen! Og hvad mon Majoren vilde foretage sig for at faa den rasende Kvinde ud af Vognen og ind i Consulens Hus? Naa – det blev hans Sag, men at det først blev Spektakel, derom var Regimentschirurgen dybt overbevist.

Imidlertid var Vognen naaet ind i Byen, og i strakt Trav dundrede den henover Brostenene saa Vinduerne klirrede.

^[170]De nærmede sig Prokuratorens Hus mere og mere, og Chirurgens Hjerter bankede af Spænding. Dér lagde hun sin Haand paa Dørlaasen, færdig til at gaa ud, strax Vognen stansede, – dér dukkede de to tændte Lygter foran Bitterkorns Port frem.

- Nu! -

Vognen skranglede videre i en rasende Fart.

Fru Birgitte saa sig om et Øieblik – skulde hun have taget feil? Hun trykkede Ansigtet mod Vinduet for at drage Kjendsel paa, hvor de var. Jovisst! De var kjørt forbi.

«Hei, hei! Stans! Ferdinand! Hører du, Arnoldsen! Vi er kjørt forbi –! Faa Mennesket til at stanse! Arnoldsen!»

Men Arnoldsen hverken hørte eller saa. Han sad i sit Hjørne med en rædselsblandet Fryd i sit Hjerter. Og Ferdinand gjorde sine Sager udmærket; han kjørte til, saa Vognen svaiede, og Fruens høie Skrig ganske druknede i Vognrammelen. Hun forsøgte at aabne Døren, men opgav det; hun var ræd for at derangere sit Mesterværk af en Frisure.

«Hvor kjører vi hen –! Hvad ialverden skal dette betyde, Arnoldsen?» I det samme dreiede Vognen voldsomt om et Hjørne, og lidt efter holdt den foran Consul Seehuusens prægtig oplyste Portal.

Fru Birgitte Amalie skreg. Hun tænkte først paa at besvime, men opgav det. «Nidding!» raabte hun efter sin Mand og forsøgte at faa fat i hans ^[171]Paryk; men

han var allerede smuttet ud af Vognen og stod nu med et lidet modbydeligt hoverende Smil: «Værssaaartig, min Naadige!»

Og bag ham saa hun den rædsomme Major komme spankulerende henimod Vognen.

I samme Nu begreb hun, at hun havde været Gjenstand for en nederdrægtig Sammensværgelse, og hendes Raseri bragte hende ganske fra Sans og Samling. Hun havde bare en Tanke: Hun *vilde ikke* gaa til Consul Seehuusen! De *skulde ikke* tvinge hende hverken ved List eller Svig.

Og dermed kastede hun sig baglængs ud gennem Vognvinduet!

Det klirrede og knasede, der lød et høit gjennemtrængende Kvindeskrig. Kusken Ferdinand var som en Kat nede fra sin Buk og fik Fruen puttet ind i Vognen igjen, med knækkede Strudsfjære og derangeret Paryk. Blodet silede nedad Nakken – trillede saa nydelig henover den fede Sminke ned i Svanedunet, som garnerede den emailleblaa Silkerobe. Men Fru Birgitte mærkede ingenting; hun var forlængst besvimet; laa med halvaaben Mund og lukkede Øine – udstrakt som død i Vognhjørnet.

Og dog var hendes Øine ikke saa *ganske* lukkede; hun saa godt, at Arnoldsen satte sig ind i Vognen til hende igjen. Og hendes Øren var ganske aabne; da hun hørte Majoren kalde hende en Satans Madamme, da var det saavidt, hun barede sig for pludselig at vaagne af Besvimelsen ^[172] og give ham en ordentlig under Øret, thi ved Gud havde han fortjent det –!

Men hun beherskede sig og var ganske besvimet, og medens Vognen raskt rullede bort, for ikke at vække formegen Opsigt, udstødte hun nogle sælsomme Skrig for at glæde den onde Arnoldsen.

Han tog det imidlertid irriterende rolig, forsøgte at tørre Blodet paa hendes Nakke bort med sit Silkelommetørklæde, men saavidt hun kunde skimte under de halvlukkede Øine, saa han ikke det mindste sønderknust ud. Og det bragte hendes Bitterhed imod ham til at stige end yderligere.

Endelig holdt Vognen udenfor Byens første Herberge, og hun lod sig bære opad Trappen af fire Tjenestepiger. Hun gjorde sig saa tung, hun bare kunde, og lod Armene hænge ganske døde og dinglende, og hun lod Hovedet trille afsjælet fra den ene til den anden Side.

Da de havde faaet hende anbragt paa en Seng, og Arnoldsen vilde til at stelle

med Saarene, vaagnede hun pludselig med et Skrig af sin Besvimelse og protesterede paa det ivrigste mod, at det Menneske overhovedet rørte ved hende. Deretter henfaldt hun i den skrækkeligste Krampegraad; thi nu kunde det jo være det samme baade med Sminken og Pudderet! Hun rev sig ogsaa i den kunstfærdige Paryk; thi nu var jo ogsaa den ganske overflødig. Hun flængede den istykker og raabte, at hun vilde dø, og at Arnoldsens havde dræbt hende.

Da der en Stund efter kom en anden Læge til, fik dog denne Lov til at undersøge hendes Blessurer, og da han erklærede, at de var ganske lette og ikke i mindste Maade livsfarlige, blev hun atter fornærmet paa Arnoldsens, spyttede efter ham og bad ham gaa og aldrig mere komme for hendes Øine – en Opfordring, som Arnoldsens fulgte med den største Beredvillighed.

Hun blev saa forbauset, at hun stansede midt i et Graadanfald, og nu fik baade Doktoren og Pigen Lov til at stelle med hende og hjælpe hende i Seng.

Da hun var kommet saa langt, henfaldt hun i vemodige Betragtninger over sit forspildte Liv, græd stille og godt af den oprigtigste Medlidenhed med sig selv og faldt kort efter i en fast Sundhedens Søvn.

Men Arnoldsens, det Skarn! sneg sig himmelfornøiet hen til Seehuusen, hvor han strax traf sammen med Majoren. Denne havde fundet paa en ganske umulig og rystende Historie om Fru Birgittes Uheld, og denne rystende Historie skulde han nu give tilbedste for en Mængde deltagende Damer.

Da Regimentschirurgen kom, smilende og fornøiet, saa han ud som en levende Protest mod Majorens Historie, men da han af denne havde faaet et Dunk i Ryggen og etpar kraftigt orienterende Ord i Øret, sænkede han strax sit Hoved og saa fromt sørgende ud.

Men senere paa Aftenen faldt han rigtignok helt ud af Rammen. Han glemte baade sin Kone og sin Asthma; han omfavnede Majoren og vilde kysse ham, hvad han dog ikke fik Lov til.

«Jeg er saa lykkelig,» sagde han, «saa lykkelig, som om jeg var bleven forfremmet til virkelig Enkemand!» –

– Den Maanedes Tid, som nu kom, var maaske den skønneste, Chirurgen og hans Kone havde oplevet.

Fru Birgitte Amalie laa hvid og lidende i sin Seng og var Gjenstand for hele

Byens Deltagelse. – Hun havde strax faaet tilsendt fra Berge alt det koketteste Nattøi, hun eiede, og der laa hun nu med forbundet Hals, men taalmodig, aa saa smertelig taalmodig; og alle Byens Damer skiftedes om at sidde hos hende og beklage hende. Hun tog mod deres Beklagelser saa sødt og stille, medens hendes smukke hvide Hænder kjærtegnede de smaa Hunde. Men nu og da stansede hendes Haand, og der gik en pinefuld Trækning henover hendes Ansigt. –

Da stansede Veninden sin Tale: «Lider I meget, bedste Frue?»

Hun lod endnu Smerten blive staaende en Stund i Ansigtet; vendte paa sit Hoved og slog langsomt sine Øine op: «Ak, det er Saarfeberen! Men nu er det bedre!»

Og alle Damer sagde, at hun bar sine Pinsler som en Helt og klagede ikke; de beundrede hende omkap!

I de Stunder hun var alene, laa hun og betragtede sit Ansigt i et Haandspeil. Dette var ogsaa en ^[175]ret behagelig Beskjæftigelse, som hun aldrig kunde blive træt af, og efterhaanden fandt hun paa at studere dette kjære Ansigt i de forskjelligste Udtryk: snart smilende, snart grædende, snart drømmende, snart stolt og fortørnet; det var en overmaade interessant og lærerig Beskjæftigelse.

Havde Fru Birgitte det behageligt paa sin Kant, saa havde nu Regimentschirurgen det aldeles vidunderligt paa sin. Han var indlogeret hos Majoren og han nød sin Frihed; aldrig i sit lange Liv havde han før vidst, hvad det vilde sige at fornøie sig. Han var blevet tidlig gift, og fra første Dag af havde den skønne Birgitte Amalie holdt ham stramt i begge Ørene, saa han aldrig havde turdet trippe et Hanefjed paa egen Haand. Og havde han end stundom knurret saa smaat i sit stille Sind, havde han dog aldrig mandet sig op til at mukke, selv naar Fru Birgitte huserede og kommanderede som allerværst. Det var i ren Desperation, han hin Morgen havde skrevet sin geheime Billet til Majoren; og naar det hele var gaaet saa fortræffeligt, skyldtes det ene og alene Majorens Mod; uden ham havde Arnoldsen nok stukket Piben i Sæk, holdt sin Kone i Skjørterne og puslet afgaarde med hende til Prokurator Bitterkorn. Men nu var han da endelig fri, som Fuglen i Luften, saa frank og fri! Aa, hvor det følte behageligt.

Her kunde han stelle sig, som han selv fandt for godt. Gaa naar han vilde og komme som han vilde; der var ingen som krævede ham til Regnskab. ^[176]

Ikke for det; Chirurhusen holdt sig mest inden Døre; han havde bare en

eneste Ting at gjøre udendørs den hele udslagne Dag: han skulde nemlig aflevere sin ydmyge Blomsterbuket i Herberget ved Middagstid og spørge efter, hvordan det stod til og om det heller ikke idag maatte forundes ham at stedes for hendes Øine. Men nei, han blev stadig afvist, Birgitte var stadig lige blesset. Pigen meldte stadig det samme, at Fruen endnu var saa svag og saa lidende, at hun ikke taalte at se ham.

Hvorefter han glædesstraalende ilede tilbage til Majoren og fortsatte sit lastefulde Levnet. Stadig var der nogle Kamerater, som sad og ventede paa ham, og saa blev det Kortenspil og anden Morskab til den sene Kveld. Og der blev spist og drukket og røgt og fortalt Historier! Aa, disse mandige Historier, som altid endte saa muntert at det var til at le sig fordærvet af.

Men saa var rigtignok ofte Morgenerne den sørgeligste Jammer; «ak, min gode Ulrich,» klagede han. «Bliver ikke min Kone snart frisk igjen, gaar jeg i Graven af lutter Kommers.»

Majoren var ingen Snerpe; men denne Chirurgusens taabelige Opførsel fandt han i høi Grad dadelværdig.

«Hvad bilder Du Dig ind? Eller tror Du kanske, Du kan tillade Dig det samme som mig og de andre voxne Karle Du her er sammen med? Vi putter i os det, som passer os, og det er kanske en Del. Men saa har vi ogsaa Tarmer, som kan tage imod, ^[177] hvad vi byder dem. Men Du? Du som har en Vom som en nyfødt Aaleunge! Du bilder Dig ind, at Du kan gaa i Kompani med os andre? Du skulde skamme Dig noget. Her gaar Du nu hen den ene Aften efter den anden og drikker Dig drukken som en Bondedreng, saa Du er væmmelig at se paa. Skam Dig noget, Deodatus!»

«Skjænd ikke paa mig,» klynkede Chirurgusen. «Jeg taaler det ikke i denne Stund. Og kom ihu, at denne Tid er den lykkeligste i mit Liv, og den vender aldrig tilbage. Snart skal jeg hjem igjen til Birgitte og hendes Tøffel; da bliver det ringe Glæde for mig her i Verden. Ak, vær barmhjertig og skjænd ikke paa mig.»

Langtifra, Majoren var sletikke barmhjertig. Han prækede Moral for Chirurgusen, saa det var rent opbyggeligt at høre; en Moralprædikant nu for Tiden vilde blevet den rene Sinke ved Siden af Major v. Knarren. Det morede Kameraterne overmaade at se ham som Dydens Vogter; eftersom Dagene gik, blev han strengere og strengere; ofte kunde det hænde, at han tog Glasset ud af

Arnoldsens Haand.

«Boff! Vil Du holde op! Din Schwächling; Vorherre ved, hvad den skjønne Birgitte Amalie vilde med slig en vissen Hanekyilling!» –

... Tidlig en Morgenstund vækkedes Majoren af sin søde Søvn; det var endnu mørkt, saa han begreb ikke, hvad der var paafærde. Men der stod Jomfru Pepperlee med Lys i Haanden, og hvordan hun saa ud! Rædselen stod malet i hendes ^[178]Ansigt; hun maatte have glemt al Blufærdighed af Skræk; for hun stod i bare Særken og med Natkappen gledet nedover det ene Øre.

«Ach, Hr. Major! Den Arnoldsen, den Arnoldsen! Han skræmmer mig min Forstand fra! Her kommer han ind til mig gamle værgeløse Kvinde, midt paa Natten ...»

Majoren reiste sig med et Sæt i Sengen. «Deuwel hole! Den liderlige Gris! Begynder han nu ogsaa at rende efter Fruentimmer om Natten? Og dette her i mit Hus? ...» Men han kom ikke længer; han fik først nu Øie paa, at Jomfru Pepperlee var i bare Særken; aa, det var vel et Syn! Saa megen Kummerlighed havde han endnu aldrig seet tilforn hos noget Fruentimmer, og det var dette gamle Spektakel, Chirurgusen havde trængt sig ind til ved Nattetider? Aa, for en Himmerigshistorie at berette for Kameraterne til Frokost.

Men da Jomfru Pepperlee hørte, at Majoren pludselig stansede i sin Tale og istedet derfor blev siddende opreist i Sengen og glo paa hende med aaben Mund og aabne Øine, først da lagde hun Mærke til sin Nøgenhed, og hvinende kastede hun Lyset fra sig og hoppede ud af Majorens Værelse.

Han blev liggende en Stund i sin Seng og tænke paa, hvad han nu helst burde foretage sig; Jomfruen havde faaet ham saa vaagen, at han neppe kunde faa saameget som en Høneblund paa Morgenkvisten. Desuden kunde han ikke lade være at tænke paa den visne Regimentschirurg, som gik paa Nattefrieri til den affældige Jomfru ^[179]Pepperlee. Denne Tanke frydede ham, saa han laa og smaagryntede af Tilfredshed; det var aldeles umuligt at blive liggende længer. Han maatte sporenstregs hen til Karnaljen og karnøfle ham ret hjerteligt.

Paa denne Tid af Døgnet pleiede aldrig Majoren at tage det saa nøie med sin Paaklædning; han stak Fødderne i etpar udtraadte Tøfler og slog om sig en Slobrok, som havde fulgt ham fra hans Lieutenantsdage; den var hans Yndling. Fillerne slog hinanden isvime og Vatten tød ud gennem Foret; men Gud naade

Jomfru Pepperlee, om hun nogensinde havde dristet sig til at snurpe Fillerne tilbage paa Plads! Skulde nogen berøre dette dyrebare Plag, maatte det være Majoren selv; og han havde ogsaa virkelig etpar Gange bevæbnet sig med Stoppenaal og Traad og gaaet gevorbent frem med Fillerne og Vatten til Jomfru Pepperlees ubeskrivelige Forfærdelse. Naa, han selv var ialfald vel tilfreds, og det var Hovedsagen. «Der kan man se!» brummede han. «Et Mandfolk maa der til, skal noget gøres ordentligt. Havde Jomfru Pepperlee eller noget andet Fruentimmer sluppet sig løs, da skulde man have seet Forstyrrelse! Og der har de *Rade!* ikke bestilt andet end at stoppe i tusen Aar; men se mig til, om de endnu har lært det.»

Iført disse Tøfler, denne Slobrok, men ellers i bare Skjorten travede Majoren nedover Gangen med Lysestagen høit løftet i sin Haand, saa Skyggen af hans Skikkelse dansede bortefters Væggene; ^[180]særlig løierlig var Natluen; den saa ud som en Nisselue og den endte i en Dusk, som nikkede og gjorde allehaande forsorne Krumspring øverst paa Toppen af Skyggekolossen paa Væggen.

Der var mørkt i Arnoldsens Værelse; men borte fra Sengen hørte han en besynderlig Lyd; han stansede og lyttede; sandfærdigen laa ikke Mennesket her i det mørke Værelse og hulkede høit.

«Ei, ei, Kamerat,» sagde Majoren, slængte Lysestagen fra sig paa Bordet og satte sig paa Sengekanten. «Er Du saa jammerlig idag, at Du ligger og skriger som en Høne?»

«Jeg vil hjem til Birgitte,» hulkede Arnoldsen. «Ak, hvad har Du dog forledet mig til, Dit skrækelige Skarn? Jeg, som altid har været et skikkeligt Menneske, har Du forledet til Fraadseri og Svir, saa jeg nu er mere død end levende. Og Du kalder Dig min Ven!»

Majoren lo, raat og hjerteløst.

«Jeg vil hjem til Birgitte, hører Du!» skreg Chirurgusen ilskt og dunkede sig i Skallen med begge Hænder.

«Ja, men jeg tror ei Fru Birgitte vil tage imod Dig. Særlig naar hun ovenikjøbet erfarer, at Du gaar grasat efter Fruentimmer om Natten og endog overfalder den arme Jomfru Pepperlee, saa hun i sin Nød maa søge min Beskyttelse. Hvad tror Du, Birgitte Amalie vil sige, naar hun hører, at Du ovenikjøbet hengiver Dig til slig Uterlighed?»

«Det er Løgn i Din Hals, Ulrich! Ak, hvad kunde jeg for, at jeg kom ind til Jomfruen istedetfor ^[181]til Dig, som jeg søgte. Men saa kunde jeg ikke finde Lyset og maatte famle mig frem i Mørke, og da jeg tilslut fandt en Dør, troede jeg det var Din Dør, men da jeg aabnede den, hørte jeg Jomfruen skrike Gevalt, og da kan Du nok forstaa jeg, usle Menneske, i Fortvivelse skyndte mig tilbage til mig selv!» Og nu hulkede han værre end nogensinde og bebreidede atter Majoren at han forførte ham til Udskeielser og raabte atter paa Birgitte, aa Du elskede Birgitte Amalie.

Majoren fandt det under sin Værdighed at svare paa slig Utaknemlighed og Usselhed. Men Mare! skulde han have sin Straf; Majoren gik ind i sin Spisestue og fandt i Medicinskabet en Flaske med en brun modbydelig Mixtur, som Chirurgusen engang havde prakket paa ham, da han havde Kolik. Det var naturligvis mod Majorens Principer at bruge sligt Smøneri; han kjendte sin Mave og vidste, at den klarede sig selv. For at tækkes Arnoldsen havde han dog taget en drabelig Slurk af dette Skidt; men da det smagte som Dyvelsdræk, havde han øieblikkelig spyttet det ud igjen; senere havde han ladet Flasken blive staaende i Skabet; Maven havde naturligvis greiet sig selv, som den pleiede.

Nu kom han til at huske paa denne Flaske; ja, sandfærdigen skulde ikke nu Chirurgusen sluge sin egen Dyvelsdræk til Straf. Han skjænkede en Sølvtomling fuld af den brune Vædske og gik ind til Arnoldsen med den; men da puttede den lille Fyr sig helt under Dynerne og skabte sig platterdings umulig.

^[182]Dette rørte ikke Majoren det mindste Gran; han tog og satte ham ret op og ned i Sengen og kneb ham derefter i Nakken, saa Chirurgusen var nødt til at aabne Munden paa Gløt. Derefter heldte han Dyvelsdrækken langsomt og forsigtigt ned i Næbbet paa Stymperen, indtil Sølvtomlingen var tømt. Saa puttede han ham nedunder Dynerne igjen og pakkede ham ind som en anden Bylt. «Sov nu, Dit Bæst!» sagde han og tog sit Lys ...

... Jojo, det kan nok hænde, det blev en god Historie, Kameraterne fik ved Frokostbordet! Majoren broderede den yderligere ud, og de hærdede Karle fik sig en Latter saa rungende som bare sjelden saa tidligt paa Dagen. Jomfru Pepperlee holdt paa at gaa gennem Gulvet af Undseelse hvergang hun maatte ind i Spisestuen og saa alle de lattermilde Fjæs; hun anede, hvad de muntrede sig over, den gamle Sjæl.

Da de andre var færdige med Frokosten, kom sandelig Chirurgusen tuslende ind; han saa gruelig ud, men der var da Liv i ham og han fik i sig en salt Sild, saa det saa alligevel ud til, at der havde været nogen Hjælp i Dyvelsdrækken.

Han brydde sig ikke om de andres hjerteløse Spørgsmaal og deres sunde Latter; aa, han var fremdeles saa syg, han vilde fremdeles hjem til Birgitte.

«Ja, Du kan sagtens forsøge! Du ser mig sagtens ud til at kunne finde Naade for hendes Øine med den røde Næse, som Du nu har paa.»

«Og dog har jeg udpønsket noget, som jeg er ^[183]viss paa vil kunne røre hende. Nu skal Du høre. Jeg har nok fortalt Dig, at Birgitte er saa forgabet i Skjødehunde ...»

«Javel, javel! Og Du har kaldt dem Loppeposer og Vandekrukker, og Du har været forarget over at hun trækker de ækle Kræ med sig op i Eders Seng.»

«Det faar være det samme. Hør mig nu bare rolig an. Jeg ved om, at der findes en tysk Kræmmer nede ved Havnen, som har etpar uhyre sjeldne kinesiske Skjødehunde af stor Værdi. Hvad om jeg købte dem og forærede dem til Birgitte? Tror Du ikke nok, at de to smaa søde Kinesere kunde formilde hende?»

Majoren svarede ikke noget; han tændte sin Kridtpibe, mens han saa paa Arnoldsen med Øine, der ulmede af Foragt. Derpaa reiste han sig fra Bordet, forlod Værelset og slog Døren i efter sig med et Knald. Lidt efter hørte Chirurgusen ham rasle med sin Sabel og forlade Huset for at gaa til sin daglige Dont.

Ak ja, Arnoldsen tog imod hvad det skulde være idag; der var ingen Hjælp at faa hos nogen, saa han fik hjælpe sig selv. Og jo mere han tænkte paa de to Kinesere, desto mere overbevist blev han om, at Fru Birgitte umulig kunde modstaa dette Bevis paa Underkastelse og Anger. Hun vidste, hvor han hadede Cloë og Phyllis. og saa kom han alligevel med to nye smaa Hunde bare for at behage hende. Dybere kunde hun dog ikke forlange, at han skulde ydmyge sig.

Den sledske Tysker nede ved Havnen snød Regimentschirurgen op i Stry; men han lod sig snyde. Kunde han bare faa Fred og Forsoning og komme tilbage til Landlivets Ro, skulde han villigt have betalt det dobbelte.

Ovenikjøbet prakkede Tyskeren paa ham en yndig Kurv, hvori de to Kræ skulde hvile. Den var polstret og vatteret og havde Silketræk, og den havde en lyseblaa Silkesløife paa hver Hank; rigtig en Hyrdindekurv var det! Aa, hvor den

vilde være klædelig netop for Birgitte.

Han fik fat i en Gut som skulde bringe denne Kurv med de to Kinesere til Birgittes Herberge, og han flidde ogsaa Gutten et Brev, som han havde skrevet før han gik hjemmefra og som var fuldt af Anger og Kjærlighed.

Derpaa gik han tilbage til Majorens Hus og blev siddende og vente paa Svaret, rystende af Spænding.

Gutten kom snart tilbage, og han havde med sig baade Brevet og Kurven med Kineserne i; Birgitte havde ikke villet modtage nogen al Delene, saa fornærmet var hun endnu.

Da gik Chirurgusen ud af sit gode Skind af Fortvivlelse; han kastede Kurven henover Gulvet saa Kineserne trillede ud, og han sønderrev Brevet. Og da Majoren idetsamme kom indad Døren, faldt han i hans Arme: «Kan Du tilgive mig, Ulrich? Kan Du tilgive mig, min bedste Ven? Du havde Ret som Du immer har havt Ret: Hun er ikkun et Spektakel!»

[185] Majoren tilgav ham ...

... Resten af Dagen svirede Chirurgusen med god Samvittighed; ingen talte ham tilrette. Han skulde jo døive sin Smerte; og den var saamæn ægte nok; selv Majoren maatte indrømme det, og naar det gjaldt andres oprigtige Smerte, blev hans Hjerte saa blødt som Smør. Og han vidste, at intet er saa god en Medicin imod Sorg og Græmmelse som en god Svir.

Saa ikveld fremturede Arnoldsens ubekymret; han holdt lange Taler, som ingen hørte paa; han sang Viser, snart lystige, snart bedrøvelige; man lod ham synge. Han satte sig foran et Speil og snakkede med sig selv; Majoren og hans Kamerater sad ved Kortbordet og havde andet at bestille end at høre paa hans Snak.

Men da han havde faaet Øie paa et Jagthorn, som hang paa Væggen, og da han med megen Møie havde faaet revet det ned, og da han gav sig til at tude paa det lige i Ørene paa Kortenspillerne, da gik det alligevel for vidt; men heller ikke da gjorde Majoren noget Væsen af det. Han tog bare Jagthornet fra Chirurgusen, kastede det under Bordet og spillede videre som om ingenting var hændt.

Men nu blev Arnoldsens forrykt af Sinne; han tog sin Paryk og hev den midt i Synet paa Majoren. «Vover Du at korrexe mig? Tror Du at jeg trænger

Barnepige? Ei, ei, er jeg kanske ikke en Mand?»

[186]Majoren saa paa ham. Men han svarede ikke paa det Spørgsmaal.

«Vil Du behage at svare mig, Din Hundsvot? Er jeg kanske ikke en Mand?»

Og sandelig traf ikke den lille Stymper Frakkeærmerne op over de tynde Haanded og truede Majoren midt op i Ansigtet med sin ynkelige Næve.

De andre spillede fremdeles rolig videre; men netop denne Ro gjorde ham rent forstyrret; «svarer Du ikke nu, da skal her vanke Blod!» Og da hændte det, ja, da hændte det, at Chirurgusen plantede sin lille Knytnæve midt i Planeten paa Majoren.

Kameraterne lo og Majoren gryntede lidt og rystede paa Hovedet, som vilde han ryste bort en Flue. Men da Chirurgusen holdt paa med sit Sludder og desuden saa ud som han vilde gaa paa endnu engang, da reiste Majoren sig tungt fra Stolen, og uden at sige et Ord tog han Chirurgusen under Maven og løftede ham op, saa han knak over og Hodet og Fødderne klasket sammen. Slig bar han ham afsted, ud af Værelset og op paa hans Værelse, hvor han lagde ham paaklædt i hans Seng og bredte Dynen over ham.

Da Majoren vendte tilbage, fortsattes Spillet som før, og da det var slut, smøgede de sig en Pibe, som deres Skik var før de gik tilro. I Hverdagslaget førte nemlig disse Mænd et roligt og regelmæssigt Liv; Klokken ti slet skulde der brydes op; saaledes ogsaa nu.

[187]Majoren laa i sin Seng; han havde slukket og skulde netop til at falde isøvn, da Døren gik op og ind kom den evindelige Arnoldsen! Svingende et Lys i Haanden og gneldrende mere ilsk end nogensinde. «Dril mig ikke, Ulrich! Dril mig ikke, eller ved Himlen! der sker en Ulykke.»

Det begyndte at boble saa smaat i Majoren; nu var det snart slut med hans Taalmodighed! Men han beherskede sig ogsaa denne Gang; han snudde sin brede Ryg mod Chirurgusen og trak Natluen dybt nedover begge Ørene for at være fri for at høre paa hans Pjank. Men han svor ogsaa paa, at nu fik dette have en Ende; imorgen den Dag skulde Arnoldsen ud af hans Hus.

Men det varede ikke længe, saa kjendte han ham prikke sig paa Skulderen: «Ulrich! min gode Ulrich! Vaagn dog op!»

Majoren snudde saavidt paa sig og gløttede paa Øinene.

«Ak, min gode Ulrich, det gynger saa sælsomt! Hvad er det dog for et Skib, vi er paa?»

Majoren spekulerede paa, om han skulde staa op af sin varme Seng og bringe det ufordragelige Menneske bort; men han gad virkelig ikke gjøre sig den Uleilighed.

«Det er intet Skib! Det er mit gode Hus, Du er i», sagde han med unaturlig Taalmodighed; «men Du er drukken, at Du ved det. Gaa nu fluxens ind paa Dit Kammers, saa man kan faa Fred for Dig. Ellers kommer Du til at hulke høiere imorgen end Du hulkede imorges.» ^[188]

Dermed snudde han sig atter til Væggen og lod sig ikke anfægte, selv da Chirurgusen atter prikkede ham paa Skulderen og atter spurgte om hvad dette var for et Skib; snart efter sov han dybt.

Længe efter vaagnede han af at nogen omklamrede ham heftigt og kyssede ham paa Kindet. Og en kjælen Stemme hviskede ham ind i Øret: «Ei, ei, søde Mamsel! Hvad er Du dog for en yndig lille Pige!»

Majoren kantede sig rundt i al sin Vælde; Himlen bevare mig laa ikke Chirurgusen og sprællede oppe i hans Seng! Og hans Ansigt var idel Smil og Kjærlighed; Himlen bevare mig, havde ikke det lille Bæst ligefrem kysset ham! Majoren! Og troet at *han* var en Mamsel og en yndig liden Pige!

Men nu kom ogsaa Majoren ud af sin varme Seng; han tog Chirurgusen i Kraven og rystede ham, til der knapt var Liv igjen i ham; hvorpaa han slæbte ham efter sig gjennem Gangen og slængte ham uden videre ind paa hans Kammers, uden at bekymre sig videre om hans Skjæbne. Saa laaste han Døren og gik tilbage til sin Seng igjen; nu vilde han mare have Nattero!

... Da Kameraterne næste Morgen kom til Frokosten og spurgte efter Arnoldsens Befindende idag, saa Majoren saare underfundig ud; hvad var der nu paafærde? Eller havde han atter inat gjort Haneben til Jomfru Pepperlee?

«Visstnok har han ogsaa inat været ude og vandret paa Kjærlighedens Sti; men inat gjaldt det ^[189] ikke Jomfru Pepperlee; det var en ganske anden han inat var sterbinds forlibt i og kyssede og proberede at forføre.»

Dette forstod de ikke; fandtes der noget andet Fruentimmer i hele Huset uden det gamle Hesperæ?

Intet andet Fruentimmer, nei. Men den han inat karesserede og krøb op i Sengen til og kaldte en sød Mamsel og en yndig liden Pige, ved I hvem det var?

Nei, det kunde de slet ikke vide.

«Mig selv!» brølede Majoren. «Mig selv, premier Major Ulrich Friederich Schousboe von Knarren lyslevende! Nu skal I høre ...»

*

«Imorgen den Dag skal Arnoldsen ud af mit Hus,» havde han svoret, da han inat traf Natluen ned over Ørene for ikke at høre paa Chirurgusens forvirrede Snak. Og havde først Majoren svoret noget, var han ogsaa Mand for at holde sin Ed. Men han vilde naturligvis ikke kaste den arme Stymper ud paa Gaden og overlade ham til sin Skjæbne; da vilde han visselig gaa rent tilgrunde. Nei, han maatte overantvordes i Birgitte Amalies Hænder, og disse Hænder maatte modtage ham med varsom Kjærlighed; thi Arnoldsen var saare skrøbelig nu.

Men hvordan skulde han bære sig ad for at faa den blesserede Fru Birgitte saa aldeles forandret, [190] at hun aabnede sine hvide Arme for at modtage den syndefulde Deodatus? Majoren lagde sit Hoved iblød den udslagne Formiddag, men det nyttede ikke; forslagen var han langt fra. Han kjendte idetheletaget intet Mandfolk, som var saa udspekuleret, at han kunde hjælpe ham i denne Stund; men han kjendte en Dame ...!

Ja, han kjendte en Dame, hvis Mage der ikke fandtes i den ganske Stad. Hun var nu lidt tilaars, og hun var gammel Jomfru tiltrods for at hun var af god Familie og havde mange Penge og havde sikkert havt mange Tilbud; ialfald vidste Majoren med sig selv, at han for et halvt Snes Aar siden havde lagt sit Hjerte for hendes Fødder og rigtig beilet til hende. Hun havde leet ham ud og pegt Fingre af ham, noget som selvfølgelig havde gjort Majoren rasende af Elskov, saa han havde brølet værre end nogensinde; men hun havde leende givet ham Kurv paa Kurv og bedt ham søge Trøst andetsteds. Naa, det havde han ogsaa gjort; han pleiede ikke at lægge sig slige Bagateller paa Sinde. Men forunderlig nok havde dette: at en Dame havde vovet at vrage ham, – det havde ikke efterladt nogen Bitterhed hos ham; tværtimod var hans Respekt for hende steget; hun var da rigtig et Fandens Fruentimmer! Og deres Venskab var voxet fra Aar til Aar, indtil hun nu ligefrem var blevet hans Fortrolige baade i hans Hjerteanliggender og andre delikate Affærer; altid vidste hun at finde en Udvei,

naar han havde rendt sig bomfast i Uføret.

[191] Det var derfor naturligt at han idag søgte hende og fortalte hende den fatale Historie netop som den var; han behøvede ikke at stikke noget under Stol for hende; hun var ikke slig at hun hikstede og besvimedede for ingenting, slig som de pleiede at gjøre de andre Damer af hendes Stand, og det endskjønt hun ikkun var en gammel Jomfru.

«Vidste jeg ikke bedre, skulde jeg bande paa, I var et Mandfolk, saa gevorben er I,» pleiede han at sige, naar hun havde hjulpet ham; og den Compliment satte hun Pris paa; det var noget andet end de Roser og Violer, han ellers saa overdaadigt pleiede at strø for Damernes Fødder ...

«Hvor er de to Kineserne henne?» spurgte hun, da Majoren havde betroet hende alt.

«Dem nar Jomfru Pepperlee taget i Forvaring; da jeg gik hjemmefra, saa jeg hende made de smaa Skabhalse med nysilet Melk.»

«Meget vel; de to Kinesere kan blive os til stor Nytte; de maa strax bringes ned til Herberget, saa skal nok jeg sørge for, at de bliver bragt frem. Desuden trænger vi en stor Sobelskinds Muffe, en af dem, som nu er saa paa Moden. Jeg besøgte Birgitte igaar, og hun feilede saamæn ingenting, men hun snakkede uafladelig om en stor Sobelskinds Muffe, som hun absolut maatte have. Der findes bare en eneste tilsalgs her i Byen, og det gjør den naturligvis end dyrebarere for hende; for saa ved hun, at hun skal være den eneste her som eier slig en moderne Muffe, og da bliver den [192] dobbelt stolt at bære. Det eneste er, at den er dyr, forfærdelig dyr.»

«Thut nix,» svarede Majoren. «Det betaler Arnoldsen, og det har han godt af at betale. Kjøb I bare Muffen og gjør den endelig saa kostbar som I kan, det har han vel fortjent.»

Allerede ved Middagstid stod den kløgtige Dame i Herberget, og hun havde med sig baade Muffen og de to smaa Hunde.

Da den skjønnne Birgitte fik se Muffen, hixtede hun af Glæde; hun vilde ikke tro sine egne Øine; selv da hun hørte, at den var en Gave fra hendes Mand, som havde fornærmet hende saa dybt og som hun nu havde beklaget sig over for alle som vilde høre paa hende i fuldgode 14 Dage, – selv da kunde hun ikke skille sig af med Muffen og sende den tilbage til den Forvorpne; o, den var virkelig altfor

deilig til at hun kunde undvære den!

Men da hun derefter fik Kurven med! Hanker og Sløifer og Silketræk og to smaa allerkjæreste Kinesere opi, da blev hun for Alvor rørt; tænk, nu fik Cloë og Phyllis to yndige Legekamerater! Ja, dette maatte hun sige, var smukt gjort af Arnoldsen; dette vidnede om oprigtig Anger; kanske hun alligevel kunde tilgive ham endnu engang.

Nu begyndte Damen at skildre Chirurgusens elendige Forfatning; han kunde hverken spise eller sove af bare Længsel og Ruelse; han havde faaet Feber og Frysninger; Birgitte skulde bare se hvordan ^[193]han var kommet til at se ud i disse Par Uger! Slig havde han angret og længtet; skulde det holde ved, kom han visselig til at vandre i Graven.

«Lad ham saa komme,» sagde Birgitte mandigt; «nu har han sonet sin Straf. Efter denne Lektion gjør han det vel neppe omigjen.»

Da Arnoldsen fremstillede sig for sin Kone, var han netop slig som Damen havde beskrevet ham: syg og skjælvende og opløst af Taarer; et Billede paa Jammer og Fortvivlelse, «o, kan Du tilgive mig,» hulkede han for hendes Fødder.

Det kunde Birgitte nok altid; men først maatte hun formane ham og først maatte han love! Og ja ja, han lovede! Det var ikke den Ting i Verden han ikke kunde love i denne Stund.

Saa blev han bragt tilsengs og fik Kamillethe at drikke; den fik han naturligvis øieblikkelig op igjen; der kunde Birgitte se: det var Feberen.

Med egne Hænder lagde Birgitte et koldt Omslag om hans Pande og gik saa ind til sig selv, til sin Muffe og sine smaa yndige Hunde, som hun allerede havde døbt Pyramus og Thisbe.

Men i Sideværelset vaandede Arnoldsen sig; han kastede endnu op lidt Kamillethe og ynkede sig i sin Kval ...

... En Eftermiddag lige før Jul blev det besluttet, at de skulde reise hjem igjen til Berge.

– Det Aar kom Vinteren saa tidligt og var saa streng, som ingen kunde mindes. Allerede ved Midten af December faldt der en Mængde Sne, ^[194]og strax derefter kom der nogle blanke Dage med høi Himmel og klingende Frost.

Derfor kunde der ikke være Tale om at bruge den indelukkede Vogn, men

Kusken Ferdinand fik Ordre til at komme med den store Bredslæde. Den var forøvrigt god og varm, og naar Fru Birgitte blev pakket godt ind i Tæpper og fik Bjørneskindsfælden trukket op om sig, mente Doktoren, at Rekonvalescenten bare vilde have godt af Turen.

Da der imidlertid ikke var Kuskesæde paa Bredslæden, maatte Arnoldsen kjøre den selv; saa fik Ferdinand komme ud med Melkekjøreren næste Dag.

Der var saa mange Visitter og saa megen Afskedstagen og Graad og paa Gjensyn, at det drog ud paa Eftermiddagen, før de blev færdige til Afreise.

Fru Birgitte blev omstændelig pakket ind baade oppe og nede, fik Fyrfad under Fødderne og Tørklæder om Hovedet og den dyre deilige Sobelskinds-Muffe til at varme sine smukke Hænder i. Og paa hver Side af hende sad Pyramus og Thisbe renvaskede og finkjæmmede og paaklædte i de yndigste smaa Mavebælter, forat de ikke skulde forkjøle sig paa Reisen.

Og afsted bar det. Den sterke nyskoede Hest gik af sig selv; den kjendte ogsaa Veien langt bedre end Arnoldsen.

Da de kom en halv Mils Vei fra Byen i et mørkt Skovholt, begyndte pludselig den ellers saa stø Hest at blive urolig. Den reiste paa Ørerne, ^[195]kastede Hovedet tilside, snøftede og pustede og saa ud, som om den havde den største Lyst til at vende.

Det var ikke let at forstaa, hvad der gik af Dyret. Chirurgen muntrede den med etpar vældige Rap; men i samme Nu stod den stille paa fire stive Ben, og den skalv over hele Kroppen, saa Sæletøi og Bjælder klirrede om den.

«Begriber Du, hvad det kan være?» sagde Chirurgen og saa sig om. Der var nu blevet mørkt og stjerneklart; Veien laa øde indover i den svarte Skau, og Sneen inde blandt de nærmeste Furuer lyste med et svagt Skimmer.

«Ser *Du* noget?» spurgte Fru Birgitte.

Nei – Regimentschirurgen gloede rundt om sig det bedste han kunde; men nærsynt var han, og mørkt var det, og han saa ikke det bitterste Gran.

«Ser *Du* noget?» spurgte han Konen.

Hun drog noget af Indpakningen fra Øinene og saa sig om, hun ogsaa.

«Nei – Jo, derborte! Jeg synes der staar en graa Hund.»

«En graa Hund?»

Med det samme satte Hesten paa Sprang, alt hvad Remmer og Tøi kunde holde. Og ved en Sving af Veien gik det tilhøire – ind imellem Trærne i susende afsindig Fart – Chirurgen holdt igjen det bedste han kunde; han begreb ikke, hvor dette bar hen.

Men Hesten tog ingen Notits af ham; værre og værre blev Farten. Ud af Skoven bar det, en ^[196]stor aaben Lysning laa foran dem; det var Fjorden, der laa med sterk Is hele Veien ind imod Paradis.

Videre! Videre

«Ser Du nu noget?» hviskede Arnoldsen

Fru Birgitte saa sig om igjen.

«Der er Hunden efter os! Der er flere! En fem sex Stykker! – – De kommer styrtende efter os! ... Men Gud! De kommer nærmere og nærmere! ... Hvad kan det være for noget, siden Hesten bliver saa ræd?»

Ulve! fór det gjennem Regimentschirurgens Hjerne, og han blev iskold over hele Kroppen. Men han sagde ikke noget for ikke at skræmme hende, – han bare gav Tømmerne løs, lod Hesten løbe, som den vilde.

«Dette er da uhyggeligt,» hviskede Fru Birgitte. «Nu er de lige bag os. Det er ikke Hunde heller. Lad mig se; der er tre – fire – fem – sex – syv – der er syv Stykker. Det er ikke Hunde, Arnoldsen, Gud, det er da vel ikke ...!»

«Bare rolig,» sagde Arnoldsen, men han skalv

Maalet. «Bare rolig. Vi rækker nok ifra dem.»

«Nei, vi gjør ikke! Nu er de tæt ved – lige bag os. – Ah!» skreg hun og kastede sig næsegrus frem i Bjørnefælden. «De springer op i Slæden! Aa Gud! Hvad skal vi gjøre, Arnoldsen!»

Der randt en Erindring op i Chirurgusens Hjerne, noget han havde læst i en fortræffelig Roman, om nogle Folk paa Stepperne i Rusland, der havde kastet det ene efter det andet til Ulvene for ^[197]at stanse dem. Tilsidst havde de kastet sit eget Barn –!

«Kast Muffen!» sagde han.

«Muffen?» spurgte hun.

«Muffen!» skreg han med Graaden i Halsen. «Kast Muffen, for Fanden!» Fru Birgitte kastede den Sobelskinds-Muffe. Hun saa, hvordan Ulvene styrtede sig

over den, rev og sled, sloges om den, fór i Struben paa hverandre, hylende hele Tiden. Men Slagsmaalet varede ikke længe; saa lod de Muffen ligge og satte pilsnart efter Slæden igjen – først en, saa to til, saa allesammen.

Og der var de igjen lige bag – Røgen stod i svære Stamp ud af de røde Gab. –

«Gud, Arnoldsen! Der er de! Aa, hvad skal vi gjøre, Arnoldsen!»

«Kast Bikjene!» hvæsedde Arnoldsen.

Der fór et lidet forarget Stik gennem Fru Birgitte, men i det samme hørte hun Dunket af en Ulvekrop bag sig, og hun syntes grangivelig hun følte den hede Aande i Nakken.

Pyramus, den lille velfriserede Pyramus, i sit forede Mavebælte med de røde Kantebaand – Pyramus, hendes egen søde Pyramus vinglede gennem Luften og drattede med et lidet Bjæf ned paa Isen. I samme Nu var de raggede Dyr over den. De rev i dens Lokker – knæk! bed saa hele Hovedet af den – ratsh! revnede Mavebæltet, og en sulten Ulvetand glæfsede gennem dens nykjæmmede Pels.

«Nu besvimer jeg,» sagde Fru Birgitte.

^[198] «Du maa ikke!» svarede Arnoldsen. «Vi har ikke Tid til Narrestreger. Ser Du dem nu?»

«Saavidt jeg ser, holder de endnu paa! Aa Gud det stakkels Dyr.»

«Ser Du ikke Lysene paa Berge endnu?» –

«Nei – ikke endnu.»

«Og Ulvene?»

Fruen vendte sig. «Ja, Gud nu kommer de igjen,» hviskede hun.

De kjørte i Taushed en Stund.

«Nu ser jeg Lysene paa Berge.»

«Men Ulvene –?»

«De er lige bag nu igjen.»

«Kast Thisbe!»

Thisbe laa i sit lyseblaa Mavebælte og drømte sikkert lyseblaa Drømme. Men pludselig blev den vækket af et haardt Tag om sin Nakke, og med Sølvklokken ringlende om sin Hals og den lange buskede Hale svingende høit i Luften daledde den lille hvide Tingest midt ned i Ulveflokken. Den blev greben af en Ulvekjæft, endnu før den var naaet Isen, og den som havde faaet den, satte som en Pil

indover.

Alle de andre efter hylende som Djævle; opover Fjorden, langt, langt; Hylene lød fjernere og fjernere ...

Fru Birgitte sank ganske sammen og græd saa saart, som hun visst aldrig i sit Liv havde grædt.

«De har reddet vort Liv! De smaa Stakler har reddet vort Liv.»

Da de svingede ind paa Tunet, stod der en ^[199]Sky om Hesten, saa den næsten forsvandt, og Sveden drev i hvide Skumkraver om Lænd og Bug. Men i Slæden laa Fru Birgitte besvimet. Og denne Gang var hun vederhæftig besvimet, og hun maatte ligge i fjorten Dage derpaa i ægte vederhæftig Feber. –

Muffen blev siden fundet paa Isen i en miserabel Forfatning, flænget og sønderbidt, saa der aldrig kunde blive Muffe af den mere. Men af Pyramus og Thisbe fandtes der ikke det mindste Haar. Hver Smule af de smaa delikate Dyr var opædt og opslikket til sidste Blodsdraabe.

Selv de forede Mavebælter havde Udyrene glæfset i sig, og Thisbes Sølvklokke i det rosarøde Silkebaand laa nu og klirrede i en slunken Ulvemave.

Magisteren

^[200]Til Hr. P. L. S.

Det hænder den Dag idag, at Folk i Tusmørket om Høstkvælden kan se noget underligt fare langs Landeveien derude, hvor Paradis engang var. Det ser ud som en bitteliden Mand paa en bitteliden Hest, og det farer lydløst paa Græskanten langs Veien. Men altid naar det kommer saa nær ved, at Folk skal til at se efter, hvad det er, saa bliver det borte med et, – forsvinder bag en Sten, et Træ eller ned i en Vanddabbe.

Alle, som har seet dette, er enige om, at Manden er urimelig liden af Skikkelse og har en stor Kappe paa Skuldrene, og i Hatten siger nogle, at der er en svart Fjær. Og Hesten er ikke større end en passelig Sau.

Det hænder virkelig den Dag idag midt i vor oplyste Tid, at Folk synes at se dette underlige langs Veikanten; og naar nogen kommer ind om Kvælden, hastig og forpustet, og siger, at det var rigtig saa besynderligt nede paa Veien ikvæld, –

saa ler alle i Stuen og siger i Kor: «Hahaj! det er kanske Magisteren, du har seet!»

^[201] Det er nu bare et Mundheld, Folk har; de ved slet ikke, at der har levet en Magister derude for mange lange Tider siden – Magister Emil Musæus paa Liselyst.

Det vil da sige: Magister var han nu slet ikke, den lille Musæus. Det var bare noget, alle kaldte ham. I Virkelighed var han ikke andet end Student; skjønt dét var jo slet ikke saa ringt i hine Dage, som det er nu for Tiden.

Nu kunde forresten denne Student baade være blevet Magister og meget andet, hvis ikke Lykken havde tilsmilet ham fra første Stund af, og hvis han ikke i sit første Studenteraar havde mødt sit Livs Skytsengel og store Kjærlighed Jomfru Lise Hortensia Pedersen, eneste Datter af den stenrige Urtekræmmer i Kjøbenhavn.

Den lille krøllede Student boede paa Kvisten hos Urtekræmmeren, og der sad han og sang med sin høie Fløitestemme fra den aarle Morgen til den silde Kvæld. Baade Urtekræmmeren og især hans sværmeriske og kjæmpestore Datter Lise var meget musikalske. Urtekræmmeren sang og Jomfru Lise slog Harpen.

Det varede derfor ikke længe, før den unge Student Musæus var en daglig Gjæst i Urtekræmmerens Hus. Der blev sunget og der blev spillet, der blev deklameret og der blev sværmet, og hvad Under da, at de to unge Mennesker blev til Døden forelskede i hinanden?

Og Urtekræmmeren? Ja, han var sandelig ikke langt fra at være ligesaa forelsket i Studenten, som ^[202] den store Lise var. Og Urtekræmmerens Kone, der ikke var saa musikalsk, men til Gjengjæld havde honnette Ambitioner, – hun var ogsaa vel fornøiet med den lille ziirlige, velpyntede Dreng med det fine Navn.

«Emils Fader er rector scolæ og Ridder af Dannebroke,» sagde Madam Pedersen og brystede sig, som om hun følte Dannebroke skjælte paa sin egen svulmende Barm.

Emil Musæus havde aldrig havt nogen Draging mod Studierne; dertil var hans Interesse for de skjøne Kunster altfor stor. Og efterat han havde truffet Jomfru Lise, og hun havde skjænket ham sin store Haand, var nu Bøgerne lagt rent paa Hylden.

De to tænkte slet ikke paa sin Fremtid, og Urtekræmmeren var en god Mand

og vidste Besked om sine Grunker, smilte og lod de to unge sværme: det var saa smukt at se paa de forelskede Mennesker! Man kunde næsten blive ung selv ved at betragte dem!

Dog – der var en anden, som tænkte paa lille Emils Fremtid, og det var den strenge Fader Musæus, som sad deroppe i Norge og læste med Forfærdelse Drengens Breve, der svømmede over af alskens overspændt Snak, men ikke indeholdt et Ord om Studierne.

Fader Musæi Epistler blev mere og mere misbilligende; men da Emil ingenlunde omvendte sig og endog forsømte en Examen, kom der èt, der indeholdt den gyselige Befaling, at Drengen ^[203]skulde komme hjem med første Skibsleilighed – og det var om fjorten Dage!

Denne Befaling faldt som en Bombe ned i Urtekræmmerens Hus i Vimmelskaftet. Lise løftede Emil op i sine sterke Jomfruarme og besvor ham at trodse den grumme Faders Bud; men Vorherre bevares! Sligt kunde ikke falde den krøllede Dreng ind! Dertil var han altfor velopdragen og veloptugtet.

Men ak! Selv om det ikke kunde falde ham ind at trodse sin Fader, saa var dog dette et haardt Slag for ham; thi hele hans store Livsplan blev nu slaaet istykker. Hans store Livsplan var nemlig at vie sig fuldt og helt til Kunsten, – med alle sine Evner og al sin Stræben, med Legeme og Sjæl. Eller med andre og mere prosaiske Ord: Emil var gaaet fra Forstanden; han vilde spille Komedie!

Han havde forlængst betroet sig til Lise, og hun syntes, at det var storartet sødt! Hun kunde ikke tænke sig noget saa herligt som at se Emil i Panser og Plade deklamerende og syngende sin Elskov ud! *Da* kunde dog aldrig Livet blive trivielt, naar man bogstavelig talt hver Dag *levede* i en Verden af Poesi og Musik.

Efterat nu Faderens Brev var kommet og havde krydset alle deres Planer, besluttede de begge at indvie Urtekræmmerens i Hemmeligheden. Havde de først dem paa sin Side, vilde det falde lettere at bekjæmpe den strenge Rector med det vrede Blik bag Brillerne.

^[204]Heri blev dog de to elskende sørgelig skuffede, Baade Urtekræmmeren og især hans Kone satte sig paa det bestemteste imod, at Emil skulde blive «Komediant», som de kaldte det. For første Gang var de alvorlig misfornøiede med sin kjære Svigersøn. Pedersen sagde, at sligt noget Gøil og Dyrehavebavl kunde gaa an for en forsulten Kræmmersvend, men ikke for en Student, der til og

med var forlovet med en ærbar Pige av brave Forældre. Og Madamen korsede sig over, at en Mand med hans Navn, en Mand, hvis Fader var rector scolæ og Ridder af Dannebrog, at han vilde mænge sig med det Pak!

Emil blev snart spag og gav sig grædende over. Saa sønderknust var han, baade over at skulle opgive sin Livsplan, forlade sin Elskede og stedes for sin Faders Aasyn, at de brave, blødhjertede Kjøbenhavnere ynkedes inderlig over ham og ikke havde andet Ønske end at se ham og Lise lykkelige.

Han var nu sød, det Skind! Slig som han strax føiede dem og opgav sine Komediant-Nykker! Slig Artighed burde sandelig belønnes!

Da derfor Urtekræmmeren og hans Kone havde tænkt over Sagen en Tid, foreslog de Emil, at han strax skulde gifte sig med sin Lise, reise hjem med hende og modig presentere hende for Rectoren. Hvad der siden skulde gjøres, fik blive deres egen Sag, naar blot Emil vilde love for evig at forsage Komedien og alt dens Væsen og alle dens Gjerninger. Da Emil frygtsomt spurgte, hvad ialverden ^[205] de skulde leve af, slog Urtekræmmeren sig paa sit Hjerte og sin store Pengebog og bad Emil stole paa dem; – aldrig skulde de svikte sine kjære Børn!

I al Hast blev den lille lyslokkede Emil og den store Pige Lise viet i Helliggeistkirke, og med det bestemte Skib afseilede de en Lørdag Aften fra Toldboden, medens Pedersen og hans Kone stod paa Brohovedet og græd sine modige Taarer over at skulle undvære de søde smaa!

Gamle Rector Musæus blev mægtig vred og vilde ikke have dem i sit Hus, hverken Emil eller Lise. De maatte leie etpar Værelser ude i Byen; men her nød de ogsaa sine Hvedebrødsdage i stor Fryd; han kvidrede som en Lærke, og hun slog Harpen, og der var ingen Grænse paa deres Lyksalighed.

Det var i Vaarens Tid, og Veiret var lokkende skjønt. De to Nygifte var stadig paa Udflugter i Byens Omegn; de fik laane en Seilbaad og bereiste Skjærgaarden. Mangen Gang tog de Niste med og kunde være borte i dagevis ad Gangen.

Paa en af disse Udflugter kom de ogsaa ind i Paradisets Land, og her blev Lise saa henrykt, at hun græd af Rørelse og sagde, at her skulde de leve og her skulde de dø! Her og intet andet Sted!

Tæt omslyngede gik de fra Eng til Eng og saa, hvor Huset skulde ligge. Og endelig fandt de den skjønneste af dem alle, den blideste, den yndefuldeste – *deres Eng!*

[206] Da løftede Lise Emil op til sig og kyssede ham.

«Her, Milemand! Her skal Huset ligge.»

«Og det skal hedde Liselyst,» raabte Milemand og sang paa staaende Fod en liden Arie til Liselysts Pris.

– Der fandtes saamænd ikke Nei i Urtekræmmer Pedersens Mund. Hans Dalere trillede tykke og vel fornøiede afsted og byggede det netteste Hyrdehus, man kan tænke sig – præcis som det skulde bruges i en romantisk Opera.

Lise og Emil fulgte Bygningen fra Dag til Dag, og beskrev den i sine Breve hjem til Vimmelskaftet i glødende Udtryk. Da Huset blev færdigt, tegnede Emil det af og bemalede det med sterke Vandfarver.

Negtes skal det ikke, at han overdrev Dimensionerne en Smule og tegnede baade de Svaner og de Templer og de Buxbomhække, som engang *skulde* komme, men hvad gjorde det? Billedet blev saamænd sat i Glas og Mahognyramme, og Madam Pedersen viste det stolt frem til alle besøgende og sagde, at det var hendes Datters og Svigersøns Slot oppe mellem de norske Klipper; og det lød virkelig meget godt i Madam Pedersens Mund.

– Der har vel neppe nogensinde været et saa absolut lykkeligt Ægteskab her paa vor sørgelige Jord som Emils og Lises. De levede i en overjordisk Lyksalighed, sværmede kun for Kunsten og det skønne og hinanden, bekymrede sig aldrig for den Dag imorgen; thi Urtekræmmeren i Vimmelskaftet klædte dem og gav dem den deiligste Føde.

[207] Emil dyrkede sin Stemme og lagde sig efter mange Instrumenter. Han købte sig en Violin og Spinnet og Fløite; men af disse var dog Fløiten hans Yndlingsinstrument. At drive nedad Paradiskjilen en solblank Aftenstund og lade Fløitens smægtende Toner flyde utover i den blide Natur, – kan man tænke sig noget yndigere?

Her kunde han ogsaa dyrke sine sceniske Tilbøiligheder, saameget han lystede. Og isandhed! han agerede tidlig og silde. Kostumer anskaffede han sig i massevis, – tilsidst havde han ikke en eneste Dragt, der lignede dem, andre skikkelige Folk gik klædt i; thi stadig spillede han en Rolle. En Dag var han Ridder i Panser og Plade, den anden var han kjælen Hyrde, den tredie Minnesanger med Luth over Skulder. Han spillede den bestemte Rolle fra

Morgen til Kvæld; han vænnede sig til at tale baade paa Alexandriner og Hexametre, og han lærte udenad de bedste Forfatteres Værker og vidste at anvende Citater af dem med megen Behændighed.

Hver Vinter arrangeredes der dramatiske Forestillinger inde i Byen, ved hvilke Byens bedste Selskab medvirkede; – men det siger sig selv, at Emil altid spillede den første og største Rolle, og det siger sig ogsaa selv, at han gjorde en Lykke saa fantastisk, at den maatte kunne tilfredsstille den vildeste Ærgjærighed. –

Desforuden holdt de hver en Maaned en musikalskdeklamatorisk Soirée ude paa Liselyst, og til disse ^[208] Soiréer var alle Herskaber i Paradis og en stor Del af Byens gode Selskab inviterede.

Deres Liv gik hen med at forberede sig til næste Soirée, thi selvfølgelig var det væsentlig Magisteren og hans Kone, der underholdt Selskabet.

Ogsaa Major v. Knarren og Lieutenanten paa Vibleskau var inviterede til disse Selskaber, men sandt at sige kjedede de to Krigere sig grusomt.

Majoren bandede paa, at den saakaldte Musik ikkun var et fordærveligt Spektakel; – det skulde da være Krigsmusik; men den hørte man ikke paa Liselyst. Der lød kun Skrig og Kvinkeleren, saa Majoren og Lieutenanten gabede omkap bag sine brede Næver.

En Undtagelse var det dog, naar Magisteren trak i Panser og Plade og deklamerede, saa det rungede, naar han slog med Sværdet paa sit Skjold, saa det singlede i Bliktøiet. Ja, se det kunde der undertiden være god Mening i –; kun Skade at ikke en voxen Karl skulde fremsige alle de stolte Ord; thi Magisteren var dog for uvisselig, om han klædte sig aldrig saa meget ud.

Paa Grund af den lille Mands store Kjærlighed til de skønne Kunster fandt hans Venner paa at kalde ham Magister. Selv satte han saa høi Pris paa denne Titel, at han forlangte den respekteret i fuldt Alvor, ja, endog benyttede den, naar han underskrev sine Breve.

Lykkelig gled Livet hen for det besynderlige Ægtepar paa Liselyst. *Han* blev for hvert Aar spinklere og mere pillen og sprød som tyndt ^[209] Postelin. *Hun* blev derimod stadig bastantere, og Majoren paastod, hun aarlig voxte en Tomme i Høiden og fem i Bredden. Det brandgule Haar stod og fræste om hendes Hoved, og Ansigtet videde sig ud som Viskelær, indtil det tilslut fik et Udtryk, som maatte

det snart springe i tusinde Stykker. Og hendes Korpus æsede ogsaa ud til utænkelige Dimensioner, saa Trinene op til de kokette smaa Templer i Haven Gang paa Gang brast under hendes Fødder.

Men altid fandt Magisteren hende skjønnere, altid attraaværdigere, altid ny og enestaaende.

Og naar de kom sammen henover Veien, hun pæsende og stampende og med et glorødt apoplektisk Ansigt, – han spinkel som en liden Gut ved hendes Side, udklædt i Silke og Fløil, Kappe og Kaarde, deklamerende, smægtende: ja da maatte alle, som mødte dem, stanse op og se efter dem, og naar de vel var ude af Syne, skoggerle.

Og dog var det Lykken, som gik dem forbi.

Thi smilende strør Lykken sine Gaver for Menneskenes Fod og smilende lægger den sin Purpurkuft om sin Yndlings Skuldre, og smilende sætter den Narrefjæren i sin Yndlings Ridderhat.

*

En Høsteftermiddag sad Emil og Lise nede ved Dammen, hvor fire hvide Svaner seilede majestætiske og affekterte omkring. Lise sad paa en Bænk og madede Svanerne med Brødsmuler, medens ^[210]Emil læste op et Digt til Høstens Pris, som han selv havde forfattet, og som han vilde foredrage paa næste Soirée.

Midt under Oplæsningen følte Lise sig uvel; det var noget iveien med Hjertet. Det var bare saavidt hun kom op til Huset og ind paa sit Værelse.

Da hun efter meget Besvær var kommet i Seng, sagde hun:

Det var det Digt, Emil! Det var saa smukt. Mit Hjerte kunde slet ikke taale det.

Da hun havde sagt disse Ord med et kjærligt Smil om sin lille fede Mund, lukkede hun sine Øine og var ganske borte.

Emil troede, hun var død med det samme. Men da Doktoren endelig kom, sagde han, at der ingen øieblikkelig Fare var, skjønt man maatte være forberedt paa alt. Med hendes kraftige og blodfulde Konstitution – sagde han og trak paa Skuldrene.

I fire samfulde Maaneder laa hun og droges med Døden. Indimellem havde hun lyse Stunder, og da maatte Emil spille og læse for hende. Men saa kunde der

være mange Døgn, hun laa hen i en sløv Døs.

En Formiddag i Januar Maaned kviknede hun pludselig til og var saa livlig, som hun ikke havde været under hele sit Sygeleie. Hun blev støttet op i Sengen, og hun var saa munter og bad Emil spille og synge de Sange, han nok huskede - de som han havde sunget, da han havde boet paa ^[211]Kvisten i Vimmelskaftet, og som havde gjort, at hun kom til at elske ham.

Emil sang alt, hvad hun bad om; og hun smilte lykkelig, takkede ham, trykkede hans Haand og bad om mere. Da han havde sunget i over en Time, sagde han, at nu var hun visst træt; nu maatte hun hvile lidt, saa skulde han synge mere iaften, hvis hun da var saa rask.

«Læs kun for mig dit Digt om Høsten, det du ved mit Hjerte ikke kunde taale,» sagde hun med et Smil, det var næsten skjælmusk.

Og han læste for hende om Høsten, – Tiden for Vemod, da Naturen mister sin Ungdom og Menneskene sin Elskov, da Trærne bøier sine Hoveder og i Høitidsklæder venter Vinterens Komme, og da Menneskene stanser sine raske Skridt og lytter til Hovslagene af den blege Rytter, medens endnu et Nyn af gamle Melodier toner i deres Øren.

Han læste for hende sit vemodige Digt om Høsten, og denne gang læste han det helt tilende. Men der han saa op fra Papiret og ventede at høre hendes Tak, laa hun med lukkede Øine. – Hun var død, medens han læste.

Men om hendes Mund svævede endnu dette lille Smil, der næsten var skjælmusk; og det syntes, som hun i Døden vilde sige:

«Du ved – det er det Digt, mit Hjerte ikke kan taale.»

^[212]Folk havde altid troet, at Magisteren havde havt en Skrue løs; men medens hans Kone laa paa Ligstraa, opførte han sig saa besynderlig, at alle var forvissede om, at han var ganske fra Forstanden.

Kisten blev sat i den største Stue, og over den byggede han en Baldakin af lyseblaat Flor, oversaaet med gyldne Stjerner. Øverst oppe under Baldakinen svævede en hvid, udstoppet Due, et Sindbillede paa den Døde.

I den ene Ende af Stuen opreiste han et Slags Alter under et stort Billede af hende. Rundt dette Billede brændte altid Lys, og foran det stod to hvide Potpourrikrukker, hvori han nu og da brændte Røgelse.

Selv laa hun i Kisten paaklædt i sin Brudekjole, med sit Brudeslør om Hovedet og den visne Myrtekrans om Panden. Imellem de foldede Hænder laa et Billede af Emil, hvorpaa han engang havde skrevet «Din for evig». Omkring Kisten brændte hver Nat fire store Alterlys.

Og hver Nat vaagede han over hende – og hver Nat var han klædt i en ny fantastisk Dragt. Han vilde ikke have nogen anden derinde; «gaa I kun og læg Jer, jeg holder selv Dødsvagten,» sagde han.

Folkene lagde sig dog sjelden før meget sent; thi saa meget forunderligt havde de aldrig hørt fra et Værelse, hvori der laa en Død.

Der blev sunget og der blev spillet fra Aften til Morgen. Snart klang Spinettet, snart klagede ^[21.3] Violinen, snart smægtede Fløiten, snart hørte de hans egen klare Stemme. Og det var slet ikke bare sørgelige Melodier; der var baade Danse og Elskovsviser, og forunderligt klang det i Natten udifra Dødsværelset.

Stundimellem hørte de ham tale med hende, høit og længe. Op og ned ad Gulvet gik han og snakkede ustanselig, men ingen forstod et Muk af hvad han sagde.

Men naar saa Morgenens kom og han hørte Menneskene røre paa sig rundt om i Huset, da stemte han i en høitidelig og sørgmodig Dødshymne, og naar den var sunget tilende, slukkede han Lysene om Kisten, laaste Døren op, og i sin klirrende Rustning gik han strunk ind i sit Værelse.

– Magisteren inviterede sine Venner til Begravelsen i Skrivelser, der var affattede i de mest høitravende Vendinger. Major v. Knarren, der var en omtænksom Mand, grundede længe paa, hvem der skulde have den Ære at bære Kisten ud af Huset og siden til Graven. Og den kjæmpestore Lise vilde blive blytung at bære; det var han viss paa; det nyttede ikke for Exempel for en Mand som Chirurgusen at melde sig, han med sin Asthma og sine Pibestilker. Nei, her maatte ordentlige Kraftkarle til som for Exempel Majoren selv. Men at finde et halvt Dusin af samme Sort var ingenlunde saa ligetil. Bassen Brause paa Vibleskau gik an, og Guldgraveren paa Skar saa ogsaa ud til at kunne bruges. Naar han ordnede det saa ^[21.4] paa Forhaand, at han fik disse med sig og dertil nogle af de afdankede Lieutenanter, hvis Kvalifikationer han kjendte fra de 11 000 Jomfruers Dag, saa tænkte han nok, det skulde greie sig. Skjønt hvis Sneveiret skulde holde ved, slig det nu havde raset i flere Døgn, kunde det

saamænd komme til at se spøgeligt nok ud.

Begravelsesdagen oprandt ganske rigtig med den forskrækkeligste Snestorm. Det var bare saavidt, Hestene kunde stampe sig frem imod det piskende Uveir, og Folkene trillede ud af Slæderne indpakkede i Alverdens Pelsværk og omsurrede af Alverdens Skjærf, saa de fleste var ganske uformelige at se til.

De blev modtagne af Magisteren, der var klædt i kulsort Renaissancedragt; ved hans Side hang den spinkle Kaarde og om Skuldrene den sorte Silkevams.

Naa, – man kjendte jo Magisteren og hans Særheder, og alle havde vel igrunden ventet sig noget overordentligt af ham ved en Leilighed som denne.

Gjæsterne blev vist ind i Ligstuen, hvor Alterlysene brændte rolig rundt Kisten, og Duen svævede under den lyseblaa stjernesaaede Baldakin. Mod Brudekjolens varme, hvide Silke lyste hendes Ansigt marmorhvidt, marmorkoldt.

Livet havde vanziret disse Træk som i grusom Spot; men nu var det kaade Liv flygtet, og den alvorlige Død havde hvælveth sin høitidelige Ro over hendes Hoved. Selv de, der havde leet høiest ^[215] af hende, da endnu Lykken og Livet drev sine Løier med hendes klodsede absurde Skikkelse, selv de taug nu, da de stod ligeoverfor dette stivnede Ansigt, som ingen Glæde mere skulde gjøre latterligt.

Da Gjæsterne var komne, bad Presten en kort Bøn, og Magisteren satte sig til Spinettet og spillede en Salme. Da Salmen var sunget tilende, gik han hen foran Kisten, foldede ud et stort hvidt Ark Papir og begyndte at læse.

Mange var det nu, som stod og kjæmpede med et Smil og som stod rede med sin Spot.

Men som han læste, veg Smilet beskjemmet bort; thi i hans Stemme bævede et helt Livs eneste Lidenskab. Denne Mand, som Glæden havde gjort løierlig: i denne Stund slog Sorgen sine store Vinger skjærmende om ham, og alle Smil sluknede, og alle, som saa ham, syntes, at nu var han høi og skjøn, og hans Ord brændte sig ind i alles Sjæle.

Han læste sit Digt om Høsten; den Tid, da Trærne bøier sine Hoveder, medens de i Høitidsklæder venter Vinterens Komme, – da Menneskene stanser sine raske Fjed og lytter til Hovslagene af den blege Rytter, medens endnu et Nyn af Ungdommens og Elskovens Melodier toner i deres Øre.

Da han havde læst sit Digt tilende, vendte han sig om imod hende. Der laa hun og smilte til ham, med det samme lille skjælmske Smil, hun havde havt, da

hun hørte Digtet sidste Gang; – ^[216]og han følte saa visst, at dette Smil var til ham ogsaa nu, og uvilkaarlig gled der ogsaa et Smil over hans eget Ansigt, medens han stille nikkede til hende.

Nu kom de bærende med Kistelaaget.

Han gik hen til hendes Hovedgjærde, kyssede hende varsomt paa Brudesløret, som laa kruset henover Panden, strøg hende sagte over Hænderne; saa endnu engang langt paa hende og gav Tegnet.

Men da de andre vilde slaa Naglerne til, tog han Hammeren fra dem. Dette var det sidste, der skulde gøres for hende, det skulde ingen andre faa Lov til. Og han slog Naglerne til – en efter en – hele Kisten rundt lige til den allersidste.

Derpaa gik han hen, trykkede Major v. Knarrens Haand og sagde: «Saa, mine kjære Venner!»

Majoren greb sin fjærbuskede Hat, brystede sig og mønstrede sine Mænd: der stod de i fuld Mundur, stramme som til Parade; tre Kjæmper paa hver Side.

Majoren kommanderede et ganske sagte: Marsch! og som én Mand greb sex Hænder samtidig fat saa haardelig, at sex hvide Hansker sprak i samme Nu.

Langsomt bevægede Toget sig ud af Ligstuen. Men i Spidsen for dem alle, ganske alene, gik Magisteren – barhodet – i sin tvnde Renaissancedragt, med Fjærhatten i Haanden. Allerede da de kom ud i Forstuen, bruste Stormen imod ham, saa ^[217]hans Haar flagrede og Vamsen stod som sorte Vinger ud fra hans Skuldre.

Alene gik han langt foran de andre og sang Dødshymnen. Langsomt gik han ud i Snestormen og sang og sang trods Storm og Veir, klagende, klagende.

– Da Toget kom til Kirkegaarden, havde de sex Kjæmper det drøieste Arbeide igjen. Thi skjønt der var spadet Vei til Graven for en knap Time siden, var den nu allerede føget til igjen, saa Sneen gik tilknæs.

– Langt foran de andre gik Magisteren i sin sorte Ridderdragt, med Fjærhatten i Haanden, syngende Dødshymnen.

Men Sneen voxte mere og mere, tilsidst gik den ham helt op paa Laarene, og Stormen puttete hans Mund fuld af Sne, hvergang han aabnede den for at synges. Det var som om Uveiret vilde hindre ham i at komme længer; det var som en Fiende, som vilde stanse ham, nu han kom med *hende*.

Med et brast der over ham et Forbitrelsens Raseri; – han drog sin Kaarde, svingede den over sit Hoved, stormede løs mod Snedriverne og Uveiret:

«Giv Plads! Giv Plads! Fremad, Kamerater! Fremad!»

Han saa slet ikke tilbage paa Toget, paa de sex Kjæmper og den store Kiste, der langsomt, meget langsomt, men uimodstaaeligt banede sig Vei fremad, medens en dyb Fure i Sneen betegnede dens Vei.

[218] Nei, han stormede blindt afsted, «giv Plads! giv Plads!» ret ind i en stor Snefonn. Pludselig sank han i helt til Halsen; – man saa bare hans lokkede Hoved og den sorte Silkearm, der svang Kaarden: Fremad! Fremad!

Den lykkelige!

Jægerne paa Vibleskau

[219] Halte-Guri havde ikke faaet Blund paa Øinene hele Natten; hun havde siddet borte i Skorstenen og nøret paa Varmen, hvergang den holdt paa at dø ud, og stundimellem havde hun smaasnakket halvhøit med sig selv og skjændt og truet med mange uforstaaelige Ord.

I Drengestuen, der hun sad, havde hun i Nattens Løb hørt de stygge Haust inde fra Hovedgaarden, hvor den afskedigede Lieutenant Bjarne Brause havde sanket sammen sit Jagtselskab, som idag skulde gaa efter Haren rundt om Smaasjøerne i Paradis. Og Lieutenant Brauses Jægervenner var høirøstede Folk, især naar det led udpaa Natten og Drikken virkede, og det blev saa tæt af Tobaksrøg inde i Stuerne, at alle Vinduer maatte aabnes. – Da kunde en høre Kjæmpernes Stemmer langveis i den stille Høstnat, snart i samlet Bulder, snart en for en, naar de holdt Taler for hverandre. Det hændte ogsaa, at nogen sang. En lys, ungdommelig Stemme var det, og med smægtende Klang. Alle vidste, at det var den lokkede Magister [220] paa Liselyst, som sang de bedrøvelige, men smukke Elskovsviser, og man kunde godt stanse udenfor og lytte; thi de melankolske Toner passede egentlig saa godt med den stille, dunkle Høstnat.

Iaar havde nu Levenet været saa rent overhændigt, og Halte-Guri kunde ikke begribe, hvordan de andre kunde ligge stille og sove i de brede Fladsenge langs Væggen. Baade en og to Gange havde hun været borte og rusket i Fjøspigen, den brede, flegmatiske Karen Roland: «aa Kors! aa Kors! Karen! nu stingjer de

hinanden saavisst derover!» – Men Karen havde ikke saa meget som lukket Øinene op; bare vendt sin tunge Krop under Fælden, saa Halmen knaste og Sengen skreg. – «Lêt dem stingje!» havde hun svaret med dyb grødet Stemme.

Og saa havde Halte-Guri sukket klagende og karret sig hen til Skorstenen igjen. Der ulmede endnu nogle Glør paa Pallen, de lyste svagt i Mørket; og hendes sammenkrøbne Skikkelse blev skræmmende og uvirkelig i dette dystre døende Ildskjær; der hun sad og rokkede og rokkede paa Overkroppen, saa Hovedet dinglede frem og tilbage med Hætten flagrende som Flaggermusvinger om Ørene. Og nu stappede hun Kridtpibestumpen; hun havde ikke Tobak; hun brugte en Blanding af Snus og tørret Mos; det gnistrede om hende, da hun tændte med en Glo fra Pelsen. Og da saa hun ud som den skinbarlige Hex.

Udover Natten begyndte det efterhaanden at blive roligere derover; tilsidst var det bare to Stemmer ^[221]igjen, to dybe, alvorlige Mandsstemmer, som hun kjendte: den ene var Lieutenantens og den anden var Major v. Knarrens. – Hun vidste saa godt, at slig blev de to Karle siddende til den lyse Morgen, og ingen af dem rokkede sig fra Bordet selv nu, naar alle Gjæsterne havde givet sig over. Men skjønt hun var sikker paa, at ingen af dem vilde gjøre hende noget ondt, saa var det nu *det*, at hun havde faaet slig en Angest i sin Krop, og slet ikke kunde finde Hvile nogetsteds. Derfor holdt hun sig i sin Krog, nørede op, naar Gløderne holdt paa at slukne, røgte mangfoldige Snadder og skjændte lidt nu og da paa sit uforstaaelige Hexesprog.

Endelig var det, som hun skimtede en svag graa Plet etsteds ude i Drengestuens Mørke; hun vidste, at derborte var Vinduet, og at den graa Plet var Morgenens, som begyndte at gry.

Hun bankede sin Snaddestump ud og stagede sig ved Hjælp af sin Stok tværsover Gulvet. Hun snublede over etpar Træsko, og siden rendte hun mod en Bænk, som uformodet stod iveien, – og hvergang hostede hun af Sinne som en Lemæn og slog ilskt om sig med Stokken. Men tilslut naaede hun dog hen til Vinduet og forsøgte at se ud af dets grønlig, blyndfattede Rude. Men Glasset var dugget til; Høsten stod udenfor med sin fugtige Kulde, og herinde var det kvalmt og varmt af Skorstensild og mange sovende Mennesker. Guri tørrede omhyggelig Duggen fra Ruden med sin brune Klo; men der var saamæn ikke ^[222]saameget som et Skimt at se, uden Omridsene af Prokuratorens Vogn, som var blevet

staaende midt paa TUNET igaarftes, og saa en Lysprik længst tilbage fra det Vindu, hvor Majoren og Lieutenanten endnu sad og talte med sine dybe afmaalte Stemmer.

Halte-Guri stavrede sig tilbage til Skorstenen, denne Gang gik hun i en stor Bue udenom Bænken og Trætøflerne, men skottede derbort og brummede forbitret.

Nu gav hun sig til at gjøre op Varme paa Glørne; hun stillede kløvede Furustokker paa Ende og lagde tørt Løv indunder dem. Saa pustede hun paa Glørne, der laa allerunderst, og lidt efter slog en blank Flamme tværsigjennem Kvaset og fængede næsten strax i den tørre Ved, saa Gnisterne spragede og sprat lang Vei. Hun hentede noget surt Øl ned fra Skorstenspallen; det stod i en grøn tilstøvet Flaske og var visst baade gjæret og gammelt, for Korken fløi med et Smeld op af Flaskehalsen, strax hun tog i den. Men hun heldte det lunkne Øl i en Blikkop, som hun satte over en Glo, indtil det blev rygende varmt; – saa drak hun det i smaa Slurker og sukkede velbehageligt.

Varmen og Lyset fra Skorstenen gjorde det uroligt blandt de sovende rundt om Væggene; – det knirkede og knagede under de tunge Kroppe. – Nu og da hørtes et langt Gjæsp, der endte i et klagende: Aa ja, ja! – Tilsidst var der en, som reiste sig i Sengen nederst ved Bislagdøren: «Sidder hun alt og godgjør sig, Mor?»

^[223] Det var Vedhuggerens Stemme; han var mod Forventning blid i Maalet; – kanske han troede, at halte-Guri vilde gi ham en varm Skaal paa Sengen? Høh; men det skulde blive Snak og Løgn, det. Vilde han have noget, fik kan komme selv.

Bedst at gjøre sig døv og dum, saa slap en Bryderiet.

Og Halte-Guri gjorde sig døv og dum, hun; og slurpede den varme Morgendrik i sig, saa Søren Vedhuggers to-tre brune Tandstumper løb i Vand, og han steg ud paa Gulvet i sine graa Strie-Underbuxer og med Uldsokkerne surrede om Knæet med rødtbroderede Kvindfolke-Strømpebaand.

«Ja, her har forvisst været Spêl inat!» begyndte Guri, alt medens han kom tassende henover Gulvet paa Hoseladderne.

«Jeg har saamænd ikke hørt Dusten,» peb Søren; – Stemmen hans var rusten efter Nattesøvnen, saa han maatte harke og rømme sig og spytte i Varmen en

lang Stund, før han rigtig kunde bruge den.

«Haassen er det, I sover!» skjændte Guri og heldte nyt Øl i Koppen. «Slig en Domenering! Og slig en Hausting som af Varg og den Vonde! Somtider var jeg saa ræd, at jeg troede, jeg skulde gaa til.»

«Er der nogen, som endda sidder kvar?»

Søren nedlod sig paa Skorstenen med Ryggen vendt mod Varmen (han troede, at *det* var et saa ufeilbarligt Middel for at drive ud al Frost og ^[224]Fælighed, som kunde have sat sig fast i Kroppen, medens han sov).

«Gu sidder de kvar – to Mand – Løtnanten og Majoren, kan du vide. De er jo rent ugudelige, de to. Men de andre er saa fæle til at fljuge over Trap og paa Tun, og saa er det altid sligt Skraal med dem. Isærdeleshed Prokkeratteren – han der Bitterkorn – han fljuger og burer som en Tordivel, Natten saa lang, Natten saa lang,» og hun burede og svingede frem og tilbage med den Arm, hun havde fri, for at vise, hvordan Prokkeratteren bar sig.

Det skranglede i Bislagdøren; der var en, som vilde ind, men ikke kunde faa Slaaen op. Han hug i Klinken Gang paa Gang, saa Jernet sang, men det hjalp ikke; lige stængt var Døren. –

«Det er en af Fremmedkuserne, som har sovet i Løen,» sagde Søren.

«Heisan, som han slider i den skakke Laasen. Men lad ham bare staa.»

«Ja, lad ham bare staa,» sagde Guri og halede Blikskaalen ned fra Gloen.

Pludselig lød der en rasende Ed og et Spark af en Støvle, og Døren røg op med et Skrangel og et Skrig saa langt og ynkværdigt, at alle vaagnede, som i Stuen sov.

«Dævlen til Greier her paa Vibleskau,» skreg han, som kom ind. Døren slængte han i, saa den røg ilaas med samme Skrammel og Spektakel som sidst.

«Og Dævlen til Folk, som ikke lukker op for Fremmede.»

«Gudsigne og Goddag – det pleier vi at si' først ^[225]her paa Gaarden,» svarede Søren med hykkelsk Blidhed. Han havde netop tænkt at reise sig, for Varmen sved allerede ordentlig gennem Strieskjorten; men nu blev han alligevel siddende fuld al gudhengiven Sagtmodighed; saa fik han heller bie og smutte henpaa Bænken, saasnart han kunde faa gjort det med Værdighed.

Den Fremmede var kommen helt hen i Skorstenslyset; nu saa alle, at det var Gaardsgutten hos Prokuratøren. En kunde strax skjønne, at den Karen var

indefra Byen; thi han var stramt klædt, havde Snorer i Trøien og blanke Støvler, som rigtig straaledede af Finhed.

«Jeg gir Dævlen i hvad I pleier at sige ner paa Bondelandet,» svarede han overmodigt; men idetsamme gik han hen til den flegmatiske Karen, – den eneste, som endnu sov med tykke Snork under sin Fæld.

«Men Jenter er her lel!» sagde han og kyssede og karesserede den store Pige overmaade.

Karen vaagnede endelig, i stort Sinne.

«Kan du la Folk sove, Byslark.» sagde hun og smeldte den overmodige midt i Ansigtet, saa han tumlede tilbage. Dermed vendte hun sig rolig til Væggen igjen.

Han vidste ikke rigtig, hvordan han skulde tage dette. Lægge paa et Kvindsolk for fuldt Alvor gik ikke rigtig godt an, og desuden – det var en respektabel Næve, hun havde ført. Saa valgte han at le og gnide sig i Hænderne og tage det hele som Skøi. Han satte sig ned hos de andre: havde ^[226]de kanske en Slurk Øl til en kulsken Krop? – Huttetu, som de havde frosset i Løen inat. Saa var det ikke underligt, at en kunde have Lyst til at varme sig efterpaa, det være sig paa det ene eller det andet, hehe!

Jo, det kunde nok hænde sig, at den Fyren var belevenl! Og saa de deilige Klæderne, som sad paa ham, som han skulde været en rigtig Kavalier af en Storkar!

Men aldrig før havde han faaet det varme Øl i Kroppen, saa tog han til at prale igjen. Han havde tjent hos ganske andre Folk end Prokuratøren, hvem han talte om med en viss nedladende Venskabelighed og kaldte ret og slet Bitterkorn, uden at bryde sig om Titelen.

Nei, han havde tjent hos sjelve Stiftamtmanden i Staden, og der havde han baade kjørt med to og med fire; og Hestene havde havt Strudsfjær i Toppen, og der havde været Strudsfjær paa Vognen med, og det var gruelig galant, for det betød saameget som, at Stiftamtmanden var af kongeligt Blod. Men før han kom til Stiftamtmanden havde han været endnu høiere paa Straa, for da havde han været Livkusk hos en dansk Greve, og dette at være Livkusk var noget overordentligt, for der var bare fire Grever i hele Danmark, som fik Lov til at holde Livkusk. Og hos ham havde Hestene spist af Marmorkrybber, og Stalden havde været saa stor og saa høi som en passelig Kirke her paa disse Kanter.

– Saa det var rimeligt, at han nu kaldte sin ^[227] Herre ret og slet Bitterkorn og ikke brydde sig om hans Titel –

Jo mere han snadrede og skrød, desto livligere blev han i sine Bevægelser. Saalænge han endnu holdt sig til Stiftamtmanden af det kongelige Blod, sad han og gned sine Støvler med en rødtærnet Lommeklud; snart satte han ét Ben frem, snart et andet – snart lagde han endog det ene over sit andet Knæ og pustede paa Lakket, før han gned. Og saa strakte han dem stundimellem begge to frem imod Skorstenen, lagde Hovedet paa Skakke og betragtede dem kjælent.

Men da han i sin Beretning naaede helt til Greven, blev han saa spræk, at han umulig kunde sidde stille paa Bænken, men sprang frem og tog Gulvet op og ned i nogle snodige smaa Trin, som om han dansede en slags Polskdans, og hele Tiden gik han med Tommelfingrene i Ærmegabene og de andre Fingre strittende ud til alle Kanter, og hele Tiden fløi han og skottede ned paa Støvlerne, som han satte saa sirligt, at det var rent som en Komædie.

Og saa rendte han ud af Bislagdøren uden at sige hverken Tak eller Farvel, og derude hørte de, at han satte i at plystre, saa det trillede.

«Haa tro dette var for Slag?» sagde Søren og klorede sig betænkt i Hovedet.

«Du min Skaber for et Spettakel!» sagde Guri og hev nogle Granstokker ind paa Varmen; – hun var ærgerlig, fordi hun var bleven saa brat ^[228] afbrudt i sin Beretning om alle Nattens Viderværdigheder, men nu tog hun sin Mon igjen.

Hun havde hørt Magisteren synge, og hun havde hørt Prokkeratteren bure og brumme som en Tordivel; engang havde han saamænd været helt henne ved Bislagdøren og tustet med Laasen, og da havde hun mest holdt paa at støkke ihjel. Og hun havde hørt det tasse og krybe om hele Huset og flire i Krogene af Smaadævler, som kom gennem Luften, fordi de kjendte det lugte af Svovl fra al den Bandingen og det Syndens Maskepi, som dreves oppe i Løtnantens Stuer.

– Efterhaanden var de to andre Kvindfolk, som havde sovet i Drengestuen inat, komne til; det var Lene, Husmandskonen, som skulde hjælpe til i Selskabsdagene, og den døsigé Karen Roland, som sad paa Bænken og halvsov og knappede Stakken og skubbede det svære gule Haar indunder Hovedtørklædet.

«Men naa er det Synd om Løtnanten, ligevel,» sluttede Guri. «De andre er nogle fæle Skarn og nogle Ugudeligheder; men Løtnanten, han har faaet sit Kors her i Livet dengangen I ved, da hun gik hen og døde, Fruen paa Berge.»

Hertil taug allesammen stille; thi alle kjendte de Historien om Lieutenant Brause og den deilige Frue paa Berge; Halte-Guri havde saamænd fortalt den saa mange Gange, at de kunde den udenat.

Det var nu blevet ganske lyst udenfor; gjennem det grønne Vindue borte ved Bislaget saa de tydelig ^[229]Husdøren staa vidt aaben paa den anden Side af Tunet.

Den døsig Karen tog etpar Melkespand og slængte dem ugideligt, et over hver Arm. Hun stak de sterke Fødder ind i etpar tunge Træsko og slæbte sig henover mod Døren, saa Skoene klappede langsomt – Slag for Slag – mod Stengulvet.

Ikke før havde hun lukket Døren efter sig, saa hørte de et Vræl fra hende, og ind drattede hun gjennem Bislaget igjen, saa Melkebøtterne hoppede hen over Gulvet, og hun snublede over Svillen, saa lang hun var, og blev liggende næsegrus og skraale.

Dette, at den urokkelige Karen kom med slig unaturlig Fart og foraarsagede slig forskrækkelig Larm, gjorde de andre yderst nysgjerrige, og Søren Vedhugger hoppede afsted paa sine Hoseladder lydløst som et Ekorn.

Aldrig saasart havde han faaet Gløt ud af Vinduet, saa smaldt han op en stille, men umaadelig Latter og viftede bagover med begge Hænder.

«Gaa væk!» hviskede han indmellem Latteren, «det er ikke noget for Fruentimmer. Gaa væk med Jer.»

Men da blev Fruentimmerne dobbelt nysgjerrige, og baade Halte-Guri og Husmandskonen borede sig fremunder hans Arme.

De kom saa sent, at de bare fik se de svære Rygge af Majoren og Lieutenanten, som med Ridestøvler paa Fødderne og Haandklæde om Lænderne, ^[230]men ellers splitternøgne marscherede midt i Morgenkulden nedover mod Haven. De saa de umaadelige Nakker og Skuldrenes Muskelknuder, som fortsattes i de knortede Arme, og de saa de umaadelige lodne Laar, som forsvandt i de blanke Støvler; og Kvindfolkene hvinede halvt af Rædsel, halvt af Morskab, selv Karen kom til sig selv, krabbede op og vilde se med de andre, men da var det for sent.

De hørte etpar tunge Plask i den lille Dam i Haven og saa en Prusten som af Hvaler, stundom et Grynt eller et Brøl af Velbehag.

Det var de to tapre Nattehelte, som nu tog sit Morgenbad. En Stund efter kom de tilbage kobberrøde af Kulde; men da havde alle Kvindfolkene lagt sig med Hovederne i Sengene af lutter Blufærdighed.

Udenfor Huset stansede de; Lieutenanten gik ind i Gangen og hentede et krumt Jagthorn, og da han kom tilbage og havde stillet sig op ved Majorens Side, raabte denne med en Stemme, der tordnede med mange Ekkoer ud imellem Fjeldene paa begge Sider af den morgenstille Dal: «Hei op, Kamerater! Hver Mand paa Post! Reveille!» – Og Lieutenanten tudede i det krumme Horn en hel liden Melodi; tudede den to Gange, hvoraf rigtignok den sidste klang noget forkjølet.

Der kom etpar forsovede Ansigter frem i Vinduerne ovenpaa; ærgerlige, strax de kom frem over Vindueskarmen, men da de fik se de to nøgne, dampende Kjæmper, der stod i stramt Givagt ude ^[231] paa Tuset, var Grættenheden strøgen bort: Magisteren trillede en fin, skarp Damelatter i Sky, den forhenværende Regimentschirurg stønnede asthmatiske og maatte snart fjerne sig for ikke at faa Apoplexi, men værst skraalede Prokurator Bitterkorn og gjentog paa sit skrækkelige gebrokne Kaudervælsk: «Dat er dajlikt Flesk, det derre! Hvor majet koste Bismerpundet?»

Men da Major Ulrich Friederich Schousboe von Knarren mønstrede de forpjuskede Ansigter, savnede han ét og spurgte strengt: «Hvor er den elendige Hører? Frem med Sild! Hører han! Ommund Sild! Kan han komme sig frem?»

Ingen havde imidlertid Greie paa den stakkars Hører fra den latinske Skole i Byen, en ynkelig mager Person, som var taget med i Laget, fordi han kunde bruges ved Kortbordet, men forøvrigt hverken kunde drikke eller jage som de andre.

Og nu spankulerede de to Kavalerer md i Huset, kastede noget Tøi paa sig og begyndte at gennemstreife Værelserne for at finde Pædagogen.

Der blev ledt under Bordet i Spisestuen, hvor nogen paastod at have seet ham ligge og snorke allerede tidlig paa Aftenen, der blev ledt i Sovekamre og Gange, men der var det ikke den mindste Sild.

Pigerne blev strengelig afhørt af Lieutenanten selv; men de bare kniste og lo; thi hvem kunde nu ogsaa inbilde sig for fuldt Alvor, at de havde noget Kjendskab til den traurige Mandsling! Saa ^[232] gik Jægerne i Flok og Følge fra Loft til Kjælder

og raabte alle som én Mund: Sild! Sild! – Ja, Magisteren improviserede endog et lidet idiotisk Vers, som gjorde megen Lykke. Det lød saaledes og blev sunget i Kor:

Sild! Sild!
Kom frem om du vil,
er du snil!

Men der var slet ingen Sild at finde. Man spredte sig ud i Gaarden, man besøgte de sælsomste Steder og gjennemsøgte dem baade oventil og nedentil. Man gik i Fjøs og i Stald, i Grisehus og i Kornbinge.

Man ledte sig sultne og tørste og foragede; – Prokuratoren saa sit Snit til at komme hen i sin Vogn, hvor han havde gjemt en Lærke i Skrinet.

Men netop som han med megen Forsigtighed skulde lukke Skrinet, opfangede hans Øre en besynderlig Lyd fra Karossens Indre. – Han gløttede ind bag Vogn døren: – snork, sagde det i Mørket, og en ussel tynd Fod sprikede tilveirs op fra Bunden af Vognen.

Der laa Ommund Sild! Derfra blev han trukket frem blaa frossen, nysende, dødssyg, skjælvende over hele sit skrøbelige Skabilken.

Majoren tog ham paa sine Arme, som et Barn, og bar ham ind i Huset, opad Trapperne, puttede ham i sin egen urørte Seng, dækkede ham til med Puder og Dyner, heldte varme Drikke i ham og kommanderede: Sov nu, du armselige Kryb! Hvorefter han stængte Døren og gik til de andre, der stod og gjorde sig færdige til at tage afsted paa Jagten.

Hundene var koblede og stod paa Gaardspladsen yre og uregjerlige af Glæde. De var af den forskjelligste Finhed og Afstamning. Der var Lieutenantens to berømte Tisper Flora og Diana, som dannet beherskede sine Følelser, bare peb lidt nu og da og frøs af Glæde. – Der var Majorens gamle halvblinde Hugaf, en ren Knækkenbeiner at se paa, men endnu letlivet og udholdende, naar den først havde faaet Fod. Og der var mange flere, slanke og fede, guløiede og mørkøiede – en med Dunkerblod i sine Aarer; den havde et Øie som en sluknet Opal og et andet grumt som en Tigers. Der var spidshalede og slaphalede – der var lige indtil Prokuratørens Pan, der trods sit stolte Navn var den usleste Bastard, den øiensynligste mange generations-Kjøter, som nogensinde havde været koblet til Jagt paa Vibleskau. Og slig som den bar sig! Gjødede og sprang og grisede, saa de

to fornemme Damer Flora og Diana saa ganske skamfulde til den anden Side.

Og dog havde Prokuratoren vovet at sidde inat og prale af dette Kreatur! Han havde vovet – ja, han havde virkelig vovet at paastaa, at denne Paria skulde gjøre sine Sager vel saa godt som Lieutenantens berømte Damer! Tilslut havde han endog villet parere paa den imod Flora og Diana; da havde Brause forladt Salen. Han kunde simpelthen ikke mere stvre sig. Havde ikke denne ^[234] Pengeflaaer været Gjæst i hans Hus, skulde han have været paa Hovedet nedad Trapperne i en Fart. Men Naar han først var kommet her, saa –.

Og hvorfor var han saa kommet i Lieutenantens gemytlige Jagtselskab, uden fordi at den graahærdede Krieger skyldte Prokuratoren saa forfærdelig mange Penge! Ak, der var ingen Løsning paa det Regnestykke! Derfor og ene derfor var den forløbne Holstener inviteret blandt gode Nordmænd; derfor havde Lieutenanten tiet, selv da Flora og Diana – hans Stolthed paa Jorden – blev fornærmede ved at sammenlignes med dette raggede Fantetryne! Men slig som denne bar sig idag, var over al Beskrivelse; det var en Skam for al anstændig Jagt; han turde næsten ikke se hen paa sine to Damer. De maatte jo foragte ham; thi hvad var det for Slags Selskab han bød dem!

Men Prokuratoren skrød værre end nogensinde; jo usømmeligere Kreaturet bar sig, desto tydeligere blev hans Begeistring og desto heftigere udfordrede han alle de øvrige anstændige Jagthunde til at komme an mod dette Gneldrekræ!

Lieutenanten og Majoren gik i Spidsen; – «jeg taaler ikke det Menneske,» sagde Brause sagte til sin Ven. «Havde jeg kun de lumpne Rigsdaler, skulde han først faa dem i sit stygge Aasyn og derefter en hjertelig Dragt Prygl som Rentepenge.»

«Berolige Dig, Kamerat,» sagde v. Knarren, skjønt han ogsaa var meget fortørnet, «Du skal nok se, ^[235] Dyret kommer til at blamere sig. Og da kommer Turen til os!»

Hundene pleiede aldrig at slippes, før de kom til Voilevatne. Men allerede da de kom i Udkanten af Haven, hørte de Bitterkorns afskyelige Stemme. «Han har Fot! Kan I se, her er Hond! Pan har alt Fot!» Og de saa til sin Forbauselse Pan støve bortover Ageren henimod et lidet tæt Furuholt, hvor der aldrig i Verden havde været Harer før. Med det samme Pan naaede Holtet, hørte de Losen gaa, saa det gneldrede i Morgenluften.

«Hurra!» brølte Tyskeren. «Kan I se! Han har Nase! Gott bevare, sikken en Nase.»

Flora og Diana rykkede ivrigt i Kobbelen; saa gav Lieutenanten dem løs, og de fór afsted i samme Retning, som de havde seet Pan tage.

Men de fandt ingen Fod; de søgte nøiagtig hid og did, sprang henimod Holtet, snusede rundt Kanten, dirrende af Iver.

Ingenting.

Og indefra holtet hørtes Pan's gneldrende Los fremdeles.

Prokuratoren kom hen til de to Jægere

«Na, Ihre Herrn,» gottede han sig, gned sig i Hænderne og lo, saa der drev vaadt nedad Mundvigerne. «I vilde ikke parere igaarftes. Godt for Jer, Ihre Herrn! I har kjendt Jere Honte, og I har kjendt min Hont. Ack, for en Nase paa det Dir.»

Lieutenant Brause skar Tænder. Han maatte ^[236] gaa etpar Skridt bort ifra ham. Han forstod ikke dette, dette at *hans* Venner ikke fandt Fod engang der, hvor den Sau af en Kjøter strax fik los! Hvad gik der af dem. – Og saa dette Menneskes Triumf! –

Lidt etter fik de Øie paa Pan; den sprang ud af Buskadset – halsende af alle Kræfter, men forsvandt strax igjen inde i Furuholtet. Haren saa de ikke noget til.

Da fór der en Mistanke gjennem Lieutenant Brauses Sjæl, og den fyldte den brave Jæger med et forfærdeligt Raseri. Han gjorde sin Bøsse istand og gik bortover Marken.

Prokuratoren var sprunget i Forveien for at stille sig paa Post. Flora og Diana gik skamfulde henne ved Holtets Kant, lyttede nu og da, sprang etpar Gange tvers igjennem Holtet, men kom atter tilbage ganske desorienterede.

Nu kom Pan farende frem fra Holtet igjen. I strygende Fart og for fuld Hals gik det udover Marken, forbi de maabende Dyr, forbi den stolte Eier. – Den rendte som en Streg bortover, men det var rigtignok ingen Hare, den rendte efter!

Da lød der et Knald, og med et standsede Bikjegneldret. Pan laa stille og død paa Marken, men den graahærdede Lieutenant Brause tog ganske rolig sin ryggede Bøsse fra Kindet.

«Todt!» raabte han med dyb Stemme. «Todt, Hr. Prokurator Bitterkorn.»

Prokuratoren trampede i Jorden; han rev Hatten ^[237] af sig og slængte den paa Marken, tog den op, satte den paa sit Hoved, – men slængte den paa Marken igjen, og nu snakkede han tysk, saa det trillede.

Hvad han havde vovet? Skyde hans Hund! Hans deilige Hund, som der ikke fandtes Mage til i dette skidne Land! Fordi deres egne Hunde var nogle Mæhæ, som stod og gloede og ikke kunde finde Fod, saa hævnede man sig ved at dræbe og tilintetgjøre sligt et Væsen som Pan.

Da afbrød Lieutenanten ham, afmaalt og værdig og ganske i Ro, efterat han endelig havde faaet væltet sin Vrede af sig. «Jeg saa mig nødsaget, Hr. Prokurator, til at statuere et Exempel, saa vore egne hæderlige Hunde skulde forstaa engang for alle, at naar man gaar paa Jagt, er det en alvorlig Sag, og den Kjøter, der da vover at fixere Jægeren og holde de andre anstændigt jagende Hunde for Nar, den Kjøter fortjener ikkun Døden.»

«Kjøter!» svarede Prokurator Bitterkorn, «I skal faa se, hvad den Kjøter er værd, naar I skal betale mig Erstatning for den.»

«Skriv det paa Regningen, Hr. Prokurator,» svarede Lieutenanten, «og tag Jer godt betalt, som Jer Vane er».

Prokuratoren blev staaende og glo paa ham en liden Stund, og hans smaa gule Øine tindrede af Had og Hevnlyst. Hans lille Mopsenæse rykkede nu og da paa sig, og hans spidse Musetænder ^[238] saaes i lang aaben Række, ligesom sultne efter at hugge til.

«Det skal I engang komme til at angre, Hr. afskediget Lieutenant Brause,» sagde han, snudde sig raskt paa Hælen og gik. Hans fine Kusk med de blanke Støvler fulgte bagefter ham med Pans afsjælede Legeme i sine Arme.

Major Ulrich Friederich Schousboe von Knarren rystede Lieutenantens Haand: «Handlet som en Jæger! Jeg siger bravo, Bassen Brause.»

Idetsamme kom Diana og Flora snigende opover; de forstod ikke rigtig det hele; de var ængstelige for Skjænd, de stirrede spørgende paa Lieutenanten og logrede med sine Haler.

Men Lieutenanten bredte sine lange Arme ud til et stort Favntag: «Kom begge tol Kom Diana! Kom Flora!» Og ellevilde af Glæde sprang de op paa ham,

slikkede hans Ansigt og hans Hænder i uendelig Taknemlighed over, at *han* ikke havde taget Feil, at *han* ikke havde troet, de havde forsømt sin Pligt som brave Jagthunde.

«Ja, ja! Vi var flinke begge to! Men slig skal Kjøteren ha det!» Og de kjælede for hinanden og snakkede saa pent til hinanden og roste hinanden, inntil de havde Taarer i Øinene baade Jægeren og Jagthundene. Og de forstod, at *han* havde forsvaret deres Ære, og at der ikke var noget Menneske i Verden, som det var værd at tjene uden *ham*, den eneste, den kloge og retfærdige! Da han derfor bad dem gaa og «ta Pus», da stormede de afgaarde yre af Lykke ^[239] lige imod Voilevatne – ind i de store, salige Jagtmarker!

Kusken fik Ordre til at spænde for og komme efter med Vognen: ikke et Øieblik vilde Prokuratoren dvæle i Nærheden af denne Lieutenant eller hvad hans var. Han sparkede afsted nedover Veien, det fortteste hans korte Ben og hans tykke Mave kunde tillade.

Da den galante Kusk stod og spændte for, kom Lægdekjærringen krabbende frem fra Drengestuen; kors! hvad dette skulde betyde.

«Hvad dette skulde betyde?» svarede den forhenværende Livkusk og pegte paa Pans drøvelige Kadaver, som laa i Kaleschen. «Tror du, Standsfolk kan være hos slige Bikjedræbere? Her gjør Bitterkorn ham den Ære at besøge ham, denne Sveltihjel af en afdanket Lieutenant. Og hvad er det saa det første han gjør, Værten? Værten, hører du! Han skyder min Sjæl og Salighed Bitterkorns Blodshund, – en fin Støver, Mor, som er værd flere hundrede Rigsdaler. Den skyder han! Men den skal ogsaa blive dyr at betale.» Han var færdig med at spænde for, og idet han svang sig paa Bukken, knaldede han med Pisken og raabte: «Næste Gang Bitterkorn og jeg kommer her paa Gaarden, blir det en anden Dans, kan Du hilse og sige.»

Saa rullede han afsted i skarpt Trav.

Gaardspladsen blev ligesom saa tom, da den store Karosse var borte. Ialfald syntes Halte-Guri det. – Hun saa sig omkring, paa Sædehuset, hvor ^[240] Malingen begyndte at skalle af og Tagskjægget begyndte at bugte ind og ud. Paa Udhusbygningerne, som var sadelryggede og forfaldne allesammen; – der var stoppet Kluder i altfor mange Vindueshuller.

Og Kuskens Trudsel sad hende i Øret; – kommer han nogensinde igjen, da

kommer Armoden kjørende med ham ind paa Vibleskau.

«Det er Synd for Løtnanten! Vorherre har været heller streng mod det arme Ting nu og alle Tider! Det er Synd for ham.»

Og hun rystede paa sit alvidende Hexehoved og vaggede ind i den sorte Drengestuen til den Krog i Skorstenen, som var hendes.

Men langt borte fra Voilevatne klang Losen muntert ud i Høstmorgenen, og Aspen stod rød og Birken stod gul og Vandet var blikkende stille.

Bassen Brauses Historie

[241] Halte-Guri likte sig aldrig saa godt, som naar hun kunde sidde i Skumringen og fortælle Historien om Løtnant Brause. Da rokkede hun frem og tilbage med Kroppen, og jo mørkere Historien blev, desto mørkere blev hendes Stemme, indtil alle, som hørte paa hende, græssede af Uhygge, som om de havde hørt en rigtig fæl Spøgelseshistorie.

Og naar hun havde fortalt sig færdig, gjentog hun altid det samme: «Det er Synd for Løtnanten! Vorherre har været heller streng mod den arme Tingen nu og alle Tider.»

Det lød som et vemodigt Omkvæd efter en mørk og rar Vise.

Halte-Guri begyndte altid sin Historie med at skildre Presten Flemming, som hun kjendte nøie, eftersom hun havde tjent ham tro og længe.

Hr. Peder Povelsen Flemming residerede lange Tider høit oppe i Fjeldbygden. Kaldet var lidet og besværligt og Almuen ugudelig og henfalden til allehaande Laster.

[242] Særlig huserede Drikken slemt imellem Bønderne, og med Drikken kom Slagsmaal og ofte Mord og Drab. Og hvad værst var: Om Søndagen, naar Almuen kom til Kirke, havde hver Mand Flaske med, saaledes at den Vending: at tage paa Kirketur, vilde sige omtrent det samme som at tage sig en forfærdelig Rus.

Der blev drukket paa Kirkegaarden, paa Gravene og inde i Vaabehuset, og en hellig Pintsedag hændte det, at etpar drukne Mænd løb op i Klammeri midt under Gudstjenesten, og i Kampens Hede kom de væltende ind i selve Guds Hus

med de værste Eder og Forbandelser og laa og baskede helt frem paa Kirkegulvet.

Da var det, den sterke Hr. Peder gik ned af sin Stol. I fuldt Ornat begav han sig hen til Slagsbrødrene, løftede dem op en i hver Krave og slæbte dem ud af Kirken, ud af Kirkegaarden og helt ned paa Veien, hvor han dunkede deres drukne Skaller mod hinanden, saa det ligefrem dundrede, og Blodet sprang dem af Næse og Mund.

Det var ikke den eneste Gang, den kjæmpesterke Prest tugtede sine ugudelige Sognebørn med en haard Næve; og egentlig holdt Folk af ham derfor.

Thi han gik sjelden eller aldrig til Lensmand for at faa de skyldige dømt efter Lovens Bud. Han straffede dem selv. Havde de forbrudt sig svare mod Guds Lov, saa ikke hverken Tordentale eller legemlig Tugt var tilstrækkelig, da dømte han selv Synderen enten til klingende Bod eller ^[243]til at stande offentlig til Skrifte eller til anden Forsmædelse, og han sørgede altid for, at hans Straf var frygtet og følelig.

Visselig kunde Peder Flemming have faaet et andet og behageligere Kald; thi han var en dygtig Mand. Men han blev der, han var. Han opfattede sin Stilling som en Kaldelse fra Herren den høieste selv. Han troede saa visst, at netop han var udkaaret til at være disse vildfarende Sjæles Profet.

Derfor blev han siddende i sit fattige Kald i lange Tider.

Der hænger endnu et Billede af ham i Fjeldbygdens Kirke. Det viser ham som en svær Mand med et frygteligt Blik under tætte, lave Bryn. Hans Skjæg er stort og redet udover Brystet; men Barten er klippet omkring Munden, saa denne vises tydelig. Læberne er tykke og sterktrøde og løber sammen i Mundvigerne til et Udtryk, som taler om en Vilje, der i sit Overmod bliver til Foragt, ja Væmmelse for Svagheden. Og det synes ogsaa at røbe brutal Sanselighed, som har raset, men som er stængt tilbage med sterke hvide sammenbidte Tænder.

Og som han sidder der, med Bibelbogen krystet ind til Hjertet med den ene Haand, og den anden løftet i Veiret med tre strakte sværgende Fingre, faar man et uforglemmeligt Billede af denne ukuelig haarde Mand, der gik sin Retfærdighedens Vei tværs igjennem Menneskjæbner og ikke skalv, om ^[244]han trampede jordisk Lykke til døde under sine faste Profettrin.

Denne mørke og strenge Mands Hjem var ligesaa mørkt og strengt som han selv. Det laa indunder det bratte Fjeldstup, der kastede sin Skygge tværsover

Dalen. Selv høisommers varede det til langt udpaa Formiddagen, før Solen naaede Prestegaardsvinduerne, og om Vinteren laa Skyggerne over Tunet i maanedsviis.

Puritansk var ogsaa Værelsernes Udstyr; i Storstuen stod der en lav Sofa med blankslidt nedsittet Skindtræk. Saa var der nogle Træstole, kaffebrune af Ælde, og et Klaffebord, hvori Dødningeuret sad og tikkede Dag og Nat.

Og i de andre Stuer var Udstyret endnu fattigere; midt paa Gulvet nogle Planker paa to Træbrikker, det skulde betyde et Bord. En Langbænk paa den ene Side, en Slagbænk paa den anden, en Trækrak ved Peisen og en Seng i Hjørnet. En Skindfæld var det eneste Overbredselsel og Halm var Underdyne.

Prestefruen var død for mangfoldige Aar siden; men dog groede der op et sky lidet Væsen i dette Prestehjem – en liden Pige ved Navn Rebekka. Hun var tynd og graa, med en Skjærhed i Huden, som de Væsener faar, der lever meget i Skyggen, og med store, rædde Øine, som flygtede, hvergang nogen streifede hende med sit Blik.

Der var i alle hendes Bevægelser noget pludseligt, som blev hun stadig skræmt. Og naar hun sad alene, var det lille Hoved altid bøiet tilbage ^[245] som hun sad og lyttede. Hørte hun bare nogen gaa udenfor, rykkede hun til, spilede Øinene op, som en der pludselig bliver vækket, pressede Læberne angst sammen og saa sig om til alle Kanter.

Lille Rebekka var ræd for alt og alle. Men mest for sin Far. Den sterke, strenge Mand! Hvor hun frygtede hans Øine, der tviholdt hende som to Staalkløer og tvang hendes arme Ansigt til at udholde Pinen, uden at hun nogensinde turde bøie Hovedet for at skjule sig.

Hun frygtede disse Øine mere end hans forfærdelige Haand, som dog kunde svinge Birkeriset saa ubønhørlig over hendes stakkars magre Krop.

Ja, hun frygtede Øinene tifold mere; for det at maatte udholde deres forfærdelige Vrede, var ikke alene en fysisk Pine, men en Sjælevaande, der bragte hendes Hjerte til at stormbanke og hele hendes Legeme til at skjælve.

Hvor hun gruede til hver Formiddag, naar han skulde gjenngaa Læxerne med hende, og til hvert Maaltid, naar hun skulde sidde og tie og høre paa ham tie og frygte for, at han skulde de begynde at tale.

Den, der skal være streng mod andre, maa først være streng mod sig selv og

sine egne, sagde Hr. Peder Flemming; og i Sandhed! han holdt sit Ord!

Endog efterat Rebekka var blevet konfirmeret, vedvarede denne hans meningsløse Strengthed. Han gjorde slet ingen Forskjel. – Han mindedes ikke, [246] at Barnet holdt paa at blive en ung Kvinde. Hans Næve faldt lige haard, og hans Ris var lige redebont nu som da.

Paa denne Tid blev pludselig Presten Flemming rammet af en stor Ulykke. – Han mistede sin Stemme. Lange Tider kunde han være ganske stum, men i Regelen var hans Stemme som en hæs Hvisken.

Han stred en tung Strid med sin Gud i denne Tid, denne haarde Prest, som havde været saa uryggelig viss paa, at netop Gud den høieste havde kaldet ham Hr. Peder som sin Profet mellem de uvidende og ugudelige.

Og nu tog denne Gud Stemmen fra ham! Herre, Du høie Herre! Hvorfor dog dette? Havde han ikke baaret sit Kors og vidnet Guds Ære i alle Aar? Havde han ikke svunget Tugtens Svøbe og tvunget de gjenstridige Nakker? Og nu, naar hans Arbeide holdt paa at lykkes, netop nu slog Herren sin Tjener med Stumhed! Herre, hvorfor! Forklar mig Din Mening, Herre i det høieste!

Hr. Peder kjæmpede med sin Gud, og hans Haar graanede i Kampen og hans Nakke bøiede sig og hans Blik blev sygt. Han maatte reise sin Vei, bort fra det Folk, hvortil han var kaldet, bort fra Vingaarden! Gud Herren havde forbandet ham og slaaet hans Røst med Stumhed, paa det at han ikke længer skulde vidne om Guds Ære!

– Lægerne forordnede et mildt Klima, og saa [247] kom Presten Flemming til at bo paa en liden Gaard ved Sjøen ude i Paradis.

Da Rebekka kom did, var hun sytten Aar.

*

Hun kom til Paradis om Vaaren, da alt var stadset til i nyt og festligt Skrud, aa! hun vilde neppe tro sine Øine. Hun havde aldrig været udenfor Fjeldbygdens trange Kløft, og den svarte Naaleskov mod Syd havde altid staaet der og stængt.

Derfor blev hun ganske blændet af alt Solskinnet og al den blanke Blidhed, hun her mødte. Hun, der havde levet sit Liv midt i Strengtheden, Alvoret og de tungsindige Skygger: nu mødte hun Smil overalt, overalt! De tindrede i Smaasjøen, som gik og skøied i Kjilen, de vinkede til hende fra Ungskovens Løv,

som dirrede i Brisen, de hilste hende paa den brede trygge Eng, som laa der i Fred for Skred og Flom og al Fjeldbygdens Angst, bare smilte, smilte hende imøde i sit rige og sunde Velvære.

Rebekka syntes ogsaa, at Menneskene her var ganske anderledes end dem, hun havde mødt før i sit Liv. Ansigterne her var lyse som Engene, syntes hun; der oppe i Fjeldbygden havde Folk været mørkere af Haar og Hud. Der havde ligesom været en Skygge henover dem. Og Øinene havde ligget saa dybt inde i Hoderne, alvorlige som Fjeldvande paa Ødevidden.

[248] Men her, hvor hun nu var! Her lo jo Folk af ingen Ting! Og muntre var de i Kroppen ogsaa, som unge Foler. Ja, om det saa var Sproget, saa var det uendelig meget mere godsligt end Fjeldfolkens malmtunge Maal. Her pludred Folk lystigt som Bækken, der strømmer med Solblink og Smil i, og med tusen smaa Fossefald og Latter og Glæde hele Veien nedover.

Denne Vaar – den første, da Rebekka kom til Paradis, mødte hun den unge Lieutenant Bjarne Brause.

*

Der er i de fleste Menneskers Liv en gylden Tid.

Da bliver selv de graa Hjerter gode, der kommer Reisning og Fest selv over de Skikkelser, som før var krummede af Hverdagens Slid, og der kommer Glædeglans selv i de fattigste Øine.

Lad saa Videnskaben komme og forklare Menneskenes gyldne Tid med en kløgtig Formel; – Videnskaben er jo som oftest splidagtig med sig selv, og ad Aare kommer en endnu kløgtigere Formel og slaar den første ihjel.

Men Digteren har Ret; thi fra Evighed har de besunget denne Hjerternes Blomstringsstund og til Evighed skal de besynge den, saalænge der findes Hjerter, som blomstrer, og Sind, som synger derom.

*

[249] Der kommer en Solstraale ind bag Gardinet; da tændes Dit Sind i Glæde. Udenfor staar Vaaren og venter paa Dig. – Og Vaaren har pyntet Alverden ud med det lyseste Løv. Og Vaaren har hentet fra fjerne Land baade Stær og Gjøg, baade Maaltrost og Havesanger. Og Blodet slaar i saa sær en Takt; – hvad er det monstro? Hvad bringer den Dag, som kommer.

Du ruller Gardinet fra Vinduet op; – der staar et blomsterstrødd Æbletræ; det skinner snehvidt, men dog med en Glød af rosenrødt mellem det hvide.

Aa, tag mig, Solskin! Aa, tag mig, Vaar! Aa, tag mig alt hvad Vaaren monne bringe!

*

Altfor høi og spinkel saa Rebekka ud. Hendes hjemmesyddede fattige sorte Kjole hang om hendes skraa Skuldre og smale Hofter; et brunt Bælte holdt den sammen om Livet, og i det brune Bælte sad en gammel blankslidt Sølvspænde – det var al den Stads, hun eiede.

Paa Hovedet havde hun en flad Straahat, som blev bøiet ned over begge Ører af et sort Baand, hun knyttede i en Sløife under Hagen. Paa Fødderne havde hun tykke Støvler, som en af Fjeldbygdens Skomagere havde klumpet sammen til hende.

Hun saa ganske ud som et Fattigmandsbarn. Og det stak saa af hernede i Paradis, hvor der [250] dog fandtes Damer, som pyntede sig med Datidens letfærdigt-skjønne Flitter og strøede sine Skikkelser over med Blomster og brogede Silkebaand.

Rebekka saa med Undren og Beundring paa dem; men ikke ønskede hun sig Silkesko istedetfor sine jernsømmede Fedtlærstøvler. Thi hun var sig selv saa sikkert bevidst, at hun var styg. Aldrig skulde hun være med der, hvor Glæden var. Thi foran hende stod jo hendes Fader med de strenge Øine og stængte Veien.

Nei, hun misundte saavisst ingen. Hun var ydmyg til Bunden af sin Sjæl. Hun syntes bare, det var saa altfor stor en Lykke, at hun skulde have faaet Lov til at komme hidned, hvor alt var saa vakkert og hvor alt smilte hende imøde.

Presten Flemming sad i sin Stol og granskede Guds Ord. Han gik aldrig noget Sted. Egnens Honoratiores kom paa Visit til ham. Han sad der stum bag sit graanende Skjæg og saa paa de Besøgende med sine vilde Øine. Derfor kom ingen til ham to Gange. Han gjengjældte heller ingen Visit. Han blev siddende, der han sad, og kjæmpe med sin Gud.

Af Medlidenhed bad man Rebekka til sig. Hun fik ikke Lov til at gaa. – Hun var selv glad over det; thi hun skammede sig over at komme sammen med de finklædte Damer og de muntre Mennesker, – saa styg hun var, og saa keitet og

bondsk, hun maatte forekomme dem alle.

Første gang hun saa Lieutenant Brause var en Søndag ved Kirken. Hun kom alene; hendes Far ^[251] havde en af sine ondeste Dage, da han ikke engang kjendte sig værdig til at sætte sin Fod i Guds Hus.

Nu traf det sig saa, at netop som Rebekka kom til Kirkegaardsgården, stod hele Sogneprestens Familie der, og midt i Kredsen en ung Officer i fuld Uniform, som skinnede rød, hvid og gylden i det sterke Solskin.

Det var første Gang, Rebekka havde seet en Uniform, og hun syntes den var deilig! Hun stjal sig til at gaa langsomt opover Kirkebakken for rigtig at se – nyt og mærkværdigt som dette var for hende.

Da Presten fik Øie paa hende, forsøgte hun først at smyge sig væk; men hun blev kaldt hen til dem og forestillet for ham i den mærkværdige Dragt; – hun holdt paa at synke i Jorden af Undseelse.

Men da hun havde faaet gjemt sig i en Krog af Kirken langt fra de andre, begyndte hendes Hjerter at hamre, og hun syntes, hun havde oplevet en stor Begivenhed.

Lille Rebekka! Hun hørte ikke meget paa Prækenen den Søndag!

Hendes Tanker var urolige og lyse; de flagred hid og did lig Sommerfugle i Solskin. Udenfor Vinduet stod en ung Birk og neiede i Brisen; hun kunde ikke faa sine Øine fra de smaa glitrende Blade. Nu kom der en Bogfink og satte sig paa de yderste Kviste; hun kunde se den sang, troede at høre det ogsaa. Den fløi bort, men kom igjen; ^[252] hun blev ganske glad i Bogfinken og Birkebladene; – og med engang kom der strømmende indover hende en Følelse af umaadelig Lykke. – Det var, som hun slet ikke kunde bære den, – som hun maatte springe ud af den mørke Kirke, ud i Solskinnet bort til et Sted, hvor der var ganske ensomt og grønt af Løv, og hvor hun kunde ligge paa Ryggen og se op i den blaa Himmel og lukke Øinene og lade Solen skinne paa Ansigtet og høre Bogfinken synge sin Vise.

– Da Gudstjenesten var forbi, skyndte hun sig ud af en Bagdør og nedad Veien; hun var saa ræd for, at hun skulde træffe nogen af Prestens.

Men da hun var kommen et Stykke, saa hun ikke kunde se Kirken mere, satte hun sig ved Veikanten i det høie Græs.

Hun havde ikke siddet længe, før hun hørte raske Skridt, og før hun rigtig fik

summet sig, saa hun Lieutenant Brause staa foran sig.

Helst vilde hun have lagt paa Sprang, saa ræd blev hun. Men hun blev staaende ganske urørlig med dybt sænket Hoved.

Han havde sprunget efter hende for at spørge fra Prestens, om hun ikke vilde blive der og spise Middag.

Hun fik saavidt hvisket et lidet Neitak; men det var hende umuligt at faa sagt mere. Da han begyndte at gaa nedover Veien fulgte hun viljeløs, men hørte knapt alt det, han spurgte og bad. Hun følte sig bare saa grænseløst skamfuld, og saa ulykkelig.

^[253] Videre og videre gik de nedover Skovstien, og nærmere og nærmere kom de til hendes Fars Hus. Pludselig fôr der en Skræk gennem hende: tænk om Far fik se hende sammen med en fremmed – ovenikjøbet en ung vakker Mand.

Hele Barndomsrædslen rislede gennem hende, og før hun fik tænkt sig om, var hun paa Sprang henover Markeme – hjem, bare hjem.

Han blev staaende tilbage, maabende af Forundring. Han lo først lidt, saa gik han nogle Skridt, stansede og saa efter hende.

Besyderlige Pigebarn! Javisst var det mod alle Regler at lægge paa Sprang uden nogensomhelst Grund, – men man fik jo huske paa, hvordan hendes Barndom havde været. Han havde hørt meget om Presten Flemming og hans mørke Strenghed og hans haarde Skjæbne. Sammen med den underlige Særling havde Barnet levet hele sit Liv. – Hvad Under da, at hun var blevet forskræmt? Hvad Under, at hun ikke var som de andre? Hvad Under, at hun flygtede som en ung Hind bort over Markerne.

Og saa var der noget rørende over hendes unge Hoved, som var saa dybt bøiet, – og noget saa blygt over de nedslagne Øine, – og noget saa jomfrueligt over hele Rebekka Flemming.

I dybe Tanker gik Lieutenant Brause tilbage til Prestegaarden.

*

^[254] For en Forvirring der kan herske i saadant lidet Pigeoved! Som det kan storme fra Øst og Vest og Nord og Syd paa samme Tid! Skam og Skræk, Sorg og Græmmelse, og saa en uendelig Følelse af Forladthed!

Saasart hun var kommet til det første Skauholt, stansede hun, skjulte sig –

med begge Hænder trykkede mod den bølgende lille Barm – stirrede.

Og da hun saa ham langsomt gaa sin Vei, da maatte hun først græde, men se efter ham igjen, hikstende, skjulende sig, men med strakt Hals og Taarerne drivende nedover Kinderne.

Og da det sidste Glimt af det røde, hvide og gyldne for sidste Gang glinsede frem mellem Trærne, og da det alt blev stille og øde, da maatte hun græde igjen – længe –; og hvergang hun forsøgte at reise sig, kom der noget nyt hun maatte græde for.

Indtil hun pludselig fór op ved en forfærdelig Tanke: *Middagen!* Tænk om det skrækkelige hændte, at hun kom forsent til Middagen!

Hun sprang, sprang, saa fort hendes tykke Støvler vilde bære hende, gennem Ulænde og Myr, over Veien, gennem Havegrinden hen til Døren. Den aabnede hun stille som en Tyv, dødsangst for hvad der nu skulde ske – hvad han skulde spørge om, og hvad i Guds Navn hun skulde svare. Der var ingen i Gangen, ingen i Spisestuen. Hun listede sig paa Taa ud i Kjøkkenet; der stod Guri, Pigen.

^[255] «Hvor er han?» hviskede Rebekka.

«Paa Værelset sit,» hviskede Guri igjen. «Han har forlangt Maden op, og han har sagt, at han ikke maa forstyrres.»

Rebekka traf et dybt Lettelsens Suk.

«Aa, Gud ske Lov!»

*

I flere Dage derefter turde ikke Rebekka sætte sin Fod udenfor Døren. Hun kunde ikke tænke sig Muligheden af at træffe ham igjen. Hvad maatte han tro om hende? Hun havde jo opført sig saa tosset og upassende, som bare *hun* kunde finde paa. Og hvis han havde fortalt det paa Prestegaarden, hvor maatte de ikke da le hende ud, – den uopdragne Bondetøs!

Nogle Aftener senere kom Guri og fortalte, at Lieutenanten, som var i Besøg paa Prestegaarden, havde gaaet forbi paa Veien ret som det var baade igaar og idag; – det saa ganske ud, som han gik for at træffe nogen.

Rebekka blev blussende rød og skyndte sig ud af Værelset uden at svare.

Hun forstod slet ikke dette. Hvorfor ialverden vilde han træffe hende, tro? – Han var ikke ude af hendes Tanker hverken Dag eller Nat; hele hendes Væsen

dirrede af Angst; men samtidig var der ogsaa Nysgjerrighed. – Hvad monstro han mente om hende? Han *maatte* jo synes, hun var det mest uopdragne Pigebarn, han endnu havde ^[256] truffet. Men hvorfor vilde kan da træffe hende? Hvad ialverden kunde kan have at tale med hende om?

Fredagen kom en al Prestedøtrene paa Visit.

Hun vilde invitere Rebekka til Søndag. – Da var det nu rent, som det svimlede for hende. – Vidste de da ikke, hvordan hun havde opført sig?

Men Prestedatteren sad der i sin fine, renstrøgne Sommerdragt, mild og venlig, som om ingenting var hændt.

Rebekka vidste slet ikke, hvad hun skulde svare ...

«Ja, for Far syntes, I *maatte* have det saa ensomt her. Og dette *maatte* især være ondt for Frøken Rebekka, mente Far. Og saa – paa Søndag kommer der nogen unge Mennesker til os. Vi skulde gjøre det lidt hyggeligt for min Fætter Lieutenanten, som er paa Besøg. Og saa vilde vi saa gjerne, om Frøken Rebekka vilde komme med.»

Men Frøken Rebekka svarede ingenting; sad og pillede forlegent med Bæltet paa sin Kjole.

«Og min latter Lieutenanten vilde især sætte slig Pris paa, om Frøken Rebekka vilde komme. Han var saa kjed over, at Presten Flemming var saa daarlig sidste Søndag, at Frøken Rebekka ikke turde blive med hjem til os.»

Der gik et stik af Glæde gennem hende fra Isse til Fod. Hun turde ikke se op, ikke røre sig, forat ikke den anden skulde lægge Mærke til nogen pludselig Forandring i hendes Udtryk.

^[257] Han havde skjult alt for dem! Han havde løiet for at beskytte hende! Hvor ædelt det var gjort af ham! Hvor ydmygt taknemlig hun var derfor!

Men hun turde ikke møde Prestegaardsfrøkenens Øine; hun fik tilslut mumlet noget om, at hun først *maatte* spørge Far. Hvis hun fik Lov af ham, saa –

Det utænkelige hændte, at Rebekka fik Lov til at gaa ud i Selskab. Rigtignok var det bare en Søndagseftermiddag til Prestegaarden; men Rebekka troede ialfald ikke sine egne Øren, da hun virkelig fik Lov til at gaa. – At saa stor Lykke skulde times hende!

– Guri Pige blev meget opskjørtet, da hun fik høre, at Rebekka skulde i

Selskab. Thi hvad ialverden skulde Frøkenen gaa i!

Ja, selvfølgelig mente Rebekka, at hun fik gaa i sin sorte Søndagskjole; thi andre havde hun ikke. Guri Pige rystede paa Hovedet.

«Og Skotøi?» spurgte hun.

Ja, det var næsten det værste; thi de fæle Fjeldsko, hun pleiede at slarke omkring i, dem kunde hun ved Gud ikke være bekendt af.

Hvis hun da ikke kunde laane Guris egne Høitidssko?

De blev passede, og det viste sig, at de sad nok saa godt; kun var de en hel del for store. Men det gjorde ingenting! Aa, hvor deilige og lette de var at gaa paa! Som at svæve i Luften, syntes Rebekka.

De listede sig op paa Loftet en Eftermiddag ^[258] og ledte igjennem nogle Kasser og Kufferter, som der stod. Der vidste de, laa nogle Ting fra Rebekkas Moder; kanske de der kunde finde et og andet, som kunde bruges.

Rebekka syntes igrunden dette var noget henimod Helligbrøde og Krænkelse af Dødens Fred. Hun var heller ikke til at formaa at røre ved nogen af Kjolerne, som laa sirlig lagt sammen i en Kasse for sig. Men i en Tine laa der noget Skrab sammenrullet; – der var et forkrøllet Slør, en liden hvid Strimmel, der lignede Knipling, en Brosche, hvis Naal var brukket af – altsammen udbrugte, kasserede Ting, som man ikke skulde tro kunde due til nogetsomhelst. Men Rebekka var nu engang ikke til at bevæge til at se andetsteds, og saa maatte de nøie sig med, hvad de fandt i Tinen.

«Men bare jeg faar Lov af Far,» sagde Rebekka.

Saa maatte hun skjælvende ind og bede om Lov til at benytte Skrabet.

«Er du ikke god nok som du er?» hviskede han med sin hæse, sluknede Stemme. Men da han fik se, hvad det var, hun havde fundet at pynte sig med, slog han ærgerlig ud med Haanden og bad hende lade sig være i Fred.

Hvor omhyggeligt Sløret og Kniplingen blev vasket i lunkent Sæbevand, og hvilken Glæde der var, da det viste sig, at de blev ganske hvide igjen – ganske som nykjøbte, sagde Guri Pige! Og for en Omhu med Strygejernet, at det ikke skulde svide Klenodierne, og for et Mas for at ^[259] faa krummet en Naal til, saa den kunde bruges i Broschen!

Og for en Prøving og Passing for at finde, hvor det vilde tage sig bedst ud!

Indtil det blev saa, at Sløret skulde knyttes over Hatten istedetfor det sorte Baand, som nu var der, og Kniplingen skulde syes fast rundt Halsen; for der lyste den hele Kjolen saa nydelig op, og Broschen skulde fæstes midt paa Brystet – for Sikkerheds Skyld satte Guri Pige nogle forsvarlige Nest i Naalen.

Og da saa Rebekka havde faaet Guris Sko paa og nogle Blomster paa Hatten og i Bæltet, forsikrede Guri, at nu var Frøkenen næsten ligesaa fin som nogen af de andre Frøkener, som kom paa Prestegaarden.

Det var meget, altfor meget sagt.

Men lykkelig var hun, lykkeligere end nogen af de andre i de fine Kjoler.

*

Denne dag var en gylden Dag i Rebekka Flemmings Liv.

Der kom ingen igjen senere, der var som denne. Saa salig fra den tidlige Morgen, da Solen kom ind bag Gardinet og tændte hendes Sind i frysende Forventning. – Hun vidste det: udenfor stod Vaaren og ventede paa hende. Og pyntet var Alverden med det lyseste Løv. Og Vaaren havde hentet fra fjerne Lande baade Stær og Gjøg, baade Maaltrost og Havesanger. Og Blodet slog i saa [260] sær en Takt: hvad var det monstro? Hvad bragte vel Dagen, som kom?

Hun rullede Gardinet hurtig op: se! der stod et blomsterstrød Æbletræ; det skinnede snehvidt, men dog med en Glød af rosenrødt mellem det hvide.

Det var den gyldne Dag i Rebekka Flemmings Liv; den Dag, da det for første Gang jublede i hendes Hjerte: Aa, tag mig, Solskin! Aa, tag mig, Vaar! Aa, tag mig alt, hvad Vaaren monne bringe!

*

Da hun kysede sin Far til Afsked, sagde han: «Husk paa at tage Din Gud med Dig!» Saa gik hun, saa tryk i sin Glæde, fordi hun virkelig skulde have Lov til at være fornøiet en hel lang Dag.

Hun var ikke engang saa dødsens angst for at træffe Lieutenant Brause igjen; og det undrene hende lidt selv. Hun som for faa Dage siden ikke turde tænke sig Muligheden af at møde ham i dette Liv. Men kanske det var, fordi han havde tiet om hendes Uopdragenhed, ja endog løiet for hendes Skyld. Det gjorde, at hun følte ham som sin Ven. Ak, hvor det var deilig at vide om et Menneske, som vilde hjælpe hende! Hun, som altid før bare havde følt sig ganske alene.

– Men det var jo underligt nok, da de traffes. Hun var saa ræd for, at han skulde smile, saadan underfundigt og forstaaende. For hvis han det ^[261]gjorde, da vilde det ligesom være at minde hende om det, hun mindst af alt vilde, han skulde mindes.

Men han var bare høflig og galant. Hun havde aldrig troet, noget Menneske kunde føre sig saa smukt. Saa mandigt, saa værdigt. – Hun stjal sig til at se paa hans Ansigt, engang han stod og talte med nogle andre. Det var netop som hun havde tænkt sig det. Høit fra Øienbrynene til Haarroden, smalt nedover Kinderne og ud i Hagen; etpar tætte, brune Bakkenbarter helt ned til Kalvekrydset gjorde Ansigtet endnu smalere og ædlere. – Og Udtrykket var fribaarent, muntert og dog alvorligt.

Og saa i et helt Blik saa hun denne sterke Mand fra Hoved til Fod, – saa vakker som intet hun havde tænkt. Og han var det, som havde løiet, forat de ikke skulde le af hende.

Ja, idag var alt deiligt. Selv Salmesangen, som drævede efter den snøvlende Kirkesanger, forekom hende høitidelig; og Prækenen, som fulgte, hørte hun paa i spændt Andagt. – Den handlede om Guds Godhed.

Oprigtig talt havde Rebekka hørt saa lidet om Guds Godhed, men saa meget mere om hans Strenghed og hans ubarmhjertige Retfærdighed.

Men denne blide Prest talte saa smukt om Guds Godhed, at hun tilslut neppe turde tro sine egne Øren. Hendes Sjæl fyldtes af Taknemlighed, og hun fik Taarer i Øinene, fordi hun følte sig saa ganske uværdig til at sidde her og have det saa godt og høre saa mange deilige og trøstende Ord om ham deroppe og os hernede.

^[262]Og saa Kjøreturen fra Kirken til Prestegaarden i en bred og magelig Vogn og to Heste for – to svære Heste, mindst dobbelt saa store som den lille raggede Folen, de havde havt hjemme i Fjeldbygden. Og saa Prestegaarden selv, lys og bred, ligesom den vilde sige velkommen hid! til alle, som kom kjørende ind paa Tunet. Og rundt om Gaarden en deilig Have med alskens mærkværdige Urter, som hun aldrig havde seet før, og en Frugthave, der stod i et Drev af Blomster. Hun maatte ogsaa være med ud i Fjøset og se paa de mange blanke Kjør, og bag Fjøset var en Dam med Ænder og Gjæs; – der var slet ingen Ende paa denne Prestegaards Herligheder. Hun gik taus omkring og gjorde bare store Øine.

Og Middagsbordet var dækket under to store Trær foran Huset: og al den

deilige Mad! – Og tænk! hun fik rød Vin til! Og saa muntert et Maaltid! Presten selv gik foran med Skjemt og Historier, saa alle sammen lo omkap; Rebekka maatte selv le med; – men ret som det var tog hun sig i det: gik dette an? Var det ikke Synd at le, naar man sad ved Middagsbordet? «Husk paa at tage Din Gud med Dig,» havde Far sagt.

Men mærkværdigst af alt var dog, da hele Selskabet om Eftermiddagen gav sig til at lege! Paa en hellig Søndagseftermiddag! Og Presten selv var med, og hvad værre var, han spillede Violin, og de andre sang dertil. Aldrig turde hun fortælle Far dette. For dette *maatte* da være galt! – Hun havde ikke Lyst til at være med; i Høiden ^[263] kunde hun jo se paa, for morsomt var det! Men allesammen gik ligesom ud fra, at hun naturligvis skulde lege med de andre; de sagde, hvordan hun skulde gjøre, og hvor hun skulde staa, og før hun vidste Ordet af det, var hun midt oppe i Legen, sang med de andre, dansede og sprang akkurat som de andre sagde, hun skulde gjøre, og da hun først havde lært Legen, sagde de hun var saa flink, og da blev hun stolt og glad og legte videre.

Men hele Tiden med lidt ond Samvittighed i sit Hjerte; og Gang paa Gang kom Farens Stemme i hendes Øre: Har du Din Gud med nu?

Hun var derfor paa en Maade noksaa lettet, da Legen sluttede, saa morsom den end havde været. Samtidig havde Legens Munterhed gjort det af med hendes Forsagthed; nu turde hun saamænd snakke løs med alle sammen, især med Lieutenanten. For han havde et eget Lag at smaapræte paa, som gjorde hende saa tryk. – Og saa var han saa løierlig! Alt det, han kunde finde paa at sige og gjøre! Bare det, at de kaldte ham Bassen allesammen istedetfor Bjarne, som i Virkeligheden var hans Navn. Tænk at kalde ham, store pene Manden, for Bassen, som han havde været en liden Gut.

Og saa var det snodigste af altsammen, at han akkurat lignede til at hede Bassen. Der var noget inderlig barnsligt og gemytligt og snilt ved ham, akkurat som ved det Navnet, og sandelig havde hun ikke selv flere Gange været paa Nippet til at kalde ham saa.

^[264] Da Solen skulde til at gaa ned, tog de en Rotur indover Paradiskjilen. Og den Rotur var det deiligste af altsammen. Blikstille laa Vandet henimellem Markerne og indunder de store Trær, som enten var halvt udsprungne allerede eller stod fulde af Knopper. Aa, som de speilede sig, Himlen og Trærne og Landet

rundt om og de svanevide Baader med lysklædte Mennesker i. – Og saa blev der sunget snart fra en Baad, snart fra en anden, snart fra etpar høie Damestemmer snart en dyb smægtende Mandsrøst.

Aa, denne Tur paa det speilblanke Vand i de svanevide Baader! Aa, hvor hun siden levede den om, hørte Sangen, som dengang blev sunget, saa plasket af Aarerne, saa Bassen Brauses krøllede Haar og hans lyse-lyseblaa Øine, som hvilede i hendes mange Gange og lange Stunder ad Gangen. –

*

De fulgte hende helt hjem. Et lystigt Selskab, der lo og støiede, der de stod udenfor Presten Flemmings Dør og skulde sige Farvel til Rebekka. Kanske stod de lidt længe, som det hænder, naar unge Mennesker, som har været sammen en hel vakker Vaardag, skal skilles ad, skjønt de har den største Lyst til at blive sammen endnu mange Timer.

Kanhænde de blev der lidt længe; – for pludselig stod Pastor Flemming stor og mørk og barhodet i Døren og saa paa dem. – De hilste alle ^[265]ærbødigt paa ham; men han besvarede ikke Hilsenen, bare blev staaende der og stirre paa dem med sine strenge Øine.

Da blev allesammen bange, som om de havde gjort noget galt. De sagde i Hast Farvel til Rebekka, og gik hurtig bort. Ingen af dem talte et Ord, saalænge Huset var i Sigte. –

Da Rebekka kom ind i den halvmørke Stue, spurgte Pastoren hende med sin hæse Stemme: «Har du saa havt Din Gud med Dig idag?»

Og han saa forskende paa hende, som han vilde udgrunde hendes Sjæls Hemmeligheder. En Stund varede dette; saa pegede han ud og hviskede: Gaa i Seng! – Hun gjorde Mine til at ville kysse ham som ellers; men han bare pegede ud.

Hun gik – det var første Gang, dette havde hændt, at hun ikke havde kysset sin Far til Godnat. Og idet hun klædte af sig og bad sin Aftenbøn, hørte hun hans tunge Trin i Stuerne nedenunder.

– Men hun var saa træt, saa salig og træt. Og midt i Aftenbønnen sovned hun og drømte hele Dagen op igjen.

*

En Ting forstod Rebekka efter den Aften, at ligesaa visst som hun længtede efter sine Venner fra hin Søndag, ligesaa visst var hendes Far imod dem. Hver Dag stod der Kamp i hende mellem hendes brændende Lyst til at gaa paa de Veie, hvor hun vidste, hendes Veninder spadserede, og ^[266]den dybe Skræk for at gjøre Faren imod. Det var Kampen mellem alt i hendes Sind og hendes Legeme, som længtede mod Lys og Glæde, og alt som fyldte hende med Angst – ikke alene Farens Straf, men det, der næsten var ensbetydende hermed: religiøse Ængstelser, Guds Gjengjældelse, Helvede. –

Det var en Kamp, som skaffede hende urolige Dage og søvnløse Nætter, saa hun i Løbet af kort Tid blev bleg og jammerlig at se paa.

Men saa hændte det jo, at hun kunde træffe Veninderne ganske tilfældigt – og da kom Glæden saa meget sterkere over hende; – hun blev rent ustyrlig, snakkede og lo ustanselig som for at tage alt med, saalænge der var Tid. Og Blodet sprang op i Kinderne, og Øinene videde sig ud og blev taareblanke; hun saa ud, som hun havde Feber.

Efter det første af disse Møder løi hun for sin Far. Første Gang løi hun al af Skræk; men da hun saa, det gik godt, løi hun næste Gang med Overlæg.

Bagefter havde hun det forfærdeligste Samvittighedsnag; hun gav tusinde hellige Løfter, hun bad tusinde brændende Bønner. Men hvad hjalp det? – Naar Djævelen næste Gang fristede hende, gav hun sig atter over, og naar hun først havde givet sig over, glemte hun alt, saalænge Moroen stod paa – for saa at faa desto større Skrupler, naar hun atter vaagnede til Besindelse.

Hvad nyttede det, at Prestegaardsdøtrene forsøgte at berolige hende! Hun gjorde slet intet ^[267]galt, sagde de. Hun gik og spadserte pent og anstændigt sammen med dem og deres Fætter; og det var da passende Selskab! Prestegaardsfolkene i Bygden! Kunde hendes Far forlange noget anstændigere?

Ja, de kunde sagtens snakke! De som havde en Far, der tillod dem at være lystige og glade – ja, som selv gik foran i Legen og spillede Violin dertil! De behøvede sagtens ikke at lyve for en saadan Prest!

Men hun! – Aa, Straffen kom nok! Engang maatte det jo gaa galt, og da blev det forfærdeligt.

Og den arme Rebekka havde Ret; – galt gik det, og galere end hun havde troet muligt. –

En Aftenstund kom de spadserende henad Veien, Prestegaardsdøtrene, Bassen Brause og Rebekka. Nu vilde Tilfældet, at Prestegaardsdøtrene var blevet lidt tilbage for at plukke nogle Blomster, som stod ved Veikanten, saaledes at Rebekka og Lieutenanten blev gaaende et Stykke foran dem.

Som de nu gar i sin bedste Passiar, leende og snakkende, staar Presten Flemming midt foran dem, som skudt op af Jorden.

I det samme Rebekka saa ham, var det som al Bevidsthed forlod hende. Hun blev som lam over hele Kroppen; og dog gik hun mekanisk videre, stiv som en Søvnjængerske, med Øinene fæstede paa ham, den forfærdelige.

Lieutenanten, som strax forstod Situationen, gik hen til Presten, hilste artig, nævnte sit Navn og ^[268] begyndte at forklare; hans Kusiner, Prestens Døtre, var strax herved.

«Gaa Jer Vei!» hviskede Presten.

Saa vendte han sig og gik nedover Veien, etpar Skridt efter Rebekka.

Lieutenanten fulgte med et Stykke – forklarende og undskyldende. Presten vendte sig og løftede sin Stok.

Da løb Lieutenanten i sin Fortvilelse tilbage for at hente Damerne. Han raabte høit paa deres Navne.

Og medens Rebekka gik nedover Veien, med Faderens Skridt tæt bag sig, hørte hun hans angstfulde Stemme kalde fjernere – fjernere.

... De stod ligeoverfor hverandre i Presten Flemmings Værelse.

«Du har været ulydig mod din Faders Bud,» hviskede han.

Taushed.

«Svar!» kom det haardt og sterkt.

«Ja.»

«Det er hverken første eller eneste Gang?» –

«Nei!» pressede hun frem; – ingen kunde lvve op i de Øine.

«Du har løiet for din Fader?»

«Ja.»

«Og det er heller ikke hverken første eller eneste Gang?»

«Nei.»

Han stod et Øieblik stille, pustede tungt. Saa gik han hen til Skabet. Tog riset.

[269] «Da skal jeg ogsaa vise dig, at du ikke er voxet fra Riset.»

Men da han kom imod hende, med det frygtelige Ris i sin høire Haand og den venstre løftet for at gribe hende, – da skyllede der over hele hendes Legeme en hed Skam: Ikke dette! Ikke dette! Før skulde en af dem dø!

Hun rykkede tilbage, med begge Næver knyttede – Munden halvt aaben, Øinene stirrende truende mod denne forfærdelige.

«Du maa ikke,» hun kjendte ikke sin egen Stemme, alt foregik aa fjernt. Han greb fat i hendes Arm.

«Jeg vil ikke,» skreg hun.

Og hun sled sin Arm løs, slog ham i Ansigtet med sin lille knyttede Haand og blev staaende lænet tæt imod Væggen.

«Jeg vil ikke,» hviskede hun. «Du har ikke Lov, jeg vil ikke.»

Han strøg sig henover Kindet, hvor Slaget havde rammet. – Han saa paa hende, – og der kom en viss vaagnende Forundring i Blikket. Og med engang steg der en brændende Skamrødme op i hans Ansigt, en blodigbrun Blusselens Rødme, der gik helt op i Haarroden – hans Blik vaklede for hendes, han slog sine egne Øine ned, og hans Skikkelse sank. Han vendte sig, gik de Par Skridt hen til Vinduet, blev staaende der med Ryggen vendt mod hende.

Hun blev staaende i samme Stilling, som ventende paa, at han skulde komme igjen; Læberne [270] bevægede sig endnu til de samme Ord: «Du har ikke Lov. Jeg vil ikke.»

Længe stod de slig, Far og Datter.

Endelig kom det borte fra Vinduet: «Gaa ind paa Dit Værelse.»

Hun gik.

Et Øieblik efter hørte hun hans Skridt henimod hendes Dør. I samme Nu stod hun som før, rede til at kjæmpe for Livet.

Hun hørte hans Haand tage i Døren; men den blev ikke aabnet. Det var som han betænkte sig; – saa blev Nøglen vredet om i Laasen og de tunge Skridt fjernede sig. De var ikke saa faste som ellers; de nølede, som om de var tvivlraadige eller i dyb Vaande.

Den næste Formiddag kom Bygdens godlidende Prestemand til Flemming. Han skulde forklare det hele, skulde Prestemanden, og tale den rasende Fader tilrette. Min bedste Broder, det hele har jo kun været ganske uskyldigt. –

Presten Flemming sad tungt i Stolen. Det graa Skjæg flommede nedover Brystet; Øinene saa ikke hvast paa den, der talte, som de pleiede. De flakkede rundt, eller de stirrede tomt fremfor sig.

Og naar saa den godlidende forsøgte at vække Flemmings Opmærksomhed med et: «Hører I det, kjære Broder?» – da løftede Flemming kun svagt paa Øienlaagene, rystede tungt paa Hovedet og hviskede: «Det er ikke *det!* Det er ikke *det!*»

^[271]Ja, saa sukkede Prestemanden og vidste ikke bedre Raad end at sige Farvel og gaa sin Vei med uforrettet Sag.

Senere paa Dagen, da Guri havde været paa Vei til Landkræmmeren, havde Prestedøtrene passet hende op og faaet vide, hvad hun vidste: at Rebekka sad indespærret paa sit Kammer, og at Presten sad ligeoverfor paa sit Værelse med Døren aaben, saa det var Uraad at komme ind til hende, selv om en ogsaa kunde have nok saa god Lyst til baade at faa høre et og andet og bringe det arme Kræ en Draabe Trøst. –

Samme Eftermiddag kom Guri Pige forskræmt op til Presten Flemming og sagde, at der var nogen nedenunder, som bad om at faa snakke med ham.

Da han kom ned, stod Lieutenant Brause der. Presten kom ikke længer end midt i Døren; der braastansede han.

«Jeg kommer her for at bede Jer, Hr. Pastor Flemming, høre mig i Rolighed kun et Øieblik» – begyndte Lieutenanten.

Presten gik nogle truende Skridt imod han; den unge Mand taug, men stod urokkelig, fortrak ikke en Mine og udholdt Prestens hadefulde Blik.

«I er en skammelig Forfører,» hvædede Presten ham op i hans Ansigt.

«Hr. Pastoren gjør mig Uret, I har ingen Ret til at kalde mig en skammelig Forfører. – Og hvis I hører mig tilende, skal I selv maatte bekjende ...»

^[272]«*Ti!*» skreg Presten, og hans Ansigt fortrak sig af Smerte. «I har taget mit Barn ifra mig med Eders syndige Kunster. Gaa, og kom ikke mere for mine Øine.» Og han pegte ud.

«Jeg forlanger, at I hører mig,» sagde Brause sterkt, men ganske roligt. «Hr. Pastor Flemming, jeg kommer her for at bede Jer give mig Jeres Datter Rebekka til Hustru. Saasandt jeg er en hæderlig Mand: jeg elsker hende af hele min Sjæl og skal til min Død ikke have nogen anden Attraa end den: at gjøre hende lykkelig.»

Presten Flemming mønstrede ham fra øverst til nederst, og han lo. Han vilde sige noget, men besindede sig, gik hen til Udgangsdøren. aabnede den og sagde:

«Nu kan det være nok.»

«I viser mig Døren? Men er I da forrykt? Hvad har jeg da forbrudt? Hvad vil I?»

«Hvad jeg vil? Jeg vil redde nendes Sjæl for Gud, den rettfærdige.»

*

Da Guri Pige samme Aften leverede Bakken med Aftenspise ind til Rebekka, laa der under Tallerkenen et lidet blaat Brev.

S. T. Velbyrdige

Frøken Rebecka Flemming!

Min høit erede Frøken. Ieg har idag anholt om Eders Haand hos Eders Fader Pastor Flemming. Han har svaret mig med at vise mig Døren. Men hvad Livet saa end bringer, staar dette mit Ord til Eder ved Magt fra nu af og til min sidste Dag, saasandt jeg er en ærlig Soldat og Gud er mig naadig. Svar mig, elskede Rebecka, om Eders Sind staar til mig, som mit til Eders, og jeg sværger, at én Gang skal der rinde gladere Tider for os begge. Thi Gud hjælper trofaste Hjerter og giver den dydige Kjærlighed sin Belønning. Svar mig saa fort I det kan, og læg Eders Svar, der hvor I fandt mit Brev, saa vil Overbringeren af dette sørge for, at Eders Svar kommer rettelig i mine Hænder. –

Den Eder altid tro tjenende, haabende, bedende og elskende og til Døden hengivne
Bjarne Brause.

Herpaa svarede Rebekka:

Kiere Bjarne Brause. Mine Øine kan slettes intet se at skrive; thi ere

de blendede af Taarer, baade Sorgens, men dog mest af alt Gledens. O, kiere, kiere Elskede! Du spørger om mit Sind staar til dig, og jeg kan intet svare dig, thi mit Hierte er saa fuldt og mine Taarer flyder uden Stansning. O, kiere Elskede! Om jeg skulde vente paa dig til min Lok den graanede, saa vilde dog Vente Tiden blive salig, fordi jeg vidste, at du havde det samme Haab.

Modtag her fra mit Fengsel al mit Hiertes Tak, som jeg ikke kan udtrykke, da jeg ikkun er en dum lille Pige, der intet kan udtrykke af hvad hun føler. Men ver inderlig hilset fra din dig evig elskende Rebekka.

*

Havde Livet faret nænsommere frem mod Rebekka og ladet hendes Væsen folde sig ud i Lys og Harmoni, vilde hun først langsomt være vaagnet til Bevidstheden om at være Kvinde og at være uopløselig knyttet til en Mand. Hun var jo endnu halvt et Barn; – og havde end Skjæbnen brutalt tvunget hende til at føle som en voxen Kvinde, var hendes Følelser dog endnu halvt instinktive. Hendes Kjærlighed til Bassen Brause var et ræd Barns Hengivenhed for den, i hvis Arm hun var sikker for al Verdens Straf og Forfølgelse.

Men hvor denne jomfruelige Hengivenhed var skjøn og ren i sin uendelige Tilbedelse! Hvor den var ydmyg og uden Grændser.

Og hvor mange snehvide Drømme der blev drømt i det lille Kammer, især naar Solen gik ned og Kjilens Vand laa speilblankt mellem Markerne og en svanevid Baad en og anden Gang gled stille forbi dernede, og der langt bortefra klang en længselsfuld Sang, hvis Ord hun ikke kunde høre.

*

^[275] Nu og da kom der et lidet Brev fra Lieutenant Brause. Hun kysede det og gjemte det paa sit Bryst, og hver Aften, før hun gik tilro, læste hun dem alle opigjen og opigjen.

En Dag kom der en liden fortvivlet Seddel; – han maatte reise; Tjenesten kaldte ham langt bort! – ak, og han maatte lade hende alene tilbage.

Men han maatte dog se hende før han drog sin Vei, saa at han ialfald kunde bringe med sig et sidste Minde om hende. Han vilde komme inat i Haven fremfor

Huset; – da maatte hun sidde i sit aabne Vindu og tilvifte ham en sidste Hilsen.

Det var en deilig Maiaften. Der var Duft af mange Blomster, der var Sang af mange Fugle, der var dæmpet Lys og en matskyet Maanehimmel. Der var dunkel Luft og en underlig Stilhed fuld af Hemmelighed og sagte Hvisken.

Rebekka sad ved Vinduet helt fra Solen begyndte at vige, til det sidste Guld døde om Aaserne. Hun saa Himlen skyes og graane, hun saa den lysne igjen af Maaneskin. Hun saa alt og hørte alt; men høiest hørte hun sit eget bankende Hjerter. Hun holdt Pusten; – det raslede i Trærne nede i Haven; men det var bare en Fugl, som satte sig. Den fløitede svagt, men tidde atter stille. Lidt efter fløiden.

En og anden Gang hørte hun Støi inde fra Huset. Det var Faderens tunge Steg, naar han vandrede i sit Værelse og kjæmpede med sin Gud.

Tilsidst blev dog ogsaa denne Støi sjeldnere; ^[276]– nu havde han vel lagt sig paa sin haarde Brix derinde for at hvile etpar Timer.

Lidt over Midnat hørte hun Trin henover Græsset. Der stod han, hun ventede paa. Hun skimtede saavidt hans Skikkelse under Trærne. Hun reiste sig op og strakte begge Hænder mod ham. Han vilde komme nærmere, men hun vinkede advarende, og han blev staaende under Trærne.

Med et larmede det bag hende; Døren reves op med et Brag, Faderen stod der. Hun skreg, og sprang iseng.

Han gik langsomt hen til Vinduet, saa ud, lukkede det og gik uden at sige et Ord. – Han lod Døren staa aaben efter sig; han lod ogsaa sin Dør staa aaben og tændte Lys inde hos sig.

Hun turde ikke røre sig. Hun borede Ansigtet ned i Pudsen og hulkede lydløst. Der var en Stemme inde i hende, som sagde, at nu skulde hun aldrig se ham mere, ham, som var hendes Glæde og Lyst paa Jorden.

*

En halv Mils Vei fra Presten Flemmings Hus – paa den anden Side af Kjilen – boede Capitaine Stener Horn paa Berge. Han var omtrent jevnaldrende med Presten og en Barndomsven af denne.

Han var Enkemand og havde i de Aar han havde boet i Paradis levet ganske afsondret fra alle andre. ^[277]Folk syntes, han var en Særling, men lod ham

forøvrigt skjøtte sig selv.

I den senere Tid var han begyndt at kjøre oftere og oftere indom Presten, og de to kunde sidde i timevis paa det mørke Studerværelse og tale sammen. Ingen vidste, hvad de drøftede, men sagtens var det alvorlige religiøse Spørgsmaal; thi man vidste, at Stener Horn var en Grubler, som studerede Skrifterne.

Etpar Dage efter at Lieutenant Brause var reist, blev Rebekka kaldt ind til sin Far. Stener Horn var da tilstede. – Hun blev befalet at læse høit for dem i en Postille. – Det var en Prædiken om Synden og dens Forbandelse; isærdeleshed Synden mod den Helligaand, Gjenstridigheden mod Naaden.

Da hun havde læst Prædikenen, fik hun gaa igjen.

Dette gjentog sig flere Gange udover Sommeren – tilsidst blev det Regel hver Dag, at hun sad derinde en Times Tid og læste for dem.

Sankte Hansdag kom Presten og sagde, at hun skulde klæde sig paa og følge med paa en Kjøretur til Berge for at besøge Capitainen. Det var første Gang, hun havde været ude paa flere Maaneder.

En Uges Tid efter sagde hendes Far, at hun skulde faa Tilladelse til at kjøre en Tur med Stener Horn alene. Hun blev forundret; – hvad skulde dette betyde –? Hun saa forskende paa sin Far; men han vendte Ansigtet bort. Hun kom ^[278] til at tænke paa, at hun ikke havde seet hans Øine siden *hin* Aften.

Egentlig havde hun slet ikke Lyst til denne Kjøretur; hun kunde ikke selv gjøre sig Rede hvorfor. Men hvorfor skulde hun gjøre sin Far imod i slige Smaating –? Naar alt kom til alt, skulde kanske dette betyde, at hendes Far begyndte at indse, at han havde været for streng. – Kanhænde Stener Horn havde talt ham tilrette i de lange Samtaler. – Hvem kunde vide?

Da hun kjørte med Capitainen, stjal hun sig til at se paa ham, saa at han ikke mærkede det.

Det var en bredskuldret, lidt duknakket Skikkelse; Ansigtet beherskedes af en bred Braknæse, Øienbrynene groede helt isammen over Næseroden og var kulsorte, isprængt med hvide Tjafser.

Under Næsen groede nogle tætte, studsede Knurhaar, der var saa strittende stive, at de syntes at maatte kunne knækkes af Stykke for Stykke. Fra nogle vældige Kjæveben sprang Hagen frem saa langt, at Underlæben skjød sig lidt fremmenfor Overlæben og gav Ansigtet sit særegne grætnede Udtryk.

Men hvad hun særlig heftede sig ved hos denne Mand, var hans Hænder, som holdt Tømmerne langt fremfor sig. Thi disse Hænder var saa hæslige, at hun blev ganske bange for dem. De var ganske lodne paa Overkanten, og Fingrene var tykke og korte. De lignede Abehænder. Hun kom til at huske paa Sagnene om dem, der kunde ^[279]skabe sig selv om til Varulve. – Stener Horn maatte kunne skabe sig om til saadan en Varulv.

Disse Kjøreture gik temmelig ofte paa Sommeren udover. Hver Gang havde hun den samme hemmelige Ulyst; men hver Gang betvang hun sig, for ikke i Utide at opvække sin Faders Harm. Og desuden – Capitainen gjorde hende intet ondt. Han sagde meget faa Ord. Og hun forlangte heller intet andet end at sidde i Fred i Vognen, indaande den deilige Sommerluft og drømme sine egne Drømme.

Engang havde hun truffet Prestedøtrene paa saadan en Kjøretur. De stansede og saa forundrede paa hende. Hun syntes, at der laa noget af en Bebreidelse i deres Blik. Men saa fort havde de kjørt og saa uventet var Mødet, at de ikke engang havde faaet hilst paa hinanden.

To Gange fik hun Breve fra Lieutenant Brause. Med uendelig megen List blev de bragt fra Prestefrøkenen til Guri Pige og fra Guri Pige til Rebekka. Disse Breve var hendes Haab og hendes Trøst. Naar hendes Mod sank i Ensomheden, læste hun dem, skjønt hun forlængst kunde udenad hvert Ord, som stod i dem.

En Dag under Jul kom hendes Far og fortalte hende, at Capitaine Stener Horn havde anholdt om hendes Haand. Det var hans Agt at holde Bryllup om nogle Maaneder.

Saa uventet korn dette, at hun i Øieblikket ikke kunde fatte det og intet svare. Først da han var ^[280]ude af Døren, begreb hun, hvad dette skulde sige. Hun fôr efter ham ud i Loftgangen.

«Far,» sagde hun, «dette gør jeg aldrig.»

Han svarede ikke, men aabnede Døren til sit Værelse for at gaa ind.

«Hvordan kan du ville det, naar Du ved, at der er en anden.»

«Netop derfor,» sagde han.

«Netop derfor?»

«For at redde din Sjæl fra Fortabelse.»

Og hans Dør lukkede sig bag ham.

I sin Vaande skrev hun samme Dag til Bassen Brause. For Guds Barmhjertigheds Skyld! Nu maatte han komme! Han maatte redde hende! Han maatte skynde sig; thi hun var saa svag og saa alene! Hvor han saa var, maatte han skynde sig at komme – thi ellers kunde det blive forsent.

Men hun havde liden Tro paa, at dette skulde naa ham i Tide. I sit sidste Brev havde han skrevet, at han skulde ud paa en Expedition, der kunde komme til at vare et helt Aar, saa han ingen fast Adresse kunde give. Hun sendte Brevet til hans sidste Adresse og bad Gud give ham det ihænde i betids.

– Dagene gik som før. Ingen talte mere til hende om den Ting. Og dog – hvor forfærdelig anderledes alt var blevet! Hvor blev ikke denne daglige Andagt sammen med hendes Far og Stener Horn til en Martertime! Alt hvad hun læste fik en uhyggelig Dobbeltbetydning. Mod hende ^[281] var de rettet, disse Skriftens strenge Ord om de gjenstridige. Hende var det, som svarligen havde syndet, og som skulde vende om paa Retfærdighedens Sti. Nu vidste hun, hvorhen de skulde drive hende, disse Bønner og Anraabelser. Bort ifra den, som for hende var Livet, over i Stener Horns sterke og forfærdelige Hænder.

Hun græssed over hele sit attenaars Legeme, hvergang hun kom til at tænke paa dem, og hun turde aldrig se didbort, hvor han sad, for ikke at faa Øie paa dem.

En Nat drømte hun om dem. Hun kom gaaende nedover Veien. Det var Nat, en deilig Sommernat; – kun gik og saa ned paa Kjilen, som laa med en sagte Dis og skinnede mellem Sivene. Der gled en Baad – en svanevid Baad frem, og i Baaden sad Bjarne. Hun raabte høit hans Navn; hun jublede – han var kommen! – Gud, han var kommen for at frelse hende i hendes Nød.

Da hørte hun Hovtramp bag sig som af en galopperende Hest. – Hun vendte sig; men det var ingen Hest. Det var et græsseligt Dyr, som kom springende imod hende med rødt, dampende Gab.

Hun skreg, men idetsamme var hun grebet bagfra af to sterke Hænder. – Hun saa dem, som de knyttede sig om hendes Albuer, det var Stener Horns Hænder! Det var Varulven, som tog hende; – hun kjendte hvordan den knugede hende ind til sig, hvordan hendes Kraft svandt.

^[282] Bjarne! klagede hun i sin yderste Gru. Bjarne! Bjarne!

Denne Drøm mindedes hun længe; tilsidst troede hun, at den havde sin egen

Betydning, at det saa maatte være, som det var gaaet i Drømmen.

Thi eftersom Dagene gik og blev til Uger, og Ugerne gik og blev til Maaneder, og der ingen Hjælp kom, men hun bare sad der Eftermiddag paa Eftermiddag og blev pint af disse to mørke Mænd, – da svandt hendes Kraft mere og mere; hun kunde virkelig ikke mere staa imod. – Bjarne, Bjarne! klagede hun. Men han var der ikke; hun var ganske alene og saa svag, saa svag.

– Herregud! saa fik de gjøre med hende hvad de vilde! –

Der sad to Sykoner i Storstuen og syede paa hendes Udstyr. Hun lod dem gjøre det. – De tog Maal af hende til en hvid Kjole, som hun skulde vies i. Hun lod det ske. – Hun havde en Følelse, som hun var ganske død indvendig. Ingenting kom hende ligesom ved mere. Hun følte sig ikke mere som et Menneske, der tænker og føler og vil. Hun var jo blevet en Gjenstand, for hvem andre tænkte, følte og vilde. – Og saa var det jo ret og rigtigt, sagde Faren. Selv Gud mente, det var rigtigt; saa stod der i de Bøger, hun maatte læse høit hver Dag. Og da maatte det jo være rigtigt.

Det var bare hver Gang hun kom til at tænke paa Hænderne, at hun græssede over hele sit Legeme og tværs igjennem sin Sjæl.

^[283] Og hver Aften græd hun. – Græd ganske sløvt; Taarene strømmede som Blodet af en aaben Aare. – Det var ikke over nogen bestemt Ting; men fordi hele hendes Væsen var fuldt af haabløs Sorg, og fordi hun følte sig saa forladt, saa ganske, ganske ensom.

Bjarne! Bjarne!

*

En Dag tidlig paa Vaaren blev hun viet til Stener Horn. – Hun lod det ske, viljeløst og sløvt. Hun svarede sit ja, tonløst og træt. Men idetsamme var det, som hun følte, at nu stængtes den sidste Sti. Og da hun hørte sin Far læse Velsignelse over dette Ægteskab, fik hun pludselig en vild Lyst til at le, skoggerle, hyle af Latter af dem allesammen.

Men hun orked ikke det heller. Hun lod alt ske. – Da de havde klædt hende paa i Brudekjolen, havde hun hele Tiden sagt til sig selv: det er Ligdragten! nu skal du dø! nu er det forbi!

Men nu var det skeet. Hun var viet til Stener Horn; hendes egen Far havde

selv gjort det hjemme i deres egen Stue.

Da de kjørte bort sammen om Aftenen, og de kom langsmed den blanke Kjil, hvor hun havde roet hin Søndag, da reiste hun sig halvt i Vognen og saa nedover Vandløbet, saalænge der var et Blink igjen af det.

Men da alt var forsvundet, da satte Rebekka ^[284] sig ned i Vognen igjen og hulkede. Hun skjulte ikke Ansigtet i Hænderne, hun lænede Hovedet tilbage og hulkede haabløst, hjertesaaert.

Forbi! Forbi for evig!

*

Efter sit Ægteskab levede Stener Horn ubemærket som før. Ingen saa noget til hverken ham eller hans Hustru, og ingen hørte heller noget om dem; saa tilsidst glemte Folkensnakket dem ganske.

Men de, der havde betragtet Rebekka nøie, vilde have mærket, at der langsomt kom Skjønhed og Styrke over hendes lille trætte Skikkelse, og at der kom et Udtryk af haard Triumf over hendes før saa haabløse Mund.

Samtidig hermed begyndte der at tændes en vild Attraaens Brand i Stener Horns Øine. De fulgte hende, hvor hun gik og stod, disse sultne Øine – i evigt, rasende Begjær, som hun hidsede ved sin Kulde og Haan.

Og tilsidst havde hun tæmmet ham, Varulven. Han laa logrende ved hendes Fødder, bastet og bundet. Og hun lod ham forsmægte. Det gjorde godt at se hans Pine. Det var det, som gav hendes Skikkelse Staal og Styrke og tændte den onde Triumf i hendes Øine.

Han var omkring de sexti, hun i Slutten af Tyveaarene, da han faldt i en farlig, snigende Sygdom. Han forstod snart, at der intet Haab mere var for ham. – Han maatte dø. – Og hun, ^[285] som han elskede med et fortærende afsindigt Begjær, hun skulde leve videre, ung, smuk, fuld af Længsler, af Elskov, af Hengivelse, og alt det skulde en anden eie! – Al den Ømhed, hun havde nægtet ham, skulde hun strø for den andens Fødder – alle hendes Ungdoms Roser! – til *ham* havde hun gjemt dem, til ham og ingen anden.

Og hvad var det? Mon der ikke kom noget nyt i hendes Blik, efterhvert som hendes Ægtefælle sygnede hen? Skinnede der ikke allerede frem en Fryd –? Laa der ikke et jublende Smil skjult i Mundvigerne; bare han vilde gaa hen og dø, saa

vilde dette Smil folde sig ud over hele hendes deilige Ansigt i straalende Livsglæde.

Som hans Legeme svandt hen, blev hans Øine mere og mere vagtsomme. Der brændte i dem en fortærende Ild – aa! han *vilde* leve! han *vilde* blive her! Ingen anden skulde have hendes Ungdom og hendes Elskov.

Men naar han prøvede paa at reise sig i Sengen, følte han, at hele hans Krop var vissen.

Du skal dø, Stener Horn!

Troede hun ikke, han saa hendes frydefulde Forventning? Troede hun ikke, han lagde Mærke til, hvor hendes Gang var blevet ungdommelig som en Dans? Troede hun ikke, han hørte, hun gik og nynnede i Gangene?

Men nei, det skulde ikke blive noget af! Før skulde han brænde i Helvede. Før skulde han --.

En Nat kravlede han med utroligt Besvær ud af Sengen og gik de to Skridt hen til Skatollet. Af et hemmeligt Gjemme fandt han frem to Pulvere, og da han var kommet tilbage i sin Seng, gjemte han dem under Hovedpuden.

Da dette var gjort, slukkede han Lyset og sovnedede saa rolig, som han ikke havde sovet paa Uger, nei ikke paa Aar.

Den næste Morgen, da hun skulde tage sin Morgendrikke ved hans Seng, sendte han hende ud et Øieblik. Da hun kom tilbage, sad han op støttet til Pudene; han havde to feberrøde Pletter i Kinderne og stirrede paa hende stønnende, som om han var meget anstrengt.

Hun lagde Mærke til dette, men sagde dog intet. Hun satte sig i den store Armstol ved Sengen og drak sin Morgendrik Slurk for Slurk helt ud.

... Men da Folk senere paa Dagen kom ind, troede de, at begge sov; Fruen i sin store Stol, Capitainen støttet mod Puderne.

Men de sov ikke. De var døde begge to, Capitaine Stener Horn og hans unge, skønne Hustru Rebekka.

*

Følgende hændte et Aars Tid senere:

I et Kortselskab, hvor Bjarne Brause var tilstede, blev der ved et af Kortbordene talt om Stener Horn og Hustrus pludselige Død. Man talte dæmpet,

forat ikke Brause skulde høre noget; thi alle vidste, at han i sin tidligste Ungdom havde elsket den afdøde Frue, og han havde efter hendes Død været mørk og voldsom. Og skjønt [287] han ikke havde nævnt et Ord til noget Menneske, og ingen heller vovede at nævne noget til ham, forstod enhver, at han efter hendes Død var som fortæret af Sorg.

Som sagt, ved Kortbordet taltes der dæmpet sammen om disse Ting. Idetsamme kom der en ung nybagt Officer hen til dem for at se paa Spillet. Denne unge Herre havde en hovmodig Mine og en egen koldt spottende Tone, som stødte alle bort. Men hans Far var en meget høitstaaende Mand, og han havde mange Forbindelser paa de allerhøieste Steder; han var en af dem, der fra Fødselen af var bestemt til engang at blive alles Overordnede; derfor gjaldt det ikke at lægge sig ud med ham, men taale hans anmassende Væsen saalænge som muligt og kanske lidt længer endda.

Da han nærmede sig Kortbordet, forstummede Samtalen strax, thi man var aldrig sikker paa, hvad han kunde finde paa i sin hovmodige Kaadhed.

Han maa alligevel have hørt, hvad Samtalen dreiede sig om, og ærgret sig over, at han ikke fik Lov at være med i den; thi han sagde: «Naa, de Herrer? Jeg hører, det er vor ven Lieutenant Brauses galante Historier, de taler om.»

De andre hyssede paa ham og gjorde Tegn: derborte sad jo Lieutenanten selv; han kunde gjerne høre.

«Ah, quelle affectation, messieurs,» sagde han skraldende høit. Han havde drukket endel og [288] følte sig stødt over, at nogen vilde kræve af *ham*, at han skulde tie, naar han fandt for godt at tale. «Mellem os Kamerater kan man da sagtens faa Lov til at snakke høit om de Ting, vi alle kjender og hvisker om indbyrdes, især naar Gjenstanden for vor Samtale sidder iblandt os. Hvis han finder sig bleseret, maa han dog selv kunne sige fra og forsvare sig, ikke sandt, Lieutenant Brause?»

«Taler man om mig?» svarede Bassen Brause, som intet havde hørt, men var fordybet i Kortspillet.

«Javisst – taler man om Dig. Man diskuterer, om Capitaine Horn paa Grund af sit Navn fra Fødselen af var bestemt til at være Hanrei, eller om Du paa Grund af Dine egne Fortjenester kunde avancere op til at blive Fruens Galan.»

Et Kortbord ravede, Lysene paa Bordpladen faldt overende og Jetonerne

dansede, – der knaldede et Slag, og den unge Officer laa overende paa Jorden, saa lang han var.

Øieblikkelig var Lieutenant Brause overmandet af fire haandfaste Karle; men endnu skalv han som et Espeløv over hele sin Krop. Et Øieblik brast der frem en sønderrivende Hulken, som han betvang med en forfærdelig Viljeanspændelse.

Den unge Lieutenant kom strax til sig selv, og ærekjær Kavalier, som han selvfølgelig var, forlangte han Opreisning – fuldt ud og paa Stedet.

I første Omgang fik Bassen Brause et let Streifhug; Sekundanterne traadte imellem og erklærede Affæren afgjort. Men nei – Lieutenant Brause ^[289] vilde ikke. «En af os kommer ikke levende herfra,» sagde han. I næste Omgang rendte han Sabelen tværsigjennem den unge Officer, han døde øieblikkelig. –

Som en Følge af denne Historie maatte Lieutenant Brause tage sin Afsked, som dog blev meddelt ham med fuld Honnør; han fik saaledes Lov til at bære sin Uniform. –

Derefter tumlede han sig udenvælts i mange Aar; var med i mange Affærer, og ikke gik Bassen Brause afveien for Døden, hvor han traf den.

Men Døden vilde ikke have ham.

Da han var omkring de femti Aar, blev han træt af det omflakkende Liv. Han reiste hjem, forsøgte at komme ind i Armeen igjen, men da det blev ham nægtet, havnede han paa Vibleskau i Paradisets Land.

Kanhænde var det, fordi han vilde, at hans Liv skulde slutte der, hvor det engang var begyndt. Kanhænde var det, fordi hun atter begyndte at komme ham saa ganske nær, nu da alt andet var forbi.

I dette lyse Land med sin Ynde og Harmoni var hendes Skjæbne som en tungsindig Klang, der tonede med sin Sorg og Gru under den lyse Ynde i Paradis.

Og nu da Larmen i det fremmede var forstummet i hans Øre, nu fyldte disse Minders mørke Tone atter hans Sind. Ikke stundede han mere noget Sted hen, ikke savnede han længer noget Menneske.

Auktionen

^[290] «Dette er dog platterdings umuligt!»

Majoren spilede sine runde Øine vidt op, og hans Gab aabnedes paa Gløt, hvilket var det ubedrageligste Kjendetegn paa, at han var overvældet. Og saa, at der i «Adressecomptoirs-Efterretningerne» kunde staa noget, der overraskede ham i den Grad!

«Den Himmelhund er gaaet ganske fra Snøfsen,» brumlede han igjen og blæste en Røgsky nedover «Efterretningerne», saa den lille Avislap et Øieblik forsvandt ...

Bassen Brause sælge Vibleskau! – Og ved offentlig Auktion! Her stod det jo kundgjort i Bladet: Vaaningshus og Udhuse af enhver Art og tilliggende Herligheder, hvoriblandt en temmelig god Saug.

Naa ja, den Saug ja, tænkte Majoren, den kunde vel neppe kaldes temmelig god. Den var raadnet ned, saa Vandet brast tværsigjennem Renden, og Græs og Slyngplanter groede udover Skurets Vægge. Men ak! hvor knyttede der sig ^[291]ikke mange skønne Minder til denne «temmelig gode Saug»! Thi der var det jo, Lieutenanten og hans Venner saamangen god Gang havde indtaget sin medbragte Frokost, naar de var paa Jagt ude ved Voilevatne. –

Endvidere: redskaber af enhver Art og Besætning. – Hm ja! Redskaber ja – det var den rene Ynk, og Besætningen bestod ikkun af tvende gamle Kjør, en Gris, nogle Høns og en Saueflok. Ja, og saa Bella ikke at forglemme! Nu var Bella tyve Aar mindst, og blind paa det ene Øie; det var en Komædie at se Bassen Brause, den svære Karl, komme ridende paa det affældige Dyr.

Men den var dog for god til at sælges ved offentlig Auktion, der blev «kundgjort» – fy for al Ulykke! kundgjort som en almindelig Høker kundgjør sine Urtepotter i Avisen til billigste Pris ...

Endvidere alskens Løsøre, saasom Møbler, Dækketøi, Sølv, Postelin ...

«Verrückt!» knurrede Majoren, krammede Avislappen sammen i en Tull og kastede den hen i en Krog.

Lidt efter sad han i Sadlen, og udover til Paradis bar det, saa fort hans Hest kunde springe. –

– Da Majoren kom ridende opover Bakken til Vibleskau, saa han allerede langt bortefra Lieutenanten staa paa Tuset.

Allerede dette mishagede ham. Thi en Kavalier, der har kundgjort sin egen

Auktion i «Efterretningen», burde efter Majorens Formening helst ^[292] sidde ensom i et mørkt Værelse og skamme sig bag nedrullede Gardiner.

Men der stod den Karl midt paa Tunet, som om intet var paafærde. Og da Majoren kom nærmere og fik se Bassen Brauses velfornøiede Mine og opdagede, at han var klædt paa til Jagt og havde Flora og Diana i Kobbet, – ja, da fortørnedes han overmaade paa sin Ven og maatte beherske sig af alle Kræfter for ikke at sige ham sin Mening strax – baade høilydt og eftertrykkeligt. Men han lignede en glorød Sprænggranat, da han gik ind i Huset. Og da de havde faaet Døren forsvarlig lukket, brast det løs.

Hvad de forbandede Drengestreger skulde betyde? Var det gjort for Morskabs Skyld, vilde han – Deuwel hole! – sige, at det var den nederdrægtigste Morskab, han nogensinde havde været Vidne til.

Ak nei, saavisst var det ikke Morskab! Det var nok det melankoliske Alvor, svarede Bassen.

Majoren gloede paa ham og fik et Udtryk fuldt af Foragt. «Alvor mig hid og Alvor mig did,» blæste han. «Indbilder Du mig, at Du for fuldt Alvor vil sælge Vibleskau til hvilken som helst Bondedreng?»

«Ja, desværre,» sagde Lieutenanten stilfærdig. Det var nok den haarde Nødvendighed.

Majoren maatte tage sig en Tur nedad Gulvet og tilbage igjen, før han kunde tale. Endelig stansede han foran Lieutenanten, skrævende og med Hænderne i Siden.

^[293] «Jeg forstaar Deuwel hole! intet Muk derudaf!» – Og han væltede sit Hoved frem og tilbage for at betegne, hvor ubegribeligt det forekom ham.

Lieutenanten sukkede og begyndte at fortælle.

Det var Bitterkorn, som havde voldt det hele. Lige siden hin Høstjagt, da hans Kjøter Pan blev fældet, havde den elendige Holstener chikaneret Bassen Brause paa alle optænkelige Maader. Og før den Tid havde Lieutenanten været saa uforsigtig at give sig ganske i det Menneskes Vold, og han kunde ikke paa nogen Maade komme løs fra ham mere. Hele Vinteren havde Bæstet sendt ham de mest uforskammede Rykkerbreve, sidste Gang havde han truet med at jage ham fra Gaarden og sælge Vibleskau og alt hvad hans var, for at faa sit Tilgodehavende. Og for at undgaa en saadan Skam havde Lieutenanten foretrukket at sælge

altsammen frivillig og gjøre det saa bekjendt som muligt, forat ikke Prokuratoren skulde faa Tid til at gaa og prale af sine Planer.

Da Bassen Brause havde endt sin traurige Fortælling, tog Majoren ham i begge Skuldre og ruskede ham frem og tilbage, medens han stirrede ham strengt ind i Øinene.

«Og hvorfor har han ikke nævnt et Ord herom før? Hvorfor kom han ikke først til sine gamle gode Venner. – Hvorfor kom han ikke først til *mig*?»

«Til Dig, Major –?» Lieutenanten lo himmelhøit.

«Netop til mig! Det vilde selvfølgelig have ^[294]været mig en smal Sag at ordne det Lapperi!» svarede Majoren værdig og kjærtegnede sine Barter.

«Du ordne? Du, der selv er fattig som en Stodder. – Paa hvad Maade, min bedste?»

Majoren gjorde en rund Haandbevægelse:

«Jeg kunde jo for Exempel have kjøbt det hele – underhaanden, forstaar Du, uden at nogen skulde have faaet sin Næse derudi.»

Lieutenanten fik sig et nyt Latteranfald. – Men Pengene? Hvorfra skulde han have faaet Pengene?

«Penge –!» sagde Majoren foragtelig. «Jeg staar aldrig fast for Penge. Jeg har – mellem os – mit aarlige Regnskab med min Ven Jan Seehuusen. – Og han havde sikkerlig ved en slig Anledning forstrukket mig med en lidt betydeligere Sum.»

Lieutenanten smilte endnu; – men saa sukkede han og sagde, at nu var der ialfald ikke mere at gjøre ved den Ting.

«Ikke det?» brumlede Majoren. «Saa det tror han ikke? Meget vel. Men nu siger jeg: Tillader Du, at jeg inden Aften ordner det saa, at alle Bitterkorns Fordringer paa Dig er overdragne Consul Jan Seehuusen? Naa, min Far? Jeg raader Dig til at samtykke; thi behageligere Mand end min Ven Jan er i Forretninger, findes der slet ikke; det kan jeg forsikre Dig af mangeaarig Erfaring.»

Lieutenanten sad et Øieblik i Tanker. Saa gik han hen til Vinduet og saa ud. Majoren tidde; det forundrede ham ikke, at hans geniale Paafund kom overraskende for den stakkars plagede Bassen ^[295]Brause; – det var bare

ærgeligt, at han ikke havde betroet sig til Majoren for længe siden, saa havde de sluppet den skandaløse Kundgjørelse i «Efterretningerne».

Endelig vendte Lieutenanten sig. Han var meget, meget alvorlig. Langsomt gik han hen til Majoren og trykkede hans Haand.

«Jeg takker Dig, kjære Major,» sagde han. «Men jeg kan ikke tage imod dette. Jeg *forbyder* Dig at nævne noget saadant for Consulen. Jeg vil ikke have det.»

– Det hjalp ikke alt, hvad Majoren skjændte og bar sig. Bassen Brause var urokkelig. Dette var intet Paafund, sagde han. Hvad han nu gjorde, var Resultatet af mange lange Tidens nøiagtige Overveielse.

Men da Majoren paa Liv og Død vilde vide, hvad Lieutenanten tænkte at foretage sig, naar Auktionen var afholdt, svarede Basen Brause:

«Det bliver min Hemmelighed. Men jeg lover Dig, at Du ikke skal faa Skam af mig, min kjære Major v. Knarren.»

Og saa smilte han med et stolt og besynderligt Smil. – –

*

Hver Aften sad Vedhuggeren og Lægdekjærringen sammen i Drengestuen og klagede. Den søvnige Melkepige Karen tog det mer med Ro; hun sagde ialfald lidet. Men det behøvedes ikke; thi de to andre talte saa meget mer. Især var Halte-Guri ^[296]utrøstelig. Hun havde nu vænnet sig til at anse Vibleskau som sit egentlige Tilholdssted, og hun vidste sikkert, at Lieutenanten vilde dele sit Brød med hende, saalænge han havde en Skorpe igjen. Det var jo noksaa rimeligt ogsaa, mente hun; thi hun havde ikke for intet tjent Fruen fra Berge – den skønne Rebekka – i saa mange Aar.

Og nu var alt forbi! Nu skulde Lieutenanten fra Vibleskau! Aa, Herre Jeh, saa ondt, at sligt skulde hænde sig!

Sidste Kveld før Auktionen sad de som sædvanlig sammen om Skorstenen og spiste. Nu havde de gjort sit sørgelige Dagsværk: bundet alle Smaating sammen i Bundter, saa det kunde sælges underet. Thi Lieutenanten vilde ikke, at Auktionen skulde vare mere end den ene Dag. Det fik være færdigt inden Kveld altsammen. Og da blev der ikke Tid til at raabe op alskens Ubetydeligheder hver for sig.

Nu var de færdige, og nu sad de om Skorstenen for sidste Gang.

Halte-Guri græd sine modige Taarer, og Vedhuggeren sad og tænkte med

Angst paa sin Fremtid.

Men Karen Roland laa som sædvanlig og smaasov med Overkroppen op i en af Sengene. Hun kunde umulig have Hjerte i Livet, Karen Rolan!

Da hørte de pludselig nogen komme over Tunet.

Hvem mon det kunde være?

^[297]Skridtene kom lige hen imod Drengestuen; der var nogen, som tog i Laasen, – saa aabnedes Døren, og ind kom Lieutenanten.

Han satte sig hen til dem ved Skorstenen og begyndte at snakke med dem, og han sagde, at de skulde ikke sørge over, at de nu skulde fra Vibleskau; for de skulde ingen Nød komme til at lide. Det havde han sørget for. – Saa tog han frem en Flaske og nogle Glas, og saa skulde de drikke et Glas allesammen. Og saa takkede han dem alle for den Tid, de havde været sammen, og saa drak de, men Halte-Guri satte det i Vrange og hostede allesammen op igjen. Og det var Synd, for det var sød deilig Vin, som flød henover Tungen lig Manna.

Han trykkede dem i Næven hver og en, – ogsaa den søvnige Karen, som var vaagnet i saa god betids, at hun havde faaet sin Portion af Vinen, det Utske. – Men Halte-Guri gjorde han nu særlig Stads af; han klappede hende paa Skulderen og takkede hende, fordi hun havde været saa god – baade nu og i gammel Tid.

I gammel Tid! Ak Herre, der skulde ikke mere til, saa svømmede Halte-Guri hen i Taarer, og hun græd længe, efter at han forlængst var gaaet sin Vei; – ja, hun græd den udslagne Aften, det gamle Kræ!

– Bassen Brause blev siddende oppe paa sit Værelse: – endnu var der meget at ordne til imorgen – en hel Kasse med Breve, som skulde gennemlæses og brændes et for et. Der var kun ^[298]en eneste liden Bunke, som blev skaanet. Det maatte være meget gamle Breve; thi Omslagspapiret var gulnet og slidt. –

Da Kassen var tom, og det sidste Papirark laa som en sprød Askehob inde i Ovn, sad Lieutenanten stille en lang Stund med Haanden for Øinene. Talglyset holdt paa at brænde ned i Stagen og blaffede nu og da høit op fra den lange osende Væge. Men han mærkede intet. Han sad endnu med Haanden for Øinene, urørlig, som om han sov. Trist og nøgent var Værelset, hvori han sad. Hvergang Lyset blaffede op, saa man de øde Vægge og de tomme Vinduer, der stirrede paa den tunge sammensunkne Skikkelse borte ved det enslige Bord.

Tanden faldt glødende ned i Talgen og sluknede med en døende Fræsen.

Da fór han op og saa sig omkring. Et blegt Skimmer fra den aftagende Maane faldt indad Vinduet. Det var langt over Midnat.

Han famlede sig ud i Gangen, hvor han fandt et nyt Lys langt inde i et Væggeskab. Han fik det tændt og sat i Stagen, gik saa ud og vækkede sine Hunde, der sov nedenunder. De blev forundrede, troede, at de skulde paa Jagt, snøftede og skreg af Glæde. Men de skulde ikke paa Jagt. De gik ovenpaa alle tre. Han stillede Lyset paa Bordet, satte sig i Stolen og snakkede med Diana og Flora. De forstod ham ikke, men sprang op til ham, en paa hver Side. Og han tog dem om Halsen; trykkede deres Hoveder ind til sit ^[299] og vuggede frem og tilbage, medens de logrede og peb. –

Da han lidt efter reiste sig, troede de to, at de atter skulde ned til sine Sovepladse; men han kaldte dem til sig; – de skulde være hos ham i hele Nat, sagde han, og inat skulde ingen af dem sove.

Han gik hen til Hjørnevinduet, der hvor Maaneskinnet lyste, og han saa ud i Natten. Han kaldte Hundene op til sig; de stillede sig med sine Forpoter i Vindueskarmen, en paa hver Side af ham, og han tog dem igjen om Halsen, og han talte igjen til dem med sin dybe alvorlige Stemme. Han talte til dem om de skjønne Dage, de havde haft sammen paa Vibleskau, – om de mangfoldige Trakter indover Heierne, hvor de tre kjendte hver Sten og hvert Straa; – han nævnte hvert Sted ved Navn, som de tre kjendte. Og for hver Gang han nævnte et af Navnene, bjeffede Hundene og ulede sørgelig.

Atter gik han hen til Bordet og satte sig med Hundene tæt hos sig. Han tog den sidste lille Brevpakke, løste Baandet varsomt, foldede dem ud et for et og lagde dem foran sig.

– Det var en spæd Pigeskrift; Bogstaverne var rørende ubehjælpelige, som et Barns.

«Kiere Bassen Brause ...» Han læste Rebbekas Breve igjennem et for et. Og et for et tog han dem og stak dem ind i Lyset. Papiret krøllede sig, efterhvert som Ilden fortærede det, og de store Bogstaver gled langsomt ind i Tilintetgjørelsen. –

^[300] Derefter satte Bassen Brause sig til at skrive, og nu sad Hundene og stirrede paa ham, tause, ængstelige; thi slig havde de aldrig før seet sin Herre.

S. T. Hr. premier Major U. F. S. v. Knarren

Min kjere Ven!

Dette skriver jeg til Dig, min kjere Major, Natten før Auktionen holdes over min Gaard og Eiendom. Imorgen vil jeg atter see Dig og tale med Dig, men Imorgen til Aften, naar Du faar dette i Hænde, er jeg ikke mere iblandt de Levende. Jeg skriver dette til Dig nu allerede, forat Du kan til Fulde forstaae, at hvad jeg gjør, det gjør jeg med fuldeligt Overlæg, og fordi jeg finder, at det er det sidste og eneste, jeg endnu har tilbage at gjøre. Thi Livet var mig aldrig kjert; dog levede jeg det, saalænge det kunde taales. Men nu finder jeg Tiden at være kommen, da det bør endes, frivilligt og med Ære, som det sømmer sig en gammel Soldat.

Dog intet mere herom. Jeg ved, min kjere Major, at Du vil respektere min Handlemaade og finde den honnet. Nu beder jeg Dig som min Ven sørge for gamle Bella, som jeg ikke vil skille mig af med, ei heller har Hjerte til at ofre en Kugle. Der har altid været noget ved det Dyr, der gjorde mig svag om Hjertet som var hun et Fruentimmer. Diana og Flora derimod skal følge mig og faa en hæderlig Afslutning. ^[301] Hvis Du selv har Hjerte dertil, saa giv ogsaa Bella en Kugle, men lad den aldrig komme i andre Hænder end Dine. Mine Vaaben beder jeg Dig ogsaa at beholde. Der er etpar smukke Stykker deriblandt, som jeg ved, Du finder Behag i. Jeg sender Dig ogsaa mit retsligt opsatte Testamente, som jeg beder Dig forføie over. Du vil heraf se, at mine Tjenere samt en Kvinde ved Navn Guri skal erholde, hvad der muligens kunde blive tilovers ifra min Auktion.

Saa Farvel, kjere Major! Tak for Dit mandige Venskab, der altid har været mig dyrebart, og vær for en sidste Gang hilset fra Din gamle Kamerat
Bjarne v. Brause.

Han var ingen Brevskriver, den graaned Lieutenant, og det voldte ham umaadelig meget Besvær at faa kradset disse Linjer ned. Gang paa Gang maatte Fjærpenne spidses; thi han var saa tung paa Haanden, at Splitterne altfor snart mistede sin Elasticitet og sprigede hver til sin Kant.

Da han endelig var færdig, laa Dæmringen graa udenfor Vinduerne, og en

Fugl var allerede begyndt at synge. Han slukkede Lyset, som nu næsten var brændt ned, gik hen til Vinduet og læste Brevet igjennem. Saa foldede han det sammen, forseglede det og stak det ind i sin Inderlomme.

«Saa Flora! Saa Diana!» raabte han, saa det ^[302]rungede i det tomme Værelse. «Kom nu! Paa Jagt skal vi! Paa Jagt! Endnu en eneste Gang paa Jagt!» –

En Stund efter drog de ivei alle tre; – Lieutenanten sang med en haard og ru Stemme; – han løftede sit Hoved høit – Hallo! Hallo! hujede han, hver Gang Omkvædet kom.

Bag Aaserne om Voilevatne rødmede Skyerne allerede; i Græsset laa Natteduggen, fin og graa som Spindelvæv. – Saa Flora! Saa Diana! Afsted med Jer!

Hallo! Hallo!

*

Skarevis strømmede Mennesker til Auktionen paa Vibleskau. Der kom venligsindede, som vilde husvales i billig Medlidenhed over den stakkars ruinerede Lieutenant, og der kom ildesindede, der vilde glædes ved at se en af «Storkarenes» Hjem vrængt ud og ind og solgt Rub og Stub til Hr. Hvemsomhelst.

Men hverken de venligsindede eller de ildesindede fandt noget af det, de søgte.

Allerede naar Folk kom til den store Bakke op til Vibleskau, hørte de slig Larm oppefra Gaarden, der ikke pleiede at komme fra et Sorgens Hus, som dette burde være. Der klang den lystigste Felelaat, og Latter og Hvin, som var der Bryllup deroppe. Og vakte dette Folks Forundring allerede i Bakken, saa blev denne til ren Maalløshed, naar man kom ind paa Tunet. For der var en ^[303]Vrimmel og en Munterhed og et Traktement, som om det var en Storkar, der holdt et dundrende Gjæstebud.

Paa Laavebroen stod Spillemanden og gned Felen det bedste han kunde. Og Gutter og Jenter dansede, og de lo, lo, for dette syntes de var det snodigste, de nogensinde havde været med paa. Og paa Tunet var der dækket to lange Borde, der var bugnende fulde af Brød og Smør, og og Skinke og Spegemad og to Ankere med skummende Øl, og her kunde hver og en forsyne sig, alt hvad han orkede.

Hvergang et Fad blev tomt, kom der et fuldt istedet; ja, var ikke dette et Mirakel, saa var ingenting Mirakel.

Selv gik Lieutenanten om i fuld Uniform saa fin at det skinnede om ham! Fjær i Hatten og Sabel ved Siden og blanke Støvler og hvide Hansker; minsandten! han saa rigtig ud som en Mand, der maatte gaa fra Gaard og Grund!

Og han var nu saa gild og venlig; ønskede hver og en velkommen og bad dem tage for sig af hvad Huset formaaede, – han var en Vært, som en kunde være bekjendt af at være i Gjæstebud hos!

Inde i Storstuen sad hans Venner baade fra Byen og rundt om fra Paradis. Og de syntes ogsaa at være kommen bare for Kommers; for de skaalede og sang og holdt Taler, saa en kunde høre det lang Vei. Ja, saamænd var dette den stadseligste Auktion, nogen kunde drømme om.

Og solen skinnede saa velsignet, og Fuglene ^[304]sang omkap med Felen og Magisteren; men inde i Drengestuen sad Lensmanden og raabte op stort og smaat, i bunkevis, saa Husene ryddedes i en Fart. Det var noget andet, end som Folk var vant til, naar de kunde sidde og knibe sig fra Halvskilling til Halvskilling opover – endda det bare gjaldt en skarve Morter eller Spade!

Prokurator Bitterkorns Fuldmægtig sad ved Siden af Lensmanden. Fra først af havde han en Mine, som om han allerede eiede det hele; for han havde jo Ordre til at købe Gaarden, hvis den da ikke kom altfor høit op; men det gjorde den Skarvegaarden naturligvis ikke. Han skulde byde præcis, hvad Lieutenanten skyldte Prokuratoren, og saa fik han Tilslaget, og saa var den Affære i Orden.

Allerede ved Middagstider var Fjøs og Laave tømt for hvad der fandtes, og nu kom Dagens store spændende Øieblik: nu skulde Vibleskau sælges!

Der blev en liden Stans i Auktionen; thi nu gik der Bud ind i Storstuen for at hente de «fine». Strax Budet kom, blev der en Larm af Stole, som skjøves tilbage, og der kom de, Arm i Arm, – Consul Seehuusen og Majoren gik først, og saa kom Magisteren og Regimentschirurgen og Døble paa Skar og hvad de hed allesammen. Prægtige var de at se til – i Uniformer eller i civile Stadsklæder; men Magisteren var i Panser og Plade.

I Drengestuen blev der strax gjort Plads for dem; men ingen af dem satte sig. De blev staaende ^[305]muntre og smaasnakkende nede ved Døren; de smilte velfornøiede allesammen, – og Almuesfolk blev nu ganske overbevist om, at det

hele var Komædie.

Lensmanden raabte Vibleskau op, og redegiorde derefter udførlig for alle Gaardens Herligheder.

Da han var færdig hermed, faldt der strax et Bud.

Der gik et stille Aah! henover Forsamlingen, saa svimlende var Budet, og Prokuratorens Fuldmægtig gloede sig fuldstændig taabelig om – hørte han ret? Thi det var nøiagtig tre hundrede Daler mere, end hvad Lieutenanten skyldte Prokuratoren, og altsaa havde Fuldmægtigen intet mere her at bestille. Kunde det være muligt?

Lensmanden troede nok heller ikke sine egne Øren, for han spurgte op igjen, og nede fra Døren hørtes endnu engang ganske tydelig den svimlende Sum.

«Ingen bedre?» spurgte Lensmanden; men da brast hele Forsamlingen ud i Latter; for der kunde da ikke findes nogen, som var *endda* galnere.

Saa faldt Hammeren, Kjøbesummen førtes ind i Protokollen, og Lensmanden spurgte efter Navnet.

«Jan Seehuusen,» svartes der fra Døren.

Atter gik der et Aah! henover Forsamlingen; – aaja, nu forstod de det; og der begyndte en ivrig Hvisken og Spørgen rundt om, og alle sammen skulde de række Hals for at se Jan Seehuusen.

Men han havde strax forladt Lokalet sammen med Majoren, som nu holdt ham endnu fastere i ^[306]Armen end sidst og saa sig om hid og did – prustende af Tilfredshed med Jan og sig selv, og olm af Lyst efter at faa «den forbandede Holstener» mellem Neglene.

Fioli, fiolei! sang Felen, og Dansen gik paany over Tunet; med Tramp i Jorden, med Klask paa Læggen, med Klunk paa Strengen og spræke Hop.

Nu skulde man begynde med at sælge alt, hvad der fandtes i Vaaningshuset. Der gik et stille Bud til Bassen Brause: om det kanske ikke var nødvendigt at gaa videre i Forretningen?

Men Lieutenanten smilte saa rart; jo, selvfølgelig, skulde de gaa videre: Rub og Stub skulde sælges inden Kveld.

Og Lensmanden drog afgaarde – med Hornbriller paa Næsen, Gaasepen bag Øret, Protokollen under Armen og en dyrebar Flaske tungt svaiende i den side

Baglomme. Han satte sig i det store Kjøkken, og nu blev det solgt i en forfærdelig Fart alt hvad i Huset fandtes. Værelse paa Værelse blev ribbet for det fattige Indbo; tilsidst kom Turen til Storstuen, hvor de fine Folk endnu sad og pokulerede.

Men saamænd maatte de nu ud!

Med Flaske og Glas i Haand gik de over til Lysthuset, som laa paa Haugen ret over Lieutenantens Badedam.

Men nedover Bakken fra Vibleskau sneg Prokuratorens Fuldmægtig sig ligesaa slukøret, som han havde været hovmodig, da han kom. – Og ^[307]saa at han ikke havde havt Tid til at være med paa Kalaset som alle de andre, der havde ædt sig gode og mætte ved Bordene ude paa Tunet! Gad vide, hvormange hundrede Daler den gale Lieutenanten havde givet ud til Traktement? – Huf ja – og Bitterkorn! Han skulde vel bli rasende! Han som havde gaaet og været saa sjælfornøiet, fordi han nu endelig skulde faa knækket Nakken paa den hovmodige Krabat!

Oppe i Lysthuset holdt Major v. Knarren en vældig Tale for sin Ven Værten - den tapre Soldat, den ypperlige Jæger, den brave Kamerat. Han kunde ikke lade være at mindes en viss Herre, – en viss Karnøffel af en gemen Holstener, – Consulen prikkede urolig paa ham; men det hjalp ikke, thi da Majoren kom til Karnøffelen, var hans Røst som Kartovernes Drøn.

Men Magisteren sad og sang med sin blanke Stemme en vemodig Sang om Livet, som gaar, og Haaret, som graaner, og Døden, som venter os alle. –

*

Endelig var alle de fremmede borte; de sidste Vogne hørtes skranglende nedover Veien til Voilevatne.

Halte-Guri stod paa Tunet og snufsede; for nu skulde hun afsted fra Vibleskau. Men først maatte hun sige Farvel til Lieutenanten, som var inde en sidste Tur i de tomme Værelserne. Begge Bikjer havde han med sig. Der kom han; – i fuld ^[308]Uniform var han endnu, og i Bæltet stak der tre lange, blanke Pistoler.

Der blev slig en Graad paa Halte-Guri, at hun knapt kunde snakke et forstaaeligt Ord. Hun spurgte hele Tiden om det samme, og det var, hvorhelst

Løttenanten nu agtede sig hen –! Om det var sandt, at han skulde gaa i Krigen igjen? For det maatte han slettes ikke; – Halte-Guri havde drømt om Skrubber i hele Nat, og røde Skrubber, og det skulde betyde noget saa fælt, at hun ikke turde sige det. Men i Krig maatte han slet ikke gaa.

Lieutenanten trøstede hende, saa godt han kunde, og sagde, at nei, det var saamænd ikke sandt – han skulde ikke i Krigen. Og saa stak han en Rigsdaler til hende, og saa var der en Taksigelse og Velsignelse hele Bakken nedover.

Nu var det bare Vedhuggeren igjen. Han stod og stængte Drengestuedøren og knyttede Nøglen sammen med alle de andre Nøglerne i Huset, for saa skulde de gives til Consulen, var det sagt ham.

Ja, Lieutenanten sagde det samme, og saa gav han ham et stort svært Brev med Laksegl paa og sagde, at det maatte han være forsigtig med og fly til Majoren i denne Kveld. Han kunde tage Bella og kjøre afsted i den fine Kjærren; det var det eneste paa Gaarden som endnu ikke var solgt.

Lieutenanten gik selv ind til Bella og sælede paa den, og han klappede den og snakkede til ^[309]den rigtig saa besynderlig kjærligt, syntes Vedhuggeren. Og saa kom Turen til ham selv; Farvel, Farvel –; men saa sandelig troede ikke Vedhuggeren, det var sandt Lieutenanten vilde gaa i Krigen, saa alvorlig var han, da han sagde Farvel.

Dermed kjørte ogsaa Vedhuggeren fra Vibleskau, belæsset med Nøgler og Breve og urolige Tanker.

Nu var bare Lieutenanten og hans to Hunde igjen. Stjernerne tændtes deroppe; der stod Damp over Engene. Men paa Tunet var alt stille. Mørkt og stængt laa Huset med alle sine slukte Vinduer. Mørke og stængte laa Drengestue og Stald, Fjøs og Laave. Intet Stamp af Bella, intet Pust af Kjørene, intet Kluk fra Hønsene engang.

Dødt var det alt paa Vibleskau.

Og da han gik nedover Veien mod Voilevatne, klang hans Skridt skarpt og rart i Ensomheden mellem alle de døde Huse.

Diana og Flora gik ved hans Side stille og forundrede. De forstod ingenting af alt det, som var foregaaet idag. De forstod heller ikke, hvorfor de gik ud i Skauen nu – saa sent. Ei heller, at han ikke havde Gevær med, bare de tre smaa løierlige Pistoler.

De forstod ikke, hvorfor han stansede saa længe og saa udover Kjilen, sidste Gang de kunde øine den fra Veien. Og her snakkede han ogsaa noget uforstaaeligt ud for sig og strøg sig over Øinene.

Rart var det altsammen. Flora peb lidt; hun var altid ræd af sig; men saa klappede Lieutenanten ^[310]den og snakkede saa inderlig snilt til den, at den blev ude af sig selv af Lykke.

Rart var det; – for de gik en anden Vei, end de pleiede. Og han havde dem i Kobbøl hele Tiden. Det kunde ikke nytte at se spørgende paa ham; – han var ligesom saa langt borte fra dem.

De kom til en liden Lysning i Skoven. Her satte han sig ned mellem dem. De krøb op til ham og slikkede hans Ansigt og Hænder.

Der lød et Skud. Der lød et til. Diana og Flora laa døde i Græsset.

Han tog Hatten med den høie Fjærbusk af og satte den forsigtig ned paa Jorden. Saa lagde han sig mellem sine to Hunde, hvis Legemer endnu bævede. Han stirrede op mot Himlen, hvor nu alle Nattens Stjerner skinnede og glimrede. Et Stjerneskid skar sig straalende tværs over Skoven og sluknede lige brat, som det tændtes.

Saa lukkede han sine Øine.

Det tredie Skud faldt drønnende i Kvelden.

*

Major Ulrich Friedrich Schousboe von Knarren marscherede i Spidsen for sit Kompagni, og Regimentsmusiken spillede en Marsch værdig en Soldat. Thi med fuld Honnør skulde Bassen Brause stedes til Jorden; det havde Majoren svoret paa.

Da Kisten var sænket, befalede Majoren Fyr! og der knaldede en Salut, som Skik og Brug var for en Officer, der havde været i Krig.

^[311]Men tre Gange knaldede Salverne; thi Majoren mente, at Bassen Brause var dem alle tre værd: først en som Soldat, saa en som Jæger, saa en som brav Kamerat.

Med Hatten i Haanden steg han saa op paa Graven og saa ned til sin Ven. Og nu vilde Majoren holde en liden Tale; men ved Gud! han kunde ikke! Han kunde ikke; thi han græd! Ja sandelig strømmede Taarerne ud af hans store runde

Øine, og han saa vidunderlig løierlig ud, som han stod der, tyk og tapper i sine høie blanke Støvler, med Sabelen høit løftet i den sterke Arm, med de berømte Barter strittende af Mod og den røde prægtige Næse stolt og straalende midt i Ansigtet – og saa Taarer over det hele! Taarer over den stolte røde Næse, Taarer over de barkete Kinder, Taarer Dryp for Dryp ned i de berømte Barter!

Og Munden blev staaende paa Gløt – og hele Hr. premier Major Ulrich Friederich Schousboe von Knarren hulkede som et Barn over sin døde Ven.

Vilhelm Krag's *Major v. Knarren* er lastet ned gratis fra bokselskap.no